

M. KOVO 11 D., KETVIRTADIENIS

PIRMININKAVO: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.05 val.)

2. Investavimas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Herberto Reulio žodinis klausimas Tarybai ir Komisijai (O-0015/2010 – B7-0011/2010) dėl investavimo į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų kūrimą.

Herbert Reul, autorius. – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, Tarybos Pirmininke, klausimas apie tai, kad 2007 m. Komisija pateikė planą, kaip skatinti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, kad jos kuo greičiau būtų pradėtos taikyti. Buvo pasiūlyta labai konkrečių priemonių: vykdyti Europos pramonės iniciatyvas, visų pirma vėjo ir saulės energijos, bioenergijos, anglies dioksido surinkimo ir saugojimo, elektros energijos perdavimo ir paskirstymo bei branduolių dalijimosi srityse, sukurti Europos energijos gamybos mokslinių tyrimų sąjungą, tvariai pritaikyti Europos energetikos infrastruktūros tinklus naujiems poreikiams, nuolat atnaujinti Europos energetikos technologijų sistemas ir įsteigti strateginių energetikos technologijų iniciatyvinę grupę.

Tuo metu liko neišspręstas svarbiausias klausimas – finansavimo. Septintojoje bendrojoje mokslinių tyrimų programoje moksliniams tyrimams energetikos srityje numatyta skirti po 886 mln. EUR per metus. Tačiau visiems aišku, kad ši suma per maža. 2009 m. Komisija pateikė komunikatą dėl mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių energetikos technologijų finansavimo, kuriame išdėstė būtinybę per kitus dešimt metų tris kartus padidinti mokslinių tyrimų energetikos srityje finansavimą. Tai reikėtų investuoti 50 mlrd. EUR. Komunikate išdėstyta, kaip turėtų būti paskirstytos svarbiausios mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančioms technologijoms skiriamos lėšos, kad Europoje būtų mažiau naudojama iškastinio kuro ir į aplinką išskiriama daug mažiau CO₂. Galutiniam plane numatoma skirti 6 mlrd. EUR moksliniams tyrimams vėjo energijos srityje, nes, pasak Komisijos, 2020 m. vėjo energija galėtų sudaryti penktadalį visos ES suvartojamos energijos, 16 mlrd. EUR numatoma skirti saulės energijai, kuriant naujas fotovoltinės energijos koncepcijas, ir 9 mlrd. EUR numatoma moksliniams tyrimams bioenergijos srityje, siekiant patenkinti 14 proc. Europos Sąjungos energijos poreikio. Siekiant į energetikos rinką įtraukti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, elektros energijos perdavimo ir paskirstymo sistemai būtų skiriama 2 mlrd. EUR, kad sistema galėtų veikti pagal „pažangiojo tinklo“ principą. Be atsinaujinančiųjų energijos išteklių, dar 13 mlrd. EUR numatoma skirti dvylikai projektų anglies dioksido surinkimo ir saugojimo srityje ir 7 mlrd. EUR – branduoliniams moksliniams tyrimams. Pasiūlyme dėl finansavimo taip pat numatoma 11 mlrd. EUR „pažangiųjų miestų“ programai, kad ir šioje srityje būtų galima rasti reikalingus atsakymus.

Tuo metu Komisija teigė, kad mokslinius tyrimus energetikos srityje patikimiausia būtų finansuoti per viešojo ir privataus sektorių partnerystes, tačiau negalėjo aiškiai išdėstyti, kaip tokiu atveju abiem pusėms būtų paskirstyta finansavimo našta. Šiuo metu privatus sektorius finansuoja 70 proc. mokslinių tyrimų energetikos srityje, išskyrus branduolinius tyrimus, o viešasis sektorius – 30 proc. ES tvirtina, kad reikia labai padidinti finansavimą iš viešojo sektoriaus. Komisijos teigimu, kai projektai susiję su didesne rizika, didesnė dalis jų išlaidų turėtų būti finansuojama viešojo sektoriaus lėšomis. Siekdama optimizuoti investicijas, Komisija paragino inicijuoti ES programas, ypač tose srityse, kuriose tokios programos aiškiai būtų naudingos ES mastu, pvz., kai tokios programos valstybėms narėms būtų per brangios. Šiuo metu 80 proc. viešųjų investicijų į nebranduolinės energetikos mokslinius tyrimus finansuojama nacionaliniu lygmeniu. Be to, komunikate neatsakoma į klausimą, iš kur reikalingos lėšos bus paimtos. Komisijos skaičiavimais, papildomai reikia 75–80 mlrd. EUR.

Todėl komitete nusprendėme, kad reikėtų daugiau aiškumo keliais su finansavimu susijusiais klausimais. Norėčiau šiuos klausimus priminti. Pirma, kaip Komisija ketina nustatyti savo prioritetus, susijusius su 2010–2020 m. mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų finansavimo veiksmų planu? Kada bus pradėtos įgyvendinti atitinkamos pramonės iniciatyvos? Antra, kaip Komisija ketina numatyti papildomų

ES biudžeto lėšų? Kalbant konkrečiau, kaip Komisija užtikrins, kad lėšų bus skiriama prieš skiriant lėšas pagal Aštuntąją bendrąją programą? Ar Komisija užtikrins, kad būtų laikomasi biudžeto sumų, nustatytų įvairioms pramonės iniciatyvoms finansuoti? Ir galiausiai, kaip Komisija – ir, žinoma, tas pat visuomet taikoma ir Tarybai – ketina numatyti papildomų ES biudžeto lėšų, siekiant finansuoti kitas, komunikate nenurodytas galimas technologijas (įskaitant energijos kaupimo ir vandenynų energijos technologijas ir kt.)? Visų klausimų neskaitysiu. Mes juos pateikėme ir prašome Tarybą ir Komisiją į juos atsakyti.

Pedro Luis Marín Uribe, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (ES) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pabrėžti, kad strateginis energetikos planas labai svarbus ir neabejotinai padės paspartinti ekologiškos, tvarios ir efektyvios energijos technologijų kūrimą ir taikymą.

Be šio plano negalėsime pasiekti 2020 m. nustatytų tikslų ir pereiti prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų tokiu mastu, kokį planuojame 2050 m.

Džiaugiuosi, kad Parlamentas ir Taryba iš principo sutaria dėl šio plano uždavinių svarbos ir būtinumo ir dėl to, kad tam reikia skirti lėšų.

Transporto, telekomunikacijų ir energetikos taryba kovo 12 d. (penktadienio) posėdyje ketina priimti išvadas dėl strateginio energetikos technologijų (SET) plano. Šios išvados bus aptariamos Europos Vadovų Tarybos susitikime, kuris vyks kovo 25 d. ir kurio darbotvarkėje bus klimato kaitos klausimas.

Tarybos susitikime svarstant išvadų projektą bus aptariamas finansavimo klausimas, kuris, tačiau, turi būti nagrinėjamas atsargiai. Mes nenorime užbėgti už akių deryboms, kurios šiuo klausimu turės vykti svarstant kitą finansinę programą.

Dabar išdėstysiu pagrindinius išvadų projekto aspektus. Pirmą, atėjo metas nuo technologijų planų pereiti prie Europos pramonės iniciatyvų įgyvendinimo praktikoje. Jas turime įgyvendinti etapais, tačiau kuo greičiau.

Antra, užtikrindami bendradarbiavimą Europoje energetikos mokslinių tyrimų srityje, turime efektyviai naudoti viešuosius išteklius ir kurti lanksčias viešojo ir privataus sektorių partnerystes su pramone. Todėl raginame Komisiją suburti visas suinteresuotas finansines organizacijas, kad jos galėtų dalytis informacija ir geriausias patirties pavyzdžiais ir kartu prireikus derinti savo veiksmus.

Trečia, atsižvelgiant į tai, kiek viešojo ir privataus sektorių lėšų reikia vidutiniu laikotarpiu svarbiausiems projektams, visų pirma parodomiesiems, remti, gali tekti ES lygmeniu padidinti viešojo sektoriaus finansuojamą dalį. Todėl turėsime į tai atsižvelgti ir tikslindami biudžetą, ir svarstydami kitą finansinę programą.

Ketvirta, turėtume remti valstybių narių vyriausybes ir skatinti jas teikti atitinkamas paskatas ir nuosekliai skatinti įgyvendinti šią politiką. Prireikus jos turėtų didinti viešąjį mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų finansavimą.

Penkta, Europos Komisija ir Europos investicijų bankas jau bendradarbiauja ir stiprina parodomųjų projektų finansavimo koordinavimą ir tęstinumą su didele technologine rizika susijusios energetikos srityje. Jie taip pat stengiasi rasti ir skirti kitų finansinių išteklių – viešųjų ir privačių.

Galiausiai, Komisija ir Europos investicijų bankas svarbiausiems parodomiesiems projektams ieško optimalių finansavimo variantų, tad mes taip pat raginame Komisiją ieškoti naujų būdų, kaip būtų galima gauti lėšų iš įvairių šaltinių, ir parengti *ad hoc* priemonę komerciniam mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų diegimui finansuoti.

Ponios ir ponai, visi šie aspektai aiškiai rodo būtinybę finansuoti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų kūrimą. Nepaisant šiuo metu patiriamų didelių biudžeto suvaržymų, Taryba savo posėdyje penktadienį praneš apie ketinimą investuoti į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, aiškiai pabrėždama šio klausimo svarbą visai Europai ir kiekvienai valstybei narei atskirai.

Janez Potočnik, *Komisijos narys*. – Ponia pirmininke, šiandien dalyvauju vietoj savo kolegos Güntherio Oettingerio ir man labai džiugu diskutuoti su jumis apie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ateitį.

Aš asmeniškai aktyviai dalyvavau ankstesnei Komisijai rengiant Europos strateginę energetikos technologijų planą (SET planą) ir esu tvirtai įsitikinęs, kad šių technologijų kūrimas yra vienas iš svarbiausių energetikos politikos, kurią turime kartu parengti per ateinančius metus, aspektų.

Parlamentas savo 2008 m. birželio mėn. pranešime dėl SET plano labai aiškiai išklė didelius tikslus. Neturėtume šių tikslų sumažinti. Šiandien uždavėte tris aiškius klausimus ir aš į juos atsakysiu iš eilės.

Pirma, dėl mūsų prioritetų 2010–2020 metams ir dėl Europos pramonės iniciatyvų įgyvendinimo – visos šešios siūlomos iniciatyvos: vėjo energija, saulės energija, bioenergija, darnioji branduolių dalijimosi energija, pažangieji tinklai ir anglies dioksido surinkimas ir saugojimas – iš tikrųjų atitinka mūsų prioritetus, kuriems Parlamentas ir Taryba tvirtai pritarė.

Jūsų prašymu mes į prioritetų sąrašą įtraukėme energijos vartojimo efektyvumą, parengdami naują, tam skirtą pažangiųjų miestų iniciatyvą, kuria siekiama išnaudoti rinkos galimybes miestuose ir regionuose diegti efektyvaus energijos vartojimo technologijas. Kad pagal šią iniciatyvą vykdomai veiklai būtų skiriamas prioritetas, Komisija kartu su suinteresuotaisiais subjektais parengė technologijų veiksmų planus 2010–2020 m. laikotarpiui. Šiuose veiksmų planuose nustatyti konkretūs tikslai ir priemonės jiems pasiekti. Šias iniciatyvas būtų galima pradėti jau šiais – 2010 metais. Pažangiųjų miestų iniciatyvą planuojama pradėti kitais metais.

Jūsų pateiktas antras klausimas – apie tai, kad SET planui reikia nuspėjamo, stabilaus ir pakankamo biudžeto šiam finansiniam laikotarpiui ir po 2014 m. Mūsų skaičiavimais, SET plane numatytam mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų finansavimui viešojo ir privataus sektorių lėšomis reikės 8 mlrd. EUR per metus. Šiuo metu Europos Sąjungoje kasmet investuojama apie 3 mlrd. EUR, o tai reiškia, kad 2010–2020 m. laikotarpį reikės dar 50 mlrd. EUR. Klausimas, kaip padengti šį trūkumą, ateinančius kelerius metus turėtų būti vienas iš svarbiausių klausimų institucijoms. Daugiausia dėmesio turi būti skiriama ten, kur investicijos yra našiausios, kartu vengiant dubliavimo ir siekiant užtikrinti didžiausią galimą poveikį rinkoje.

Akivaizdu, kad ES lygmens investicijų – ar jos būtų skiriamos pagal Septintąją bendrąją programą, ar pagal Europos energetikos programą ekonomikai atgaivinti – nepakaks. Nepakaks ir lėšų, kurias tikimasi gauti pardavus 300 mln. apyvartinių taršos leidimų ir kurios atidėtos parodomosioms anglies dioksido surinkimo ir saugojimo bei novatoriškoms atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijoms. Dabartinėmis kainomis tai sudarytų maždaug 4 mlrd. EUR. Todėl reikia didžiulių pastangų ir iš privataus, ir iš viešojo sektoriaus; viešasis sektorius šiuo atveju apima Europos Sąjungos ir, žinoma, valstybių narių viešąjį sektorių. Kalbant tiesiai, daugiausia lėšų turi būti paimta iš ten, kur jų daugiausia yra.

Trečia, jūs klausėte, ar Komisija ketina finansuoti kitus technologijų variantus ir siūlyti kitas pramonės iniciatyvas. Žinoma, ilgainiui atsiras ir kitų technologijų, kurios bus vertos Europos investicijų, tad SET planas turėtų išlikti lankstus, kaip pasitvirtino su naująja energijos vartojimo efektyvumo iniciatyva – pažangiųjų miestų iniciatyva, kurią mes, kaip jau minėjau, tikimės pradėti įgyvendinti 2011 m. Pasitelkdami SET plano informacinę sistemą, atidžiai stebėsime perspektyviausias technologijas. Ši sistema, vadinama SETIS, jau naudojama vertinant anglies dioksido saugojimo ir vandenynų energijos technologijų galimybes ir ieškant, kur Europos investicijos būtų geriausiai panaudojamos. Mes taip pat skatiname sukurti naują technologinę platformą dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šildymo ir aušinimo, kuri turėtų padėti atitinkamiems sektoriams geriau apibrėžti technologijų perdavimą.

Man labai malonu, kad šiam klausimui skiriama parama, kurios jis vertas. Tai labai svarbu siekiant energetikos politikos tikslų, labai svarbu Europai ir mūsų ateičiai.

Jean-Pierre Audy, PPE frakcijos vardu. – (FR) Ponia pirmininke, ministre, Komisijos nary, labai malonu vėl čia matyti jus, pone J. Potončikai, kaip už aplinką atsakingą Komisijos narį. Jūs pavaduojate čia už pramonę atsakingą Komisijos narį – ačiū jums už tai ir už jūsų pranešimą.

Pritariu klausimui, kurį pateikė mano kolega H. Reul, kuris, Komisijos nary, yra teisingas klausdamas, kaip Komisija žiūri į šį itin svarbų klausimą – anglies dioksido į aplinką neišskiriančios energijos ir naujų technologijų finansavimo klausimą. Pasaulio gyventojų daugėja. 2030 m. reikės 40 proc. daugiau energijos ir, norėčiau pridurti, 80 proc. šios energijos bus suvartojama EBPO nepriklausančiose šalyse.

Iškilus šiems dideliems iššūkiams, nereikia laikytis energijos vartojimo mažinimo ideologijos ar žiūrėti į praeitį. Europos Sąjunga privalo veikti, ir aš norėčiau pakalbėti klausimu, kuriuo frakcijų nuomonė gali nesutapti, ir šis klausimas – tai branduolinė energetika.

Branduolinės energetikos srityje kai kurios valstybės narės turi ilgametės tradicijas. Dėl to Europos Sąjunga netampa privilegijuota, tačiau tai reiškia, kad mes privalome prisidėti prie diskusijų ir prie finansavimo. Kaip žinome, branduolinė energija neišskiria į aplinką anglies dioksido, todėl mums, Komisijos nary, reikia lėšų, visų pirma surenkamų už anglies dioksido kreditus, kad galėtume jas investuoti į mokslinius tyrimus, plėtrą ir mokymus visose minėtose srityse.

Norėdami patobulinti pateiktus rezoliucijų projektus, siūlome keletą pakeitimų, o baigdamas norėčiau tarti žodį apie šalutinius branduolinės energijos produktus, kurie mūsų bendrapiliečiams kelia didelį nerimą. Pasaulyje yra du variantai: ilgalaikis saugojimas – šį variantą pasirinko Jungtinės Amerikos Valstijos, o mes, Europos Sąjunga, turime pasirinkti kitą būdą, kurį pasirinko Rusija, Japonija ir Prancūzija, būtent – antrinis panaudojimas po perdirbimo.

Atsižvelgiant būtent į tai mes, atsakingi už saugą ir saugumą, turime pasikliauti mokslu ir žiniomis visais šiais klausimais.

Teresa Riera Madurell, S&D frakcijos vardu. – (ES) Ponia pirmininke, ministre, Tarybos Pirmininke, Komisijos nary, mes visi žinome, jog jau visuotinai pritariama minčiai, kad kuo greičiau sukursime žaliąją ekonomiką, tuo greičiau išbrisis iš ekonomikos krizės.

Buvo atlikta nemažai tyrimų ir apskaičiuota, kad jei pasieksime keliamą tikslą, kad 2020 m. atsinaujinantieji energijos ištekliai sudarytų 20 proc. visos suvartojamos energijos, šiame sektoriuje Europoje bus įdarbinta 2,8 mln. žmonių. Be to, apskaičiuota, kad du trečdaliai šių naujų darbo vietų bus sukurta mažosiose ir vidutinėse įmonėse. Tam, ponios ir ponai, būtina plėtoti ekologiškas technologijas.

Kad visa tai taptų tikrove, mano frakcija pritaria trims pagrindiniams uždaviniams. Pirmia, turime realiai įsipareigoti skirti išteklių Strateginiam energetikos technologijų (SET) planui. Nepakanka vien tik perskirstyti ir pervadinti jau esamas paramos programas. Mes pritariame, kad, siekdami savo tikslo, turime iš tikrųjų padidinti išteklius, skiriamus moksliniams tyrimams atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo srityje. Tą turime padaryti tuoj pat, per kitą perspektyvinių finansinių planų persvarstymą, ir, žinoma, derybose dėl naujų perspektyvinių finansinių planų.

Antra, jei norime sukurti naujų darbo vietų, kurių reikia, kad mūsų ekonomika atsigautų po krizės, labai svarbu paspartinti parodomąjį novatoriškų technologijų etapą ir sukurti geresnes sąlygas jas diegti rinkoje.

Galiausiai, žaliųjų darbo vietų kūrimo nebus galima nukreipti teisinga linkme, jei neturėsime aukštos kvalifikacijos darbo jėgos. Todėl turime investuoti į švietimą ir informavimą, kad sustiprėtų verslo ir mokslo ryšys, taip pat turime didinti kvalifikaciją mokslinių tyrimų ir plėtros bei inovacijų srityje, kad galėtume užpildyti bet kokias galimas spragas atsinaujinančiųjų energijos išteklių darbo rinkose.

Fiona Hall, ALDE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, galime nusistatyti bet kokius tikslus klimato kaitos srityje, tačiau jų nepasieksime, ypač ilgalaikių, iki 2050 m. pasiektinų tikslų, jei sistemingai ir pakankamai daug neinvestuosime į tvirtą mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų kūrimą ir tobulinimą.

JAV teisėtai kritikuojamos, kad neišsipareigoja siekti šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo tikslų, tačiau jau dabar JAV šioje srityje investuoja daug daugiau nei ES. Be tinkamų investicijų ES tvirtų investicijų į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas programa įstrigs, o tai reikš, kad nebus sukurta šimtai tūkstančių naujų darbo vietų, kurios galėtų būti sukurtos ES, o regionuose, pvz., tokiuose, kaip mano regionas – Anglijos šiaurės rytų dalis, kurie jau pradeda pereiti prie ekonomikos, pagrįstos mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančiomis technologijomis, šios darbo vietos persikels kitur, pvz., į JAV ar Kiniją, jei nebus investicijų.

Aš nusivylusi, kad Komisija išsižadėjo savo ankstesnio SET plano projekto, kuriame buvo aiškiai nurodyti būtinų investicijų šaltiniai. Ar Komisija išdėstys savo poziciją išsamiau, ypač dėl 1 mlrd. EUR per metus stygiaus, kurį ką tik minėjo Komisijos narys?

Galiausiai, žinoma, labai svarbu patobulinti branduolines technologijas, ypač eksploatavimo saugą ir atliekų tvarkymą, tačiau mano frakcija laikosi nuomonės, kad „darnioji branduolių dalijimosi energijos iniciatyva“ yra prieštaringa. Ar Komisija neketina pakeisti šeštosios Europos pramonės iniciatyvos pavadinimo paprasčiausiai „branduolinės energetikos iniciatyva“?

Claude Turmes, Verts/ALE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, manau, kad SET planas iš esmės yra tuščias reikalas, ne jam nėra numatyta lėšų. Iš tikrųjų turime galvoti, iš kur būtų galima jų paaimti. Dar blogiau tai, kad Komisijos turimomis priemonėmis – NER300, Ekonomikos gaivinimo planu ir kai kuriais šiuo metu Europos investicijų banke esamais fondais – didesnis prioritetas skiriamas vadinamosioms mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančioms technologijoms, kuriuos yra mažiausiai efektyvios ir kelia didžiausią riziką.

2008 m. ir 2009 m. per 70 proc. visų investicijų Europos rinkoje buvo skirta atsinaujinantiesiems energijos ištekliais: vėjo, saulės ir biomasės energijai. Tad kaipgi gali būti, kad mes rengiame SET planą ir skiriame lėšų ES mastu, kai iš esmės tame plane numatoma skirti mažiau lėšų atsinaujinantiesiems energijos ištekliais,

nei šiuo metu jau skiriama rinkoje, ir šitaip lėšos nukreipiamos anglies dioksido surinkti ir saugoti, taip pat branduolių dalijimosi energijai, kuri šiame dokumente neaptariama, tačiau kuriai skiriama didžiausia ES lėšų dalis?

Bėda ta, kad dėl tam tikrų lobistų veiklos neišdrįstame tinkamai pasirinkti prioritetų, ir manau, kad netgi Tarptautinė energetikos agentūra (TEA), kuri nėra žaliąji plačiosios visuomenės organizacija, laikosi visiškai aiškios pozicijos dėl prioritetų. 55 proc. viso to kiekio, kuriuo būtų sumažintas į aplinką išmetamo CO₂ kiekis, galima pasiekti padidinus energijos vartojimo efektyvumą. Kodėl ES gaivinimo pakete neskiriame nė vieno euro energijos vartojimo efektyvumui didinti? Naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius šiltnamio efektą sukeliančio CO₂ kiekius galima sumažinti nuo 30 iki 35 proc., o dėl anglies dioksido surinkimo ir saugojimo bei branduolinės energijos – tik po 10 proc. Taip teigia TEA, kuri nėra žaliąji plačiosios visuomenės organizacija. Taigi, net ir Europoje skirstydami lėšas, mes darome ne viską, ką TEA sako vyriausybėms.

Vienintelė išeitis – nusistatyti aiškius prioritetus. Pirmas prioritetas – energijos vartojimo efektyvumas; antras – atsinaujinantieji energijos ištekliai, nes jie mažina anglies dioksidą nekeldami pavojaus; po to – visos kitos technologijos.

Giles Chichester, *ECR frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, turiu išreikšti apgailestavimą, kad šio Parlamento kairieji pamišę dėl branduolinės energetikos ir todėl šiandien šiuose rūmuose turime dvi rezoliucijas, kurios iš esmės labai panašios, išskyrus nuostatas dėl branduolinės energetikos, ypač atsižvelgiant į tai, kad kol kas tai vienintelė technologija, kurios galimybės gaminti ypač mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančią elektros energiją dideliais kiekiais yra įrodytos Europoje.

Jei norime atsisakyti iškastinio kuro, ypač naftos ir anglies, mums prireiks visų mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų, kokios tik yra sukurtos. Kai kurios iš jų dar tik kuriamos, tad turime realiai vertinti pažangą, padarytą siekiant energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių tikslų. ES istorijoje jau yra pavyzdžių, kai buvo nustatyti dideli tikslai, bet neįvykdyti šimtu procentų. Turime pasistengti labiau.

O kol kas turime negaišti ir Europoje pradėti didinti elektros energijos gamybą iš branduolinės energijos. Didžiausia visos elektros energijos dalis jau gaminama iš branduolinės energijos, tačiau pereinant prie alternatyvių ir naujų technologijų ir jas plėtojant, reikės dar daugiau elektros energijos, kad degtų lemputės ir, pvz., važiuotų elektra varomos transporto priemonės.

Naujos ekologiškos technologijos, kaip antai saulės šilumos energija iš Sacharos ir vėjo malūnai Šiaurės jūroje, turi didžiulį potencialą, jau nekalbant apie anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijas ir esminius patobulinimus energijos vartojimo efektyvumo srityje, ir bent jau šiuo klausimu pritariu savo kolegai iš Žaliųjų frakcijos, tačiau visam tam reikės milžiniškų investicijų, o tai šiandien yra esminis klausimas.

Marisa Matias, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (PT) Ponia pirmininke, Komisijos nary, Tarybos Pirmininke, šiandien susirinkome aptarti Europos energetikos sistemos ir investicijų į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas.

Manau, tai, kaip minima komunikate, yra vienas didžiausių iššūkių. Tai vienas iš iššūkių, į kurį turime sutelkti dėmesį, tačiau trūksta aiškumo, todėl svarbu užduoti šiuos klausimus ir gauti atsakymus. Atrodo, kad neaiškus ne tik finansavimas, bet ir pati politika.

Kalbame apie energijos vartojimo efektyvumą, anglies dioksido surinkimą, branduolinę energiją, biokurą, saulės energiją ir apie energijos vartojimo efektyvumą kaip apie vienintelį ir pigiausią būdą sumažinti teršalų išmetimą. Man regis, yra ir kitų, daug pigesnių būdų sumažinti anglies dioksido išmetimą, kurie šiame komunikate neminimi, pvz., energijos vartojimo mažinimas, energijos gamyba mažais kiekiais, paskirstymas ir įvairūs paskirstymo būdai bei įvairūs projektai, kuriems nebūtinai reikalingos didelės struktūros, taip pat prieiga prie energijos. Esu įsitikinusi, kad taip mes iš tikrųjų užsitikrinsime daugiau finansinio aiškumo ir galėsime pasirinkti pigiausią būdą.

Todėl siekdami politinio ir finansinio aiškumo turime aptarti tai, kas, mano nuomone, yra svarbiausia – kad visuomet pabrėžiamos viešojo ir privataus sektorių partnerystės, tarytum jos būtų išeitis bet kokiui klausimui.

Kai klausiamo, iš kur imsime lėšų, Komisija atsako – iš ten, kur jų yra. Prisipažįstu, man nepasidaro aiškiau, kai sakoma, kad paimsime lėšų iš ten, kur jų yra, ir nepasakoma konkrečiai, iš kur.

Todėl kai dedamos viltys į viešojo ir privataus sektorių partnerystes – o taip yra kaskart, kai kalbame apie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, aišku tik viena: kai nežinome, kas skirs lėšų, bet

žinome, kad yra viešojo ir privataus sektorių partnerystės, iš pat pradžių žinome, kas mokės. Visų pirma mokės mokesčių mokėtojai ir vartotojai, kurie, tarp kitko, taip pat yra mokesčių mokėtojai. Taip pat žinome, kad būtent institucijos ir privačios organizacijos mokės mažiau, nes jos vykdo investicijas, už kurias joms sumokama, kurios joms yra pelningos.

Nesant aiškumo, man atrodo, kad mes vėl kaip visada paliekame būsimoms kartoms padengti sąskaitą už Europos energetikos modelio keitimą.

Christian Ehler (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, iš esmės mes visi pritariame, kad SET planas yra sveikintinas dalykas. Pritariame esminiams jo aspektams, tačiau turime dvi problemas. Viena vertus, – ir šiuo klausimu visų pirma kreipiuosi į C. Turmes, – negalėsime daryti spaudimo valstybėms narėms ir Komisijai, jei toliau nesutarsime ideologiniu klausimu dėl branduolinės energetikos. Šiandien balsuojant tai bus didžiausias kliuvinys. Pasiekėme kompromisą dėl SET plano – nustatėme aiškius kriterijus, pagal kuriuos skirsime paramą – tiekimo tvarumo, konkurencingumo ir saugumo. Sakėme, kad nenorime apsiriboti tam tikromis konkrečiomis technologijomis, tačiau vėl kilo ideologinės diskusijos dėl branduolinės energijos, kurias galėtume tęsti ir tęsti, tačiau jos atsižvelgiant į SET planą neturi jokios prasmės.

Aš nusileidžiu jums klausimu, ko iš tikrųjų galime pasiekti SET planu. Tačiau ar iš tikrųjų atsakyta į klausimą, kiek valstybės narės yra pasirengusios rasti kelią į nuoseklią energetikos politiką? Kol kas Taryba yra pateikusi tik virtinę paviršutiniškų nuostatų. Tikrosios problemos kyla ne iš to, ką nustatysime SET plane, bet kokia bus moksliniams tyrimams ir inovacijoms skiriamų lėšų ir SET plane numatytų lėšų, parodomųjų projektų, Europos direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę klausimų tarpusavio sąveika. Pasiekėme tašką, kai turime visiškai aiškiai pasakyti, kad galime parengti kitą SET planą ir kad galime priimti kitą SET planą, tačiau dabar mums reikia konkrečių priemonių. Taigi turime baigti ginčytis dėl smulkmenų. Turėtume labiau paspausti Komisiją ir valstybes nares, kad planas būtų pradėtas įgyvendinti praktikoje.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Ponia pirmininke, vien tik noro nepakanka norint pereiti prie tvarių atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir prie visuomenės, kuriai rūpi klimatas. Tam reikia ir didelių investicijų. Privatus sektorius turi nemažai prisidėti prie pagrindinių mokslinių tyrimų finansavimo, valstybės narės taip pat turi prisiimti didelius išpareigojimus. Be to, daugiau lėšų reikėtų skirti ir iš ES biudžeto.

Reikia pakoreguoti biudžetą, – o tai padaryti nėra labai sudėtinga, – kad galėtume siekti politinių prioritetų saulės ir vėjo energetikos, energijos vartojimo efektyvumo ir kitose srityse. Turime pakoreguoti prioritetus ir perskirstyti ES biudžeto lėšas. Tik taip bus galima įgyvendinti SET planą ir išsaugoti pasitikėjimą šio Parlamento nariais.

Chris Davies (ALDE). – Ponia pirmininke, praėjo jau treji metai po to, kai Taryba nusistatė tikslą iki 2015 m. pradėti įgyvendinti dvylika parodomųjų CO₂ surinkimo ir saugojimo projektų, tačiau dar neturime kuo pasigirti.

Taip, mes nustatėme finansavimo šaltinį ir iš Komisijos gavome naujo sprendimo dėl to, kaip šias lėšas panaudoti, projektą, kuris laukia Parlamento patvirtinimo, tačiau projektą, kuris atitiks šiam finansavimui gauti keliamas sąlygas, turėsime ne anksčiau kaip kitų metų pabaigoje. Taigi laiko lieka nedaug ir spėti iki nustatyto termino – 2015 m. – bus vis sudėtingiau. Atsiliekame kiekviename žingsnyje.

Norėčiau, kad Komisija apsvarstytų keletą dalykų. Pirma, reikia pagalvoti apie terminus. Ar galima nukirsti dienas, savaites? O svarbiausia, ar galime kuo stipriau paspausti Europos investicijų banką laikytis finansavimo išpareigojimų pagal šį sprendimo projektą?

Antra, kai Parlamente bus baigta komitologijos procedūra, Komisija turėtų paskelbti tvarkaraštį. Ir paskelbti jį viešai. Tai padės užtikrinti, kad vėlavimai būtų minimalūs ir kad visi stengtųsi terminų laikytis.

Galiausiai, atminkite, kad svarbiausias veiksnys, galintis lemti vėlavimą – tai procedūros, kurias projektų teikėjams gali tekti pereiti norint gauti leidimą planuoti vamzdynus ir vykdyti panašius CO₂ mažinimo darbus. Tai gali trukti ilgai. Ir tai gali lemti visišką terminų nesilaikymą.

Tad norėčiau paprašyti Komisijos pasirūpinti, kad Europos finansavimą norintys gauti projektų teikėjai jau dabar pradėtų kreiptis dėl leidimų. Taigi, pradėkime realiai dirbti.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Ponia pirmininke, pateiktoje rezoliucijoje labai aiškiai matyti, kad klimato politikai teikiama didesnė svarba nei Europos Sąjungos energetiniam saugumui. Taip pat matyti, kad Parlamento nariai aiškiai nepitaria branduolinei energetikai. Tačiau branduolinė energetika – tai vienintelis komerciniu požiūriu pasiteisinęs mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios energijos šaltinis, bet nepaisant

to, rezoliucijoje ji ypač aštriai kritikuojama. Ribotus Europos Sąjungos finansinius išteklius ketinama investuoti į tam tikrus energijos išteklius vien todėl, kad jie yra tvarūs, o tai reiškia didelį įsikišimą į rinką. Akivaizdu, kad esant tokiai politikai, neinvestuosime pakankamai daug nei į didelius infrastruktūros projektus, kurių šiandien reikia, nei į jungčių kūrimą. Energetiniam saugumui paprasčiausiai neužteks lėšų. Todėl šiandien negalime pritarti rezoliucijai.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Ponia pirmininke, ministre, Komisijos nary, visi puikiai žinome, kad narkomanų niekas nesustabdytų, kai jiems reikia naujos dozės, ir tai gali būti labai pavojinga. Iš tiesų visi žinome, kad bet kokia priklausomybė yra nepageidaujama ir su ja turi būti kovojama. Europos Sąjungos ekonomika yra priklausoma – šią priklausomybę didina naftos ir dujų importas. Turime pakeisti šią padėtį. Turime daugiau investuoti į technologijas, kurios užtikrintų, jog Europos Sąjungoje būtų suvartojama daugiau saulės, vėjo, vandens ir biomasės energijos. Be to, esama kelių svarių argumentų, pabrėžiančių šių technologijų svarbą. Pirmia, jei neinvestuosime į šias technologijas, mūsų priklausomybė nuo naftos ir dujų tik didės ir padėtis blogės, nes šių išteklių mažėja visame pasaulyje ir nuolat kyla jų kaina. Antra, jei vykdysime šias investicijas, kartu galėsime paskatinti įmones, ypač MVĮ, suteikdami joms tam tikras nuolaidas kreipiantis dėl finansinių išteklių ir lėšų. Trečia, investuodami į naujas technologijas tiesiogiai įveiksime esamas kliūtis pritaikyti elektros energijos tinklus iš saulės ir vėjo pagamintai elektros energijai. Ponios ir ponai, laikas veikti. Turime mažinti priklausomybę nuo importuojamos naftos ir dujų, turime remti investicijas į tas technologijas, kurios padės didinti ir skatinti vartoti saulės, vėjo, vandens ir biomasės energiją.

Ačiū už dėmesį.

Britta Thomsen (S&D). – (DA) Ponia pirmininke, turime dėl ko būti patenkinti SET planu. Be 59 mlrd. EUR, kurie šiuo metu investuojami į gerus energetikos projektus, nepasieksime savo tikslo, kad iki 2020 m. atsinaujinantieji energijos ištekliai sudarytų 20 proc. visos suvartojamos energijos. Investicijos į realius ir tvarius atsinaujinančiuosius energijos išteklius sudaro du trečdalius SET plane numatytų lėšų. Tai, pvz., fotovoltinė energija, vėjo turbino ir biomasė. Tačiau SET planas svarbus ir teisingas ne vien dėl to, kad užtikrina švaresnę energiją. SET planas labai svarbus ir siekiant įveikti socialinę ir ekonomikos krizę. Su šiomis didžiulėmis investicijomis į modernias energetikos technologijas galėsime sukurti šimtus tūkstančių naujų žaliųjų darbo vietų. Be to, ES galėtų tapti žinių apie žaliąsias ir tvarias technologijas banku. Tačiau nepamirškime, kad šios investicijos neatsiejamos nuo pareigos – pareigos užtikrinti, kad daugeliui dabartinių energetikos sektoriaus darbuotojų būtų suteikta galimybė persikvalifikuoti ir padidinti kvalifikaciją. Todėl investuodami į technologijas turime investuoti ir į žmones.

Liam Aylward (ALDE). – Ponia pirmininke, norėčiau pabrėžti du dalykus. Pirmasis susijęs su investicijų į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų svarbą, antrasis – su anglies dioksido surinkimu žemės ūkyje.

Pirma, mąstant realiai, labai svarbu, kad ES sutelktų dėmesį į Strateginį energetikos technologijų planą ir skirtų jam finansavimą. Kad ES pasiektų 2020 m. nustatytus tikslus, neabejotinai svarbu didinti tikslines investicijas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas.

Antra, reikia suintensyvinti mokslinius tyrimus ir padidinti investicijas į anglies dioksido surinkimą ir saugojimą, nes tai vienas iš praktinių kovos su klimato kaita būdų. Šiuo anglies dioksido surinkimo ir saugojimo klausimu svarbų vaidmenį galėtų atlikti žemės ūkis, kuris galėtų padėti pasiekti 2020 m. nustatytus tikslus.

Dirvožemio biomasė ir natūralus anglies dioksido absorbavimasis dirvožemyje galėtų būti naudingas ūkininkams, nes mažintų eroziją ir trąšų poveikį. Turime toliau vykdyti mokslinius tyrimus ir investicijas, kad galėtume panaudoti visas žemės ūkio ir žemės ūkio žemės teikiamas galimybes surinkti anglies dioksidą ir siekti 2020 m. tikslų.

Kad gautume apčiuopiamų rezultatų, turime pakankamai ir efektyviai remti inovacijas ir mokslinius tyrimus mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų srityje.

Vicky Ford (ECR). – Ponia pirmininke, džiaugiuosi, kad kalbame apie investicijas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas ir konkrečiai apie energijos taupymą bei apie būtinybę užtikrinti patikimesnį ir įvairesnį energijos išteklių tiekimą. Norėčiau giliau pažvelgti į ES lėšų naudojimą.

Regione, kuriam aš atstovauju, jau veikia ES fondas, iš kurio mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų skatinimui numatyta skirti 250 mln. EUR. Nors norai geri, iš tikrųjų šio fondo investicijos nepateisino lūkesčių.

Rytinėje Anglijos dalyje, įskaitant Kembridžo universitetą, yra puiki mokslinių tyrimų bazė; regione pagal Septintąją bendrąją programą jau sudaryta per 250 finansavimo sutarčių. Buvo atlikta puikių tyrimų, tačiau kyla nemažai klausimų dėl sudėtingų procedūrų, ypač MVĮ, biurokratijos ir nelankstumo pritaikant mokslo laimėjimus praktikoje. Yra buvę ir rimtų atvejų, kai pati ES vėlavo pervesti lėšas.

Svarstydami, kaip ateityje investuoti mokesčių mokėtojų pinigus, turėtume pasimokyti iš padarytų klaidų ir užtikrinti, kad ateityje lėšas panaudotume efektyviau.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Ar pasieksime Europos Sąjungos nusistatytus tikslus klimato kaitos srityje, priklauso nuo to, ar parengsime laipsniško perėjimo prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios pramonės ir tvarios energijos vartojimo strategiją.

Pasitelkus naujas technologijas, energijos suvartojimą pastatuose galima sumažinti iki 17 proc., transporto išmetamo anglies dioksido kiekį – iki 27 proc., o įvedus pažangius matavimo prietaisus energijos suvartojimą galima sumažinti iki 10 proc. Norint užtikrinti optimalų energijos vartojimą privačiame ir viešajame sektoriuose, reikia parengti tipinę suvartojamos energijos ir išmetamo anglies dioksido matavimo metodiką. Turint tai galvoje, reikia bendrų minimalių funkcinių specifikacijų ir tarpusavyje sąveikių pažangiųjų tinklų Europos lygmeniu.

Komisija privalo prisidėti prie kuo didesnio skaičiaus stambaus masto projektų finansavimo, kad paskatintų naudoti pažangiuosius skaitiklius ir pažangiuosius tinklus, taip pat ir valstybėse narėse, kuriose šių technologijų dar nėra.

Norėčiau pasiteirauti, ar Komisija šiuo metu ketina papildomai skirti lėšų iš ES biudžeto, kad paskatintų MVĮ plėtoti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių ir tvarių energijos išteklių technologijas.

Ačiū.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Mums reikia plataus užmojo ir pažangios pramonės politikos, kuri leistų Europos Sąjungai išsaugoti ir savo konkurencingumą pasaulyje, ir darbo vietas bei gamybą ES. Investicijos į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas padės Europos Sąjungai įveikti ekonomikos krizę ir gali padėti iki 2020 m. sukurti apie 2,7 mln. darbo vietų.

Europos Sąjunga turi investuoti į Europos iniciatyvas, skatinančias naudoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir jų įvedimą į Europos elektros energijos tinklus, taip pat investuoti į biokurą ir žaliąjį transportą. Investuojant į pažangiųjų miestų iniciatyvas ir į energijos vartojimo efektyvumą pastatuose, ypač gyvenamuosiuose, galima greitai sulaukti rezultatų.

Todėl raginu Komisiją ir valstybes nares skirti daugiau lėšų gyvenamųjų namų energijos vartojimo efektyvumui ir, atliekant struktūrinių fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, priimti reikalingas priemones, skirtas geresniam ERPF lėšų, skiriamų padengti 4 proc. gyvenamųjų namų energijos vartojimo efektyvumo didinimo išlaidų, įsisavinimui užtikrinti. Tai leistų padidinti šią dalį 2014–2020 m. laikotarpiui.

Ačiū.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Diskusija apie investicijas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas yra diskusija apie tai, kaip pritaikyti valstybių narių ekonomiką pagal reikalavimus mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Nepaisant to, ar pastaruosius kelis mėnesius mūsų žemyne vyravusios klimato ir oro sąlygos įtikino tuos mokslininkus, kurie abejoja žmogaus veiklos, dėl kurios į aplinką išskiriamas CO₂, poveikiu klimato kaitai, kalbėdami apie mažai teršiančias technologijas keliame tokį klausimą: kaip galima užtikrinti švarių technologijų kūrimo finansavimą, kad per trumpiausią laiką pasiektume didžiausių rezultatų?

Manau, kad kuriama mokslinių tyrimų ir plėtros rėmimo sistema turėtų būti kuo lankstesnė, kad išteklius būtų galima valdyti atsižvelgiant į mokslinių tyrimų dinamiką. Kyla klausimas, ar – ir kaip – planuojama sukurti tinkamus investicijų į mažai teršiančias technologijas rėmimo mechanizmus.

Baigdamas norėčiau pridurti štai ką: kad ir kokie svarūs būtų argumentai už investicijas į mažai aplinką teršiančių technologijų kūrimą, investicijos negali būti vykdomos sanglaudos politikos sąskaita.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, 2008 m. sausio 23 d. Komisijos komunikate „Elektros energijos tausios gamybos iš iškastinio kuro parodomųjų projektų rėmimas“, kuris yra klimato ir energetikos priemonių paketo dalis, teigiama, kad Europos Sąjunga parems 10–12 parodomųjų anglies dioksido surinkimo ir saugojimo įrenginių statybą. 2008 m. pabaigoje Europos Parlamentas šiuo

klausimu priėmė rezoliuciją. Rezoliucijos 11 dalyje išreiškiama nuomonė, kad Komisijos nurodytų priemonių nepakanka siekiant užtikrinti norimas paskatas iki 2015 m. pastatyti mažiausiai dvylika parodomųjų įrenginių, o 18 dalyje teigiama, kad būtina, jog mažiausiai dvylika remiamų parodomųjų įrenginių apimtų visus įmanomus trijų anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijų derinius.

Tačiau finansinių lėšų tam turėtų būti gauta pardavus 300 mln. CO₂ išmetimo leidimų iš naujų rinkos dalyvių rezervo, dar vadinamo NER300. Taigi, kokia suma bus skirta parodomųjų įrenginių statybai remti, priklausys nuo leidimų rinkos kainos. Apskaičiuota, kad tai galėtų sudaryti 7–12 mlrd. EUR. Iš Komisijos pasiūlyme išdėstytų siūlomų sprendimų galima daryti išvadą, kad iš NER300 būtų remiami šeši anglies dioksido surinkimo ir saugojimo projektai energijos gamyboje ir du – pramonėje.

Ar Taryba kartu su Komisija yra pasirengusios remti dar dviejų ar keturių jėgainių statybą ir, jei taip, kaip?

Roger Helmer (ECR). – Ponia pirmininke, šiandien girdėjome daug beprasmiškų kalbų apie žaliąsias darbo vietas. Esmė ta, kad būtent dėl mus apėmusios atsinaujinančiųjų energijos išteklių manijos jau auga elektros energijos kainos Europos piliečiams ir trūksta kuro. Didesnė energijos kaina reiškia, kad daug energijos vartojančios Europos įmonės paprasčiausiai pasiduos ir išsikels ten, kur sąlygos palankesnės. Didesnė energijos kaina reiškia mažesnę augimą ir didesnę nedarbą, mažiau darbo vietų. Mačiau tik vieną tikrą tyrimą žaliųjų darbo vietų klausimu. Jis buvo atliktas Ispanijoje ir jame teigiama, kad sukūrę vieną darbo vietą žaliajame sektoriuje, netenkame 2,2 darbo vietas kituose sektoriuose.

Jei iš tikrųjų norime mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios elektros energijos, yra tik vienas kelias – branduolinė energetika. Visoje Europoje pradėta kalbėti apie naujus branduolinės energetikos pajėgumus ir tai yra gerai. Jei norime, kad lemputės degtų, turime atgaivinti branduolinę energetiką ir padaryti tą greitai.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Moksliniai tyrimai ir technologijos atlieka svarbų vaidmenį kuriant mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų visuomenę. Labai svarbu investuoti į radikalius socialinius pokyčius, orientuojantis į tausų energijos vartojimą miestuose, energijos gamybos decentralizavimą ir pramonės konkurencingumą. Tai esminė politika, jei norime klestinčios ir tausios energiją vartojančios visuomenės, pasirengusios klimato kaitos, energetinio saugumo ir globalizacijos iššūkiams ir pirmaujančios pasaulyje pagal švarių technologijų naudojimą.

Strateginiame energetikos technologijų plane siekiama būtent šio tikslo. Pritariu pagrindinėms komunikate išdėstytoms gairėms, kaip reikėtų organizuoti viešojo ir privataus sektorių investicijas ir derinti Bendrijos, nacionalinį ir regioninį finansavimą.

Tačiau taip pat labai svarbu didinti viešąjį finansavimą moksliniams tyrimams švarių technologijų srityje. Europoje turi būti sudarytos sąlygos, skatinančios privačias investicijas į šią sritį. Turime kuo greičiau pereiti nuo kalbų prie darbų.

Būsimame ES perspektyviame finansiniame plane ir Aštuntojoje bendrojoje mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programoje prioritetas turėtų būti skiriamas energetiniam saugumui, kovai su klimato kaita ir aplinkos apsaugai. Tik taip galėsime išsaugoti savo pramonės konkurencingumą, skatinti ekonomikos augimą ir kurti naujas darbo vietas.

Patrizia Toia (S&D). – (IT) Ponia pirmininke, tai ne vien eilinės diskusijos, tai labai specifinės diskusijos, todėl reikėtų užduoti labai aiškius ir tikslus klausimus, – kiek lėšų turime ir iš kur jų gauti, – ir, tikiuosi, Parlamentas laukia tokių pat aiškių ir tikslų atsakymų šiandien ir artėjančiuose Tarybos posėdžiuose – kovo 12 d. ir 25 d.

Turime aiškiai pasakyti Komisijai ir Tarybai, kad Europos Sąjunga, pirma pradėjusi kviesti į kovą su oro tarša ir klimato kaita pasaulyje, privalo veikti nuosekliai, jei nenori prarasti pasitikėjimo. Ji turi padaryti viską, kas įmanoma, kad šie tikslai būtų pasiekti. Visi privalome suvokti, kad mažai teršianti ekonomika – tai tarsi Koperniko revoliucija gamybos sistemoje; reikės daug ką pakeisti, nusistatyti aiškius prioritetus ir parodyti politinę valią, bet visų pirma tam reikės skirti pakankamai lėšų ir priemonių.

Visi žinome, kad ši Koperniko revoliucija atliktų lemiamą vaidmenį išsaugant mūsų gamybos sistemas, Europos pramonės, konkurencingumą. Daugelyje šalių, daugelyje mokslinių tyrimų centrų ir daugelyje universitetų intelektualiai ištekliai pasirengę, turi galimybių ir noro. Todėl laikas veikti. Kiekvienas turi veikti, kaip sakė Komisijos narys ir Taryba: valstybės narės, verslininkai ir privatus sektorius turi veikti. Tačiau, mano įsitikinimu, didžiausia užduotis kuriant šią sudėtingą partnerystę tenka Europos Sąjungai.

Mairead McGuinness (PPE). – Ponia pirmininke, visi sutinkame, kad energijos vartojimo efektyvumo didinimas – tai pirmas žingsnis kelyje, tačiau norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į politinę sumaištį ir nerimą dėl bioenergijos.

Manau, kad kai 2007 m. ir 2008 m. drastiškai išaugo maisto kainos, Parlamentas, ir ypač Komisija, bei apskritai visa Europa primiršo bioenergetiką. Tačiau mažai kas iš mūsų kalba apie padėtį, kurioje atsidūrė dauguma ūkininkų visoje Europoje – tai kainų kritimo nulemta pasitikėjimo krizė. Bet jiems reikalingos nuoseklios politikos dėl žemės naudojimo ir energetinių kultūrų auginimo vis dar nėra.

Šis klausimas ypač opus Airijoje, kur vyriausybė vengia jį spręsti. Juk pramonei reikia politinio tikrumo, o politikai jo nesuteikia, todėl gauname, ko nusipelnome.

Jei kalbame apie investicijas į mokslinius tyrimus, tačiau nepriimame tinkamų politinių sprendimų, mokslas investicijomis nepasinaudos ir visos mūsų pastangos nueis perniek.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Ponia pirmininke, Komisijos nary, finansuoti perėjimą prie žaliųjų mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų bus ypač sunku naujųjų valstybių narių atveju. Vidurio Europos ir Baltijos valstybėms vienas iš galimų ir labai svarbus finansavimo šaltinis būtų taršos kreditai, kaupiami pagal Kioto protokole numatytą prekybos taršos leidimais sistemą; taigi būtų galima pasinaudoti šių šalių klimato ištekliais. Žinoma, turi būti įvykdytos tam tikros sąlygos: turi būti sukurta sistema, kuri būtų taikoma nustojus galioti Kioto protokolui, arba Europos Vadovų Taryba ir Komisija turėtų paremti mūsų pastangas tinkamai panaudoti mūsų likusius klimato išteklius. Būdamas pranešėjas biudžetų klausimu, gerai žinau naujų technologijų kainą ir suvokiu jų plėtros svarbą. Labai svarbu, kad bendrojoje žemės ūkio politikoje šiam klausimui būtų skiriamas dėmesys, pvz., keičiama gyvulinių pašarų sudėtis, įvedami kitokie žemės įdirbimo metodai, ne vien arimas, diegiamos novatoriškos technologijos.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Novatoriškos ekonomikos kūrimas, pvz., pertvarkant dabartinę energetikos sistemą pagal mažai aplinką teršiantį modelį, visų pirma tokį, kuris būtų pagrįstas švariomis, anglies dioksido į aplinką neišskiriančiomis technologijomis, turėtų būti vienas iš svarbiausių ilgalaikės Europos Sąjungos strategijos prioritetų. Apie 80 proc. Europos Sąjungoje suvartojamos pirminės energijos pagaminta iš iškastinio kuro. Per pastaruosius kelis dešimtmečius iš šių išteklių pagamintos energijos tiekimo vartotojams tinklai ir grandinės labai patobulėjo. Ekonomikos augimas ir gerovė buvo kuriama vartojant naftą, anglis ir dujas, ir pakeisti tai per vieną dieną būtų labai sunku.

Europos strateginis energetikos technologijų planas – vienas iš Europos Sąjungos energetikos ir klimato politikos ramsčių – yra geras postūmis Europos Sąjungai link novatoriškos ekonomikos, tačiau, žinoma, tik jei jame bus pagalvota apie švarių, anglies dioksido į aplinką neišskiriančių technologijų finansavimą. Jei Europa nori pasiekti didelių CO₂ mažinimo tikslų ekonominiu požiūriu, ji turi didinti išlaidas moksliniams tyrimams švarių, tvarių ir efektyvių energetikos technologijų srityje, taip pat pajėgų, potencialo ir išteklių sujungimo viešajame ir privačiame sektoriuje koordinavimui.

Praeityje vykusios pramonės revoliucijos parodė, kad technologija gali negrįžtamai pakeisti gyvenseną. Šiandien turime unikalią ir realią progą pakeisti savo energijos gamybos modelį. Tačiau investicijas į švarių, atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtoją ir skatinimą bus galima realizuoti tik jei Bendrija užtikrins pakankamą finansavimą ir įtrauks šias investicijas į Europos Sąjungos strateginių tikslų sąrašą.

Fiorello Provera, EFD frakcijos vardu. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, diskutuojant apie Europos Sąjungos energetiką aišku viena: svarbiausias, pigiausias ir tvariausias energijos šaltinis – taupymas. Dėl gamtinių, istorinių, kultūrinių ir ekonominių priežasčių kalnų regionai yra pavyzdys, kaip mažinti energijos suvartojimą atsižvelgiant ir į šiuolaikinio gyvenimo poreikius, juose galima plačiai eksperimentuoti naudojant atsinaujinančiuosius, mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančius energijos išteklius.

Kalnų regionuose pagaminama beveik visa Europos hidroelektros energija. Pvz., vien tik tame Italijos regione, iš kurio aš esu kilęs, pagaminama 12 proc. visos šalyje suvartojamos hidroelektros energijos. Dar daugiau, kalnų regionuose jau seniai statomi taupiau energiją vartojantys pastatai. Mums pavyko statyti namus, kurie patys visiškai apsirūpina elektros energija ir šildymu ir netgi pagamina daugiau energijos, nei patys suvartoja; žinoma, tam naudojamos pažangios technologijos. Inovacijos dažnai išbandomos kalnuose, nes kalnų regionai yra ideali vieta eksperimentams, kaip geriau panaudoti biomasę, saulės ir geoterminę energiją, šilumos siurblius ir svarbiausia – tobulinti energijos paskirstymo sistemas.

Komisijos nary, kalnuose yra daug ir švarios energijos: reikia tik ją paimti. Dėl to prašau Komisijos į savo strategiją įtraukti kalnų regionus, atidžiai išnagrinėti jų patirtį ir pripažinti jų teisę gauti tinkamą kompensaciją

už visus šių regionų jau tiekiamus atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Lisabonos sutarties 174 straipsnyje pripažįstamas kalnų vaidmuo ir būtent todėl nekantriai laukiame, kad Komisija pradėtų įgyvendinti šį straipsnį ir kad būtų parengta Europos kalnų politika energetikos srityje.

Todėl raginu Komisiją laikytis Regionų komiteto nario L. Durnwalderio pranešime išdėstytų rekomendacijų ir, kai bus atliekamas Europos teritorijų vertinimas atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir pasyviųjų pastatų požiūriu, įvertinti ir kalnų regionų energetiką bei jų pajėgumus gaminti energiją.

Kalnai, kurie užima 40 proc. visos Europos teritorijos ir kuriuose gyvena 90 mln. žmonių, kol kas laikomi nepalankiomis vietovėmis. Įgyvendinus novatorišką ir nuoseklią energetikos politiką, šie regionai galėtų įveikti šiuos trūkumus ir labai prisidėti prie strategijoje „20-20-20“ nustatytų tikslų, parodydami, kad įmanoma apsirūpinti energija patiems už prieinamą kainą, jei tik tam yra politinės valios.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Europos žemės ūkis dažnai kaltinamas, kad yra didžiausias visuotinio atšilimo šaltinis. Tačiau tai nėra visiškai tiesa. Kita vertus, negalime pamiršti, kad žemės ūkis gali prisidėti mažinant anglies dioksido išmetimą.

Žinoma, šį klausimą jau iškėlė ir kiti kalbėtojai. Anglies dioksido saugojimas, biomasė ir investicijos į trąšų kiekių mažinimą – tai tik keli pavyzdžiai, kaip žemės ūkis kenčia nuo šios problemos. Todėl kalbėdami apie investicijas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, žemės ūkiui turėtume skirti prioritetą ir visiškai jo neapleisti, kaip nutiko kitoje Europos strategijoje. Kalbu apie ES strategiją iki 2020 m.

Ačiū.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, Tarybos Pirmininke, kalbu savo vardu ir savo kolegoms priešais norėčiau pasakyti, kad branduolinės technologijos, mano nuomone, nėra atsinaujinantieji energijos ištekliai.

Mūsų pareiga – imtis priemonių, kurios būtų naudingos mūsų vaikams ir mūsų tolimai atečiai. Todėl labai svarbu mažinti CO₂, bet mažinti reikėtų ne aplinkos sąskaita – kitaip sakant, turime labai atsargiai įvertinti, kurias priemones finansuoti ir į kurias investuoti. Negalime mažinti CO₂ griaudami aplinką.

2010 metai paskelbti biologinės įvairovės metais, todėl labai svarbu šiuose dokumentuose pabrėžti, kad visos investicijos, visos priemonės turi būti vertinamos atsižvelgiant į būtinybę išsaugoti aplinką mūsų vaikams, mūsų atečiai ir biologinei įvairovei.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Ponia pirmininke, Komisijos nary, kalbėdami apie perėjimą prie ekonomikos, pagrįstos mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančiomis technologijomis, negalime sau leisti pamiršti, kad šis perėjimas nebus lengvas. Po kelerių metų susidursime su pirminių energijos išteklių – iškastinio kuro – stygiaus ir vis didesnio jų sekimo padariniais. Šis kuras yra žaliava daugelyje ypač svarbių pramonės šakų, pvz., chemijos ir farmacijos pramonėje.

Žmonijai neišvengiamai būtina, kad likusieji pasaulio naftos ištekliai būtų tvarkomi labai protingai, o tai visų pirma reiškia – taupiai.

Būtent todėl labai svarbu priimti planą, vadinamą Naftos išteklių mažėjimo protokolu, kurį 2002 m. Upsaloje ir 2005 m. Lisabonoje pateikė grupė kelių šalių mokslininkų ir specialistų, kurie priklauso Naftos ir dujų gavybos piko tyrimų asociacijai. Šiame protokole prioritetas skiriamas geram ir teisingam šių išteklių valdymui, jų stygiaus mažinimui ir kontroliuojamam perėjimui prie kitų pirminių energijos išteklių.

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Mano nuomone, branduolinei energetikai šiame pranešime neskiriama tiek dėmesio, kiek ji verta. Užtat per daug dėmesio skiriama alternatyvios – biomasės, vėjo ir saulės – energetikos, kuri net neaišku, ar atsipirks, plėtojimo sprendimams. Visgi, prisiminę praėjusių metų dujų krizę ir klimato kaitos keliamas grėsmes turime sparčiai kurti savo energetikos strategiją. Branduolinė energija yra didžiausias anglies dioksido į aplinką neišmetančios energijos šaltinis Europos Sąjungoje – šiuo metu iš jos pagaminama trečdalis visos reikalingos elektros energijos. Todėl neišvengiamai turime toliau saugiai ją plėtoti. Būtų gerai, jei visi tai suprastume.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Ponia pirmininke, atidžiai klausiausi šių įdomių diskusijų. Perskaičiau viską, ką tik galėjau šia tema.

Norėčiau pabrėžti du dalykus. Pirma: buvo užduotas klausimas, iš kur imsime lėšų? Antra: kaip koordinuosime mokslinius tyrimus ir plėtrą?

Man atrodo, kad visų trijų Europos Sąjungos institucijų – Parlamento, Tarybos ir Komisijos – ekspertai turi progą šiuo klausimu susiburti į iniciatyvinę grupę. Pirma: rasti reikalingą finansavimą viešojo ir privataus sektorių partnerystėse, galbūt nustatant tikslus kiekvienai šaliai, ir antra: prižiūrėti ir koordinuoti mokslinius tyrimus. Turėtume kalbėti apie mokslinius tyrimus, plėtrą ir rezultatus ir apie finansavimą, priklausantį nuo sėkmingų rezultatų, kitaip visi Europos profesoriai mėgins vykdyti mokslinius tyrimus, kurių galiausiai nesugebėsime koordinuoti.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Girdėjome Tarybos ir Komisijos atstovą gražiai kalbant apie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, tačiau jis neatsakė į vieną svarbų klausimą: iš kur imsime lėšų? Kai kurios valstybės narės finansavimo šaltinį jau turi: buvusios socialistinės šalys su kaupu įvykdė savo įsipareigojimus pagal Kioto protokolą. Tai jų dėka Europos Sąjunga Kopenhagos konferencijoje galėjo dalyvauti iškelta galva. Šios šalys turi teisę „išsigryninti“ savo anglies dioksido kvotas. Tačiau Komisija ir 15 senųjų valstybių narių nenori joms to leisti. Vengrijos atveju tai sudarytų kelis šimtus milijardų forintų. Kopenhagoje Vengrija ir Lenkija susitarė šias sumas investuoti į žaliąją infrastruktūrą. Taigi, štai kur šaltinis. Kol kas šio siūlymo niekas negirdi, ir tai rodo, kad naujosios valstybės narės iš tikrųjų laikomos antrarūšėmis Europos Sąjungos narėmis.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos uždavinių – kurti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančiomis technologijomis grindžiamą ekonomiką. Siekiama, kad iki 2020 m. 20 proc. visos pagaminamos energijos būtų pagaminta iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

Rumunija nusistatė dar didesnę tikslą – 24 proc. Tyrimų duomenimis, Dobrudžos regionas Rumunijos pietryčiuose užima antrą vietą Europoje po šiaurinės Vokietijos dalies pagal vėjo energetikos potencialą. Šiuo metu ten statoma didžiausia Europoje vėjo jėgainė, kuri turės 240 vėjo turbinų ir iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamins 600 MW energijos. Pirmasis šio projekto etapas bus baigtas dar šiais metais – pradės veikti 139 įrenginiai. Visas projektas bus baigtas 2011 m. Jis vykdomas Konstancos apskrities Fantanelės ir Kodžalako rajonuose.

Šis projektas labai svarbus Rumunijos energetiniam saugumui, nes jį įgyvendinus bus galima įsivežti mažiau energijos išteklių.

Ačiū.

Antonio Cancian (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, iš to, ką šį rytą čia girdėjau, suprantu, kad visiškai pritariame keliems dalykams: energijos vartojimo efektyvumui, taupymui, atsinaujinantiems energijos ištekliais ir naujoms technologijoms. Tačiau to, ponios ir ponai, nepakanka, jei ryžtingai neišspręsimė kitų dviejų klausimų.

Pirmas – branduolinė energetika. Gąsdina jau vien pats žodis. Tačiau vykdykime mokslinius tyrimus ir pamėginkime juos vykdyti atsakingai. Antras klausimas: kaip supratau šį rytą, bijome kalbėti apie viešojo ir privataus sektorių partnerystes. Jau vien mintis, kad privatus sektorius galėtų kartu su viešuoju sektoriumi vykdyti iniciatyvas, atrodo svetima, skandalinga ir įtartina.

Tačiau, ponios ir ponai, tai neišvengiama atsižvelgiant į tai, kiek finansinių išteklių prireiks. Be to, svarbu, kad visuomenė palaikytų ryšį su privačiu sektoriumi, nes iš jo ji galės išmokti gyventi pagal verslo principus ir laikytis tvarios politikos.

Christian Ehler (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, kalbėsiu trumpai. Frakcijose vyksta diskusijos vis apie tą patį – ideologiniais su technologijomis susijusiais klausimais, bet jos pateisinamos. Tačiau nors kartą kartu suformuluokime klausimą Tarybai ir Komisijai. Jau ilgai svarstome SET planą. Kokiomis priemonėmis jį įgyvendinsime? Kokie terminai? Kokie valstybių narių įsipareigojimai?

Claude Turmes (Verts/ALE). – (DE) Ponia pirmininke, kol kas nesirengiu kalbėti apie ideologiją – pakalbėsime apie tai kitą kartą, tačiau manau, kad tikrieji ideologai sėdi kitoje šių rūmų pusėje.

Per kelias ateinančias savaites Komisija turės dvi konkrečias priemones. Pirmoji – Rizikos pasidalijimo finansinė priemonė, kurioje liko šiek tiek lėšų. Šias lėšas būtų galima panaudoti dar vienam postūmiui pereiti prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir energijos vartojimo efektyvumo. Girdėjau, kad Komisijos mokslinių tyrimų generalinis direktoratas blokuoja finansavimą, nenorėdamas leisti pinigų energetikai, bet skirti juos IKT ir kitoms sritims. Galbūt Komisijos narys turi ką nors pasakyti šiuo klausimu?

Antroji priemonė – tai mažiausiai 15 proc. lėšų, kurių dar turėjo būti likę nepanaudota pagal Ekonomikos gaivinimo planą ir kurias mes Parlamente nusprendėme skirti energijos vartojimo efektyvumui, ypač pažangiųjų miestų projektams. Ar gerbiamas Komisijos narys galėtų ką nors pasakyti šiuo klausimu?

Iosif Matula (PPE). – (RO) Tai, kad šiandien Europos Parlamente diskutuojame apie investicijas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, rodo, kad Europos Sąjunga nori įsitvirtinti kaip lyderė ne tik mažinant energijos suvartojimą ir didinant jos vartojimo efektyvumą, bet ir kuriant sveiką aplinką. Manau, kad dabar mūsų užduotis – skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad galėtume rasti būdų, kaip padėti pamatus tvariai Europos energetikos sistemai. Todėl turime nustatyti finansavimo poreikį šioje srityje siekiant padidinti Europos Sąjungos konkurencingumą pasaulyje.

Manau, kad privalome skirti dėmesio specifiniam žaliosios energetikos potencialui regioniniu ir vietos lygmeniu. Rumunijos regione, iš kurio pats esu kilęs, yra didžiulės galimybės plėtoti geotermine energetiką, kurios kol kas nepakankamai išnaudotos. Tam yra daug priežasčių, bet manau, kad svarbų vaidmenį čia galėtų atlikti vietos valdžios institucijos, kurios turėtų skatinti viešojo ir privataus sektorių partnerysčių kūrimąsi.

Ačiū.

Pedro Luis Marín Uribe, *einantis Tarybos pirmininko pareigas.* – (ES) Ponia pirmininke, įdėmiai klausiausi šiandienos diskusijų ir džiaugiuosi matydamas, kad daugelis Parlamento išsakytų minčių atitinka ir Tarybos nuomonę. Tikiu, kad išvados, kurias priimsime rytoj, leis padėti tvirtą pagrindą čia minėtoms problemoms spręsti ir pramonės iniciatyvos netrukus bus pradėtos įgyvendinti.

Manau, visi pritariame, kad šios iniciatyvos yra ypač svarbios, jei norime sumažinti savo energetinę priklausomybę, pagerinti efektyvumą, tęsti technologinę pažangą, dar labiau sustiprinti Europos technologijas ir, žinoma, atremti klimato kaitos iššūkius.

Šios iniciatyvos būtinos ir norint išsaugoti Europos konkurencingumą bei didinti užimtumą. Manau, galiu patikinti R. Helmerį, kad be tų tyrimų, kuriuos jis skaitė, yra ir kitų, tarp jų ir pačios Komisijos atliktų tyrimų, patvirtinančių teigiamą poveikį užimtumui – poveikį, kuris ilgainiui tik didės.

Todėl siūlome, kad rodant kryptį esamoms pramonės iniciatyvoms būtų taikomi bendri principai ir praktika. Žinoma, tam, be kitų dalykų, turėsime numatyti finansines priemones ir nustatyti kriterijus viešojo sektoriaus investicijoms, kurių reikia šioms technologijoms remti.

Labai daug dėmesio čia buvo skiriama finansiniams klausimams, kurie rūpi ir Tarybai. Tačiau Taryba negali išsipareigoti persikirstyti lėšas nepaisydama Komisijos teisės imtis iniciatyvos ir Parlamento įgaliojimų šioje srityje. Todėl kol kas turės būti taikomi esami finansiniai susitarimai.

Nepaisant to, turime suvokti, kad būtina didinti mūsų biudžetus tam, kad galėtume plėtoti šias naujas technologijas, ir kad kitose Europos institucijų, o ypač Parlamento, diskusijose būtina biudžeto padidinimo klausimą aptarti pirmumo tvarka.

Galiu jus patikinti, kad Taryba daro ir toliau darys viską, ką gali, kad užtikrintų tinkamą Strateginio energetikos technologijų (SET) plano finansavimą ir pagal dabartinę finansinę programą, ir pagal būsimas programas.

Kaip Komisijos narys jau minėjo, norėčiau priminti, kad, kalbant bendrais bruožais, privačios iniciatyvos – ir privatūs finansavimo šaltiniai – taip pat atlieka svarbų vaidmenį; tai yra sritis, kurioje turime dirbti ranka rankon, kad pasiektume patį geriausią viešųjų finansinių išteklių rezultatą. Turime pasiekti plataus masto ir vis didėjančią rezultatą, kuris padėtų mums sėkmingai įgyvendinti šias iniciatyvas, kurios turės lemiamos reikšmės Europos atečiai.

Janez Potočnik, *Komisijos narys.* – Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti už šią diskusiją. Labai įdėmiai klausiausi ir manau, kad į daug ką atsižvelgsime planuodami būsimus darbus.

Pradžioje leiskite trumpai priminti vieną istoriją. Pasibaigus aštunto dešimtmečio naftos krizei entuziastingai puolėme kurti inovacijas, kurios padidino konkurencingumą ir netgi tausojo aplinką. Tai buvo precedento neturintis dalykas, tačiau tai truko neilgai. Po to, kai kurį laiką naftos kainos stabiliai krito, investicijos į mokslinius tyrimus ir plėtrą sustojo, naujos technologijos nustojo būti skatinamos, pasikeitė vartojimo modeliai ir grįžome į apgaulingos ramybės periodą, kai gyvenome iš pigios iš užsienio įvežamos energijos. Tai buvo įsivaizduojamo tvarumo laikas.

Beje, tuoj po naftos krizės investicijos į mokslinius tyrimus ir plėtrą energetikos srityje buvo keturis kartus didesnės negu dabar arba prieš kelerius metus.

O kokia padėtis dabar, po šio nenoro ir neatsakingumo ir išvalgaus požiūrio neturėjimo laikotarpio? Stengiamės kovoti su klimato kaita ir spręsti energetinio saugumo ir priklausomybės klausimus, tad tikiu, kad išvalgus matymas yra realus ir būtinas dalykas, ne svajonė.

Šiuo klausimu nematome kito varianto kaip tik žaliosiomis technologijomis grindžiamas augimas, kaip pabrėžta ir prieš kelias dienas mūsų priimtame dokumente – Europos Sąjungos strategijoje iki 2020 m. Mums reikia daugiau neteršiančios pramonės, o ne daugiau taršą valančios pramonės. Mums reikia paskatų, kainų, sąnaudų ir teisingų signalų. Turime sutelkti dėmesį į energijos vartojimo efektyvumą, turime, galų gale, sutelkti dėmesį į išteklių vartojimo efektyvumą ir tai vienas iš svarbiausių klausimų, įtrauktų į ES strategiją iki 2020 m.

Dabar dėl antro klausimo – SET plano, kurį šiandien svarstome. Visi SET plane pateikti lėšų poreikio skaičiavimai paremti technologijų veiksmų planais. Tai labai rimtas darbas. Jei pažiūrėtumėte į pasiūlymus, ką mes numatome, kaip apskaičiuojame būsimą lėšų poreikį, pamatytumėte šiuos skaičius: vėjo energija – 6, saulės energija – 16, bioenergija – 19, anglies dioksido surinkimas ir saugojimas – 13, branduolinė energija – 7, pažangieji tinklai – 2, kuro elementai ir vandenilis – 5, pažangieji miestai – 11, Europos energijos gamybos mokslinių tyrimų sąjunga – 5, pagrindiniai moksliniai tyrimai – 1. Viską sudėję, gauname 75.

Noriu atkreipti dėmesį, kad branduolinei energijai numatyta 7. Nemeluosiu: sintezė neįtraukta, bet visgi sintezė yra svarbus dalykas, kuris turėtų būti įtrauktas, tačiau jei pažvelgtume į bendrą vaizdą, manau, pakankamai aišku, kam Komisija norėtų skirti daugiausia investicijų.

Kitas klausimas – finansavimo šaltiniai ir veiksmų planai. Daugiausia lėšų, kaip sakiau pirmiau, turėtų būti paimta iš ten, kur jų daugiausia yra, t. y. iš pramonės ir valstybių narių. Tai reiškia, kad šiuo požiūriu reikėtų apsvarstyti galimybę skirti lėšų iš Europos Sąjungos biudžeto, dabartinio ir būsimų perspektyvinių finansinių planų, Europos energetikos programos ekonomikai gaivinti, Europos Sąjungos prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemos ir, žinoma, kitų turimų priemonių, visų pirma Europos investicijų banko.

Kyla rimtas klausimas dėl investicijų į įvairias siūlomas iniciatyvas struktūros. Manau, akivaizdu, kad vidinė viešųjų ir privačių investicijų struktūra skirsis dėl tokių priežasčių kaip rinkos artumas ir įvairių technologijų tipų rinkos nepakankamumas – šias problemas teks spręsti, tačiau tikiu, kad jums tenka rimta užduotis, ypač kai pradėsite svarstyti kitą perspektyvinį finansinį planą, tad turime persvarstyti prioritetus ir būsimas investicijas.

Dar norėčiau paminėti, kad 2010 m. pradėsite visas iniciatyvas, išskyrus vieną – pažangiųjų miestų iniciatyvą, kuri dėl jūsų pasirodė vėliau ir kuri daugiausia susijusi su išteklių vartojimo efektyvumu, tačiau negalvokite, kad visa tai, apie ką šiandien kalbame, dar nevyksta – vyksta, ypač mokslinių tyrimų srityje. Mokslinių tyrimų sąjunga šiuo klausimu dirba jau kelerius metus.

Galiausiai norėčiau paminėti, kad SET planu mes faktiškai pradedame kai ką labai ypatingo Europos Sąjungos lygmeniu. Tikriausiai žinote, kad savo ankstesnės kadencijos metu labai nuožmiai kovojau už Europos mokslinius tyrimus. Europos lygmeniu mes tvarkome apie penkis procentus visų moksliniams tyrimams skiriamų lėšų, tad jei nesusivienysime ES lygmeniu, turiu galvoje – Europos lygmeniu, ir toliau dubliuosime darbus, negalėsime tikėtis tikros sėkmės. Nežiūrėkite tik į Europos biudžetą. Kad sustiprintume mokslinius tyrimus, turime į vieną fondą sutelkti lėšas iš įvairių šaltinių.

SET planas yra geriausias šiuo metu esamas bendro programų sudarymo ES lygmeniu pavyzdys. Netrukus bus pradėta vykdyti ir kita veikla – taip ir turi būti, bet aš manau, kad neturėtume nuvertinti to, kas vyksta čia. Kalbame apie viešojo ir privataus sektorių partnerystes, kurios yra būtinos ir į kurias norėčiau, kad ateityje atkreiptumėte dėmesį. Apie jas reikėtų galvoti ir kalbant apie finansinį reglamentą. Jei norime iš tikrųjų spręsti šiuos klausimus, reikės prisiimti riziką.

Kalbant apie SET planą, apie bendrą programų sudarymą, manau, netrukus būsime vieno iš didžiausių Europos laimėjimų liudininkai. Turime Europos energijos gamybos mokslinių tyrimų sąjungą, vienijančią geriausias mokslinių tyrimų organizacijas, kurios jau bendradarbiauja šiais svarbiais klausimais.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad, mano nuomone, didžiausia mūsų pareiga – parodyti politinę valią šios programos atžvilgiu.

Pirmininkė. – Baigiant diskusijas, man buvo pateikti du pasiūlymai dėl rezoliucijų⁽¹⁾ pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį.

– Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2010 m. kovo 11 d., ketvirtadienį, 12.00 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Nors pripažįstu, kad šio Komisijos komunikato tikslas – paspartinti naujų technologijų, gerinančių energijos vartojimo efektyvumą panaudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir taip galinčių sumažinti anglies dioksido išskyrimą į aplinką, plėtrą, tačiau apgailestauju, kad šioje strategijoje nepakankamai gerai apibrėžtas Europos regionų vaidmuo.

Būtina garantuoti tinkamą finansavimą regioninės valdžios institucijoms, pvz., bandomųjų projektų bandomojo etapo finansavimą, arba investicijas atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektų mokslinių tyrimų ir bandomajame etape.

Mano nuomone, svarbu įtraukti ir, pvz., geoterminę energiją. Šis atsinaujinantysis energijos išteklius gali būti ypač aktyviai plėtojamas ugnikalnių regionuose, kas aktualu atokiems Europos Sąjungos regionams ir saloms, tačiau tikslai dėl šios energijos plėtojimo nenustatyti.

Šiuo klausimu reikia didinti viešojo ir privataus sektorių investicijas į energetikos technologijų plėtoją siekiant mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančiomis technologijomis pagrįstos ekonomikos tikslo ir stengiantis įveikti klimato ir energetikos priemonių pakete įvardytą rinkos nepakankamumo problemą.

András Gyürk (PPE), raštu. – (HU) Manau, kad svarbu tai, jog Europos Komisija, rengdama Strateginį energetikos technologijų planą, įvertino žaliųjų technologijų moksliniams tyrimams ir plėtrai reikalingos paramos dydį. Tai ypač svarbu dėl to, kad kol kas saulės energija, bioenergija ir vandenilio technologijos dauguma atvejų nėra pelningos komerciniu požiūriu. Kaip pabrėžė Jungtinių Amerikos Valstijų energetikos ministras Steven Chu, norint, kad žaliosios technologijos konkuruotų su tradicinėmis iškastinio kuro technologijomis, reikia Nobelio premijos vertų mokslo laimėjimų. Tačiau didelis žaliųjų technologijų plano trūkumas tas, kad mes neįsivaizduojame, kokios ES lėšos bus naudojamos jam įgyvendinti. Matant tokias planuojamas sąnaudas kaip 16 mlrd. EUR saulės energijos tyrimams arba 5 mlrd. EUR vandenilio technologijoms, klausimas neatrodo paprastas. Kol kas nepanašu, kad kitame septynmečiame perspektyviniame finansiniame plane būtų numatyta daugiau lėšų žaliųjų technologijų moksliniams tyrimams. Visi gerai žinome, kad parama viešosiomis lėšomis negali atstoti privačių investicijų. Nepaisant to, Europos Sąjunga ir valstybės narės privalo padidinti žaliųjų technologijų mokslinių tyrimų finansavimą. Geras stimulus galėtų būti pajamos, gausimos iš prekybos apyvartiniais taršos leidimais. Ant kortos pastatyta daug. Negalime leisti, kad energetikos politikos ir klimato apsaugos planus ištiktų toks pats likimas, koks ištiko Lisabonos sutartį su visomis prieštariningomis pasekmėmis.

Jim Higgins (PPE), raštu. – Kad anglies dioksido mažinimo technologija taptų tikrove, turime spręsti inžinierių ir kitų aukštos kvalifikacijos darbuotojų, kuriančių ir gaminančių pažangias technologijas, stygiaus klausimą. Tą galime padaryti įkurdami naujas arba intensyvindami esamas mokymo ar stipendijų sistemas, siekiant užtikrinti, kad ekonomikos atsigavimui reikalinga darbuotojų kvalifikacija padidėtų laiku. Turime užtikrinti aukštos kvalifikacijos ir išsilavinusių, teorinių ir praktinių žinių turinčių darbuotojų pasiūlą. Turime atkakliai šalinti kliūtis judumui ES, ypač mokslininkams ir aukštos kvalifikacijos specialistams, ir spręsti inžinieriaus kvalifikacijos pripažinimo visoje ES klausimą. Finansų rinkos ir institucijos linkusios atsargiai žiūrėti į investicijas, ypač kalbant apie MVĮ, į įvairias ES sistemas, skirtas inovacijoms remti. Turime užtikrinti geresnį pasiūlos ir paklausos derinimą ir koordinavimą. Turime sudaryti geresnes sąlygas MVĮ ir mokslinių tyrimų institutų bendradarbiavimui, skatinti INT (intelektinių nuosavybės teisių) ir technologijų perdavimą. Pačios elektrotechnikos pramonės (ETP) įmonės turi aktyviau remti grupių iniciatyvas ir jungtis prie grupių. Mokslinius tyrimus ir inovacijas turime skatinti ir per mokesčių lengvatas arba „inovacijų čekius“, taip pat gerinant sąlygas rizikos kapitalo investicijoms, pvz., verslo angelams arba tarpvalstybinio kapitalo įmonėms.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), raštu. – (PL) Kad žmogaus veikla lemta visuotinę klimato atšilimą yra tiesa. Kova su šiuo procesu ir neigiamais jo padariniais yra neatidėliotinas reikalas. Vienas iš šių problemų sprendimo būdų – naudoti švarius ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Tačiau kad šie energijos ištekliai atliktų reikšmingą vaidmenį Europos energetikos sistemoje, turi būti įvykdytos dvi sąlygos. Pirma, turime

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

didinti mokslinių tyrimų jų plėtros klausimu finansavimą. Antra, turime didinti investicijų į naujausių mažai aplinką teršiančių technologijų diegimą finansavimą. Investuoti į Europos strateginiame energetikos technologijų plane numatytų mažai aplinką teršiančių technologijų plėtrą svarbu visai ES. Tačiau šios investicijos svarbiausios būtų toms šalims, kurių energetinė pramonė dėl istorinių priežasčių į aplinką išskiria daug CO₂. Lenkija yra viena iš tokių šalių. Anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijų tobulinimas ir plėtojimas turėtų didžiulės reikšmės visai Lenkijos ekonomikai.

3. Uragano Ksintija padariniai Europoje (diskusijos)

Pirmininkė. - Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl uragano Ksintija padarinių Europoje.

Janez Potočnik, *Komisijos narys.* – Ponia pirmininke, praėjus vos dviem savaitėms po baisios nelaimės Madeiroje, Komisiją dar kartą sukrėtė ir nuliūdino uraganas Ksintija, atėmęs žmonių gyvybių ir nuniokojęs Prancūziją ir kitas Europos šalis.

Norėčiau asmeniškai pareikšti užuojautą visiems nukentėjusiems nuo šios nelaimės. Komisija reiškia didžiulę užuojautą žuvusiųjų šeimoms ir artimiesiems.

Per Civilinės saugos stebėsenos ir informacijos centrą Komisija akylai stebėjo uragano Ksintija padarinius ir pasiūlė sukurti ES pagalbos mechanizmą. Laimei, Prancūzijos gelbėjimo tarnybos sėkmingai pačios savomis priemonėmis reagavo į nelaimę ir neprasė taikyti šio mechanizmo.

Dabar Komisija kartu su atitinkamomis valstybių narių institucijomis ieško būdų ir priemonių, kaip ES lygmeniu finansiškai padėti įveikti šią nelaimę ir kuo greičiau atkurti normalias gyvenimo sąlygas.

Prieš dvi dienas Komisijos Pirmininkas J. M. Barroso susitiko su Prancūzijos prezidentu N. Sarkozy ir aptarė susidariusią padėtį. Vakar jis taip pat susitiko su Europos Parlamento nariais iš įvairių šalių. Prieš savaitę mano kolega – už regionų politiką ir Solidarumo fondą atsakingas Komisijos narys J. Hahn lankėsi labiausiai nukentėjusiose Prancūzijos dalyse: La Rošelyje ir Pajūrio l'Egiuijone, kur susitiko su nacionalinės ir regioninės valdžios institucijų atstovais.

Madeiroje, kurią nelaimė ištiko prieš dvi savaites, valdžios institucijos ir gelbėjimo tarnybos padarė didžiulę pažangą kovodamos su potvynio padariniais. Komisijos narys J. Hahn praėjusį savaitgalį lankėsi Madeiroje, kur savo akimis pamatė padėtį ir su vietos valdžios institucijomis aptarė tolesnius veiksmus.

2002 m. įkurtas Europos Sąjungos solidarumo fondas. Jo paskirtis – ES lygmeniu finansiškai padėti nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusioms ES valstybėms narėms, jei tik įvykdomos tam tikros sąlygos. Prancūzija jau pareiškė ketinanti kreiptis dėl pagalbos iš Solidarumo fondo. Pažymėtina, kad Solidarumo fondo reglamente nustatyta, jog pagalba paprastai skiriama tik įvykus didelei gaivalinei nelaimei, kai valstybei padaryta žala viršija 0,6 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų ribą, kuri 2002 m. kainomis sudaro 3 mlrd. EUR. Prancūzijos atveju padaryta žala turėtų viršyti 3,4747 mlrd. EUR dabartinėmis kainomis.

Tačiau ypatingomis aplinkybėmis ir tik jei tenkinami nustatyti kriterijai, fondo lėšos gali būti panaudotos ir ištikus mažesnėms ypatingoms regioninio lygmens nelaimėms, ypač jei jos ištinka tokius atokiausius regionus kaip Madeira.

Šiuo metu Prancūzijos valdžios institucijos skaičiuoja padarytą žalą ir vertina jos poveikį ekonomikai ir žmonių gyvenimo sąlygoms.

Tokie štai pagrindiniai reikalavimai pateikiant pagalbos prašymą, kuris Komisijai turi būti pateiktas per 10 savaičių nuo nelaimės. Tai reiškia – iki gegužės 9 d. Gautą prašymą Komisija nedelsdama nagrinės. Komisijos tarnybos, visų pirma Regioninės politikos generalinis direktoratas, visapusiškai padeda ir pataria, kaip rengti prašymą. Su Prancūzijos valdžios institucijomis užmegzti kontaktai ekspertų lygmeniu, tad reikalai juda sklandžiai.

Tačiau reikėtų įsidėmėti, kad pagalba iš Solidarumo fondo neišmokama tuoj pat. Solidarumo fondo nereikėtų klaidingai laikyti neatidėliotinos pagalbos priemone. Tai yra finansinė gelbėjimo operacijų išlaidų kompensavimo priemonė. Todėl skirtos lėšos gali būti panaudotos atgaline data – jau pirmą nelaimės dieną vykdytų gelbėjimo operacijų išlaidoms kompensuoti.

Lėšos į Solidarumo fondą surenkamos iš valstybių narių atskiru kvietimu ir nepatenka į įprastinį Europos Sąjungos biudžetą. Jas turi patvirtinti Parlamentas ir Taryba pagal biudžeto taisymo procedūrą.

Kaip žinote, visa ši procedūra – nuo prašymo pateikimo ir lėšų išmokėjimo – neišvengiamai trunka kelis mėnesius. Tačiau Komisija daro viską, kad šis laikas maksimaliai sutrumpėtų.

Žinoma, struktūriniai fondai, visų pirma ERPF, negali būti naudojami neatidėliotinoms gelbėjimo operacijoms finansuoti. Tačiau Prancūzija ir Komisija praėjo svarstyti šiuo variantus ir galimybę keisti programas, kad būtų galima prisidėti prie atstatymo darbų ilgesnį laikotarpį ir investuoti į verslo sektorius, nukentėjusius nuo potvynio.

Ir paskutinis klausimas, kurį Parlamento nariai jau iškėlė prieš dvi savaites per diskusijas dėl Madeiros. Komisija pasinaudos dabartiniu suintensyvėjusiu politiniu dialogu ir pamėgins pašalinti kliūtis Tarybai pateiktam pasiūlymui dėl Solidarumo fondo reglamento pakeitimo. Parlamentas gana tvirtai pritarė šiam pasiūlymui, tad, mano nuomone, dabar tinkamas metas dar kartą visiems kartu kelti šį klausimą Taryboje.

Elisabeth Morin-Chartier, *PPE frakcijos vardu*. – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nary, vasario 27–28 d. naktį uraganas Ksintija ypač smarkiai praužė Pajūrio Šarantoje ir mano regiono – Vandėjos – pakrantėse. Penkiasdešimt trys žmonės žuvo, daug žmonių tebeieškoma, šimtai neteko namų.

Tai didžiuliai nuostoliai, kuriuos dar labiau didina didžiulė infrastruktūrai padaryta žala. Visų pirma kalbu apie užtvankas, geležinkelių linijas, kanalizacijos sistemas, elektros energijos tinklus, telekomunikacijų tinklus ir visas mažąsias ir vidutines įmones, visų pirma tas, kurios vykdo veiklą jūrų, akvakultūros ir žemės ūkio sektoriuose, kur 45 000 hektarų žemės apsėmė sūrus vanduo, nes jūroje kilo potvynis.

Tai didžiulė žala. Tai žala, kurios padarinius jausime ilgai, nes kai kurie žemės ūkio žemės plotai dar kelerius metus netiks kultivuoti.

Todėl raginu Europos Komisiją parodyti solidarumą ir, žinoma, pasirūpinti, kad kuo greičiau ir kuo palankesnėmis sąlygomis būtų galima pasinaudoti Europos Sąjungos solidarumo fondu, nes juk negalime sakyti savo bendrapiliečiams, kad lėšos dar turi palaukti ir kad problemos negali būti sprendžiamos čia ir dabar. Kartu mes turime – ypač po to, kai Komisijos narys, kuriam aš už tai dėkoju, pats lankėsi nelaimės vietoje, matė jos mastą ir, kiek žinau, buvo giliai sukrėstas – suvienyti pastangas ir patobulinti šio fondo naudojimą, kad nelaimės padariniai būtų šalinami kuo greičiau. Mes nuolat skundžiamės, kad Europa pernelyg nutolusi nuo savo piliečių. Tad parodykime jiems čia ir dabar, kad galime reaguoti greitai. Apgailestauju, kad šiandien čia nedalyvauja nė vienas Tarybos atstovas, kuris galėtų padėti šiuo reglamento pakeitimo klausimu. Tačiau būkite tikri – mums jo reikia ir mūsų bendrapiliečiai jo tikisi.

PIRMININKAVO: L. ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

Edite Estrela, *S&D frakcijos vardu*. – (PT) Pone pirmininke, Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos vardu norėčiau pareikšti nuoširdžiausią užuojautą Portugalijai, Madeirai, Prancūzijai ir Ispanijai ištikusios gaivalinės nelaimės aukų artimiesiems.

Praėjusią savaitę mano frakcijos narių delegacija nuvyko į Madeirą, lankėsi labiausiai nuo katastrofos nukentėjusiose vietovėse, kur susitiko su vietos ir regioninės valdžios institucijų, verslo, pramonės, prekybos ir ūkininkų asociacijų atstovais.

Iš to, ką pamatėme ir išgirdome, susidarė aiškų vaizdą. Sužinojome, kad ištisos šeimos žuvo savo namuose, girdėjome šokiruojančius pasakojimus žmonių, mačiusių, kaip vanduo įtraukė ir galutinai pasiglemžė žmones. Nušluotos ištisos eilės namų, jūroje atsidūrė automobiliai su keleiviais.

Tačiau ne mažiau stulbina Madeiros gyventojų ryžtas įveikti šią nelaimę. Niekumet nepamiršiu ryžto tų, kurie nepasidavė, nepaisydami pavojaus prarasti verslą, netekti namų ir kito turto. Jie tuoj pat kibo į darbą, pasirenkę viską pradėti nuo nulio. Vos per kelias dienas iš Funšalio miesto centro buvo išvežta tonos akmenų, žemės ir nuolaužų.

Nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos suvienijo pastangas, kad gyvenimas šioje saloje grįžtų į savo vėžes. Todėl svarbu pranešti, kad Madeira vėl laukia turistų. Jos gamtos grožis ir žmonių šiluma laukia mūsų.

Madeiros gyventojai taip pat laukia Europos institucijų solidarumo, kad galėtų atstatyti sugriautus kelius, tiltus ir viešosios paskirties pastatus. Prekybininkams, pramonininkams ir ūkininkams taip pat reikia mūsų paramos, kad jie galėtų grįžti į normalų gyvenimą ir prisidėti prie regiono ekonominės plėtros.

Labai malonu girdėti, Komisijos nary, kad Komisija, Parlamentas ir Taryba yra pasiryžę panaikinti kliūtis pasinaudoti Sanglaudos fondu – kaip numatoma naujame pasiūlyme, kuriam Parlamentas jau pritarė, ir užtikrinti, kad būtų galima pradėti taikyti naujas, geriau visuomenės poreikius atitinkančias taisykles.

Kaip žinote, Komisijos nary, būtina pertvarkyti ir kitus struktūrinius fondus ir skirti juos labiausiai nukentėjusioms vietovėms, nes ypatingai padėčiai reikia ypatingų sprendimų.

Giommaria Uggias, ALDE frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija taip pat reiškia užuojautą dėl uragano Ksintija, pridariusio žalos keliuose Europos regionuose ir pareikalavusio žmonių aukų. Turime imtis priemonių ir šiuo klausimu pritarti tiems rimtiems pareiškimams, kuriuos šiandien išdėstė Komisijos narys J. Potočnik, kurio profesionalumą ir ryžtą vertinu ir pripažįstu. Todėl raginu jį padaryti būtinus pakeitimus dėl Solidarumo fondo ir primenu, kad 2006 m. Parlamentas didele dauguma jau pritarė šiems pakeitimams. Atsižvelgdami į susidariusią padėtį ir žuvusius žmones, galime tik pakartoti, kaip svarbu priimti tokias priemones, kaip ši.

Tačiau kartu, pone pirmininke, turime veikti keliomis kryptimis ir pirmiausia persvarstyti visas vystymosi ir regioninio planavimo programas ir atnaujinti jas jų poveikio aplinkai požiūriu, taip pat atlikti jų poveikio teritorijai vertinimą. Taip pat turime daug investuoti į ilgalaikes nelaimių prevencijos strategijos įgyvendinimo priemones. Tai nėra koks nors neprivaltomas ar nerealus dalykas, o būtinybė, jei norime, kad tokios nelaimės kaip ši, apie kurią šiandien kalbame, neturėtų tokių tragiškų padarinių.

Tačiau esama ir ekonominių priežasčių, – jei jau apsistojame tik prie šio klausimo, – kurios verčia institucijas imtis prevencijos priemonių. Nors rezoliucijoje teigiame, kad būtina skirti daug lėšų žalai atitaisyti, tačiau taip pat turime skirti dėmesio ir imtis priemonių dėl investicijų į aplinkos apsaugą, miškų atstatymą ir augalijos apsaugą bei vykdyti su tuo susijusias iniciatyvas, nes visa tai sumažins aplinkai padarytos žalos atitaisymo išlaidas.

Iš tokių nelaimių, kaip ši, turime pasimokyti – šiuolaikiškas žmogus turi suprasti, kad ne viską galima visiškai suvaldyti, bet viską galima kontroliuoti bent tam tikru mastu, jei tik imamasi tinkamų atsargos priemonių. Turime tai padaryti, pone pirmininke, bent jau dėl žuvusiųjų, kurie, deja, per pastarąsias dienas ir pastarąsias savaites visai Europai parodė, kokia mūsų regionų tikrovė, atminimo.

Raül Romeva i Rueda, Vets/ALE frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, aš taip pat savo ir savo frakcijos vardu norėčiau pareikšti nuoširdžiausią užuojautą ir solidarumą su nukentėjusiais regionais. Apgailestauju dėl rimtų šios nelaimės padarinių ekonomikai ir reiškiau didžiausią užuojautą nukentėjusiųjų artimiesiems. Taip pat svarbu pabrėžti, kad nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos turėtų sutelkti dėmesį į veiksmingą prevencijos politiką ir daugiau dėmesio skirti tinkamai žemės panaudojimo praktikai ir šią sritį reglamentuojantiems teisės aktams.

Būtent dėl šios priežasties mūsų frakcija pateikė svarstyti du pakeitimus, kurių, mūsų nuomone, trūksta bendroje rezoliucijoje. Pirmasis skamba taip: kadangi Prancūzijoje buvo leista statyba užliejamose lygumose ir natūraliose šlapžemėse; kadangi spekuliacijos statybų rinkoje paskatino statybas pažeidžiamose vietovėse. Mums tai esminis aspektas, kad būtų galima pasistūmėti į priekį.

Antruoju pakeitimu reikalaujama, kad daliniam šių planų įgyvendinimo finansavimui Bendrijos lėšomis, visų pirma struktūrinių fondų, EŽŪFKP, Sanglaudos fondo ir Europos solidarumo fondo lėšomis, būtų taikomos tvarumo priemonės. Mums tai labai svarbu ir tai lems, ar mes balsuosime už rezoliuciją.

João Ferreira, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Pone pirmininke, pirmieji žodžiai negali būti kitokie – tik užuojauta ir solidarizavimasis su šios katastrofos aukų artimaisiais. Prisidedame prie Europos Sąjungos pareikšto solidarumo su nukentėjusiais regionais ir miestais. Dabar turime šį solidarumą materializuoti – greitai sutelkti reikalingas lėšas ir išteklius blogo oro sukeltai žalai sumažinti.

Per pastaruosius kelerius metus valstybės nares ištiko nemažai katastrofų, kaip matyti iš 21 šalies per pirmuosius šešerius Solidarumo fondo gyvavimo metus pateiktų 62 prašymų dėl fondo mobilizavimo.

Šių katastrofų padarytą žalą sunku įvertinti, ypač turint galvoje, kad jos pareikalavo žmonių aukų. Tačiau bet koku atveju ekonominė ir socialinė žala beveik visada yra didžiulė.

Būtent šiuo požiūriu prevencijai teks atlikti svarbesnę socialinę vaidmenį ir ji taps vis svarbesnis katastrofų valdymo proceso etapas. Šioje srityje svarbu plėtoti bendradarbiavimą ir stiprinti solidarumą Europos Sąjungoje. Pirmiausia tam reikia sukurti prevencijai tinkamą finansinę sistemą, kuri valstybėms narėms padėtų vykdyti visuomenės, aplinkos ir klimato apsaugos priemones.

Speciali pagalba turėtų būti teikiama ir tokioms priemonėms kaip galimų pavojingų aplinkybių atitaisymas, pažeidžiamiausių teritorijų apsauga, valstybių narių ankstyvojo išpėjimo sistemų sustiprinimas ir jungčių tarp įvairių ankstyvojo išpėjimo sistemų sukūrimas ar esamų jungčių sustiprinimas.

Kaip šiandien jau buvo sakyta, protingas žemės naudojimas, aplinkai nekenkianti ekonominė ir socialinė plėtra, tvirtesnė sanglauda Europos Sąjungoje – visa tai taip pat yra labai svarbūs katastrofų prevencijos veiksniai.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, keli Europos regionai patyrė ypatingus gamtinius meteorologinius reiškinius, kurie pridarė daug materialinių ir ekonominių nuostolių ir žalos žemės ūkiui bei aplinkai.

Drįstu tikėtis, Komisijos nary, kad su visa jūsų pareikšta užuojauta Europos solidarumo fondas – europinė priemonė, kuri šiuo atveju būtų naudinga – bus įgyvendintas greitai ir lanksčiai tiek Prancūzijoje, tiek Madeiroje, lygiai taip, kaip šiuo fondu jau buvo pasinaudota – kaip kažkas čia minėjo – kitose Europos šalyse, kad mano tėvynainiai Vandėjoje ir Pajūrio Šarantoje galėtų atstatyti svarbiausią infrastruktūrą ir paslaugas.

Kiek supratau iš to, ką sakėte, Prancūzijos vyriausybė dar nesikreipė į jus šiuo klausimu, ir tai mane labai stebina. Tačiau turiu pasakyti, kad esama tam tikrų niuansų, kaip kai kurie žmonės pasinaudoja šiais įvykiais – man tai atrodo visiškai netoleruotina.

Pirma – tai tas nepasotinamas noras įvykusias gaivalines nelaimes priskirti vadinamojo pasaulinio atšilimo padariniams. Kad ir kokiais politiniais ar pseudomoksliniais teiginiais būtume maitinami, jie negali lemti oro sąlygų ir potvynių labiau nei užkirsti kelią žemės drebėjimams.

Antra – tai nuolatinis kaltininkų ir atpirkimo ožių ieškojimas. Vakarinėje Prancūzijos dalyje kilęs uraganas Ksintija – tai labai retas dviejų reiškinių, t. y. paties uragano ir neįprastai didelio, užtvankas sugriovusio potvynio, derinys.

Kilo diskusija dėl statybos leidimų, kuriuos suteikė merai, kurie dabar laikomi asmeniškai atsakingi už jų savivaldybėse žuvusius žmones. Tačiau niekas – nei departamentas, nei regionas, nei viešosios tarnybos, nei miesto planuotojai ar architektai – neprieštaravo, kad šie statybos leidimai būtų išduoti.

Išrinktieji regiono atstovai, ypač mažose savivaldybėse, yra labai savo bendrapiliečių gerbiami – ir ne be reikalo. Jiems užkrauta didžiulė atsakomybės našta praktiškai už nieką, jie turi nepaprastą visuotinio intereso jausmą, jie puikiai atlieka vis sudėtingesnes pareigas, už kurias iš dalies atsakinga Europa, ir juos valdžios institucijos visiškai apleido – būtent tai norėjau pasakyti čia.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Pone pirmininke, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija pritaria rezoliucijai ir kviečia deramai pareikšti užuojautą bei solidarumą ir imtis tiesioginių priemonių. Kartu norėčiau pabrėžti du dalykus. Pirma, manau, kad puiku, jog Komisija bando atlikti nepadarytą darbą ir kad J. Hahn taip pat svarsto, kaip galėtų pakoreguoti veiksmų programas. Tai geras ženklas artimai ateičiai.

Tačiau tikroji problema glūdi Solidarumo fonde. Kaip Tarybai pavyko metų metus trukdyti Parlamentui padaryti Solidarumo fondą lankstesnį? Mano nuomone, labai gerai, kad J. Potočnik taip nedviprasmiškai pasakė, jog Komisija perims iniciatyvą. Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos atstovai turėtų būti čia ir tai patvirtinti. Atėjo laikas veikti ir Parlamentas ypač nepatenkintas šiuo vilkinimu.

Tačiau šis klausimas turi ir kitą pusę. Aš esu iš Nyderlandų. Didžioji dalis Nyderlandų teritorijos yra žemiau jūros lygio. 1953 m. pavasarį kilęs potvynis vis dar gyvas mūsų atmintyje ir mes puikiai žinome, kaip svarbu galvoti apie ateitį. Mes žinome, kad plėtra šiuose regionuose, t. y. bet kokia įtakos pajūriui turinti veikla, turi būti neatsiejama nuo saugos ir prevencijos priemonių. Ir tai yra visiškai įgyvendinamas uždavinys. Nyderlanduose buvo parengtas planas – „delta“ planas, skirtas pajūrio apsaugai sustiprinti; mes dirbame ir kitose srityse, kuriose ekonominę plėtrą būtina sieti su sauga.

Baigdamas norėčiau pridurti, kad 2008 m. Prancūzijos pajūrio mieste Sen Malo buvo imtasi iniciatyvos visus pajūrio regionus įtraukti į Jungtinių Tautų ir EBPO priežiūros zoną. Jungtinės Tautos turi pasirėmusios pajūrio regionų nelaimių prevencijos planą – tai rodo pasaulinio požiūrio svarbą. Europos Parlamentas vykdo bandomąjį projektą 2009–2010 m. laikotarpiu; mes pritarėme, kad jame dalyvautų mūsų regionai, ir, be kitos paramos, skyrėme jam finansinę paramą. Pasaulinis aspektas yra tai, kuo turime papildyti savo ateinančio laikotarpio darbotvarkę.

Bernadette Vergnaud (S&D). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau pareikšti nuoširdžiausią užuojautą ir solidarumą su potvynio Madeiroje ir uragano Ksintija aukomis.

Būtina kelti klausimą dėl bauginančio tokių griunamųjų meteorologinių reiškinių dažnėjimo, klimato kaitos vaidmens didėjimo ir skubiai reikalingų sprendimų. Kol kas svarbiausia kuo greičiau pasiūlyti sprendimą nuo šių nelaimių nukentėjusiems gyventojams. Žinoma, priemonių turi imtis viešosios ir privačios draudimo įmonės, tačiau kai kalbama apie sunaikintos infrastruktūros ir teritorijos atstatymą, Europa taip pat turi parodyti solidarumą.

Būtent todėl Prancūzijos vyriausybė kreipėsi dėl pagalbos iš 2002 m. įkurto ES solidarumo fondo ir aš tikiuosi, kad ši pagalba bus suteikta greitai ir prasmingai. Būdamą išrinkta vakarų Prancūzijos regiono atstovė, nuo kovo 1 d. Komisijai išsiunčiau du laiškus, kuriuos turėjau progą praėjusį ketvirtadienį La Rošelyje aptarti su Komisijos nariu J. Hahn, kuriam esu nuoširdžiai dėkinga už reagavimą.

Komisijos narys J. Hahn pritarė, kad mechanizmas sudėtingas ir juo bus sunku pasinaudoti. Turime pripažinti, kad jis būtų buvęs daug lankstesnis, jei Taryba dėl nesuvokiamų priežasčių nebūtų blokavusi šio fondo veikimo persvarstymo, kuriam Europos Parlamentas 2006 m. gegužės mėn. pritarė didžiąja balsų dauguma. Todėl tikiuosi, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija padės šiam dokumentui išeiti iš aklavietės, siekiant užtikrinti, kad sistema taptų veiksmingesnė.

Kalbant apie artimesnį laikotarpį, raginu Komisiją patvirtinti vienkartinį dalinio finansavimo iš ERPF ir ESF regioninių fondų padidinimą nukentėjusių regionų projektams ir padaryti tai per tiek laiko, kad jų ūkis galėtų atsigauti iki vasaros.

Galiausiai, pagalba turi būti panaudojama tokiam atstatymui, kuris būtų planuojamas nekartojant tragiškai pasibaigusį aplinkosaugos ir miestų planavimo klaidų; ji turi būti naudojama apgalvotai, kad tokios tragedijos nebepasikartotų.

François Alfonsi (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, po nelaimės, ištikusios Prancūzijos pajūrį vos po kelių savaičių nuo nelaimės Madeiroje, mūsų frakcija pateikė svarstyti keletą pakeitimų, kad mūsų Parlamentas, pareikšdamas solidarumą, kartu demaskuotų kaltuosius. Vieni Europos piliečiai žuvo, kiti viską prarado ne tik dėl stichijos šėlsmo. Tai nutiko ir todėl, kad buvo padaryta rimtų klaidų, kai buvo leista užstatyti jūros ir upių pakrantes. Dėl šių klaidų kaltos valstybės narės, jų įstatymai, kurie labai netobuli, jų valdžios institucijos, kurios pernelyg atsainios, ir jų vyriausybės, kurios pernelyg neatsakingos.

Leisti statybas užliejamose teritorijose yra ne mažiau rimta negu leisti ir metų metus skatinti vartoti tabaką ar naudoti asbestą, nors žmonės nuo to miršta ir mirčių priežastis visiškai akivaizdi. Prieš Ksintiją buvo Madeira, prieš Madeirą buvo Sicilija, rytoj bus naujų nelaimių. Jei Europos Parlamentas nesugriežtins tono, jis bus atsakingas už nelaimes ateityje. Europos Sąjunga turi parodyti solidarumą, bet kartu ir atsakingumą.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, kaip ir visų kitų čia esančių, mūsų mintys visų pirma yra su gyventojais, jų gedinčiomis šeimomis ir tais, kurie dėl uragano Ksintija visko neteko.

Ko galima pasimokyti iš šios nelaimės – tai, vėlgi, valstybių narių, savivaldybių, departamentų, regionų tarnybų, įskaitant viešąsias tarnybas ir civilinės saugos tarnybas, parodžiusias savo veiksmingumą, naudingumas. Manau, visi pritariame, kad šiandien turime skubiai padėti nukentėjusioms šeimoms atsitiesti ir atsistatyti, bet atsistatyti turime kitaip – atsižvelgdami į gamtą ir žmones. Tam turime paskatinti pelne besimaudančias draudimo įmones kompensuoti žmonėms jų patirtus nuostolius.

Kita vertus, atsižvelgdama į šiuos regionus ištikusios nelaimės išskirtinumą, Europos Sąjunga kartu su valstybėmis narėmis turi imtis daug didesnio masto priemonių – taip pat ir panaudojant Europos solidarumo fondą – ir daryti tai greičiau ir lanksčiau nei tas būdas, kurį jūs, Komisijos nary, ką tik apibūdinote. Iš tiesų, taikant tradicinius kriterijus, ko gero, neįmanoma kiekybiškai įvertinti sugriautų namų ir sužlugdyto verslo bei žemės ūkio žemės išvalymo sąnaudų.

Kita vertus, turime panaudoti regioninius fondus ir ESF fondą, kad padėtume regionams vėl atsistoti ant kojų. Be to, labai svarbu pasimokyti iš to, kas nutiko, ir imtis priemonių siekiant užkirsti kelią tokioms nelaimėms arba sumažinti tokių klimato reiškinių daromus nuostolius. Turi būti nuodugniai persvarstytas statybų užliejamose pajūrio teritorijose ir kovos su spekuliacijomis nekilnojamojo turto rinkoje klausimas kartu atsižvelgiant į poreikį užtikrinti pusiausvyrą gamtoje, taip pat ūkininkavimo, akvakultūros, austrių auginimo ir žvejybos veikloje, kurią Europos politika taip dažnai žlugdo.

Būtent todėl siūlau, kad Europos Sąjunga kartu su valstybėmis narėmis ir regionais parengtų nuoseklaus tvaraus atstatymo ir vystymosi planą, kuriame būtų atsižvelgta į geografiją, aplinką, biologinę įvairovę ir pajūrio teritorijose vykdomą veiklą.

Galiausiai, turi būti sudarytos sąlygos sukurti bendrą prevencijos, stebėsenos ir ankstyvojo įspėjimo sistemą, pagal kurią gyventojams būtų teikiama skubi solidarinė pagalba.

Maurice Ponga (PPE). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, kaip sakė mano kolegė E. Morin-Chartier ir kiti nariai, vasario 27 d. ir 28 d. smarkus uraganas Ksintija smogė keliems Prancūzijos regionams, nusinešdamas 53 žmonių gyvybes bei pridarydamas daug materialinių nuostolių.

Uraganas buvo ypač smarkus; jis sukėlė viską griaušančius potvynius Prancūzijos pajūryje. Po nelaimės Madeiroje Europa dar kartą nukentėjo. Ypač nukentėjo Bretanė, mano kolegos ir draugo A. Cadeco regionas. Todėl trijuose Prancūzijos regionuose – Bretanėje, Puatu-Šarantose ir Luaros krašte – buvo paskelbta gaivalinės nelaimės padėtis.

Šių nelaimių ištikta Europos Sąjunga turi atitinkamai reaguoti ir parodyti solidarumą. Vien tik žodžiais ir rezoliucija nepadėsime šių nelaimių aukoms; visų pirma turime suteikti finansinę pagalbą.

Todėl raginu Europos Komisiją – šiuo klausimu mane palaiko mano kolega C. Béchu – kuo greičiau sudaryti sąlygas pasinaudoti ES solidarumo fondu ir padėti nuo nelaimės nukentėjusioms teritorijoms susitvarkyti su nuostoliais.

Ši nelaimė parodė M. Barnier'io pasiūlymo sukurti Europos civilinės saugos pajėgas aktualumą. Europiečiai turi veikti kartu, nes kyla vis daugiau nelaimių, kurios pakenkia mūsų Europos regionams, ypač labiausiai izoliuotiems ir pažeidžiamiausiems regionams, pvz., Indijos vandenyno saloms ar Karibų saloms.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (ES) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pareikšti solidarumą su uragano Ksintija aukų artimaisiais.

Praėjusią savaitę kartu su Regioninės plėtros komiteto narių iš Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos delegacija teko lankytis Madeiroje. Tai buvo pirmas kartas, kai Europos delegacija lankėsi įvykio vietoje ir susitiko su salos valdžios institucijomis ir gyventojais.

Madeiroje kilęs uraganas nusinešė per keturiasdešimties žmonių gyvybes ir dar šimtus sužeidė arba sugriovė jų namus. Apskaičiuota, kad ekonominiai nuostoliai sudaro 100 mln. EUR, tiesiogiai nukentėjo 900 verslo įmonių ir per 3 500 darbuotojų.

Dabar pirmiausia reikia atstatyti infrastruktūrą, užtikrinti, kad gyvenimas grįžtų į įprastą vėžes, ir svarbiausia – atkurti Madeiros įvaizdį užsienyje ir sugrąžinti žmonių pasitikėjimą jos turizmo pramone, nes tai duotų stimulą jos ekonomikai ir vystymuisi.

Nepalankios oro sąlygos, visų pirma uraganas Ksintija, pakenkė ir Ispanijai, ypač Andalūzijos regionui ir Kanarų saloms, taip pat pakenkė vakarų Prancūzijai ir kitoms šalims.

Šios didelės nelaimės padarė didžiulę žalą ekonomikai, todėl Europos Sąjunga privalo skubiai ir greitai imtis veiksmingų priemonių; turime sutelkti visas būtinas priemones tokių nelaimių padariniams tvarkyti.

Komisijos nary, tai ypatinga padėtis ir reikia ypatingų priemonių.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Pastaruoju metu mus ištinkančių katastrofų ir gaivalinių nelaimių dažnumas ir mastas verčia nerimauti. Laikas įgyvendinti 2006 m. Michelio Barnier'io pasiūlymą dėl Europos civilinės saugos pajėgų sukūrimo.

Taip pat reikia skubiai rasti išeitį, kaip kuo greičiau persvarstyti Europos solidarumo fondo reglamentą. Remdamasis savo 2006 m. pozicija, Parlamentas patvirtino reglamento pakeitimus, siekdamas sudaryti sąlygas greitai ir veiksmingai reaguoti į valstybių narių prašymus. Pakoreguotame reglamente numatyta sumažinta riba, nuo kurios galima kreiptis dėl fondo mobilizavimo, ir greitas lėšų išmokėjimas remiantis išankstiniu vertinimu yra ypač svarbios priemonės.

Todėl prašau Tarybos grįžti prie Europos solidarumo fondo reglamento pakeitimų, pareikalauti kuo greičiau šį reglamentą persvarstyti ir neatmesti naujojo reglamento.

Ačiū.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, praėjusių metų lapkričio mėn. turėjau galimybę kartu su Regioninės plėtros fondo narių delegacija savo akimis pamatyti visus tuos puikius darbus, atliekamus Madeiroje panaudojant ES lėšas, todėl aš taip pat asmeniškai jaučiuosi paveikta šios nelaimės. Noriu pareikšti užuojautą nukentėjusioms šeimoms ir tiems, kurie vos per kelias valandas neteko visko, ką statė visą savo gyvenimą.

Šiuo metu Europos Sąjunga stebima per mikroskopą, o Solidarumo fondas ir buvo įkurtas būtent tokiems sudėtingiems atvejams, tad Madeiros ir Prancūzijos gyventojams dabar reikia daug daugiau negu užuojautos, jiems visų pirma reikia mūsų finansinės pagalbos.

Prancūziją ir Madeirą ištikusios nelaimės mastą padidino tai, kad žmonės galbūt turėjo per didelį siekių mėgindami suvaldyti gamtos pasaulį ir gyventi nepaisydami gamtos dėsnių. Ši nelaimė dar kartą skaudžiai mums priminė, kad to neįmanoma daryti ilgą laiką.

Tai reiškia, kad visos lėšos turi būti naudojamos taip, kad būtų užtikrintas saugumas, prevencija ir tvarumas, ir tam reikia skirti ypatingą dėmesį.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pareikšti užuojautą ir solidarumą su Prancūzija ir Portugalija, visų pirma La Rošelio miestu ir Madeiros sala; antra, norėčiau pareikšti solidarumą su savo paties šalimi, visų pirma Andalūzija ir Kanarų salomis, kurios taip pat nukentėjo nuo šio uragano. Tačiau privalau ir aštriai pakritikuoti Europos Sąjungos solidarumo fondą.

Solidarumo fondas neveikia, nebuvo atsižvelgta ir į 2006 m. Parlamento rezoliuciją. Danar ji nebeturi jokios vertės. Pateikti skaičiai – 0,6 proc. BVP ir 3 mlrd. EUR – nebeatitinka dabartinių poreikių, nes tai jau ne tik skubios pagalbos klausimas, bet ir atstatymo klausimas. Mes pasitikime Tarybai pirmininkaujančia Ispanija ir todėl raginame ją paspartinti Solidarumo fondo reformą.

Nuno Teixeira (PPE). – (PT) Pone pirmininke, pradėsiu nuo nuoširdžiausios užuojautos uragano Ksintija aukų artimiesiems, ypač Prancūzijoje ir Ispanijoje. Niekas nesitikėjo, kad praėjus vos savaitei po nelaimės Madeiroje, uraganas visu smarkumu smogs Prancūzijos pajūriui, Ispanijai ir labiausiai – Kanarų saloms.

Praėjusį šeštadienį man teko kartu su J. Hahnu būti Madeiroje ir apsilankyti labiausiai nukentėjusiose vietovėse bei savo akimis pamatyti suniokojimo mastą. Rytoj ten lankysis ir Komisijos Pirmininkas J. M. Barroso. Dėl to, kad jie tai daro ir asmeniškai pamato suniokojimo mastą, jie tampa privilegijuotais liudininkais to, kas nutiko, ir sutelkia žmonių dėmesį į tai, kas šiuo metu svarbiausia – skubią pagalbą.

Labai svarbu, kad Parlamentas galėtų išsipareigoti sparčiai persvarstyti Solidarumo fondo struktūrą, ją supaprastinti ir išsiųsti pagalbą kuo greičiau, kad galėtume greitai padėti žmonėms, kurių nebegalime prašyti laukti.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Pritariu iniciatyvai paremti Europos Parlamento rezoliuciją dėl didelės gaivalinės nelaimės Madeiros autonominėje srityje ir uragano Ksintija padarinių Europoje. Leiskite pareikšti užuojautą nukentėjusiems ir padėką visiems, suteikusiems pagalbą po šių nelaimių.

Tvirtai manau, kad Europos regionams turi būti suteikta daug daugiau finansinės paramos tokių nelaimių prevencijos priemonėms vykdyti. Europos Sąjunga gali patobulinti ir sukurti kompleksines nelaimių priežasčių tyrimo sistemas, kad būtų sukurtos veiksmingiausios priemonės jų prevencijai. Manau, kad konkrečiai šiam tikslui skirtos priemonės galėtų būti parengtos dėl kiekvieno Europos makroregiono. Taip pat galvoju – nors tai ir nėra konkrečiai minima rezoliucijoje – apie ES Dunojaus strategiją, nes ši upė buvo neseniai, t. y. 2002 m. ir 2004 m., kilusių gaivalinių nelaimių šaltinis.

Be to, papildomai panaudojus visus turimus išteklius visais prieinamais būdais būtų galima užtikrinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir padėti pagrindą solidarumo aktams tokių nelaimių atveju.

Ačiū.

Janez Potočnik, Komisijos narys. – Pone pirmininke, aš esu iš mažo kaimo, kuriame yra apie 500 gyventojų ir kuris prieš dvejus metus taip pat smarkiai nukentėjo nuo potvynio. Tik dėl stebuklo – arba, jei norite – laimingo atsitiktinumo tuomet niekas nežuvo. Tuo metu mums labai padėjo tas pats Solidarumo fondas, apie kurį šiandien kalbame. Puikiai suprantu, kaip jaučiasi nukentėję žmonės. Jie taip pat laukia solidarumo iš visos Europos Sąjungos – greito ir veiksmingo solidarumo.

Būtent todėl manau, kad labai svarbu sutelkti dėmesį į Solidarumo fondo reglamentą. Kaip žinote, Komisijos pasiūlymas dėl Europos Sąjungos Solidarumo fondo reglamento pakeitimo buvo pateiktas 2005 m. Jame

daugiausia siūloma praplėsti fondo taikymą, kad juo būtų galima naudotis ne tik gaivalinių nelaimių atveju. Tačiau pasiūlyme yra ir nuostatų, kurios būtų buvusios aktualios Ksintijos atveju, pvz., pasiūlymas sumažinti nuostolių ribą, nuo kurios galima kreiptis dėl pagalbos, ir numatyti galimybę numatomos pagalbos dalį išmokėti avansu.

Pastaruoju metu iš valstybių narių, taip pat ir Prancūzijos, buvo gauta signalų, kad jos gali persvarstyti savo neigiamą poziciją. Kartu su Parlamentu Komisija ketina netrukus imtis naujos iniciatyvos prieš Tarybą ir Tarybai pirmininkaujančią Ispaniją, kad reikalai pajudėtų.

Pritariu pastabai, kad turime padaryti viską, ką galime, kad būtume kuo geriau pasirengę. Nelaimių dažnumas ir intensyvumas akivaizdžiai didėja ir tai kelia nerimą. Todėl manau, kad svarbiausia – būti geriau pasirengusiems. Čia vaidmenį turėtų atlikti ir Sanglaudos fondas bei struktūriniai fondai. Galima apsvarstyti ir kitas galimybes. Jau minėjau struktūrinius fondus ir Sanglaudos fondą. Galima būtų perskirstyti ir Kaimo plėtros fondą, bet, žinoma, tik valstybės narės prašymu.

Norėčiau padėkoti jums už paramą, taip pat padėkoti ir savo kolegos Johannes Hahno, kuris yra atsakingas už šį klausimą, vardu.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Alain Cadec (PPE), raštu. – (FR) Vasario 27 d. ir 28 d. smarkus uraganas Ksintija nuniokojo kelis Prancūzijos regionus. Jis nusinešė 53 žmonių gyvybes ir pridarė didžiulių materialinių nuostolių – visų pirma, sukėlė didelį potvynį. Po nelaimės Madeiroje Europą ištiko dar viena nelaimė. Skaudžiai nukentėjo mano regionas – Bretanė, ir trijuose departamentuose – Bretanėje, Puatu-Šarantose ir Luaros krašte – buvo paskelbta gaivalinės nelaimės padėtis. Norėčiau pareikšti visišką solidarumą su nukentėjusiomis šeimomis ir nelaimės aukomis. Visa Europos Sąjunga turi reaguoti ir parodyti solidarumą per finansinės pagalbos paketą ir atstatymui skiriamas paramos priemones. C. Béchu prisideda prie mano prašymo skirti neatidėliotiną pagalbą. Šiandien Solidarumo fondo finansinius išteklius, regis, sudėtinga panaudoti. Reikia pripažinti, kad Parlamentas jau nuo 2005 m. reikalauja veiksmingesnio ir spartesnio ES solidarumo fondo panaudojimo. Komisija ir Taryba turi padėti kuo greičiau skirti lėšų iš šio fondo nukentėjusiems regionams. Ši nelaimė parodė, kad M. Barnierio pranešimas dėl Europos civilinės saugos pajėgų „Europos pagalba“ sukūrimo yra visiškai logiškas ir leistų veiksmingiau reaguoti nelaimės atveju.

Diogo Feio (PPE), raštu. Pastarąsias savaites Europai ir jos valstybėms narėms smogė dvi gaivalinės nelaimės, sukeldamos tragiškus padarinius, palikdamos už savęs mirties pėdsaką ir griuvėsius ir padarydamos žalos už dešimtis tūkstančių eurų.

Mes nepamiršime tragiškų vaizdų iš Madeiros vasario mėn. pabaigoje, kuriuos aš stebėjau su dideliu liūdesiu, nes tragedija ištiko salą, kurią gerai pažįstu, taip pat nepamiršime tragiškų pranešimų apie uragano Ksintija praužimą per kelis Europos regionus.

Šia proga noriu ne tik pareikšti nuoširdų susirūpinimą tais, kurie nukentėjo nuo šios nelaimės, bet ir paraginti Komisiją veikti greitai ir padėti labiausiai nukentėjusiems regionams. Tai turi būti padaryta ne tik kuo greičiau ir kuo lanksčiau mobilizuojant kuo didesnę Europos Sąjungos Solidarumo fondą, bet ir panaudojant visas kitas Sanglaudos fonde esamas priemones ir mechanizmus, kad nukentėjusiems regionams padėtume įveikti šią baisią tragediją.

Naudodamasis proga, norėčiau pareikšti pritarimą visoms Madeiros vietos valdžios institucijų ir jos gyventojų pastangoms.

Veronica Lope Fontagné (PPE), raštu. – (ES) Pone pirmininke, ponios ir ponai, deja, turime dar kartą spręsti šį liūdną ir jau eiliniu tapusį klausimą. Norėčiau pareikšti pagarbą ir padėką visiems profesionalams ir savanoriams, prisidėjusiems prie gelbėjimo ir atstatymo operacijų nukentėjusiose teritorijose, ir pareikšti gilią užuojautą žuvusiųjų artimiesiems. Turime padėti nukentėjusiems ir padėti pamatą nukentėjusioms teritorijoms kuo greičiau atsigauti. Taip pat turime toliau intensyviai dirbti prevencijos srityje. Galiausiai ir svarbiausia, noriu paraginti Ispanijos vyriausybę pasinaudoti tuo, kad ji šiuo metu pirmininkauja Europos Sąjungai, ir pastūmėti dabartinio Europos Sąjungos solidarumo fondo reglamento keitimą, – ko Europos Parlamentas ne kartą prašė, – kad jį būtų galima panaudoti greičiau, lanksčiau ir veiksmingiau.

Iosif Matula (PPE), raštu. – (RO) Gaivalinių nelaimių dažnumas pasaulyje verčia nerimauti. Šiandien, susidūrę su nauju iššūkiu – kova su klimato kaitos padariniais, matome savo neatsakingo elgesio praeityje rezultatus.

Nereikia nė sakyti, kad nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusių teritorijų atstatymo darbai kainuoja nepalyginamai daugiau, negu kainuotų prevencija. ES lygmeniu turime priemonių, kurių galime imtis tokiais atvejais; jos vykdomos pagal regioninius projektus. Pvz., Rumunijos Vakarų regione, kuriam aš atstovauju, vykdomas projektas, skirtas kritinės padėties atveju naudojamos intervencijos sistemos gebėjimams ir kokybei gerinti. Reikia persvarstyti turimas finansines priemones, įskaitant struktūrinius fondus ir Sanglaudos fondą, taip pat Kaimo plėtros fondą, kad visi šie fondai būtų lankstesni kritinės padėties atveju.

Kalbant apie Solidarumo fondą, ribos, nuo kurios fondą galima mobilizuoti, sumažinimas ir galimybė atitinkamas sumas išmokėti avansu paspartintų intervencijų ir atstatymo darbus ir padarytų juos veiksmingesnius.

Galiausiai, turėsime skirti deramą dėmesį senesnei iniciatyvai – greito reagavimo pajėgoms, kurios galėtų veikti visoje Europos Sąjungos teritorijoje, nes gamtos reiškiniai daro įtakos ir kaimyniniams regionams, todėl taip būtų sudarytos sąlygos solidarumui ir tarpvalstybiniais veiksmais.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), raštu. – (PT) Norėčiau prisijungti prie kitų ir pareikšti užuojautą nukentėjusiems nuo liūčių ir smarkaus vėjo, vasario 20 d. nuniokojusio Madeirą, ir solidarumą su visais, kurie gedi šeimos narių ir artimųjų, kurie praradę savo turtą. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad reikia nuolat stiprinti Europos Sąjungos gebėjimą teikti pagalbą nuo gaivalinių nelaimių nukentėjusiems gyventojams. Praradę asmeninį turtą – namus, pragyvenimo šaltinį, darbą, – šie gyventojai gali patekti į beviltišką padėtį. Tokiais atvejais socialinį teisingumą galima pasiekti tik per solidarumą, nepamirštant, kad, kai visi piliečiai turi padarias gyvenimo sąlygas, tai yra naudinga visai visuomenei. Todėl nematau, kad per daug prašau reikalaujama praplėsti Solidarumo fondą ir padaryti jį lankstesnį. Baigdama norėčiau pareikšti, kad visiškai pritariu šiandien Europos Parlamento priimtai rezoliucijai dėl Madeiros.

Richard Seeber (PPE), raštu. – (DE) Pastarojo metu audros visoje Madeiroje, kai kuriose Ispanijos dalyse ir Prancūzijoje labai brangiai kainavo – nusinešė keturiasdešimties žmonių gyvybes Madeiroje, dar šešiasdešimties – Prancūzijoje, nesuskaičiuojamas skaičius žmonių dar nerasta, padaryta didžiulė žala turtui. Gaivalinių nelaimių valdymas – tai galimybė Europai parodyti savo vertę. Norint pašalinti tragiškus uragano Ksintija ir viską niokojančių liūčių padarinius, reikalingas greitas ir neapsunkintas Europos partnerių bendradarbiavimas. Panaudojant Solidarumo fondą ir kitas ES finansines priemones būtų galima greičiau kompensuoti bent jau ekonominę nelaimės padarytą žalą. Tačiau nelaimių prevencijos organizavimas turi likti valstybių narių pareiga, nes jos geriausiai išmano savo šalies specifiką ir todėl gali greičiau reaguoti kritinės padėties atveju. Kad ateityje audros nepridarytų tiek žalos, Komisija turėtų padėti valstybėms narėms rengti veiksmingus veiksmų kritinių padėčių atveju planus ir rizikos lenteles. Įsismarkavus klimato kaitai ir dėl jos sutrikus kritulių ciklams, nebus galima atremti dar smarkesnių uraganų ateityje. Tačiau atliekant geresnį išankstinį planavimą galima sumažinti tokių uraganų žalą.

Dominique Vlasto (PPE), raštu. – (FR) Uraganas Ksintija – tai dar viena tragiška ir skaudi intensyvėjančių ir dažnėjančių klimato svyravimų, kurie visgi yra gamtiniai reiškiniai, apraiška. Šiuo metu Europos Sąjunga pernelyg dažnai susiduria su tokiomis gaivalinėmis nelaimėmis, tad esamos politikos nebeužtenka; aš manau, kad norint geriau apsaugoti piliečius, turi būti sustiprintos šios trys intervencijos sritys: prevencija, apie kurią kalbama 2009 m. Baltojoje knygoje dėl prisitaikymo prie klimato kaitos, kurioje atskirai pabrėžiamas pajūrio ir kalnų teritorijų pažeidžiamumas – aš buvau nuomonės dėl šios knygos referentė; greita intervencija, kuri būtų užtikrinta pagaliau sukūrus Europos civilinės saugos pajėgas – šiuo klausimu tik kalbame ir nieko nedarome, nors reikia tik tiek, kad pasiūlymas taptų tikrove; ir atitaisymas – tam turi būti leista kritiniu atveju skubiai mobilizuoti struktūrinius fondus (prireikus, ir ne pagal regioninėse programose numatytas intervencijos sritis) ir Solidarumo fondą, kurio reglamentą reikia iš dalies keisti, kad būtų sparčiau ir paprasčiau jį mobilizuoti. Tuomet aš, žinoma, pritarisiu šiai rezoliucijai, tačiau apgailestauju, kad mūsų Parlamentui tenka dar kartą reikalausti imtis priemonių, kurios turėjo būti pasiūlytos po vienos iš tų daugybės gaivalinių nelaimių, kurios pastaraisiais metais panardino Europą į gedulą.

4. Didelė gaivalinė nelaimė Madeiros autonominėje srityje ir uragano Ksintija padariniai Europoje (pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijų) (žr. protokolą)

5. Padėtis Čilėje ir ES humanitarinės pagalbos strategija (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl padėties Čilėje ir ES humanitarinės pagalbos strategijos.

Janez Potočnik, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, šį pareiškimą teikiu savo kolegės, už tarptautinį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą atsakingos Komisijos narės Kristalinos Georgievos, vardu. Kodėl jos vardas? Pakankamai aišku ir akivaizdu. Komisijos narė K. Georgieva į Čilę atvyko vakar, kovo 10 d., ketindama apsilankyti paskutinio žemės drebėjimo paveiktose vietose ir pamatyti, kaip vyksta ten esančių Europos humanitarinės ir civilinės apsaugos ekspertų darbas.

Iškart atvykusi į Čilės sostinę Santjagą Komisijos narė K. Georgieva apsilankė labiausiai nuo žemės drebėjimo ir cunamio nukentėjusiam regione, taip pat Konstitucijos, Talkos ir Konsepsjono pakrantės regione.

Vizito metu ji susitiko su regione dirbančių Humanitarinės pagalbos GD partnerių atstovais, apsilankė stebėsenos ir informacijos centro bazėje Penke ir bendravo su šio regiono Čilės valdžios institucijomis.

Be to, vėliau šiandien Komisijos narė K. Georgieva atstovaus Pirmininkui J. M. Barroso Valparaise vyksiančioje prezidento Sebastiano Pineros inauguracijoje.

Stiprus žemės drebėjimas ir po jo sekęs cunamis, sukrėtę Čilę ankstyvą vasario 27 d., šeštadienio rytą, – siaubinga tragedija. Paskutiniaisiais oficialiais duomenimis žuvo mažiausiai 528 žmonės, ir tikėtina, kad šis skaičius dar gali augti. Nukentėjo daugiau nei du milijonai žmonių. Infrastruktūrai padaryta milžiniška žala, stipriai apgadinta pusė milijono namų.

Komisijos pirmininko pavaduotoja-Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai Cathy Ashton tą pačią dieną paskambino Čilės užsienio reikalų ministrui Mariano Fernándezui, kad pareikštų užuojautą aukų šeimoms ir pasakytų, kad esame pasirengę suteikti pagalbą ir paramą.

Kai tik sulaukėme žinių apie žemės drebėjimą, pasinaudojome Humanitarinės pagalbos GD reagavimo į ekstremalias padėtis sistema. Pagal ES civilinės saugos mechanizmą valstybėms narėms buvo nedelsiant nusiųstas išankstinis išpėjamas pranešimas. Stebėsenos ir informacijos centro (MIC) krizių padalinys, kuris dirbo visą pirmąjį savaitgalį, gavo ataskaitas apie žemės drebėjimo mastą ir poveikį ir nustatė, kurias civilinės saugos priemones būtų galima skubiai panaudoti. Tą dieną Komisijos narė K. Georgieva buvo krizių padalinyje ir vadovavo operacijoms.

Keletas Europos Sąjungos valstybių narių informavo MIC, kokia pagalba buvo suteikta arba pasiūlyta. Į Konsepsjoną Ispanija, Vokietija, Prancūzija ir Jungtinė Karalystė jau išsiuntė personalo ir įrangos, Suomija, Jungtinė Karalystė ir Nyderlandai pažadėjo finansinę pagalbą, o Bulgarija, Slovakija, Švedija ir Austrija pasiūlė tiltų, palapinių, lauko virtuvių ir generatorių.

Čilės valdžios institucijos davė ženklą, kad jos priima Europos Sąjungos valstybių narių siūlomą pagalbą.

Tuo pat metu Briuselyje ir Humanitarinės pagalbos GD Managvos regioniniame biure, veikiančiame visoje Lotynų Amerikoje, darbą pradėjo Komisijos humanitarinės pagalbos teikimo katastrofų metu sistema.

Susisiektas su galimais partneriais, kurie galėtų sparčiau suteikti finansavimą ir neatidėliotiną pagalbą, taip pat mobilizuoti Humanitarinės pagalbos GD ekspertai, kurie į žemės drebėjimo zoną išvyks pasitaikius pirmai galimybei. Ankstyvą sekmadienio rytą priimtas svarbiausias neatidėliotinas sprendimas dėl trijų milijonų skyrimo. Humanitarinės pagalbos skirstymo sutartys jau pasirašytos su keturiais partneriais: su „Telecom Sans Frontières“ iš Prancūzijos dėl telekomunikacijų paslaugų ekstremaliojo padėtyje teikimo; su Amerikos sveikatos organizacija ir Ispanijos Raudonojo kryžiaus organizacija – dėl sveikatos apsaugos paslaugų teikimo atnaujinimo ir su Vokietijos Raudonojo kryžiaus organizacija – dėl pastogės, geriamojo vandens ir būtiniausių buitinių priemonių tiekimo.

Humanitarinės pagalbos GD nusiuntė dviejų humanitarinės pagalbos ekspertų komandą, kuri į Čilę atvyko kovo 1 d., pirmadienį, ryte, kad įvertintų poreikius ir susitiktų su valdžios institucijomis ir galimais partneriais teikiant pagalbą. Dar du komandos nariai atvyko kitą dieną, o po kelių dienų prisijungė penktasis.

ES civilinės saugos mechanizmas, šešių ekspertų komanda, šiuo metu taip pat Čilėje. Keturi žmonės dirba žemės drebėjimo zonoje šalia Konsepsjono, kiti du, šiuo metu esantys Santjage, palaiko ryšį su valdžios institucijomis ir koordinuoja Europos Sąjungos valstybių narių teikiamą pagalbą.

Labiausiai nukentėjusiuose regionuose Humanitarinės pagalbos GD ekspertai ir ES civilinės saugos komanda vertinimus atlieka kartu su JT Humanitarinių reikalų koordinavimo biuru (OCHA) ir keliomis JTO agentūromis.

Michèle Striffler, *PPE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, kaip jau minėta anksčiau, žemės drebėjimas Čilėje, kuris buvo kur kas stipresnis nei Haitį sukrėtęs žemės drebėjimas

ir po kurio kilo cunamis, nebuvo toks mirtinas, nes veikė išankstinio įspėjimo sistema, gyventojai buvo geriau pasirengę gaivalinėms nelaimėms, o tvirta valstybė sugebėjo reaguoti.

Palankiai vertinu greitą Europos Komisijos ir valstybių narių reakciją. Europos Komisijos stebėsenos ir informacijos centras (MIC) pradėjo veikti nedelsdamas, priimtas sprendimas skirti 3 mln. EUR neatidėliotiniams poreikiams patenkinti, Humanitarinės pagalbos GD ekspertai atvyko į nelaimės zonas, kad įvertintų poreikius.

Ypač palankiai vertinu skubią Komisijos narės K. Georgievos, kuri į Santjagą atvyko vakar, kad aplankyti nelaimės zonas, reakciją.

Dauguma gaivalinių nelaimių įvyksta netikėtai. Siekiant išsaugoti gyvybes nuo gaivalinių nelaimių neapsaugotuose regionuose, gyvybiškai svarbu sumažinti riziką – geriau pasirengti ir turėti šiam tikslui tinkamų pastatų. Nemažiau svarbu užtikrinti, kad vystomasis bendradarbiavimas apimtų ir nelaimių rizikos mažinimą, t.y. pasirengimą nelaimėms, jų padarinių sušvelninimą ir, svarbiausia, prevenciją.

María Muñiz De Urquiza, S&D frakcijos vardu. – (ES) Pone pirmininke, visų pirma, delegacijos ES ir Čilės jungtiniame parlamentiniame komitete vardu norėčiau išreikšti mūsų solidarumą su Čilės žmonėmis, parlamentu ir vyriausybe po vasario 27 d. pragaistingo žemės drebėjimo ir daugiau nei dviejų šimtų iki šiol įvykusių požeminių smūgių.

Žuvo mažiausiai 500 žmonių, tarp jų du europiečiai, žemės drebėjimai palietė 2 mln. Čilės gyventojų. Labiausiai nukentėjo mapučiai, kurių žemės yra trijuose iš keturių pietinių šalies regionų.

Taip pat norėčiau išreikšti mūsų dėkingumą visiems, kurie dirbo pasiaukodami, ir visiems specialistams, kurie padėjo nukentėjusiems nuo nelaimės. Čilės žmonės pademonstravo savo gebėjimą susitvarkyti su itin sudėtinga padėtimi. Norėčiau pasveikinti prezidentę M. Bachelet jos vyriausybei nedelsiant metus pajėgas suvaldyti būstus ir infrastruktūrą suniokojusio žemės drebėjimo padarinius.

Čilės vyriausybė veikė greitai, pasirodė rimtai ir atsakingai nustatant, kuriose konkrečiose srityse reikalinga pagalba; tarptautinė bendruomenė taip pat parodė solidarumą, o tai tik įrodo, kad su savo kaimynais ir strateginiais partneriais Čilė palaiko puikius santykius.

Taip pat norėčiau pasveikinti naująją Sebastiáną Piñerą vyriausybę, kuri šiandien pradeda darbą, ir padėkoti jai vykdant atstatymo darbus, viliuosi, kad jis galės tikėtis bet kokios Europos Sąjungos pagalbos.

Čilė ne tik Europos Sąjungos draugė ir partnerė, bet ir išsivysčiusi šalis bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narė; tačiau atstatymui reikės didelių sąnaudų: apytikriais skaičiavimais, prireiks 20 mln. JAV dolerių, kas sudaro 15 proc. Čilės BVP. Todėl kviečiu Europos Sąjungą suteikti Čilės valdžios institucijoms visas priemones ir padėti atstatyti šalį. Čilei reikės tarptautinių paskolų, ir Europos investicijų bankas, su kuriuo Čilė ką tik pasirašė sutartį, turėtų padėti finansuoti atstatymo projektus.

Ispanijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu Europos Sąjunga įtvirtino pagalbos koordinavimo su Jungtinėmis Tautomis mechanizmą ir sudarė specialios paskirties nelaimės padarinių grupę; taip pat tikimasi, kad į nelaimės vietą ateinančiomis dienomis atvyks už tarptautinį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą atsakingas Komisijos narys. Tikimės, kad Komisija, vykdydama ne mažiau svarbius įsipareigojimus, pvz., dėl padėties Haityje, taip pat pateisins Čilės žmonių lūkesčius.

Izaskun Bilbao Barandica, ALDE frakcijos vardu. – (ES) Pone pirmininke, savo solidarumą su nelaimės ištikta šalimi, kokia dabar yra Čilė, turėtume parodyti ne tik žodžiais, apie tai šiandien kalbėjo ir Komisijos atstovas.

Praeityje Čilė mums teikė apsaugą ir prieglobstį. Pvz., ten gyvena didelė baskų bendruomenė, kuri į šį regioną emigravo dėl ekonominių priežasčių XIX a. ir dėl politinių – XX a.

Todėl šiuo atveju žodžius reiktų pagrįsti veiksmais, ir mane džiugina, kad Europos Sąjunga ėmėsi skubių veiksmų ir nedelsdama išsiuntė 3 mln. EUR pagalbą operacijų finansavimui; taip pat džiaugiuosi vyriausiosios įgaliotinės C. Ashton reakcija ir palaikau Komisijos narę K. Georgievą, kuri veikė greitai ir nuo vakar dirba Čilėje, kad paskatintų ir suteiktų nelaimės zonoje visokeriopą pagalbą.

Mane džiugina naujosios Europos Komisijos Humanitarinės pagalbos GD civilinės saugos sistemos darbas, Europos institucijų teikiama pagalba ir bendradarbiavimas, vykdomas per skirtingas agentūras.

Tokiu metu, kaip šis, Europa turėjo ir vis dar turi galimybę sustiprinti savo, kaip lyderės, vaidmenį tarptautinėje arenoje tiesiogiai dirbdama su nukentėjusiais nuo nelaimės ir padėdama koordinuoti valstybių narių ir kitų regionų teikiamą pagalbą.

Norėčiau atkreipti dėmesį į prezidentės M. Bachelet veiksmus, nes parodydama humaniškumą ir glaudžiai bendradarbiaudama su šiandien prezidentu tapsiančiu S. Piñera, ji dar kartą pademonstravo, kaip reikėtų tvarkyti politiką; taip pat norėčiau pasveikinti jį parodžius pavyzdį, kaip reikia atidėti į šalį politiką ir reaguoti į savo šalies poreikius.

Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos vardu norėčiau išreikšti savo solidarumą, savo paramą visoms vykdomoms operacijoms, taip pat užuojautą 528 žuvusiųjų bei visų dingusių asmenų šeimoms ir tiems, kurie liko be namų.

Neseniai šiame regione lankėmės delegacijos ES ir Čilės jungtiniame parlamentiniame komitete rinkimų stebėjimo misijos metu. Turėjome galimybę stebėti plėtojamus projektus ir pamatėme, kad Čilė yra Pietų Amerikos ekonominio ir socialinio vystymosi pavyzdys.

Turime užtikrinti, kad šis žemės drebėjimas nenutrauktų ekonominio ir socialinio vystymosi.

Raúl Romeva i Rueda, *Vers/ALE frakcijos vardu.* – (ES) Pone pirmininke, norėčiau pradėti kalbą pakartodamas tai, apie ką jau kalbėjo M. Muñiz ir I. Bilbao, nes tikiu, kad pirmiausia, ką turime padaryti, yra parodyti Europos Sąjungos solidarumą su Čilės žmonėmis ir institucijomis, kurioms puikiai atstovauja prezidentė M. Bachelet išrinktasis prezidentas S. Piñera.

Antra, manau, nemažiau svarbu atsiminti, kad, kaip paprastai tokiais atvejais būna, gaivalinės nelaimės paliečia visus, nepaisant žmonių gerovės ar skurdo: jos baudžia visus vienodai. Aišku ir tai, kad labiausiai kenčia neturtingieji ir ypač sudėtinga atstatyti neturtingus rajonus.

Todėl manau, kad svarbu pagalvoti ne tik apie atgaivinimo ir atstatymo priemones, kurių reikia įvykus nelaimėi, bet ir daugeliu atvejų persvarstyti tam tikrus struktūrinius elementus, su kuo ir susijęs mano klausimas. Komisijos nary, jeigu galima, norėčiau paklausti dėl labai specifinio dalyko, susijusio su Europos Sąjungos ir Čilės šalies strateginiu dokumentu.

Kokia konkreti suma iš 41 mln. EUR, skirtų 2007–2013 m. laikotarpiui, bus panaudota kelių ir transporto infrastruktūrai stiprinti? Kiek bus panaudota būsto statyboms gerinti, siekiant užtikrinti, kad ateityje galimų ir nepageidaujamų nelaimių atveju žmonės būtų geriau pasirengę tokiai padėčiai kaip ši? Galiausiai, kokia šių išteklių dalis jau atidėta tokiems tikslams?

Tomasz Piotr Poręba, *ECR frakcijos vardu.* – (PL) Žemės drebėjimas Čilėje pareikalavo keleto šimtų aukų, ir daugiau nei pusantro milijono žmonių neteko pastogės. Parodykime šiandien savo solidarumą su Čile ir prisiminkime, kad žmonėms vis dar trūksta higienos priemonių, geriamojo vandens, taip pat maisto, vaistų ir antklodžių. Be to, juos puldinėja nusikaltėlių gaujos, plėšiančios apleistas parduotuves ir namus.

Mes, Europos Sąjunga, turime dėti visas pastangas, kad žmonės, kurie neteko viso savo turto, o neretas ir šeimos narių, netaptų jų padėtimi pasinaudojusių vagių aukomis.

Gera, kad nusprendėme nusiųsti 3 mln. EUR neatidėliotinoms reikmėms patenkinti. Tačiau turėtume nepamiršti, kad Čilėje yra vietų, kurios dėl apgadintų kelių ir tiltų dar nesulaukė pagalbos. Paskutiniai įvykiai Čilėje ir Haityje parodo, kad vis dar reikia tobulinti Europos Sąjungos teikiamą finansinę pagalbą ir pagalbos teikimo nelaimių ištiktoms šalims mechanizmą.

Solidarumas su Čile – gražus gestas, pagirtina, kad Europos Sąjunga jį rodo. Bet nepamirškime, kad solidarumo nepakanka ir kad Čilei ateityje taip pat reikės pagalbos.

Fiorello Provera, *EFD frakcijos vardu.* – (IT) Pone pirmininke, linkiu jums greitai atsigauti. Visų pirma norėčiau išreikšti savo solidarumą su visais, kuriuos palietė ši gaivalinė nelaimė. Deja, stiprių žemės drebėjimų sukeltos tragedijos ir toliau tęsiasi. Tokiais atvejais kaip šis, kai masiškai suniokojami pastatai ir infrastruktūra ir žūsta tūkstančiai žmonių, svarbu nuolat gerinti civilinės saugos ir kritinių padėčių valdymo įstaigų darbo koordinavimą taip, kad nesidubliuotų darbai ir nebūtų prarandami ištekliai. Europos Sąjunga skubiai išikišo į įvykius Čilėje, tačiau ji turi bendradarbiauti su vietine valdžia, kad nustatytų poreikius ir veiksmingai koordinuotų pagalbą.

Šio ryto spaudoje pasirodė žinių, kad pusę Jungtinių Tautų Somaliui skirtų lėšų pavogė vietiniai partneriai, keli JN pareigūnai ir islamo aktyvistai. Reiktų pagalvoti apie skaidrumą renkant viešų įstaigų ir privačių asmenų aukas ir apie veiksmingą gyventojams suteiktos pagalbos paskirstymą. Išlikime dosnūs, tačiau būtina įvesti griežtą kontrolės sistemą, siekiant užkirsti kelią pinigų išiekojimui arba vogimui, ypač kai pagalba siunčiama toli esančioms šalims, kurių institucijos gali būti susilpnėjusios dėl krizių.

Diane Dodds (NI). – Pone pirmininke, mūsų žmonės įgaus pasitikėjimo išgirde, kad imtasi pozityvių veiksmų siekiant padėti Čilės gyventojams. Mus visus sukrėtė jų sunki padėtis.

Tačiau šiandien norėčiau didesnę dėmesį skirti bendresniems klausimams, susijusiems su humanitarinės pagalbos strategija. Europos Komisija didžiuojasi galėdama vadintis viena didžiausių pasaulyje humanitarinės pagalbos donorių. Kaip pati skelbia, ji yra įgaliota gelbėti ir saugoti gyvybę, rasti prieglobstį perkeltiesiems asmenims ir padėti pasauliui pasirengti gaivalinėms nelaimėms. Tai išties derami siekiai. Tačiau aukojami ne Komisijos pinigai. Tai Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Prancūzijos – 27 tautinių valstybių pinigai. Ekonomikos krizės metu reikėtų pripažinti kiekvienos iš šių tautų pastangas. Galbūt savo dokumentuose Komisija turėtų nurodyti šį faktą ir pripažinti tikrųjų aukotojų pastangas. Aukoja ne politinis elitas ir Europos Komisijos funkcionieriai, bet paprasti žmonės iš paprastų bendruomenių.

Tiesa, kad besivystančioms šalims reikia pagalbos, bet tiesa ir tai, kad joms reikia mūsų paramos kuriant ir palaikant patikimas demokratines struktūras. Joms reikia mūsų pagalbos kuriant stiprią ir nevaržomą pilietinę visuomenę. Joms taip pat reikia mūsų pagalbos, o svarbiausia – atvirumo, parodant politinių režimų nusikaltimus, dėl kurių paprasti žmonės ir toliau yra priversti gyventi skurde ir nepriteklėje.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Pone pirmininke, pastarasis didelis katastrofiškas žemės drebėjimas, sudrebinęs Čilę netrukus po nelaimės Haiityje, pareikalavo šimtų žmonių gyvybių ir masiškai nuniokojo šalies struktūras, ypač Konsepsjono regione.

Turime palaikyti nukentėjusiuosius ir jų šeimas ir parodyti nuoširdų solidarumą. Turime palaikyti šalį, su kuria mus sieja artimi ir draugiški ryšiai, kurios ūkis yra vienas stipriausių regione ir kuri yra išsivystymo etalonas kaimyninėms šalims. Tai nustatyta jungtiniame parlamentiniame komitete.

Norėčiau jums priminti, kad Europos Sąjunga ir Čilė pasirašė asociacijos susitarimą, kuris įsigaliojo 2005 m. ir kuriame numatoma siekti politinio bei ekonominio bendradarbiavimo ir imtis bendrųjų veiksmų pasauliniu mastu. Be to, kaip jau minėta, Europos Komisija patvirtino 2007–2013 m. Čilės šešerių metų strateginio vystymosi planą, pagal kurį Bendrijos ištekliai šiai Lotynų Amerikos šaliai skiriami neseniai išrinktos vyriausybės vykdomoms regioninėms ir sektorių programoms įgyvendinti.

Sveikintina, kad finansinė pagalba buvo skirta ir kitų veiksmų, apie kuriuos šiandien kalbėjo Komisija, buvo imtasi nedelsiant. Tačiau norėčiau pabrėžti, kad reikia kuo skubiau supaprastinti išteklių, numatytų pagal ES ir Čilės strateginę programą, panaudojimo tvarką, siekiant nedelsiant skirti dėmesį šio žemės drebėjimo padariniams šalies infrastruktūrai ir tolesniam šalies vystymuisi.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Pone pirmininke, norėčiau pradėti kalbą išreikšdamas savo solidarumą su Čilės žmonėmis, taip pat paminėdamas solidarumą su Haičio, Turkijos ir Peru gyventojais, kurie neseniai nukentėjo nuo gaivalinių nelaimių.

Europos Sąjunga išsiskiria solidarumu, ir žvelgdami į ateitį šį solidarumą turime stiprinti.

Laimei, Čilė turi didelių pajėgumų reaguoti ištikus gaivolinei nelaimei; tačiau daugelis pasaulio šalių negali pasigirti tokiais pajėgumais.

Todėl norėčiau paminėti Europos humanitarinės pagalbos strategiją. Galėtume reaguoti veiksmingiau, greičiau ir kur kas veiksmingiau, kol eina teisinga kryptimi. Kuri kryptis teisinga? Mano nuomone, visų pirma reikia geresnio valstybių narių, jų atitinkamų humanitarinės pagalbos agentūrų ir Europos Sąjungos institucijų veiksmų koordinavimo.

Antra, mums reikia geresnio Europos Sąjungos ir tarptautinių humanitarinės pagalbos organizacijų, ypač Jungtinių Tautų, veiksmų koordinavimo.

Trečia, mums reikia geresnio karinių ir humanitarinės pagalbos subjektų veiksmų koordinavimo. Turime užtikrinti civilių ir humanitarinių grupių saugumą ir tuo pat metu puoselėti savarankiškumą, neutralumą ir nešališkumą teikiant humanitarinę pagalbą ir laikytis tarptautinės teisės.

Kalbant apie Europos Sąjungą, kad humanitarinė pagalba ir krizių valdymas taptų pagrindine mūsų išorės veiksmų dalimi, reikia daugiau žmogiškųjų ir finansinių išteklių.

Galime pasinaudoti M. Barnier'io pranešimu, kad įsteigtume Europos savanorių korpusą, ir kadangi Komisijos narys A. Piebalgs yra čia, dar pridėčiau, kad sustiprintume ir geriau suderintume humanitarinę pagalbą ir atstatymo ir plėtros politiką.

Jim Higgins (PPE). – Pone pirmininke, sutinku su viskuo, ką dėl mūsų reakcijos pasakė Guerrero Salom. Turiu pasakyti, kad iš pradžių mane sukrėtė žinia, kad Europos Sąjunga – baronienė C. Ashton – ketino paaukoti maždaug 3 mln. EUR. 3 mln. EUR yra niekas palyginti su nelaimės padariniais, rezultatais ir nuniokojimu.

Paskutinį kartą – prieš keturias savaites – kalbėjome apie Haitį. Šį rytą kalbame apie uraganą Ksintija Europoje, taip pat apie žemės drebėjimo, sukrėtusio Čilę prieš daugiau nei dvi savaites, padarinius. Po to sekė 6,6 balo stiprumo požeminiai smūgiai, kurie visiškai suniokojo šalį.

Matome, kokie netikėti rezultatai. Matome, kokie padariniai. Turime statistiką. Kalbame apie 500 000 – pusę milijono – sugriautų namų. Juos reikia atstatyti, šiuo atveju reikia praktinės pagalbos. Žuvo maždaug 540 žmonių, ir žuvusieji vis dar traukiami iš po griuvėsių. Tai pati tikriausia gaivalinė nelaimė. Tačiau kalbama apie iš viso 22 mlrd. EUR sąskaitą. Šiuo atveju turime suteikti didesnę pagalbą.

Vienas iš argumentų už Lisabonos sutartį, kurios, kaip žinome, Airija nepasirašė, buvo tas, kad ketinome teikti skubią humanitarinę pagalbą gaivalinių nelaimių atveju. Turiu pasakyti, kad mes nesureagavome, ar nelaimė būtų įvykusi Haityje, Pietų Europoje ar Čilėje. Suprantu, kad dar anksti daryti išvadas, tačiau ištis turime suvienyti savo veiksmus. Visų pirma turime teikti praktinę pagalbą: a) pinigais, b) tiekti geriamąjį vandenį, c) atnaujinti elektros tiekimą ir d) kuo skubiau pakelti ir atgaivinti ūkį.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Pone pirmininke, vakar kalbėjausi su senatoriumi J. Pizarro, kuris prieš keletą metų tapo Čilės senato pirmininku. Šiandien J. Pizarro įteiks prezidentui S. Piñerai prezidento juostą. Tikiuosi, kad prezidentas S. Piñera veiksmingai ims spręsti atstatymo klausimą, taip pat norėčiau pasveikinti prezidentę M. Bachelet, sėkmingai valdančią kritinę padėtį.

Pone pirmininke, norėčiau išreikšti broliškus jausmus Čilės žmonėms ir savo solidarumą su jais po baisių žemės drebėjimų ir cunamio, nuniokojusių Konsepsjoną, Biobiją, Temuką ir Valparaisą. Esu tikras, kad didvyriai Čilės žmonės sugebės įveikti šią katastrofišką padėtį, kaip ir anksčiau. Leiskite dar kartą išreikšti savo susirūpinimą ir nuoširdų solidarumą su Čile.

Andreas Mølzer (NI). – (DE) Pone pirmininke, atsižvelgiant į niokojamus 8,8 balo stiprumo žemės drebėjimo Čilėje padarinius, turite sutikti su Konsepsjono meru, kad palaidotiesiems po griuvėsiais viena para yra visa amžinybė. Net jeigu šios Lotynų Amerikos šalies institucijos ir gelbėjimo tarnybos yra neabejotinai gerai pasiruošusios galimiems žemės drebėjimams, ir pagalba daugiau nei 2 mln. nukentėjusių žmonių laiku nepasiekė visų paveiktų regionų dėl logistinių problemų. Pajėgos, kurios ir taip vėlavo atvykti, pateko į chaosą. Gyventojai buvo priversti lipti ant stogų ir statyti užtvaras ne tik iš baimės dėl požeminių smūgių, bet ir bijodami nusikaltėlių. Čilė gali būti pakankamai klestinti šalis, kad pati pasirūpintų nukentėjusiais nuo žemės drebėjimo, tačiau, ačiū Dievui, ji įveikė savo išdidumą ir kreipėsi pagalbos, taip pat ir ES.

Šiuo atveju ir mes turime ko pasimokyti, o būtent, kad ekstramalioje padėtyje išorinis civilizacijos blizgesys greitai nublanksta, ir 24 valandos gali pernelyg prailgti. Šiuo atveju nepaprastosios padėties planų sudarymas ir pagalbos koordinavimas turėtų vykti veiksmingai, taip pat ir ES teritorijoje.

Janez Potočnik, Komisijos narys. – Pone pirmininke, esame visi sukręsti gamtinės ir žmogiškosios katastrofos masto. Skubiai pasitelkdami Humanitarinės pagalbos GD reagavimo į ekstremalias padėtis sistemą ir ES civilinės saugos mechanizmą, galime pasiūlyti koordinuotą ir praktinę pagalbą iškart po žemės drebėjimo.

Kaip jau minėjau, svarbi ir kelių ES valstybių narių suteikta arba pasiūlyta pagalba.

Be jau minėtų humanitarinių ir kitų veiksmų, verta paminėti ir kad antradienį Liuksemburge Europos investicijų bankas ir Čilė – tai jau minėjo gerbiamas Komisijos narys – pasirašė bendrąjį susitarimą, kuriuo leidžiama bankui veikti Čilėje.

Šis įvykis pabrėžia puikią Europos Sąjungos ir Čilės santykių padėtį ir bendrą pasiryžimą ir toliau plėsti ir stiprinti šią partnerystę. Šis susitarimas pačiu laiku, nes EIB gali tapti papildoma Europos Sąjungos ir Čilės bendradarbiavimo priemone vykdant jau pradėtus vidutinio ir ilgojo laikotarpio šalies atstatymo darbus.

Dėl Čilės šalies strategijos ir skirtų 41 mln. EUR tai pirmu išmokėjimu buvo suteikta 25 mln. EUR, liko išmokėti dar 15,6 mln. EUR. Paprastai 50 proc. skiriama socialinei sanglaudai ir 50 proc. – inovacijoms ir konkurencijai. Pasiūlėme juos panaudoti atstatymui, apie kurį dabar kalbame. Čilės institucijos kol kas jokių pageidavimų nepateikė, tačiau, žinoma, abi dalys galėtų būti skirtos atstatymo darbams.

Čilės institucijos Europos Sąjungai dar nepateikė konkretaus prašymo padėti vykdant atstatymo darbus. Kaip minėjau, prezidentas S. Piñera šiandien užims savo postą. Be abejo, didžiausią dėmesį jis skirs žalos įvertinimui ir masto nustatymui, taip pat būtinos visuotinės pagalbos planavimui.

Komisija yra pasirengusi išnagrinėti bet kokią galimą prašymą. Kaip minėjau anksčiau, tai, kad Europos investicijų bankas galės veikti Čilėje, yra dar viena papildoma priemonė, iš kurių dabar galime rinktis.

Verta prisiminti ir kai kurių iš jūsų pasakytus žodžius, kad Čilė yra puikus vystymosi pavyzdys. Priešingai nei dauguma Lotynų Amerikos šalių, ji faktiškai yra kreditorė. Praėjusį penktadienį pasitraukiantis finansų ministras pabrėžė, kad, priešingai nei kitų Čilės žmonės ištikusių nelaimių atveju, šįkart jie ir Čilės valstybė turi ir savų išteklių.

Taigi, užbaigdamas norėčiau pasakyti, kad Europos Sąjunga – jos žmonės, regionai ir šalys – kartu su Čile žiūri šiai nelaimei į akis, būtent taip ir turi būti civilizuotame ir humanišrame pasaulyje.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

António Fernando Correia De Campos (S&D), raštu. – (PT) Po žemės drebėjimo Haiityje vėl susiduriame su baisia katastrofa, nusinešusia 800 patvirtintų aukų ir atnešusia žalą, kuri iš viso sudaro maždaug 15 proc. Čilės BVP. Čilės prezidentės M. Bachelet žodžiais, nukentėjo 80 proc. gyventojų, smarkiai apgadinta šalies infrastruktūra.

ES dar kartą prisiėmė atsakomybę kaip privilegijuotoji šios šalies prekybos partnerė – pagrindinė prekybos partnerė ir pagrindinė Čilės eksporto rinka. Reaguodama į padėtį, ES suteikė 3 mln. EUR skubios pagalbos, Europos civilinės saugos ekspertai dirba įvykių vietoje, kad nustatytų, kokie yra labiausiai neatidėliotini poreikiai.

Gamtinės katastrofos, kurios sukrėtė pasaulį, kaip antai pastarieji žemės drebėjimai ir mirtini uraganai ES, verčia mus dar kartą apgalvoti humanitarinės pagalbos ir nepaprastosios padėties atvejį, reikalaujantį skubaus, veiksmingo ir suderinto atsakymo.

ES pademonstravo veiksmingumą ir gebėjimą reaguoti. Parlamentas ne tik pareiškė nuoširdžią užuojautą Čilei, bet ir šių diskusijų metu rodo savo pasirengimą padėti atstatyti šalį, kurią smarkiai nuniokojo vasario 27 d. įvykęs žemės drebėjimas.

(Posėdis nutrauktas 11.40 val. ir pratęstas 12.00 val.)

PIRMININKAVO: G. PITTELLA

Pirmininko pavaduotojas

6. Pirmininko pareiškimas

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, prieš pradėdamas balsavimą norėčiau pristatyti trumpą pranešimą, kadangi šiandien minime šeštąją Terorizmo aukų atminimo dieną Europoje.

Šiandien pagerbiame daugiau nei 5 000 aukų Europoje ir reiškiame savo solidarumą su nesuskaičiuojamais sužeistaisiais, patyrusiais terorizmo žiaurumą.

Prieš šešerius metus, 2004 m. kovo 11 d., Madride įvykdytos bombų atakos, kurios nusinešė 191 žmogaus iš septyniolikos šalių gyvybes, ir 2005 m. liepos 7 d. Londone detonuotos bombos laikomos vienais iš didžiausių terorizmo aktų Europos žemėje.

Terorizmas – išpuolis prieš mus visus: jis puola pačią mūsų demokratinės visuomenės struktūrą.

Štai kodėl Europa visuomet išliks vieninga kovoje su separatistiniu, religiniu ar politiniu terorizmu.

Terorizmo negalima pateisinti jokių būdu ir jokia priežastimi. Ši Terorizmo aukų atminimo diena Europoje suteikia mums galimybę parodyti, kad teroristas arba terorizmo aktas niekada nesugebės palaužti arba sunaikinti mūsų tikėjimo esminėmis vertybėmis – pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir demokratija.

(Plojimai)

7. Plenarinių sesijų kalendorinis planas (žr. protokolą)

8. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Balsavimo rezultatai: žr. protokolą)

Robert Goebbels (S&D). – (FR) Pone pirmininke, norėčiau paprašyti šiek tiek luktelti, nes daugelis narių vis dar užstrigę liftuose. Kažkam kilo mintis taisyti lifthus tą mėnesio savaitę, kai esame Strasbūre, užuot tą padarius per kitas tris savaites.

Pirmininkas. – Pone R. Goebelsai, jau po dvyliktos. Laukėme jau penkias minutes. Manau, galime pradėti balsavimą.

(Plojimai)

8.1. Kuba (B7-0169/2010) (balsavimas)

8.2. Investavimas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas (balsavimas)

8.3. Didelė gaivalinė nelaimė Madeiros autonominėje srityje ir uragano Ksintija padariniai Europoje (B7-0139/2010) (balsavimas)

9. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Pasiūlymas dėl rezoliucijos RC-B7-0169/2010

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Remiantis vyriausybės archyvais ir prieinama literatūra, 1948–1989 m. komunistinis režimas Slovakijoje nuteisė 71 168 žmones už tariamus politinius nusikaltimus.

Nėra geresnio būdo pagerbti šių politinių kalinių ir sąžinės kalinių atminimą nei aktyviai veikti propaguojant laisvę ir demokratiją ten, kur jos laikomos nepasiekiamą prabangą. Nesulaukėme jokio atsakymo į Europos Sąjungos prašymus. Esu labai susirūpinęs politinių kalinių Kuboje padėtimi, todėl raginu Tarybą ir Komisiją imtis veiksmingų priemonių, būtinų politiniams kaliniams išlaisvinti ir jų, kaip žmogaus teisių gynėjų, darbui palaikyti ir užtikrinti. Kubos piliečiams...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Pone pirmininke, pritariau, kad būtų priimtas pasiūlymas dėl rezoliucijos dėl Kubos. Atvirai kalbant, nesuprantu, kodėl Fidelio Castro draugai europiečiai taip atkakliai gina bankrutavusios ir demoralizuotos revoliucijos idėją. Ar tai tas atvejis, kai tik to, kas save laiko pažangiu režimu, aukos privers žmones suprasti, kad Kuboje reikia pokyčių? Kartais pavienės aukos sukelia istorinius pokyčius. Tikiuosi, šįkart tai tas pats atvejis. Bet taip pat nenorėčiau, kad atsirastų daugiau institucijų dogmatiškumo arba jų negebėjimo analizuoti savo padėties ir keistis aukų.

Negaliu sutikti ir su visiškai nekritišku daugelio Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių požiūriu į Kuboje sukurtos socialinės ir politinės sistemos pobūdį ir reikšmę. Esu giliai įsitikinęs, kad tai klaidingas solidarumo supratimas. Būtų kur kas sąžiningiau pripažinti Kubos laimėjimus ir kartu pasmerkti jos nesėkmes ir tai, kas yra antisocialu, nežmogiška ir destruktivu.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Pone pirmininke, norėčiau kalbėti M. Muñiz vardu ir paaiškinti, kodėl Ispanijos delegacija iš Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos balsavo prieš pakeitimą Nr. 2, pateiktą Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų, nors jame ir prašoma palaikyti Tarybai pirmininkaujančią Ispaniją santykiuose su Kuba.

Pirma, leiskite priminti, kad negalime pritarti pakeitimams, kuriuos pateikė frakcija, siekusi išvis atsiriboti nuo rezoliucijos, ir kad pritarti daliniam dokumento pakeitimui negalime dėl įsipareigojimo visoms rezoliuciją pasirašiusioms frakcijoms.

Antra, pakeitimas Nr. 2, kurį pateikė GUE/NGL frakcija, neatitinka pozicijos, kurios laikosi Tarybai pirmininkaujanti Ispanija, kadangi Ispanija siekia Europos Sąjungoje bendro sutarimo, kuris leistų atnaujinti santykių su Kuba struktūrą, o ne visiškai atitrūkimo nuo bendros nuomonės, kurio siekiama šiuo pakeitimu.

Dėl šios priežasties pakeitimui nepritarėme.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Šiandien turėjau garbės pritarti rezoliucijai dėl Kubos sąžinės kalinių ne tik todėl, kad esu Parlamento narė iš buvusios totalitarinės komunistinės valstybės, bet ir todėl, kad anksčiau buvau asmeniškai susitikusi su Kubos disidentais, ypač su gydytoju Darsiu Ferreriu, kartu su kitais įkalintu nuo praėjusių metų liepos mėn.

Grįžusi iš Kubos pranešiau Parlamentui apie liūdną padėtį sveikatos apsaugos sektoriuje ir norėčiau dar kartą pabrėžti, kad Komunistų partijai nepriklausantys ir dolerių neturintys asmenys negali įsigyti vaistų. Dr. Darsis Ferrer Havanoje buvo svarbus asmuo, padėjęs disidentams gauti vaistų. Dabar jis pats už groty.

Džiaugiuosi, kad priėmėme šią rezoliuciją, labai tvirtą rezoliuciją, kurioje taip pat aiškiai reikalaujama, kad Europos institucijos toliau siektų demokratinį permainų Kuboje.

Daniel Hannan (ECR). – Pone pirmininke, kas galėjo prieš 20 metų, kai Europos oras buvo prisotintas griūvančių sienų plytų dulkių ir skambėjo laisvės šauksmai, pagaltoti, kad virš Havanos šiandien dar plevėsuos raudona vėliava ir kad Fidel Castro ramiai lauks mirties savo lovoje šioje Karibų saloje.

Mano kraštiečiai seras Thomas More teigia: „Sola mors tyrannicida est“ (Mirtis – tai vienintelis būdas atsikratyti tironų).

Komunistinis režimas Kuboje išsilaikė dėl dviejų priežasčių. Pirma, dėl Amerikos neteisingai vykdytos blokados, kuri leido F. Castro ir jo režimui dėl visų šalies gyventojų skurdo kaltinti ne komunizmo negebėjimą tvarkyti ūkį, o užsienio imperializmą, ir, antra, dėl kai kurių asmenų Europoje, taip pat esančių ir šiuose rūmuose, pataikavimo – taikydami pasibjaurėtinus dvejopus standartus jie atleidžia už žmogaus teisių pažeidimus ir demokratijos Kuboje neigimą todėl, kad Kuboje išugdomi geri gydytojai ir balerinos.

Tikiuosi, kad Parlamentas suaus ir kad kai kurie jo nariai prisimins studentavimo dienas, kai jie vilkėjo marškinėlius su Che Guevaros atvaizdu. Atėjo laikas konstruktyviai veikti su Kubos demokratinėmis jėgomis. Istorija mus išteisins.

Philip Claeys (NI). – (NL) Pone pirmininke, balsavau už rezoliuciją dėl Kubos, nes, apskritai, ji pakankamai kritiška totalitarinio Havanos režimo atžvilgiu. Taip pat norėčiau pasinaudoti proga ir paraginti Tarybą užbaigti savo pastangas normalizuoti santykius su Kuba, kol vis dar turime reikalų su komunistine diktatūra, smarkiai pažeidžiančia žmogaus teises.

Taip pat norėčiau paraginti naująją Vyriausiąją įgaliotinę nesilaikyti ankstesnės Komisijos teisėkūros krypties. Pvz., kalbu apie Louis'ą Michelį, kuris Kuboje lankėsi ne vieną kartą ir nepareiškė jokios kritikos dėl žmogaus teisių ir demokratijos padėties šalyje. Visiškai nepriimtina, kad Europos Sąjunga palaikytų Kubos komunistinį režimą.

Pasiūlymas dėl rezoliucijos B7-0148/2010

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Pone pirmininke, pritardamas pasiūlymui dėl rezoliucijos, norėjau išreikšti palaikymą dėl investavimo į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų kūrimą. Europos strateginis energetikos technologijų (SET) planas gali būti veiksmingas ir įmanomas, tik jeigu bus tinkamai finansuojamas, įskaitant privačių šaltinių lėšas. Tokios priemonės yra būtinos iš esmės dėl esamos ekonominės padėties, kurioje atsidūrė Europa, pavojingos klimato kaitos ir grėsmės energetikos saugumui. Dėl naujausių mokslinių tyrimų ir technologijų atsirado galimybė įveikti krizę, taip pat imtis su klimato kaita susijusių priemonių. Taip pat tai galimybė Europos žemės ūkiui, būdas sukurti kaimo vietovėse naujas darbo vietas ne žemės ūkio sektoriuje, ypač atsinaujinančiųjų energijos išteklių kūrimo srityje.

Jan Březina (PPE). – (CS) Aš taip pat balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl investavimo į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų kūrimą (SET planą), kadangi, mano nuomone, ji yra pagrindinė priemonė, kaip paversi Europos Sąjungą inovatorišku ūkiu, gebančiu įvykdyti daug pastangų reikalaujančius

tikslus. Šiuo požiūriu manau, kad svarbu, jog artimai bendradarbiaudama su Europos investicijų banku Komisija pateiktų bendrą pasiūlymą dėl investavimo į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, energijos vartojimo efektyvumo projektus ir pažangių tinklų kūrimą priemonės ne vėliau kaip 2011 m. Kartu turi būti stiprinamas Europos investicijų banko vaidmuo finansuojant projektus energetikos srityje, ypač didesnės rizikos projektus.

Kategoriškai prieštarauju, kad mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių technologijų tema kairiųjų pažiūrų EP narių pranešimuose būtų nagrinėjama siekiant branduolinei energetikai suduoti smūgį žemiau juostos. Laikausi nuomonės, kad branduolinė energija yra švari energija, prisidedanti prie tvaraus vystymosi.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Negalėjau palaikyti rezoliucijos, nors ji labai svarbi Europos ekonomikai. Reikėtų pabrėžti, kad rezoliucijoje numatoma didelė lėšų koncentracija tik kai kuriose srityse, tik kai kuriose ekologiškose energetikos pramonės šakose. Tai prieštarauja energetikos solidarumo su šalimis, kurios daugiausia vartoja anglį, sąvoka. Lenkijos energijos poreikiai priklauso nuo anglies, todėl mums labai svarbu, kad perėjimas prie ekologiškos ekonomikos būtų sklandus. Dėl tokių priemonių taikymo Lenkijoje mes būtume priversti naikinti darbo vietas užuot jas kūrę. Krizės laikotarpiu tai labai sudėtinga ir pakenktų Lenkijai.

Pasiūlymas dėl rezoliucijos RC-B7-0139/2010

Sophie Auconie (PPE). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, vasario 27 ir 28 dienomis uraganas Ksintija nusisukė Prancūziją. Žuvo beveik šešiasdešimt žmonių, šimtai tūkstančių patyrė didelių nuostolių.

Šios tragedijos akivaizdoje Europos Sąjunga turi parodyti pavyzdį. Štai kodėl asmeniškai prisidėjau prie šios rezoliucijos, kurioje Europos Komisija raginama veikti ypač aktyviai, rengimo. Tikimės, kad ji suteiks finansinę pagalbą nelaimės ištiktoms vietovėms iš Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų.

Jeigu dėl šios tragedijos Puatu-Šarantos, Pajūrio Šarantos, Luaros krašto ir Bretanės regionai paprašytų pakoreguoti išlaidų paskirstymą finansuojant Europos regioninės plėtros fondui ir Europos socialiniam fondui, Europos Komisija turės tokį prašymą išnagrinėti itin palankiai ir greitai.

Nukrypdama nuo rezoliucijos temos, norėčiau pasakyti, kad, kaip ir mano kolegos iš Prezidentinės daugumos sąjungos, esu įsitikinusi, kad dabar pats laikas suformuoti tikrąsias Europos civilinės saugos pajėgas. Jos pačios galės suteikti būtiną papildomą pagalbą tokios kaip ši nelaimės atveju.

Pirmininkas. – Pone S. Kelly, nors jūs neužsiregistravote kalbai prieš pirmąjį paaiškinimą dėl balsavimo, galite tai padaryti išimties tvarka. Kitą kartą prašau nepamiršti užsiregistruoti.

Pasiūlymas dėl rezoliucijos B7-0148/2010

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, norėjau tik pasakyti, kad manau, jog pats laikas turėti galutinį dokumentą dėl branduolinės energijos, kuriame būtų apibrėžta eiga ir susijusios saugos priemonės ir nustatyta, kaip ateityje jis bus perkeltas į būsimus tyrimus, kad piliečiai galėtų apsispręsti.

Yra daug nusiteikusių skeptiškai, daug dvejojančių, todėl ši klausimą reikia išaiškinti ir pašalinti daug problemų, kylančių šiose diskusijose dėl mažai anglies dvideginio į aplinką išskiriančių technologijų.

Galiausiai, norėčiau pasveikinti Lietuvą ir Latviją 20 metų nuo nepriklausomybės paskelbimo proga.

Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo

Pasiūlymas dėl rezoliucijos RC-B7-0169/2010

John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton ir Mike Nattrass (EFD), raštu. – Nors pripažįstame, kad Kuba yra komunistinė tironija, ir norime pamatyti, kaip Kuba virsta taikia demokratine valstybe, neatpažįstame ES šiame procese.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Europos Parlamento rezoliucija, kurios dingstimi tapo Kubos kalinio Orlando Zapatos Tamayo mirtis, ją ištikusi po bado streiko, nepaisant Kubos sveikatos priežiūros tarnybų pastangų sustiprinti jo sveikatą, yra provokuojantis ir nepriimtinas išpuolis prieš Kubos socialistinę vyriausybę ir žmones ir yra ES apibrėžtos ir Europos Parlamento vykdomos antikomunistinės strategijos dalis siekiant nuversti socialistinį režimą. Smerkiame centro dešiniųjų, centro kairiųjų ir žaliųjų EP narių veidmainiavimą ir provokacines pastangas pasinaudoti šiuo įvykiu.

Graikijos komunistų partija balsavo prieš Europos Parlamento rezoliuciją ir ją smerkia. Ji ragina išreikšti savo solidarumą su Kubos vyriausybe ir žmonėmis. Reikalauti, kad bendra pozicija prieš Kubą būtų pakeista. Pasmerkti ES pastangas prisidengus žmogaus teisėmis daryti imperialistinį spaudimą Kubos žmonėms ir vyriausybei. Reikalauti nedelsiant panaikinti nusikalstamą JAV embargą prieš Kubą. Reikalauti nedelsiant paleisti JAV kalėjimuose laikomus penkis kubiečius. Ginti socialistinę Kubą.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), raštu. – (RO) Europos Sąjunga – demokratiškiausia pasaulyje struktūra, kurios pagrindinė vertybė – pagarba žmogaus teisėms. Todėl, mano nuomone, pagirtina ir sveikintina, kad visos Parlamento frakcijos vieningai pasmerkė Kubos institucijų vykdomus žmogaus teisių pažeidimus, neminint konstruktyvaus požiūrio užmegztį dialogą, kurio ES nusprendė laikytis Kubos atžvilgiu.

Gyvename XXI a., ir nuomonės ir sąžinės nusikaltimai turėtų būti išbraukti iš visų pasaulio valstybių vertybių sąrašo, nepaisant totalitarinės ir diktatūrinės istorijos trukmės. Kad tie, kurie nesutinka su savo šalies valdžios institucijomis, nepatirtų netinkamo elgesio ir neteisybės, kuri yra būdinga žmonių negerbiančiam režimui, požiūrį pakeisti būtų galima tarptautiniu dialogu, o ne sankcijomis.

Tragedijos, kaip ta, kuri ištiko Kubos disidentą Orlando Zapatą Tamayo, pripažintą kaltu dėl sąžinės nusikaltimo, neturi pasikartoti. Kuboje yra ir kitų politinių kalinių, kuriems kyla pavojus. Užtikrinant pagarbą žmogaus teisėms ES negali likti nuošalyje ir turi skubiai imtis diplomatinių priemonių, kad O. Zapatos tragedija Kuboje arba kitoje pasaulio vietoje niekuomet nepasikartotų dėl tos pačios priežasties.

Andrew Henry William Brons (NI), raštu. – Griežtai smerkiu netinkamą elgesį su žmonėmis Kuboje (arba bet kurioje kitoje šalyje). Tačiau susilaikiau dėl rezoliucijos, apskritai nukreiptos prieš Kubą. Pirmą priežastis ta, kad rezoliucija reiškia leidimą Europos Sąjungai ir jos funkcionieriams kalbėti ir veikti valstybių narių vardu. Kita priežastis ta, kad daugelis Europos Sąjungos valstybių narių persekioja ir įkalina žmones už laisvę reikšti savo mintis ir įsitikinimus be smurto, už eretišką nuomonę arba dalyvavimą veikloje, kuria reiškiamą kitokia nei bendroji nuomonė. Partijos, kurios pritaria politinei represijai Europoje ir bado pirštais tokias valstybes kaip Kuba, kuri laikosi tokios pat represinės ir antidemokratinės pozicijos ir imasi analogiškų veiksmų, elgiasi absoliučiai veidmainiškai.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl politinių ir sąžinės kalinių padėties Kuboje. Dar kartą pakartojame, kad būtina nedelsiant paleisti visus politinius ir sąžinės kalinius. Tikime, kad Kubos disidentų įkalinimas dėl jų idealų ir taikios politinės veiklos – Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos pažeidimas.

Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Marita Ulvskog ir Åsa Westlund (S&D), raštu. – (SV) Mes, Švedijos socialdemokratai, pritariame pakeitime išdėstyta nuomonei, kad reikėtų panaikinti Kubos blokadą. Tačiau netikime, kad šis pareiškimas turėtų būti pasiūlyme dėl rezoliucijos, kadangi jame kalbama apie sąžinės kalinius.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Orlando Zapata Tamayo mirė iš bado, nes reikalavo, kad su juo būtų elgiamasi kaip su politiniu kaliniu, persekiojamu režimo, kuris, nepaisant pokyčių vadovybėje, ir toliau valdo piliečius geležinio kumščio metodu ir draudžia jiems bendrauti arba laisvai reikštis.

Mums visiems turėtų būti gėda dėl tragiškų šios mirties aplinkybių. Ypač tiems, kurie priima politinius sprendimus ir kurie vadovaudamiesi J. Zapateros ir ambasadoriaus M. Moratinos žodžiais, pakeitė Europos politiką Kubos atžvilgiu.

Viskas, ko savo nedrąsiu mėginimu susitaikyti Europos Sąjungai pavyko pasiekti – dar didesnis nebaudžiamumo jausmas ir didesnė demokratų, kurie nusipelnė daugiau, izoliacija.

Tikiuosi, kad grįšime prie tvirtos demokratinės politikos, kuri sušvelnėjo tik pastaruoju metu. Noriu, kad Europos Sąjunga galiausiai pripažintų, kad politikos pakeitimas buvo visiškai nesėkmė. Taip pat noriu, kad Oswaldo Payá ir ponios baltais drabužiais galėtų laisvai keliauti po Europą, kad atskleistų Kuboje vykusių įvykių aplinkybes.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Balsavome prieš šią rezoliuciją, nes Parlamento dauguma politiškai pasinaudojo Zapatos Tamayo mirtimi, ištikusia jį Kubo kalėjime po bado streiko, nepaisant suteikto gydymo. Jie nori sutrukdyti viešai paskelbtiems Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos ketinimams pakeisti bendrą nuomonę dėl Kubos. Jie dar kartą puola Kubą ir jos žmones siekdami įsikišti į jos nepriklausomybę ir suverenitetą, ekonominę ir socialinę sėkmę ir pavyzdinį internacionalinį solidarumą.

Kapitalizmas nėra žmonijos ateitis. Kuba ir toliau įrodo, kad įmanoma sukurti visuomenę be išnaudotojų ir išnaudojamųjų – socialistinę visuomenę. Kapitalizmo atstovai Europos Parlamente nesutinka su šiuo faktu. Jie mėgina užkirsti kelią visapusiškam politiniam dialogui su Kubos vyriausybe remiantis tais pačiais kriterijais, kuriuos ES taiko visoms šalims, su kuriomis ji palaiko ryšius.

Jie nesmerkia JAV embargo Kubai, kurio skubaus panaikinimo buvo siekiama Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje aštuoniolika kartų. Jie nieko nekalba apie penkių Kubos piliečių, nuo 1998 m. be teismo įkalintų Jungtinėse Valstijose, padėtį ir ignoruoja faktą, kad JAV ir toliau suteikia prieglobstį Kubos piliečiui, kuris pakurstė sprogdinimą lėktuve, nusinešusį 76 žmonių gyvybes.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), raštu. – (PL) Per balsavimą šiandien patvirtinau rezoliuciją dėl politinių ir sąžinės kalinių padėties Kuboje. Mes, Europos Parlamentas, privalome vienbalsiai pasmerkti Havanos režimo veiksmus ir pasisakyti už nepriklausomų žurnalistų, taikių disidentų ir žmogaus teisių gynėjų teises. Priimtoje rezoliucijoje išreiškėme nuoširdų solidarumą su visais Kubos gyventojais ir pritarėme jų pastangoms siekti demokratijos, pagarbos pagrindinėms teisėms ir užtikrinti jų apsaugą. Esu iš šalies, kurioje kilo populiarus judėjimas, nukreiptas prieš komunistinį režimą – Solidarumo judėjimas. Nors Lenkija ir kitos Vidurio ir Rytų Europos šalys, šiandien priklausančios Europos Sąjungai, paliko skausmingus prisiminimus apie komunistinį režimą praėityje, negalime pamiršti įkalintųjų ir persekiojamųjų už tai, kad jie trokšta demokratijos, laisvės ir žodžio laisvės.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) ES negali Kubos politinį režimą laikyti romantišku, nes tai tikra komunistinė diktatūra, grindžiama vienintelės partijos, pažeidžiančios žmogaus teises, engiančios piliečius, persekiojančios ir iš kelio pašalinančios politinius priešus, įkalinančios nesusikačiuojamus skaičius žmonių tik už tai, kad turi savo nuomonę, logika.

Orlando Zapatos mirtis – dar vienas pasaulį sukrėtęs atvejis, kurį Europos Parlamentas privalo griežtai, nedvejodamas ir neieškodamas pateisinimų pasmerkti. Štai kodėl atmečiau kai kurių kraštutinių kairiųjų EP narių pastangas politiniais terminais apibrėžti šį pasibaisėtiną nusikaltimą ir taip pripažinti režimą, kurio negalima nei toleruoti, nei su juo sutikti.

Willy Meyer (GUE/NGL), raštu. – (ES) Balsavau prieš Rezoliuciją RC-B7-0169/2010 dėl Kubos, nes manau, kad tai įsikišimo aktas, pažeidžiantis tarptautinę teisę. Balsuodamas prieš pasmerkiau šią politinę manipuliaciją, kurios vienintelis tikslas – pareikšti nepritarimą Kubos vyriausybei. Už šį tekstą balsavo EP nariai, kurie ne sykį atsisakė pateikti šiam Parlamentui rezoliuciją, kuria pasmerktų Hondūre įvykusį perversmą. Šia rezoliucija Europos Sąjunga raginama parodyti besąlygišką palaikymą politinio režimo Kubos Respublikoje pasikeitimui ir siūloma panaudoti Europos bendradarbiavimo mechanizmus šiam tikslui pasiekti, o tai yra nepriimtinas įsikišimo aktas, pažeidžiantis tarptautinę teisę. Jungtinės Amerikos Valstijos daugiau nei 50 metų laikėsi ekonominio, prekybos ir finansinio embargo prieš Kubą, smarkiai pažeisdamos tarptautinę teisę ir sukeldamos skaudžių padarinių Kubos ekonomikai ir jos gyventojų gyvenimo sąlygoms. Nepaisant to, Kubos vyriausybė ir toliau užtikrino savo piliečiams visuotinę sveikatos priežiūrą ir švietimą.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Balsavau už bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl Kubos, kadangi ji svarbi ir Europos Sąjungai, siekiant aiškiai parodyti, kad vis dar komunistinio režimo valdomai šaliai skubiai reikalinga demokratizacija. Disidentų ir politinių priešininkų įkalinimas būdingas komunistinėms valstybėms, tačiau Kuboje ši praktika itin dažna. Ypač skandalingas faktas, kad valdžios institucijos neleido kalinio, mirusio dėl bado streiko, šeimai surengti laidotuves.

Reikia tikėtis, kad salos politinėje sistemoje pokyčiai įvyks kuo greičiau. Nepaisant to, svarbu, kad ES ir JAV visoms šalims taikytų vienodus standartus. Tai, kad JAV suteikė į bombų išpuolius įsivėlusiems kubiečiams „politinį prieglobstį“, yra nepriimtina. Atvirai kritikuoti gali tik tada, kai pats tenkini nustatytus kriterijus.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), raštu. – (ES) Balsavau už bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl Kubos (RC-B7-0169/2010), kadangi, kaip minėjau vakarykščių diskusijų metu, nepaisant mūsų požiūrio į Kubą, Orlando Zapatos Tamayo mirtis yra apgailėtinas įvykis.

Taip pat atkakliai tvirtinu, kad turime reikalauti laisvės visiems politiniams ir sąžinės kaliniams Kuboje ir kitose pasaulio šalyse, tačiau patariu nebesiimti tokių nepavykusių veiksmų atvesti Kubą į demokratiją ir išlaisvinimą, kaip embargas ir blokada. Akivaizdu, kad saloje skubiai reikia pokyčių, o Europos Sąjunga turėtų juos stebėti, kad pereiti prie demokratijos Kubos žmonėms būtų naudinga.

Alf Svensson (PPE), raštu. – (SV) JAV jau 48 metus taiko Kubai prekybos embargą. Embargas, neigiamai veikiantis Kubos gyventojus, yra nuolatinis ir pasikartojantis F. Castro režimo pasiteisinimas dėl trūkumų.

Sakoma, kad dėl visko kaltas Amerikos taikomas embargas, todėl Kubos žmonės negali kaltinti vien tik komunistinį režimą ir nuo jo atsiriboti. Demokratinė opozicija Kuboje nori, kad embargas būtų panaikintas. 2009 m. spalio 29 d., 187 JT valstybės narės balsavo dėl embargo panaikinimo. Trys balsavo už tai, kad embargas nebūtų panaikintas, dvi susilaikė. Nė viena ES valstybė narė nepritarė embargo pratęsimui. Praeityje Europos Parlamentas pasmerkė Kubai taikomą embargą ir pareikalavo jį nedelsiant nutraukti, kaip to ne kartą reikalavo ir JT Generalinė asamblėja. (P5_TA(2003)0374) Europos Parlamentas taip pat pareiškė, kad tikslas nepateisino embargo. (P6_TA(2004)0061) Dabartinėje rezoliucijoje RC-B7-0169/2010 kalbama apie politinių ir sąžinės kalinių padėtį Kuboje. Diskusijų, vykusių prieš balsavimą, metu pateikiau pasiūlymą iškelti Kubai ultimatumą. Embargas bus panaikintas, per šešis mėnesius turi būti paleisti visi sąžinės kaliniai ir įvestos reformos. Jeigu režimas nesilaikys šių reikalavimų, JAV, ES ir Kanada įves naujas, protingesnes sankcijas, nukreiptas prieš Kubos lyderius, kaip antai draudimą keliauti į šalį ir Kubos lėšų ir užsienio investicijų užšaldymą.

Pasiūlymas dėl rezoliucijos B7-0148/2010

Sebastian Valentin Bodu (PPE), raštu. – (RO) ES įsipareigojo iki 2020 m. 20 proc. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, 20 proc. sumažinti energijos suvartojimą ir ne mažiau kaip 20 proc. suvartojamos energijos pagaminti iš atsinaujinančiųjų išteklių. Be to, ES siekia parodyti visam pasauliui pavyzdį, kaip tausoti išteklius ir saugoti aplinką.

Šių plataus užmojo tikslų galima pasiekti, tik jeigu visa ES ir kiekviena valstybė narė atskirai prisiims aiškius įsipareigojimus laikytis galutinių terminų. Investavimas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas padės įgyvendinti 2020 metams nustatytus tikslus, o tai nėra tokia tolima ateitis, kaip atrodo. Šiems tikslams pasiekti reikia nemažų viešojo ir privačiojo sektorių finansinių išteklių – remiantis tiksliais skaičiavimais, 58 mlrd. EUR.

Tačiau šiomis finansinėmis, logistinėmis ir administracinėmis pastangomis ES taps visuotine inovacijų lydere, teigiamai veiks ūkį, kurdama naujas darbo vietas ir praplėsdama galimybes tyrimų srityje, kuri dešimtmečiais buvo nepelnytai nepakankamai finansuojama. Investicijos į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių išteklių kūrimą visoje Europos Sąjungoje duos rezultatų vidutiniu juo ir ilguoju laikotarpiu.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Gyvybiškai būtina primygtinai reikalausti radikalaus visuomenės pasikeitimo, grindžiamo miestų tvarumu, decentralizuota energijos gamyba ir pramonine konkurencija. Tai esminė klestinčios ir tvarios visuomenės, pasirengusios spręsti klimato kaitos, saugaus energijos tiekimo ir globalizacijos problemas ir užimti pasaulio lyderės ekologiškų technologijų srityje vietą, politika. Konkrečiai SET planu siekiama paskatinti kurti ekologiškas technologijas. Palankiai vertinu pagrindines komunikate išdėstytas gaires dėl įsikišimo į viešojo ir privačiojo sektoriaus, taip pat Bendrijos, valstybinio ir regioninio finansavimo logikos. Tačiau svarbu padidinti mokslinių tyrimų ekologiškų technologijų srityje finansavimą iš valstybės lėšų. Europa vis dar turi sudaryti sąlygas didesnėms privačioms investicijoms į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir demonstravimą energetikos srityje. Gyvybiškai svarbu pereiti nuo žodžių prie darbų. Kitoje ES finansinėje perspektyvoje ir Aštuntojoje bendrojoje mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programoje reikėtų pirmenybę teikti energijos saugumui, kovai su klimato kaita ir aplinkai. Tik taip bus įmanoma išsaugoti mūsų pramonės konkurencingumą, skatinti ūkio augimą ir naujų darbo vietų kūrimą.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl investavimo į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas (SET planas), nes pirmenybė turi būti teikiama investavimui į šias naujas technologijas, turinčias didžiausią darbo vietų kūrimo potencialą, kad galėtume veiksmingai išspręsti ekonomikos krizės problemą. Tikiu, kad šiomis investicijomis būtų galima suteikti naujas ES ekonomikos plėtros ir konkurencingumo galimybes.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Komisijos pateiktame SET plane siūloma investuoti į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, siekiant sukurti veiksmingas ir tvarias mažai deguonies dioksido į aplinką išskiriančias ekologiškos energijos technologijas, kurios leidžia sumažinti į aplinką išskiriamo anglies dioksido kiekį, bet nesukelia pavojaus Europos pramonei, ir taip prisiimti, mūsų manymu, rimtą įsipareigojimą dėl tvaraus vystymosi.

Nauja energetikos politika, ypač esant visuotinei krizei, reikėtų stebėti ekonominį našumą ir jokiais būdais nekelti pavojaus Europos tautų ekonominiam tvarumui, bet užtikrinti stiprią aplinkos apsaugą.

Todėl raginu laikytis naujos energetikos politikos, grindžiamos ekologiška energija, veiksmingesniu gamtinių išteklių panaudojimu ir didelėmis investicijomis į mokslinius tyrimus ir aplinką tausojančias technologijas,

kad galėtume išsaugoti Europos konkurencingumą ir kurti naujas darbo vietas inovatyviame ir tvariame ūkyje.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Palankiai vertinu SET (strateginio energetikos technologijų) plano tikslus, kuriais siekiama sukurti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančią visuomenę. SET plano tikslas – paspartinti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų kūrimą ir gamybą. Šis planas apima ir priemones, susijusias su planavimu, įgyvendinimu, išteklių ir tarptautiniu bendradarbiavimu energetikos sektoriaus inovatyvių technologijų srityje. Keletu tyrimų nustatyta, kad, įgyvendinant tikslą pagaminti 20 proc. energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių, iki 2020 m. bus sukurta milijonai naujų darbo vietų. Be to, apytikriai du trečdaliai šių darbo vietų bus sukurta mažosiose ir vidutinėse įmonėse. Sprendimui įgyvendinti būtina sukurti ekologiškas technologijas. Todėl reikia daugiau finansuoti SET planą, kurį siūlau įtraukti į kito finansinio perspektyvinio plano svarstymą. Ekologiškas technologijas ir kvalifikuotą darbą taip pat turime skatinti investicijomis į švietimą ir mokslinius tyrimus. Kuo anksčiau priartėsime prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios visuomenės modelio, tuo greičiau išbrisis iš krizės.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Kurti ir diegti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas labai svarbu ne tik dėl aplinkosaugos – poreikio sumažinti anglies dioksido išlakų į atmosferą kiekį – bet taip pat ir dėl energetinių priežasčių, nes žmonijai neišvengiamai pradeda trūkti iškastinio kuro rezervų, nuo kurių ji priklauso, o galiausiai ji gali juos išseikvoti.

Deja, tiek SET plane, tiek ką tik priimtoje rezoliucijoje ne tik nepateikiamas išsamus problemos sprendimo būdas – tiek technologijų ir energijos išteklių, tiek būtinybės sumažinti vartojimą atžvilgiu – ši investicija laikoma dar viena gera galimybe verslui (kuriame keli išrinktieji daug uždirbs, bet daugelio nenaudai), o ne aplinkosaugine ir energetine būtinybe apsaugoti bendrą žmonijos gerovę.

Svarbu ir įdomu tai, kad balsuojant dėl rezoliucijos pakeitimų buvo pasirinkta „skatinti prekybą šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais visame pasaulyje“ užuot skatinus „plataus masto tikslus mažinti“ atmosferos taršą anglies dioksido išlakomis.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Teigiama ir pageidautina naudoti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas.

Tačiau negalime sutikti su tuo, kad technologinės plėtros ir vadinamojo SET plano įtvirtinimo sąskaita ieškoma dar vieno pasiteisinimo silpninant nacionalinę energetikos politiką.

Komisijos žodžiai, kad „SET planas yra technologinė ES energetikos ir klimato politikos paspartis“, nepalieka abejonių dėl tikrųjų Europos Komisijos ketinimų susilpninti valstybių narių suverenitetą tokioje svarbioje srityje kaip nacionalinė energetikos strategija.

Pasiūlyme dėl rezoliucijos yra smulkesni aspektų, su kuriais negalime sutikti, ypač su „prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais visame pasaulyje skatinimu“, atsižvelgiant į tai, kad jau paaiškėjo, jog šis sprendimas neduoda naudos mažinant anglies dioksido išlakų kiekį ir kuriant daugiau viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystių, taip pat pabrėžiamas „esminis viešųjų investicijų dalies padidėjimas“, vadinasi, biudžeto lėšos panaudojamos privatiems interesams tenkinti ir pelnui gauti.

Todėl mūsų frakcija balsavo prieš.

Eija-Riitta Korhola (PPE), raštu. – Pone pirmininke, tvarios ir veiksmingos mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios technologijos yra būtinos įgyvendinant milžinišką anglies dioksido kiekio mažinimo užduotį, su kuria susiduriame ES ir visame pasaulyje. Todėl pritariau, kad būtų greitai parengta Parlamento rezoliucija šiuo klausimu, taip aiškiai leidžiant Komisijai ir Tarybai suprasti, kad SET planas pateiktas pačiu laiku ir yra svarbus. Jeigu į savo misiją žiūrime rimtai, akivaizdu, kad mums reikalingos visų tipų mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų, įskaitant tvarią branduolinę energiją. Todėl džiaugiuosi, kad pavyko išbraukti i) dalies formuluotę, kuri yra dar vienas mėginimas šiandien branduolinę energiją traktuoti nepelnytai. Ši dalis gali suteikti neigiamą reikšmę „tvarių mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų“ sąvokai, nes branduolinė energija į ją neįtraukta. Tačiau faktas tas, kad jeigu rimtai žiūrime į klimato kaitą, negalime sau leisti jos nenaudoti Europos Sąjungoje. Turime pasinaudoti būtent šiomis mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančiomis technologijomis, kol atsinaujinantieji energijos ištekliai atneš veiksmingų, realių rezultatų ir užtikrins nuolatinę energijos tiekimą.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Pirmenybę turime teikti investavimui į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, nes tai vienas iš veiksmingiausių būdų spręsti klimato kaitos problemą ir ruošiant ES ekologiškai ekonomikai. Todėl siekiant ES 2020 metams nustatytą aplinkosaugos tikslą, ypatingą dėmesį

reikia skirti moderniems mažai anglies dioksido į aplinką išskiriantiems sprendimams, taip pat jų finansavimui iš Bendrijos biudžeto.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Nors pasiūlyme dėl rezoliucijos dėl investavimo į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas yra ne vienas pagrįstas argumentas, susilaikiau balsuodamas, kadangi jame remiamas tolesnis branduolinės energijos plėtojimas, su kuriuo aš nesutinku dėl didelės su tuo susijusios rizikos. Pasiūlyme dėl rezoliucijos teisingai nurodyta, kad iki šiol tyrimams buvo skiriama nepakankamai lėšų. Tačiau tam, kad Europa išlaikytų konkurencingumą su kitais pasaulinės rinkos dalyviais, būtina smarkiai išplėsti tyrimų projektų finansavimą, ypač naujų energijos išteklių srityje. Tikiuosi, kad naujų mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų kūrimas energetikos srityje padės ne tik išsaugoti esamas darbo vietas šioje srityje, bet ir sukurti daug naujų papildomų aukštos kvalifikacijos darbo vietų. Tačiau manau, kad šiuo atžvilgiu investuoti reikėtų saulės energijos, taip pat anglies dioksido surinkimo ir saugojimo srityse. Atsižvelgiant į rimtų padarinių galimybę, būtina persvarstyti ir grįžti prie investavimo į branduolinę energiją. Ši nauja energetikos politikos kryptis taip pat padės padidinti energijos tiekimo saugumą ES ir nepriklausomybę nuo užsienio tiekėjų.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), raštu. – (ES) Kaip ir Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas, balsavau prieš pasiūlymą dėl rezoliucijos (B7-0148/2010) dėl investavimo į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų kūrimą (SET planas) dėl kelių priežasčių; pirmiausia todėl, kad buvo patvirtintas pakeitimas, kuriuo prašoma išbraukti mums svarbią jį dalį; toje dalyje buvo siūloma pervadinti šeštąją Europos pramonės iniciatyvą dėl „tvarios branduolinės energijos“ tiesiog „branduoline energija“. Manome, kad „tvarios branduolinės energijos“ sąvoka neturi prasmės, kadangi geriausiu atveju įmanoma tik sumažinti, bet ne pašalinti grėsmę aplinkai ir žmonių sveikatai, taip pat išplitimo riziką, kuri kyla iš branduolinės energijos vystymo ir naudojimo.

Pasiūlymas dėl rezoliucijos RC-B7-0139/2010

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos, kad išreikščiau savo sielvartą dėl abiejų gaivalinių katastrofų aukų ir solidarumą su jų šeimomis ir draugais. Šios katastrofos smarkiai paveikė keletą valstybių narių ir regionų.

Todėl norėčiau pareikšti, kad Europa privalo skubiai reaguoti į šiuos įvykius, o būtent pasinaudoti Europos Sąjungos solidarumo fondu, ir taip pademonstruoti savo solidarumą su visais nelaimės ištiktaisiais.

Šiuo metu svarbu skirti ypatingą dėmesį salai ir atokiausiems regionams, kuriuose, be įprastų trukdžių, dabar iškilo infrastruktūros, asmeninio, komercinio ir žemės ūkio turto nuniokojimo problema, kadangi daugeliu atvejų jie negali nedelsdami grįžti prie įprastos veiklos, ypač tie regionai, kurie verčiasi išskirtinai turizmu, nes žiniasklaidos pateikiama informacija gali atgrasyti galimus turistus nuo kelionės.

Todėl būtina paraginti Komisiją ir Tarybą imtis skubių veiksmų, kad Taryba persvarstytų pasiūlymą dėl paprastesnio, greitesnio ir lankstesnio Europos Sąjungos solidarumo fondo darbo.

Taip pat svarbu kartu su atitinkamomis valstybėmis narėmis persvarstyti Europos programas ir struktūrinius, žemės ūkio ir socialinius fondus, kad galėtume geriau reaguoti į katastrofų sukeltus poreikius.

Elena Băsescu (PPE), raštu. – (RO) Balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl didžiųjų gaivalinių nelaimių, užklupusių Madeiros autonominę sritį, ir dėl uragano Ksintija padarinių Europoje. Tikiu, kad Europos Sąjunga turi parodyti solidarumą su kenčiančiais dėl šių gaivalinių nelaimių. Jos nusiaubė Portugalijos regionus, vakarų Prancūziją, įvairius Ispanijos regionus, ypač Kanarų salas ir Andalūziją, taip pat Belgiją, Vokietiją ir Nyderlandus. Vakarų Prancūzijoje uraganas nusinešė apytikriai šešiasdešimties žmonių gyvybes, yra daug dingusių, neminint keleto tūkstančių sugriuvusių namų. Europos Komisija gali suteikti finansinę pagalbą nukentėjusiems regionams iš Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų. Ypač svarbu, kad ištikus didelėms gaivalinėms nelaimėms valstybės narės išliktų solidarios. Vietos, nacionalinių ir Europos institucijų veiksmai atstatant nuniokotus regionus turi būti suderinti. Taip pat nereikėtų pamiršti veiksmingos nelaimių prevencijos politikos. Privalome šiuo atveju ir ateityje užtikrinti, kad Europos lėšos kuo skubiau pasiektų nukentėjusius regionus, kad nukentėjusieji nuo gaivalinių nelaimių gautų pagalbą.

Regina Bastos (PPE), raštu. – (PT) Vasario 20 d. Madeiroje įvyko unikalus meteorologinis reiškinys, dėl kurio žuvo ne mažiau kaip 42 žmonės, 32 žmonės dingo, 370 liko be namų ir apie septyniasdešimt buvo sužeisti.

Vasario 27–28 d. vakarų Prancūzijoje Atlanto vandenyno pakrantėje (Puantu-Šarantoje ir Luaros krašte), kilęs kitas reiškinys nusinešė šešiasdešimt žmonių gyvybių, dešimt žmonių dingo, daugiau nei 2 000 liko be namų. Dėl šio uragano taip pat buvo atskirti keli Ispanijos regionai, ypač Kanarų salos ir Andalūzija.

Šie meteorologiniai reiškiniai ne tik sukėlė žmogiškąsias ir psichologines kančias, bet ir nuniokojo didelę teritoriją, sukeldami stiprų neigiamą socialinį ir ekonominį poveikį šių regionų ūkinei veiklai, kadangi daugelis žmonių neteko viso savo turto.

Balsavau už šį pasiūlymą dėl rezoliucijos, kurioje Komisija raginama nedelsdama imtis visų veiksmų, kurie reikalingi Europos Sąjungos solidarumo fondo (ESSF) lėšoms kuo skubiau ir lanksčiau mobilizuoti ir skirti kuo didesnę jų dalį.

Norėčiau pabrėžti, kad reikia parengti naują ESSF reglamentą remiantis Komisijos pasiūlymu, kad galėtume lanksčiau ir veiksmingiau spręsti gaivalinių nelaimių sukeltas problemas.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Uraganas, nuniokojęs Madeirą vasario 20 d., atnešė Madeiros regione daug žmonių mirčių ir materialinių nuostolių. ES vaidmuo nepaprastai svarbus, kadangi ji turi tokių mechanizmų ir priemonių, kaip Solidarumo fondas, struktūriniai fondai – Europos regioninės plėtros fondas ir Europos socialinis fondas – ir Sanglaudos fondas, kuriuos būtina panaudoti greitai, lanksčiai ir supaprastinta tvarka. Pritariu pasiūlymui dėl rezoliucijos, kurioje Europos Komisija prašoma, kai tik bus gautas Portugalijos vyriausybės prašymas, pradėti veiksmus, kurie reikalingi Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšoms kuo skubiau ir lanksčiau mobilizuoti ir skirti kuo didesnę jų dalį. Raginu Europos Sąjungos institucijas veikti solidariai ir greitai ir lanksčiai panaudoti Sanglaudos fondo lėšas, atsižvelgiant į ypatingą Madeiros – salos ir tolimiausio ES regiono – padėtį. Apeliuoju į Europos Komisijos geranoriškumą ir raginu persvarstyti regionines veiklos programas INTERVIR+ (ERDF) ir RUMOS (ESF), Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamos Teminės teritorinės sanglaudos skatinimo veiklos programos skyrių dėl Madeiros.

Nessa Childers (S&D), raštu. – Balsavau už šį pranešimą ir labai apsidžiaugiau, kad Parlamentas jį patvirtino. Po panašių, ne tokių pražūtingų aplinkybių Airijoje – potvynių ir neseniai iškritusio sniego – suprantu, kaip giliai šios tragedijos paveikė šeimas ir ES piliečius, ir svarbu, kad šis Parlamentas savo veiksmais padėtų kuo galėdamas.

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Vasario 20 d. Madeirą ištikusi gaivalinė nelaimė nusiaubė šalį, atnešė kančių žmonėms, sugriovė ekonomikos ir gamybos struktūras.

Praėjus vienai savaitei kita gaivalinė nelaimė – uraganas Ksintija – nusiaubė vakarų Prancūzijos ir keletą Ispanijos regionų.

Norėčiau išreikšti savo sielvartą ir solidarumą su nukentėjusiais nuo šios tragedijos, netekusiais artimųjų ir patyrusiais materialinių nuostolių.

Svarbu suteikti žmonėms pagalbą, atstatyti infrastruktūrą, visuomenines įstaigas ir padėti teikti būtinausias paslaugas.

Tiesa, kad Solidarumo fondo lėšos gali būti išmokėtos tik užbaigus fondo lėšų mobilizavimo procedūras ir gavus atitinkamą Tarybos ir Parlamento leidimą. Tačiau esamoje padėtyje labai sunku pašyti žmonių, kuriems itin sudėtinga grįžti prie įprastos gyvenimo, palaukti. Todėl prašau kuo skubiau ir lanksčiau mobilizuoti lėšas ir imtis išskirtinių pagalbos Madeirai priemonių.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Šių metų vasario 20 d. Madeiroje įvyko tragedija – precedento neturinti smarki liūtis, stiprus vėjas ir milžiniškos bangos. Mažiausiai 42 žmonės žuvo, keletas dingo, šimtai liko be namų ir dešimtys buvo sužeisti. Norėčiau atkreipti dėmesį į skubias Madeiros regiono vyriausybės ir jos institucijų pastangas greitai ir koordinuotai reaguojant į šią tragediją. 2010 m. vasario 27–28 d. vakarų Prancūzijoje, ypač Puantu-Šarantos ir Luaros krašto regionuose, praūžė labai stiprus ir destruktivus uraganas, pavadintas Ksintija. Žuvo daugiau nei šešiasdešimt žmonių, keletas dingo ir tūkstančiai liko be namų. Ištikus šioms tragedijoms norėčiau išreikšti savo gilų sielvartą ir stiprų solidarumą su nukentėjusiais regionais, užuojautą aukų šeimoms ir pareikšti pagarbą paieškos ir gelbėjimo tarnyboms. Kai tik atitinkama valstybė narė pateiks savo prašymą, raginu Komisiją, nedelsiant imtis visų veiksmų, kurie reikalingi Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšoms mobilizuoti ir skirti kuo didesnę jų dalį. Šiuos prašymus Komisija turi svarstyti atsižvelgdama į specifinį atskirų nukentėjusių regionų pobūdį, ypač į salose esančių ir atokių regionų pažeidžiamumą.

Sylvie Guillaume (S&D), raštu. – (FR) Patvirtinau šį pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl veiksmų, kurių reikia imtis mūsų teritorijoje praūžus niokojančiam ir pražūtingam uraganui Ksintija, kadangi užuot mėginę ieškoti kaltų, turime visų pirma parodyti Europos solidarumą ir palaikyti šios nelaimės, kirtusios kelioms Europos šalims, aukas. Turime pajungti ne tik Solidarumo fondą, ši pagalba turi atkelti ir iš Sanglaudos fondo, Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai. Galiausiai, turime paraginti draudimo bendroves įsikišti kuo skubiau ir pasimokyti iš tokių įvykių, kai kalbama apie statybų leidimus.

Filip Kaczmarek (PPE), raštu. – (PL) Ponios ir ponai, pritariau pasiūlymui dėl rezoliucijos dėl didelės gaivalinės nelaimės Madeiros autonominėje srityje ir uragano Ksintija padarinių Europoje. Atkreipkite dėmesį į Madeirą, nes būtent ten katastrofa atnešė didžiausių nuostolių. Didelę ir stiprią bendriją kuriamo dėl kelių priežasčių, bet taip pat ir todėl, kad galėtume vieni kitiems padėti, kai to reikia labiausiai. Šiandien Madeirai ir kitiems regionams reikia pagalbos, nes juos parklupdė uragano padariniai. Mūsų pareiga padėti tiems, kuriems reikia mūsų pagalbos. Tikiuosi, kad pasiūlymas dėl rezoliucijos padės veiksmingai pašalinti šios tragedijos padarinius. Nuširdžiai užjaučiu visas aukas ir jų šeimas. Dėkoju.

Véronique Mathieu (PPE), raštu. – (FR) Pastarosiomis savaitėmis keli ES regionai nukentėjo nuo gaivalinių nelaimių: Madeira, vėliau vakarų Prancūzija ir įvairūs Ispanijos regionai. Mus, EP narius, giliai sukrėtė žmonių aukų skaičius ir materialinė žala, kurią atnešė šių meteorologinių reiškinių jėga. Tai paaiškina, kodėl šiandien Europos Parlamentas balsavo dėl pasiūlymo dėl rezoliucijos dėl gaivalinių nelaimių; šia rezoliucija išreiškiame giliausią užuojautą nuniokotų regionų aukoms ir solidarumą su jomis. Europa savo solidarumą turi parodyti finansiškai – mobilizuodama Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšas ir pasitelkdama kitus Europos finansuojamus projektus. Tačiau kai kalbame apie Solidarumo fondą, turiu pabrėžti, kad esamas reglamentas neleidžia reaguoti pakankamai lanksčiai ir greitai; yra galimybė jį iš dalies pakeisti, todėl dabar laikas šiuo klausimu padirbėti Europos Vadovų Tarybai. Taip pat balsavau už pakeitimą, kuriuo palaikomas 2006 m. M. Barnier pasiūlymas sukurti Europos civilinės saugos tarnybą. Apgailestauju, kad jis nebuvo priimtas; įgyvendinus šį pasiūlymą ES galėtų geriau reaguoti kritiniais atvejais.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Pastaroji gaivalinė nelaimė, ištikusi Madeirą, sukėlė saloje chaosą. Kiti Europos regionai buvo taip pat nuniokoti uragano Ksintija. ES turėtų sąlygiškai susivienyti ir išreikšti savo solidarumą, mobilizuodama šiam tikslui Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšas. ESSF buvo įsteigtas skubiai finansinei pagalbai teikti gaivalinių nelaimių ištiktoms valstybėms narėms.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Vasario 20 d., rimta gaivalinė nelaimė su smarkiomis precedento neturinčiomis liūtimis, galinga audra ir labai didelėmis bangomis užgriuvo Madeirą ir nusinešė mažiausiai 42 žmonių gyvybes, daug žmonių dingo. Šimtai žmonių liko be namų. Po keleto dienų Prancūzijoje Atlanto vandenyno pakrante praūžė niokojantis uraganas Ksintija, dėl kurio žuvo apie šešiasdešimt žmonių, ypač Puantu-Šarantos, Luaros krašto ir Bretanės regionuose. Ten taip pat daug žmonių dingo.

Taip pat tūkstančiai žmonių neteko namų. Todėl pritariau priemonėms, pasiūlytomis bendrame pasiūlyme dėl rezoliucijos, pagal kurią ES turi suteikti šioms šalims ir regionams finansinę pagalbą, todėl balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos. Ypač svarbu užtikrinti skubų ir lankstų Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimą.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), raštu. – (PL) Balsavau už Europos Parlamento pasiūlymą dėl rezoliucijos RC-B7-0139/2010. Ekologinės katastrofos ir gaivalinės nelaimės mus ištinka vis dažniau. Per keletą paskutiniųjų dešimtmečių išaugo grėsmė dėl aplinkos pokyčių, todėl turėtume imtis visų veiksmų, kad užkirstume joms kelią.

Europos Sąjunga, turinti 27 valstybes nares ir pusę milijardo piliečių, privalo ne tik spręsti klimato ir aplinkos kaitos problemą, bet ir rūpintis savo piliečiais ir užtikrinti jiems geriausias išgyvenimo po krizės sąlygas. Tačiau savo dėmesį turėtume sutelkti ne tik į pagalbos teikimą po įvykio. Pagrindinė Europos Sąjungos egzistavimo priežastis – suteikti savo piliečiams saugumo jausmą. Todėl atitinkamos ES institucijos privalo imtis konkrečių priemonių kontroliuojant regionus ir jų gebėjimą imtis prevencinių veiksmų.

Kad kuo greičiau pašalintume uragano Ksintija padarinius, turėtume mobilizuoti Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšas ir padėti visiems, kurie dėl šios katastrofos patyrė nuostolių. Neigiami ir skausmingi įvykiai, kurie paveikia kitus, turėtų mus paskatinti veikti veiksmingai ir solidariai su nukentėjusiais. Parodykite, kad dabar ir yra tas atvejis.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), raštu. – Susilaikiau balsuodamas dėl rezoliucijos dėl didelės gaivalinės nelaimės Madeiros autonominėje srityje ir uragano Ksintija padarinių Europoje (RC-B7-0139/2010), kadangi

buvo atmesti du pagrindiniai pakeitimai. Tai pakeitimas, kuriame kalbama apie leidimą Prancūzijoje statyti namus salpose ir natūraliuose pelkynuose ir apie tai, kad dėl spekuliacijų būstu statybos vyko pažeidžiamuose regionuose, be to, nurodoma, kad visos Bendrijos lėšos šių planų įgyvendinimui, ypač struktūrinių fondų, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Sanglaudos fondo ir Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšos, turėtų priklausyti nuo tvarumo priemonių.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) Norėčiau pradėti kalbą išreiškdamą savo solidarumą su gaivalinių nelaimių Madeiroje ir uragano Ksintija aukų šeimomis. Pastaruoju metu dėl klimato kaitos gaivalinės nelaimės padažnėjo. Todėl turime užtikrinti Europos Sąjungos pasirengimą reaguoti kuo greičiau ir veiksmingiau.

Balsavau už Europos Parlamento pasiūlymą dėl rezoliucijos, kuria Komisija raginama apsvarstyti galimybę padidinti Bendrijos lėšų dalį, skiriamą regioninės veiklos programoms. Nė viena valstybė narė negali pati susidoroti su didelėmis gaivalinėmis nelaimėmis. Todėl Europos Komisija turi pakeisti Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšų mobilizavimo ir panaudojimo tvarką, kad nelaimių ištiktos valstybės narės galėtų greičiau ir veiksmingiau pasinaudoti fondo lėšomis.

Nuno Teixeira (PPE), raštu. – (PT) Šiuo pasiūlymu dėl rezoliucijos išreiškiama būtinybė suteikti pagalbą tiems Europos regionams, kurie pastaruoju metu nukentėjo nuo gaivalinių nelaimių, pvz., Madeiros autonominė sritis. Vasario 20 d. Madeiroje praūžusi stipri liūtis ne tik pareikalavo žmonių aukų, – 42 žmonės žuvo, keletas buvo sužeista ir neteko namų, – bet ir atnešė nesuskaičiuojamų ir rimtų materialinių nuostolių.

Šiuo atveju būtina mobilizuoti pagalbą nukentėjusiems regionams ir padėti jiems atsigauti po ekonominių ir socialinių nelaimių padarinių. Ypač norėčiau atkreipti dėmesį į tokių kaip Madeira salose esančių ir atokių regionų pažeidžiamumą, nes dėl specifinio ekonominės ir socialinės padėties pobūdžio juo labiau būtina suteikti geriausią pagalbą.

Norėčiau pakartoti, kad būtina paraginti Europos Komisiją lanksčiai mobilizuoti Europos Sąjungos solidarumo fondo lėšas, persvarstyti iš Sanglaudos fondo lėšų finansuojamas regionines programas ir pritaikyti jas poreikiams, atsirandantiems po tragedijos.

Taip pat reiktų persvarstyti lėšas, pagal 2007–2013 m. struktūrinių fondų bendrąsias taisykles, numatytas konkrečioms 2010 m. projektams.

Atsižvelgdamas į gaivalinės nelaimės Madeiroje mastą ir neišdildomus padarinius, taip pat į uragano Ksintija padarinius, balsavau už pateiktą dokumentą.

10. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis nutrauktas 12.30 val. ir pratęstas 15.00 val.)

PIRMININKAVO: R. WIELAND

Pirmininko pavaduotojas

11. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

12. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų (diskusijos)(diskusijos)

12.1. Gilado Shalito atvejis

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų (Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnis), pirmiausia dėl Gilado Shalito atvejo (keturi⁽²⁾ pasiūlymai dėl rezoliucijų).

Bastiaan Belder (IND/DEM), autorius. – (NL) Pone pirmininke, šį ryt maždaug 8.00 val. čia Parlamente apsilankiau Giladui Shalitui skirtoje interneto svetainėje, kur pastebėjau skaudų faktą: jau 1 355 dienos, 3

⁽²⁾ Žr. protokolą.

valandos, 12 minučių ir 37 sekundės, kai pagrobtajam Giladui neleidžiama susisiekti su savo tėvu, motina, broliu ir seserimi. Tačiau toje pačioje svetainėje taip pat radau ir ištrauką iš Jeremijaus knygos: „Taigi, tavo palikuonys turi vilties, sako Viešpats. Tavo vaikai grįš į savo žemę.“ Noam Shalit, kuris yra šiandien su mumis, deda į jus viltis ir rodo pasitikėjimą jums, kaip ir Izraelio dievui, kad pasiektų, jog jo brangus sūnus būtų paleistas.

Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien aptariame Gilado Shalito atvejį. Per specialųjį susitikimą su Izraelio delegacija vakar patikinau Noamą Shalitą, kad jo problema – Gilado Shalito išlaisvinimas – yra ir mūsų reikalas. Tegu tai parodo šios diskusijos ir rezoliucija, kurioje aiškiai reikalaujama, kad Sąjungos vyriausioji įgaliojtinė užsienio reikalams sektų įvykius. Vakaro ryte šia tema asmeniškai kalbėjau su baroniene C. Ashton. Shalito byla yra mūsų, Europos, reikalas.

Ponios ir ponai, prašau jūsų atidumo šiam atvejui ir ateityje. Pasikliaunu jums. Tegu Europa pamato skirtumą Artimuosiuose Rytuose. Kartu su Noamu Shalitu ir jo šeima laukiame, kad išsipildytų rabinų maldos už Shalitą, 126 psalmė, 1 eilutė: „Kai Viešpats atvedė belaisvius į Cioną, buvome kaip sapne.“

Frédérique Ries, autorė. – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, Giladui Shalitui buvo 19 metų, kai jį pagrobė „Hamas“ išpuolio metu prie Gazos. Ne Gazoje, bet Izraelyje, kibuce, kur buvo dislokuotas jo dalinys.

Beveik ketverius metus šis jaunuolis gyvena rūsijoje, neturėdamas teisės priimti lankytojus, susitikti su gydytoju, teisininku, gauti paštą, būti teisiu ir teisių pagal Ženevos konvenciją, visiškai jokių teisių. Žinomas, tiesa, neteisingai, kaip kareivis Gilad Shalit, jis atliko karinę tarnybą kaip visi jaunuoliai jo šalyje.

Teisingiau būtų sakyti, kad jis gana drovus vaikinys – kaip ir jo tėvas šiuo atveju, su kuriuo susitikome keletą kartų, ir džiaugiamės matydami jį šiandien dar kartą šiuose rūmuose – jaunuolis, kuriam patiko matematika, futbolas ir kuris būtų grįžęs į civilinį gyvenimą, žinoma, jeigu dabar ketverius metus negyventų lindynėje, izoliuotas nuo pasaulio ir šeimos.

Komisijos nary, nenoriu šiandien kalbėti apie politiką, nenoriu kalbėti apie Artimuosius Rytus, konfliktus, derybas ar apsikeitimą kalbiniais. Šiandien mūsų Parlamentas vieningai ragina jus padėti jaunuoliui – jaunam izraeliečiui, jaunam prancūzui, jaunam europiečiui – grįžti namo.

Todėl kartu su kitais šios rezoliucijos autoriais ir šešių frakcijų nariais S. Essayah, D. Cohn-Benditu, R. Howittu, C. Tannocku ir B. Belderiu, kurie ką tik kalbėjo, šiandien rašau baronienei C. Ashton.

Primygtinai raginame baronienę C. Ashton, kuri kitą trečiadienį lankysis Izraelyje ir Gazoje, pasinaudoti savo įtaka ir pareikalauti paleisti Giladą Shalitą, įtaka, kurią jai šiandien suteikia mūsų rezoliucija, 500 mln. Europos piliečių, kuriems atstovaujame šiame Parlamente, įtaka.

(Plojimai)

Proinsias De Rossa, autorius. – Pone pirmininke, palankiai vertinu šią kelių partijų parengtą rezoliuciją, kurioje raginama paleisti Izraelio kareivį Giladą Shalitą, kurį karinė grupuotė „Hamas“ laiko nelaisvėje nuo 2006 m. Pritariu Gilado tėvui, kuris paprašė, kad jo sūnaus byla būtų nagrinėjama kaip humanitarinis klausimas, kad ji nevirstų politikos futbolu. Vykstant karštomis politinėms diskusijoms turime nepamiršti apie kančias, kurias patiria tiek izraeliečių, tiek palestiniečių šeimos, netekusios šiame konflikte brangių žmonių.

Visos pusės privalo laikytis Ženevos konvencijų. Visiškai nepriimtina, kad Giladui Shalitui buvo atsisakyta suteikti karo belaisvio teises, į kurias, kaip kategoriškai teigiama R. Goldstone'o ataskaitoje, jis turi teisę. Jo šeima neturi jokių žinių nei apie jo fizinės, nei apie psichinės sveikatos būklę.

Tuo pat metu iš 7 200 palestiniečių belaisvių, Izraelio kalėjimuose laikomų taip pat pažeidžiant Ženevos konvencijas, 1 500 laikomi neribotą laiką, o trylika kalėjime praleido jau 25 metus. 44 – vaikai, o 23 Palestinos Įstatymų Leidybos Tarybos nariai sulaikyti kaip atsakas į Gilado Shalito paėmimą į nelaisvę. R. Goldstone leidžia aiškiai suprasti: Šie Palestinos Įstatymų Leidybos Tarybos Narių sulaikymai prieštarauja tarptautinės teisės normoms.

Šį savaitgalį šiuos klausimus iškelsiu EUROMED parlamentinėje asamblėjoje Jordanijoje. Raginu Catherine Ashton būsimo vizito šiame regione metu primygtinai pareikalauti Izraelio ir Palestinos, taip pat Gazos institucijų paleisti Giladą Shalitą, Palestinos vaikus ir Palestinos Įstatymų Leidybos Tarybos narius, užtikrinti jų saugumą ir kad jie greitai grįžtų į šeimas.

Charles Tannock, *autorius*. – Pone pirmininke, „Hamas“ grupuotės Džihado fanatikai laiko vyresnįjį seržantą Giladą Shalitą įkaitu daugiau nei trejus metus. „Hamas“ teigia, kad ji – teisėta įvykių dalyvė, kuri laikosi Ženevos konvencijų, todėl jis yra karo belaisvis, tačiau Izraelis, mano nuomone, pagrįstai laiko jį pagrobtoju nuo jo pagrobimo momento. Nepaisant jo teisinio statuso ir tarptautinės teisės, jis žiauriai laikomas Gazoje atskirtas nuo viso pasaulio, neturėdamas ryšio su išoriniu pasauliu, net su Raudonuoju kryžiumi, kuriam įgaliojimai rūpintis karo belaisviais suteikti Ženevos konvencijose. Be vieno vaizdo įrašo ir atsitiktinių „Hamas“ pranešimų, kad jis vis dar gyvas ir jaučiasi gerai, jo šeima neturi jokių žinių apie jo būklę.

Jeigu „Hamas“ turi kokių nors reikalavimų, kuriuos tarptautinė bendruomenė laikytų rimtais, ji turėtų bent jau dabar aiškiai parodyti, kad įkalinimo sąlygos atitinka tarptautinę humanitarinę taisyę.

Tačiau mes reikalaujame daugiau. Reikalaujame, kad jis būtų nedelsiant ir besąlygiškai paleistas. Neslepiu savo pasipriešinimo dialogui su „Hamas“ teroristais, organizacija, pasiryžusia sunaikinti Izraelį, tačiau jeigu kada nors turėtume reikalą su „Hamas“, tai bus tik po Gilado Shalito išlaisvinimo iš niekingos nelaisvės.

Sari Essayah, *autorė*. – Pone pirmininke, paprastai, kai šis Parlamentas priima rezoliuciją, kuri turi bent menkiausią ryšį su padėtimi Artimuosiuose Rytuose, sunku rasti abipusį supratimą. Šiuo atveju viskas kitaip mano kolegų dėka, kuriems pavyko to pasiekti.

Gilado Shalito padėtis – humanitarinis klausimas, o mūsų bendroje rezoliucijoje pabrėžiama, kad nuo tada, kai jį paėmė įkaitu beveik prieš ketverius metus, jis laikomas Gazoje nežinomoje vietoje, kur jis negali pasinaudoti pagrindinėmis teisėmis pagal humanitarinius standartus, įskaitant ir Trečiąją Ženevos konvenciją. Šiuo humanitariniu požiūriu reikalaujame nedelsiant paleisti Giladą Shalitą. Mažiausias reikalavimas yra tas, kad Raudonajam kryžiui ir Shalito tėvams būtų leista su juo palaikyti ryšį.

Žmogaus vertės negalima pamatuoti. Ji neišmatuojama. Gilad Shalit neturėtų tapti koziriu „Hamas“ teroristinės organizacijos rankose, jis turėtų būti nedelsiant paleistas. Norėtume, kad Vyriausioji įgaliotinė baronienė C. Ashton būsimame vizite Gazoje perduotų šią žinią.

Takis Hadjigeorgiou, *autorius*. – (EL) Pone pirmininke, vakar su keletu EP narių dalyvavau susitikime, kuriame dalyvavo Shalito tėvas, ir norėčiau pasakyti, kad neįmanoma likti abejingam šios šeimos tragedijai. Štai kodėl laikomės nuomonės, kad Gilad Shalit, Izraelio ginkluotųjų pajėgų karys, suimtas Izraelio teritorijoje 2006 m. birželio 24 d., atitinka visus kriterijus, kad galėtų būti laikomas karo belaisviu pagal Trečiąją Ženevos konvenciją.

Kaip karo belaisviui, jam turėtų būti suteikta humanitarinė priežiūra ir leista bendrauti. Tarptautiniam raudonajam kryžiui turėtų būti leista jį aplankyti, o jo šeima turėtų turėti visas teises gauti informacijos apie jo būklę ir, žinoma, jį lankyti. Tuo pat metu išreiškiame savo tikėjimą ir troškimą, kad šis asmuo būtų paleistas.

Tačiau jokiais būdais nenorėdamas nukrypti nuo to, apie ką kalbėjau, manau, kad mūsų nuomonė, jog ši klausimą galima atskirti nuo kitų kalėjime esančių palestiniečių atvejų, yra apolitiška. Jų atvejis – taip pat humanitarinis klausimas. Manau, kad šiai šeimai suteikiame netikrą vilčių, manydami, kad kažko pasieksime, jeigu mes, kaip Parlamentas, dėmesį sutelksime tik į šio asmens, kurį reikalaujame paleisti, paleidimo klausimą.

Argi žinia, kad dešimtys šešiolikmečių palestiniečių vaikų yra kalėjime, ne humanitarinis klausimas? Kaip galite atskirti šiuos du klausimus? Negalime nepaminti, kad pati Gaza – kaip kažkas anksčiau minėjo, jis gyvena pašiūrėje, ir iš tiesų, jis gyvena pašiūrėje – kartoja, pati Gaza yra didžiulė pašiūrė. Pusantro milijono palestiniečių gyvena kolektyvinėje pašiūrėje. Izraelio kalėjimuose laikoma 7 200 palestiniečių; tarp jų 270 vaikų nuo 16 iki 18 metų ir 44 vaikai, jaunesni nei 16 metų. Nuo 1967 m. buvo suimta ir įkalinta 750 000 palestiniečių.

Taigi, raginame paleisti Shalitą, tačiau mūsų nuomonė, kad to galima pasiekti atskyrus šį atvejį nuo bendros padėties Palestinoje, yra apolitiška.

Baigdamas norėčiau pridurti, kad vienintelė vieta pasaulyje, kur yra kalinių ministras, tai Palestina. Norėčiau dar kartą išreikšti savo meilę ir užuojautą šiai šeimai ir tikiu, kad šią problemą pavyks netrukus išspręsti.

Nicole Kiil-Nielsen, *autorė*. – (FR) Pone pirmininke, rezoliucija dėl kapralo Gilado Shalito, kurią svarstome šiandien, papildė daugelį anksčiau Europos Parlamento patvirtintų rezoliucijų dėl žmogaus teisių Artimuosiuose Rytuose.

Kapralas Gilad Shalit, kuris įkaitu laikomas 1 355 dienas, turi būti kuo greičiau paleistas. Reikalaujame, kad jis būtų paleistas, ir labai nuoširdžiai to tikimės. Reikia paleisti Salahą Hamourį, jaunuolį iš Prancūzijos

Palestinos dalies, kurį Izraelio institucijos sulaukė 2005 m. kovo 13 d. Reikia paleisti vaikus, įkalintus Izraelyje pažeidžiant tarptautinės teisės nuostatas ir vaikų teisių konvencijas. Reikia paleisti Nesmurtinio liaudies pasipriešinimo okupacijai aktyvistus, kaip Abdallah Abu Rahmah iš Bil'in. Reikia paleisti išrinktuosius atstovus, Palestinos Įstatymų Leidybos Tarybos narius – įskaitant Marwaną Barghouti.

Atėjo laikas Europos Sąjungai primygtinai pareikalausti, kad Artimuosiuose Rytuose būtų gerbiamos žmogaus teisės ir laikomasi tarptautinės teisės. Sprendimų nereikia ieškoti pranašume, kuris rodomas represinėmis ir smurto sąlygomis ir kurio pavyzdys – mūsų smerkiamas „Hamas“ lyderio nužudymas Dubajuje, jau vien dėl to, kad dar sunkiau siekti, jog Gilad Shalit būtų paleistas.

Elena Băsescu, PPE frakcijos vardu. – (RO) Per pastarąsias dvi savaites tai jau antras kartas, kai kalbu apie Giladą Shalitą plenariniame posėdyje, ir džiaugiuosi, kad bendromis pastangomis su kolegomis EP nariais turime šią rezoliuciją. „Gilado Shalito atvejis“ parodo Europos Sąjungos susirūpinimą humanitarine padėtimi Gazoje. Gilado teisės, apibrėžtos Ženevos konvencijoje, neturėtų būti sąlyginės Izraelio-Palestinos konflikte. Išties Gilado Shalito tėvas Noam ne kartą patvirtino, kad nei jis, nei jo šeima nedalyvauja politikoje. Jie nepasirinko tokios padėties, kurioje jie yra šiuo metu. Mums, europiečiams, idealus scenarijus būtų, jeigu dvi valstybės viena šalia kitos egzistuotų taikiai ir saugiai.

Derybos dėl Gilado paleidimo vyksta per skirtingus tarpininkus nuo 2006 m., ir faktiškai buvo pateiktas tik vienas itin kontroversiškas pasiūlymas perduoti jį mainais už 1 000 Palestinos belaisvių. Giladui ir jo šeimai reikia mūsų pagalbos.

Dėkoju.

Olga Sehnalová, S&D frakcijos vardu. – (CS) Gilado Shalito atvejis tapo nesibaigiančio desperacijos ir nusivylimo Artimuosiuose Rytuose simboliu. Tai taikytina tiek ten gyvenantiems žmonėms, tiek tarptautinei bendruomenei, kuri taip pat dalyvauja ten vykstančiuose įvykiuose. Gilad Shalit – vardą turintis įkaltas, kurio tolesnį likimą stebime su užuojauta ir susirūpinimu. Artimųjų Rytų žmonės yra bevardžiai šio nesibaigiančio konflikto įkaltai. Akis už akį ir dantis už dantį. Ar yra vilties Giladui ir visoms kitoms aukoms?

Visos tarptautinės teisės normos nekompensuoja to, apie ką tiek beviltiškai mažai girdime šiame konflikte – humaniškumo. Pamėginkite atsikratyti geopolitinio požiūrio į pasaulį, kuriame žmonėmis ir jų likimais manipuluojama kaip kortomis. Pamėginkite įsivaizduoti save aukų šeimų ir visų nekaltų suimtųjų ir laisvės netekusių vietoje.

Kas trukdo išlaisvinti Giladą Shalitą ir tuos, kurių kaltės nenustatė teismai? Neminint norinčių gyventi taikiai paraginimo. Pagrindinis kelias į pasitikėjimą, kompromisą ir drąsą apginti laisvę prieš visus tuos, kurių neįmanoma sutaikyti. Norėčiau paprašyti jūsų žengti pirmą žingsnį.

Margrete Auken, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DA) Pone pirmininke, šiandieninių mūsų diskusijų tikslas – nuoširdžiai įvardyti žmonių kančias ir taip išreikšti savo užuojautą ir supratimą. Šiuo atveju išties labai gerai, kad šios dienos diskusijoms pasirinkome Gilado Shalito temą. Taip geriau suprasime ir kitus, jų pačių ir jų šeimų kančias. Yra tūkstančiai palestiniečių, laikomų visiškai nepriimtinais sąlygomis, kas visomis prasmėmis prieštarauja tarptautinėms taisyklėms, ir ši padėtis jiems yra tokia pat sunki kaip ir Giladui Shalitui ir jo šeimai. Privalome dėti visas pastangas ir pažvelgti į šią problemą rimtai, ir jaučiu, kad visi mes esantys šiame Parlamente esame tam pasiruošę. Kalbame ne tik apie vieną belaisvį, bet apie tūkstančius belaisvių, tapusių šio didelio konflikto aukomis.

Norėčiau dar pridurti: svarbu, kad teisingai pažvelgtume į šį kančių atvejį ir suprastume, kad šie žmonės neturės ateities, jeigu ko nors nesiimsime, ne tik dėl Gazos, bet ir visos Palestinos okupacijos, ir jeigu nerasime abipusio sprendimo, kurio, tikiu, visi mes siekiame ir trokštame. Manau, tai išties veiksmingas būdas rasti bendrą sprendimą, ir tikiuosi, kad baronienės C. Ashton dėka ES neliks vien tik ta, kuri moka, moka ir moka, bet bus kartais ir išgirsta.

Louis Bontes (NI). – (NL) Pone pirmininke, 2006 m. birželio 25 d. Izraelio kariuomenės šauktinis kapralas Gilad Shalit buvo pagrobtas infiltravus teroristą iš Gazos ruožo. Nuo tada jis yra „Hamas“ įkaltas. „Hamas“ Shalitą visiškai atskyrė nuo pasaulio. Jis įkalintas gilioje tamsybėje, ir net Raudonajam kryžiui neleista jo pamatyti.

Shalito atvejis dar kartą įrodo, kad Europa ir Izraelis yra vienoje barikadų pusėje. Žiaurios islamo jėgos kariauja prieš Vakarų civilizaciją. Izraelis atsidūrė šio karo fronte. Izraelyje ir Europoje svarbi kiekviena gyvybė. Islamo teroristams ji nereikia nieko, arba reiktų sakyti, vieno žmogaus gyvybė yra verta tūkstančių

gyvybių, nes „Hamas“ reikalauja, kad mainais už Shalitą Izraelis paleistų 1 000 belaisvių, tarp jų ir daug teroristų žudikų.

Svarbu, kad mums pavyktų išlaisvinti Shalitą mainais neišlaisvinant teroristų. Galų gale, praeityje visi buvome tokių mainų liudininkai: pergalės euforija teroristams, jų sekėjams ir lyderiams ir neišvengiamai daugiau teroro. Negalime leisti žmonėms pelnytis iš terorizmo, būtų neatsakinga raginti Izraelį sutikti su mainais reaguojant į įkaito paėmimą, nes kitu „Hamas“ įkaitu gali būti bet kuris iš Paryžiaus, Amsterdamo arba Briuselio. Ir kokioje padėtyje atsidursime tuomet?

Spirti reikia kitam: ne Izraelis, o „Hamas“ privalo sumokėti už Gilado Shalito, europiečio, paėmimą įkaitu. Kaina turi būti tokia aukšta, kad jie jį išlaisvintų savo laisva valia. Šiuo atžvilgiu prašome visiškai uždrausti visiems „Hamas“ režimo pareigūnams keliauti į ir po Europą, įskaitant ir tuos, kurie oficialiai nėra susiję su „Hamas“ ir nėra Europos teroristų sąraše.

Tunne Kelam (PPE). – Pone pirmininke, šis jaunuolis nelaisvėje laikomas beveik 1 400 dienų, visiškai pažeidžiant tarptautines normas ir neleidžiant net Raudonajam kryžiui su juo susitikti. Manau, kad šį atvejį reikėtų laikyti žmogaus tragedija ir spręsti jį būtent taip. Šioms diskusijoms mane padrąsino daug EP narių ir vakarykštis šiltas Shalito tėvo sutikimas.

Shalito atvejis negali tapti koziriu. Priešingai, „Hamas“ turi būti suinteresuoti, jeigu nori pasiekti teisėtumo taikos procese. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad geriausias patikimumo įrodymas būtų besąlygiškas Gilado Shalito išlaisvinimas ir susilaikymas nuo tolesnių pagrobimų.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Rezoliucija, kurią šiandien svarstome, nėra politinio pobūdžio, taip pat nemėginame išspręsti Artimųjų Rytų konflikto. Siekiame tik kad nekaltam sūnui būtų leista grįžti pas savo tėvą ir šeimą. Nežinau, ar kolegos EP nariai žino apie Tėvų rato organizaciją. Tai Izraelio ir Palestinos šeimų, konflikte netekusių artimųjų, organizacija. Šiandien kalbame apie individualų atvejį būtent todėl, kad nenorime, jog Gilado Shalito tėvas prisijungtų prie tų, kurie neteko mylimiausių žmonių – savo vaikų.

Prašome paleisti įkaitą, nes nesutinkame su idėja, kad tikslas pateisina priemones. Kova už tiesą nepateisina veiksmų, kurie visuotinai laikomi neteisėtais arba teroro aktais. Organizacijos, siekiančios mūsų pritarimo ir pagarbos, neturi laikyti įkaitų.

(Plojimai)

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Aš taip pat norėčiau prisidėti prie tų, kurie šiame Parlamente šiandien ir vakar ragino paleisti Giladą Shalitą, taip pat noriu pareikšti savo užuojautą jo šeimai.

Norėčiau kreiptis į tuos, kurie galbūt savęs klausia: „Kam reikalinga rezoliucija dėl Gilado Shalito atvejo ir kodėl dabar?“ Kiti EP nariai priminė mums, kad netrukus sueis ketveri metai, kai jaunas Gilad Shalit laikomas įkaitu žiauriomis sąlygomis ir pažeidžiant tarptautines normas, patvirtintas Trečiojoje Ženevos konvencijoje dėl elgesio su karo belaisviais. Galime įsivaizduoti, kokias siaubingas kančias kiekviena nauja diena nelaisvėje atneša Shalitui ir jo šeimai.

Yra ir kita palaikymo priežastis – Gilad Shalit yra Europos pilietis, europietiška terorizmo auka, ir šiandien, Terorizmo aukų atminimo dieną, Europoje negalėčiau sugalvoti simboliškesnio gesto nei ši rezoliucija.

Ana Gomes (S&D). – Pone pirmininke, visų pirma norėčiau pagerbti Gilado Shalito šeimą už pastangas siekiant jo išlaisvinimo, kuriam pritariame visa širdimi. Būtent tokią žinią ir norime perteikti šia rezoliucija. Manome, kad, kaip ir pabrėžiama R. Goldstone'o ataskaitoje, jam ištis turi būti suteiktas karo belaisvio statusas, kaip ir Izraelyje laikomiems belaisviams, tarp jų ir vaikams.

Norime, kad jie visi būtų išlaisvinti. Norime, kad Gilad Shalit ir visi jauni Palestinos vyrai ir moterys būtų paleisti. Išties, tai vienintelis kelias į taiką šiame regione. Raginame baronienę C. Ashton negailėti jėgų ir reikalauti išlaisvinti Giladą Shalitą ir kitus palestiniečius karo belaisvius, ypač tuos jaunus žmones, kurie kenčia dėl šios nelaisvės.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Gilado Shalito atvejis turi ypatingą, asmeninį aspektą. Tai tragiškas jaunuolio, mano sūnaus bendraamžio, ir jo šeimos atvejis. Tačiau neapsimeskime, kad šiuo atveju nėra platesnio politinio konteksto. Iš tiesų, jis leidžia suprasti, kad tas nespaltotas filmas, kuris ir šiame Parlamente pristatomas dažnai labai vienpusiškai, filmas tik apie Palestinos aukas nėra labai objektyvus.

Manau, kad šiandien turėtume aiškiai reikalauti paleisti šį jaunuolį, bet nepamirškime, kad tie, kurie raketomis apšaudė Sderot miestą, ir yra atsakingi už jo nelaisvę.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, kaip žinome, šios rezoliucijos prielaida – politiškai labai opių aplinkybių visuma, tačiau tai neturėtų mums sutrukdyti priimti aiškiai humanitarinę rezoliuciją, kuri nėra atskiesta bendromis politinėmis pastabomis dėl šios padėties apskritai.

Džiaugiuosi, kad ši rezoliucija atspindi dalyko esmę. Ketinu balsuoti už ją. Ja pabrėžiama, kad visos Artimųjų Rytų krizėje dalyvaujančios šalys privalo laikytis tarptautinės humanitarinės teisės ir teisės aktų dėl žmogaus teisių. Tikiuosi, kad šis Parlamentas aktyviai ją palaikys.

(Plojimai)

Janez Potočnik, Komisijos narys. – Pone pirmininke, pagrobto Izraelio kario Galido Shalito atvejis kelia didelį Europos Sąjungos susirūpinimą.

Mano buvusi kolegė Komisijos narė B. Ferrero-Waldner dar 2006 m. liepos 5 d., mažiau nei dvi savaitės po pagrobimo, šiame Parlamente paragino skubiai paleisti G. Shalitą. Keletą metų ir ne vieną kartą, taip pat per praėjusių metų birželio mėn. vykusį ES ir Izraelio asociacijos tarybos susitikimą ir 2009 m. gruodžio mėn. Užsienio reikalų tarybos išvadose, ES nuolat ragino G. Shalitą laikančius nelaisvėje jį skubiai paleisti. Todėl šiandien prisijungiame prie Parlamento siūlymų, kuriais reikalaujama paleisti G. Shalitą.

Mūsų nuomone ir daugelio žmogaus teisių organizacijų vertinimu, G. Shalito sulaikymo sąlygos prieštarauja tarptautinei humanitarinei teisei. Todėl raginame pagrobėjus laikyti šių prievolių, ypač dėl leidimo Tarptautinio raudonojo kryžiaus komiteto atstovams jį aplankyti. Galiausiai, žinome, kad vyksta tarpininkavimo veikla, kuria siekiama išlaisvinti Giladą Shalitą. Palaikome visas pastangas, dėtą šiam klausimui išspręsti, ir reiškiamo viltį, kad netrukus jas vainikuos sėkmė. Aš taip pat asmeniškai perduosiu aiškią jūsų žinią savo kolegei Cathy Ashton.

Žinoma, mintimis mes su Gilado Shalito šeima. Žinau, kad šią savaitę jo tėvas buvo šiame Parlamente, ir suprantu, kad šiuo momentu jis sėdi čia kartu su mumis.

(Plojimai)

Noriu jį patikinti, kad savo mintimis ir pastangomis esame su juo ir, žinoma, su visais tais, kurie patiria šio ilgo konflikto padarinius.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks diskusijų pabaigoje.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Indrek Tarand (Verts/ALE), raštu. – Norėčiau pareikšti apgailestavimą dėl Gilado Shalito įkalinimo. Jo pagrobimas ir kitų belaisvių šiame regione sulaikymas nepriimtinas. Šią padėtį būtina kuo greičiau pakeisti. Tikiu, kad G. Shalito išlaisvinimas prisidėtų prie Artimųjų Rytų taikos proceso apskritai.

), raštu. – (FR) Prancūzija ką tik nusprendė parduoti „Mistral“ klasės karo laivą Rusijai, ir mes tikime, kad ji nuoširdžiai pasigailės šio sprendimo.

12.2. Smurto eskalavimas Meksikoje

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl septynių⁽³⁾ pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl smurto eskalavimo Meksikoje.

Ramón Jáuregui Atondo, autorius. – (ES) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad Meksika yra demokratiška ir šia prasme per paskutinius dvidešimt metų nuolat pažangą daranti valstybė. Ji yra Europos Sąjungos draugė ir mes turime pasirašę strateginės partnerystės susitarimą. Taip pat norėčiau pasakyti, kad Meksika šiuo metu labai sudėtingai kariauja su organizuota narkotikų kontrabanda.

(3) Žr. protokolą.

Tačiau šiandien Europos Parlamente apie Meksiką kalbame žmogaus teisių atžvilgiu, nes padaugėjo ir nuolat daugėja smurto atvejų, darančių poveikį meksikiečiams, ir buvo pakartotinai gauta rimtų skundų dėl žmogaus teisių pažeidimų.

Rezoliucija, kurią pagrindinės frakcijos ketina šiandien čia patvirtinti, yra pagrįsta pagarba ir sutarimu; be abejo, rezoliucijoje atkreipiamas dėmesys į mano ką tik apibūdintą padėtį ir Meksika raginama tęsti ėjimą teisinės valstybės ir visapusiškos demokratijos link.

Tačiau rezoliucijoje pateikti keturi svarbūs reikalavimai: Meksika raginama užtikrinti spaudos laisvę, nes buvo vykdomi puolimai prieš žurnalistus; užtikrinti žmogaus teises ginančių organizacijų apsaugą, nes tokios organizacijos buvo puolamos ir joms buvo grasinama; užtikrinti smurtą patiriančių moterų apsaugą, nes buvo nužudyta daug moterų; ir vengti šalies policijos pajėgų nebaudžiamumo ir piktnaudžiavimo galiomis. Štai ko draugystės labui ir, remdamasis palankiais santykiais su Meksika, Parlamentas paprašė Meksikos.

Renate Weber, autorė. – (ES) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šią savaitę švenčiame Tarptautinę moters dieną. Šiame Parlamente matėme daug plakatų visomis kalbomis, kuriuose tvirtinama, jog galime sustabdyti smurtą prieš moteris. Šiandien kalbame apie smurtą Meksikoje ir, manau, būtų gerai, jei pripažintume, kad vietos ir federalinės valdžios institucijos mažiausiai saugo Meksikos moteris, čiabuves ir atvykusias aukas.

Meksikos moterys patiria įvairių formų smurtą – nuo smurto namuose iki kariuomenės ir policijos vykdomo seksualinio smurto ir kankinimų, be to, jos tampa žmogžudysčių aukomis. Deja, iki šiol Meksikos valdžios atsakas buvo neveiksmingas ir todėl dabar galime tiksliai pasakyti, kad turime beveik visiško nebaudžiamumo atvejį.

Mūsų rezoliucijoje Meksikos vyriausybė raginama kovoti su moterų žudymu, nors šis žodis žiaurus, tačiau jis yra tikslus, atsižvelgiant į tai, kad beveik dėl visų žmogžudysčių, kurių aukomis tampa moterys, kaltininkai lieka nenubausti. Pvz., per pastaruosius ketverius metus Meksikoje buvo nuteista tik 11 proc. nusikaltėlių, nužudžiusių beveik 700 moterų.

Be to, atrodo, kad moterys yra mėgstamos teisinės sistemos aukos. Niekaip kitaip negalima paaiškinti, kaip galėjo dvi vietinės moterys Alberta Alcántara ir Teresa González būti nuteistos kalėti 21 metus ir dabar kalėjime jau yra praleidusios daugiau nei trejus metus už tai, kad per incidentą turguje vienos pačios pagrobė šešis vyrus iš Federalinės tyrimų agentūros. Tikėkimės, kad teisėjas, kuris po savaitės priims sprendimą dėl šių moterų pateiktos apeliacijos, supras, kokia juokinga ir neteisinga ši padėtis.

Tačiau smurtas prieš moteris prasideda namuose. Tikiuosi, kad Meksikos teisės aktų leidėjai netrukus patobulins Bendrą įstatymą dėl moterų teisės į gyvenimą be smurto ir bus tinkamai apibrėžtos įvairios smurto formos ir įstatymus įgyvendinančios priemonės. Taip pat būtų teisinga nustatyti, kad smurtas namuose ir išprievartavimas santuokoje yra kriminaliniai nusikaltimai.

Be to, siekiant, kad Meksikos visuomenė pasikeistų ir netoleruotų smurto prieš moteris, labai svarbu, kad ši tema būtų nagrinėjama mokyklose kaip viena iš pagrindinių jaunimo švietimo temų.

Adam Bielan, autorius. – (PL) Jau keletą metų Meksikos valdžia, pirmiausia įskaitant prezidentą Felipe'ą Calderóną, kariauja kruviną karą su narkotikų gaujomis. Kare dalyvauja daugiau nei 40 000 kariuomenės ir buvo pasiekta keletas svarbių pergalių. Tokiomis pergalėmis galima pavadinti, be abejo, „Sinaloa“ ir „Juarez“ kartelių bosų areštus, daugiau nei 23 000 hektarų opiumo pasėlių ir 38 000 hektarų marihuanos plantacijų sunaikinimą, daugiau nei penkiasdešimties neteisėtų laboratorijų, kuriose buvo gaminami narkotikai, uždarymą ir daugiau nei 45 000 šiame procese dalyvavusių asmenų suėmimą.

Turime žinote, kad Meksikos narkotikų kartelių metinės pajamos siekia daug milijardų dolerių, t. y. nepalyginamai daugiau už Meksikos vyriausybės kovai su narkotikų problema skiriamas lėšas. Todėl gaujos leidžia didžiules sumas politikams, teisėjams ir policijos pareigūnams papirkti. Būtent todėl valdžios institucijos šį karą pralaimi. Nuo 2006 m. buvo nužudyta beveik 15 000 žmonių, iš kurių daugiau nei 6 000 buvo nužudyta vien tik nuo praėjusio spalio mėn. Ypač dideliame pavojuje yra žurnalistai: jų buvo nužudyta daugiau nei šešiasdešimt, įskaitant neseniai tokio pat likimo sulaukusį Jorge'ą Ochoa'ą Martínezą.

Turime suprasti, kad be tarptautinio įsikišimo Meksika šio karo nelaimės.

(Plojimai)

Santiago Fisas Ayxela, autorius. – (ES) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Meksika susiduria su didele narkotikų kontrabanda ir su smurto, kylančio dėl narkotikų, problema. Siekdama išspręsti šią problemą, prezidento Felipe'o Calderóno vyriausybė užėmė tvirtą poziciją dėl šios problemos: prezidentas priėmė sprendimą laikinai mobilizuoti ginkluotąsias pajėgas ir po tokio sprendimo buvo suimta daugiau asmenų, sunaikinta narkotikų ir konfiskuota ginklų. Kariuomenė priėmė visas Nacionalinės žmogaus teisių komisijos rekomendacijas, įskaitant susijusias su skundų dėl jos pačios elgesio tyrimus.

Vyriausybė taip pat pripažįsta, kad ji turi padaryti esminius pakeitimus saugumo ir teisingumo srityje, ir ji įgyvendina plataus užmojo teisingumo sistemos reformą, siekdama sistemą padaryti skaidresnę ir, laikantis žmogaus teisių, patraukti baudžiamojon atsakomybėn tuos, kas daro nusikaltimus.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija nori parodyti savo solidarumą su Meksikos žmonėmis kovoje su narkotikų kontrabanda ir mes remiame prezidento F. Calderóno siekį kovoti su organizuotu nusikalstamumu.

Galiausiai, norėčiau pasakyti, kad esu patenkintas šiuo susitarimu, dėl kurio susivienijo pagrindinės šio Parlamento frakcijos.

Marie-Christine Vergiat, autorė. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, nuo 2007 m. vis daugėja žmogaus teisių pažeidimų Meksikoje.

Anot Meksikos NVO ir žiniasklaidos, vien tik 2009 m. buvo įvykdyta daugiau nei 6 500 su narkotikų karteliais sietinų nužudymų, kurių didžioji dauguma padaryti Čihuahua valstijoje. Prezidento F. Calderóno vyriausybė į didžiausią poveikį patyrusias sritis nusiuntė tūkstančius kareivių.

Tuomet padaugėjo visiškai nebaudžiamų šių ginkluotųjų pajėgų ir policijos vykdomų smurtinių veiksmų atvejų. NVO teikia vis daugiau pranešimų ir kalba apie valstybės nusikaltimus. Didžiausią poveikį patiria žurnalistai, vietinės bendruomenės, ypač moterys, čiabuvis ir atvykusios. Buvau sutikusi tokių moterų iš San Salvadoro Atenco; jas prievartavo ir kankino policijos pajėgos. Jų pasakojimai mane šokiravo. Šių 2006 m. gegužės mėn. įvykdytų nusikaltimų vykdytojai vis dar džiaugiasi visišku nebaudžiamumu.

Todėl negalime pritarti Meksikos valdžiai, kurios agentai nuolat pažeidžia žmogaus teises. Todėl nepritarsime bendrai rezoliucijai ir pateiksime ...

(Pirmininkas nutraukė pranešimą)

Barbara Lochbihler, autorė. – (DE) Pone pirmininke, žiniasklaidoje nuolat regime brutalaus smurto, naudojamo atvirose gatvėse per vadinamąjį karą prieš narkotikus Meksikoje, vaizdus. Į pirmas antraštes patenka šimtų moterų, daugiausia darbininkių, nužudymai šalies šiaurėje ir visa tai vadinama tiesiog „moterų žudymu“. Europos Parlamentas pateikė savo pranešimą šiuo klausimu. Nors ir žinodama apie rimtų žmogaus teisių pažeidimų atvejų gausėjimą, Meksikos vyriausybė, atrodo, negali ar nenori nieko daryti šiuo klausimu. Pabrėžimas, kad būtina nepaliaujamai kovoti su narkotikų prekeiviais, negali pakeisti nuoseklių vyriausybės veiksmų. Kariuomenės dalyvavimas ir smarkus jos galių augimas, kariuomenės teismų kompetencija dėl kareivių padarytų nusikaltimų, beveik visiškai nebaudžiamumas – būtent tai yra tikrosios augančio smurto šalyje priežastys. Netgi Meksikos nacionalinė žmogaus teisių komisija pakartotinai teikė dokumentus dėl augančio kariuomenės smurtinio nusikalstamumo.

Pati vyriausybė nenori pripažinti tokios padėties. Taip pat ji nuolatos slepia nusikalstamumą. Pvz., vakar žiniasklaidoje buvo viešinama istorija, kad Gynybos ministras išmokėjo smurto aukų šeimoms milžinišką sumą pinigų, kad šeimos tylėtų apie nusikaltimus. Kas padarė tuos nusikaltimus? Kareiviai. ES savo santykiuose su Meksika privalo atkreipti dėmesį į kovą su nebaudžiamumu. Atsižvelgiant į žmogaus teisių pažeidimų rimtumą, tiesiog privaloma, kad ES neatnaujintų Pasaulinio susitarimo su Meksika. ES privalo taip elgtis tol, kol šioje šalyje bus iš esmės pagerinta žmogaus teisių padėtis.

Cristian Dan Preda, PPE frakcijos vardu. – (RO) Didelį nerimą kelia augantis smurtas Meksikos valstijose, turinčiose ribas su Jungtinėmis Valstijomis, ypač Siudad Chuares. Pastarųjų mėnesių įvykiai buvo ypač žiaurūs, nes federalinės valdžios intervenciją šiame regione lydėjo smarkus su narkotikų kontrabanda susijusių nusikaltimų skaičiaus išaugimas. Todėl karas prieš narkotikų kontrabandininkus vyksta kartu su nusikaltėlių grupuočių tarpusavio karais, kuriuose žudoma ypač žiauriai.

Manau, kad Meksika yra puikus pavyzdys, kaip sudėtinga imtis tvirtų veiksmų prieš nusikalstamumą, siekiant apsaugoti nacionalinį saugumą. Labai svarbu, kad mes čia, Europos Parlamente, nusiųstume aiškų paramos

signalą Meksikos vyriausybės dedamoms pastangoms pažaboti nusikalstamumą ir pagerinti civilių gyventojų padėtį.

Be to, turėtume skatinti Meksikos valdžios institucijas tęsti gyvybiškai reikalingas reformas teisinės valstybės stiprinimo srityje, ypač teisingumo ir baudžiamosios sistemų reformą.

Ačiū.

Ana Gomes, S&D frakcijos vardu. – (PT) Smurtas Meksikoje yra susijęs su narkotikų kontrabanda ir socialiniais nelygumais, kuriuos dar labiau padidino ekonomikos krizė. Svarbiausia – kova su nebaudžiamumu. Gyvybiškai būtina investuoti į teisinę sistemą ir bandyti nubausti nusikaltėlius ir užtikrinti liudininkų ir aukų apsaugą, daugelis kurių yra jaunos dirbančios moterys, kurias smurtaudami sugavo narkotikų kontrabandininkai.

Šokiruoja tai, kad Chuaresas yra pasaulio moterų žudymo sostinė, ir dar labiau šokiruoja *macho* (isp. vyrų) kultūra, kuri paaiškina valdžios institucijų neveiklumą patraukiant tuos nusikaltimus padariusius asmenis atsakomybėn ir ginant žmogaus teisių gynėjus, įskaitant žurnalistus.

Europa savo santykiuose su Meksika privalo taikyti strateginę partnerystę ir konstruktyviai paremti visus kovojančius už žmogaus teises. Tai yra tie patys žmonės, kurie kovoja už teisinės valstybės ir demokratijos apsaugą. Be žmogaus teisių negali būti jokios teisinės valstybės ar demokratijos.

Ryszard Czarnecki, ECR frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, prieš keletą akimirų šiame Parlamente išgirdau raginimą nepasirašyti susitarimo su Meksikos valdžios institucijomis. Nesuprantu tokio pasiūlymo. Galiausiai, mes giriamo Meksikos prezidentą – ką tik prieš mane kalbėjusieji irgi darė tą patį – už jo ryžtingą kovą su narkotikų baronais ir mafija. Todėl turėtume pagirti Meksikos valdžios institucijas už jų veiksmus ir, be abejo, turėtume pabrėžti, kad jie neturėtų persistengti ir kartu su vandeniu iš vonelės neišpiltų kūdikio, t. y. šioje kovoje jie turėtų gerbti žmogaus teises. Tai yra akivaizdu. Turime suprasti šalies, kuri jau daug dešimtmečių kovoja su dideliais organizuoto nusikalstamumo sindikatais ir mafija, padėtį. Jei šalies prezidentas šioje srityje paskelbia karą, jam turi būti suteikta visokeriopa pagalba. Tačiau, be abejo, čia kalbėjome ir apie žurnalistus, ir apie kitas aukas. Reikėtų pabrėžti, kad šie žmonės neturėtų tapti diskriminavimo aukomis.

Rui Tavares, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Ponios ir ponai, ši rytą Meksikos elektrikų profesinę sąjungą apsupo iš 100–200 policininkų sudarytos policijos pajėgos. Tai ta pati profesinė sąjunga, kurios vienas iš lyderių Domingo Aguilar Vázquez kovo 16 d. buvo pagrobtas ir išgalvotų kaltinimų pagrindu suimtas kitą dieną po to, kai profesinė sąjunga paskelbė bendrą streiką.

Šis tiesiogiai vyriausybės vykdomas puolimas prieš Meksikos profesinių sąjungų laisvę dar labiau šokiruoja todėl, kad čia kalbame apie tai, kad Meksikos federalinė vyriausybė nebaudžia už padarytus nusikaltimus, pvz., už tuos, kuriuos padarė jos pačios kariuomenė, ir kalbame apie kovos su narkotikų kontrabanda neveiksmingumą.

Taip, padėtis sudėtinga. Ginkluotosios pajėgos puola narkotikų kontrabandininkus, tačiau puolamos ir profesinės sąjungos. Atsižvelgiant į neveiksmingumą, nebaudžiamumą ir augantį autoritarinį valdymą, atrodo, kad tokia demokratija, kokia yra Meksikos demokratija, praranda kontrolę.

Šis Parlamentas privalo ryžtingai pasmerkti ir, svarbiausia, paraginti Meksikos vyriausybę galiausiai nutraukti savo neveiklumą nusikaltėlių atžvilgiu ir nebetaikyti autoritarinio valdymo, pvz., profesinių sąjungų, darbuotojų ir pilietinės visuomenės judėjimų atžvilgiu.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, noriu pabrėžti du klausimus mūsų rezoliucijoje dėl Meksikos.

Pirma, kaip girdėjome, šiais metais augo smurtas. Meksika yra didelių narkotikų kartelių gniaužtuose ir manoma, kad dėl jų smurto jau žuvo 15 000 žmonių. Padėtis yra ypač bloga netoli Meksikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų sienos. Meksikos vyriausybė bando kontroliuoti padėtį vykdydama dideles kariuomenės ir policijos pajėgų operacijas. Ši strategija taip pat smarkiai kritikuojama. Akivaizdu, kad atsakomybę už prekybą narkotikais, pinigų plovimą ir šių reiškinių keliamas problemas turi prisiimti ir kitos valstybės, o Meksikai reikia pasiūlyti pagalbą ir bendradarbiavimą.

Antra, noriu paminėti neseniai organizacijos „Amnesty International“ pateiktus pranešimus dėl valdžios institucijų nenoro ginti žmogaus teisių aktyvistus. Ypač didelę riziką patiria vietinių gyventojų ir vargingų bendruomenių gynėjai. Kai tampa pavojinga puoselėti žmogaus teises, daugeliui tenka apsvaistinti savo dirbamo darbo riziką. Tuomet tie, kurių vardu dirba aktyvistai, praranda viltį.

Dėl šių klausimų, t. y. su prekyba narkotikais ir žmogaus teisėmis susijusių klausimų turi būti diskutuojama gegužės mėn., kai svarstysime bendradarbiavimo planus kitame ES ir Meksikos aukščiausiojo lygio susitikime.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Meksikos vyriausybė privalo tvirtai įsipareigoti kovoti su narkotikų kontrabanda ir gerbti žmogaus teises bei teisinę valstybę.

Dėl narkotikų kontrabandos vykdomi smurto aktai, per kuriuos prarandamos žmonių gyvybės. Miestai Tijuana ir Ciudadas Juárezas minimi tarp 2009 m. pačių pavojingiausių pasaulio miestų. Nuo 2007 m. kare prieš narkotikus žuvo 15 000 žmonių, šis skaičius vien tik 2009 m. siekė 7 724.

Narkotikų kontrabanda ir vartojimas labiausiai kenkia jaunimui ir moterims. Meksikoje ekonomikos krizė gali virsti socialiniu konfliktu, o skurdas ir švietimo trūkumas yra vieni iš pagrindinių veiksnių, lemiantys jaunimo tapimą narkotikų vartojimo aukomis. 2010 m. Meksikoje maždaug 7,5 mln. vaikų ir jaunuolių neturės galimybės dalyvauti formaliojo ugdymo sistemoje, o tai kartu reiškia ir viltį deramai uždirbti.

Darydama išvadą noriu pasakyti, kad reikia pagerinti Europos Sąjungos ir Meksikos dialogą, kad būtų paskatintas ekonominis ir socialinis vystymasis ir pagarba žmogaus teisėms ir teisinei valstybei.

Ačiū.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Pone pirmininke, šiame Parlamente dažnai diskutuojame apie diktatūras. Tačiau Meksikoje yra ne diktatūra, o demokratija. Diskutuojame dėl atskirų rimtų žmogaus teisių pažeidimo atvejų. Meksikos atveju tai nėra svarbiausia tema. Svarbiausia problema yra tai, kad ši didelė demokratinė valstybė, mūsų strateginė partnerė, jau kelis dešimtmečius kenčia nuo rimtos, galbūt net mirtinos ligos.

Todėl jai reikia teisingo gydymo ir tinkamo gydytojo. Prezidentas F. Calderón ir jo ginklo draugai yra toks gydytojas. Tai nereiškia, kad jie gali naudoti, ar kad jiems leidžiama naudoti bet kokios rūšies gydymą, tačiau privalome juos paremti.

Būtent todėl manau, kad mūsų rezoliucijos 12 dalis, kurioje teigiame, kad ketiname geriau panaudoti savo finansines priemones, kad būtų sustiprintas geras valdymas, teisinė valstybė, kad teisinės valstybės valstybinės struktūros geriau veiktų prieš valstybės ardymą, organizuotą nusikalstamumą, nebaudžiamumą, kuris kritikuojamas pakankamai teisingai, yra labai svarbi. Tačiau jei užšaldysime ar apleisime savo ryšius, šių tikslų nepasieksime; turėtume stiprinti šiuos ryšius.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Pone pirmininke, visi esame susirūpinę dėl augančio smurto Ciudad Chuarese, tačiau aš tikiu Meksikos valdžios institucijų taikomomis plataus užmojo priemonėmis, skirtomis veiksmingai spręsti šiai sudėtingai padėčiai. Taip pat remiu šiuo metu prezidento J. Calderóno vadovaujamą energingą kovą su narkotikų kontrabanda, kuri yra labai rimta pasaulinė problema, liečianti mus visus. Būtent todėl turėtume padėti Meksikos valdžios institucijai šiame sudėtingame mūšyje.

Ponios ir ponai, pastaruosius 10 metų Meksika vykdė labai teigiamą politinio ir vyriausybinio modernizavimo procesą. Prezidentas J. Calderón stabiliai skatina reformas. Meksika taip pat prisiėmė didesnę tarptautinę atsakomybę ir imasi aktyvaus vaidmens, pvz., Jungtinėse Tautose ir G20.

Šiame Parlamente, naudodamas savo kuklias galimybes, visuomet rėmiau Europos Sąjungos ir Meksikos strateginės partnerystės sukūrimą, kurį galiausiai pasiekėme 2008 m. Tikiuosi, kad gegužės mėn. aukščiausiojo lygio susitikime Madride galėsime patvirtinti plataus užmojo bendrų veiksmų planą ar programą, nes Europos Sąjungai ir Meksikai reikia daugelyje sričių dirbti kartu ir dvišaliu lygmeniu, ir daugiašaliuose forumuose, kad kartu įveiktume iššūkius ir panaikintume grėsmes, įskaitant narkotikų kontrabandą ir kitas organizuoto nusikalstamumo formas.

Charles Tannock (ECR). – Pone pirmininke, Meksika jau ilgai yra didžiausias neteisėtų narkotikų tiekimo į didžiausią pasaulio rinką, Jungtines Valstijas, kanalas. Todėl Meksikai tenka žiaurumo ir smurto, kuris lydi prekybą narkotikais, ryškė. Be to, pati Meksika, – valstybė, kurioje gyvena 100 mln. gyventojų ir kuri yra gyvybiškai svarbi ES strateginė partnerė, – deja, tampa vis svarbesnė kokaino rinka. Ypač didelį susirūpinimą kelia augantis vartojimas tarp jaunimo.

Atrodo, kad su narkotikais susijęs smurtas Meksikoje tik auga, vis daugėja baisių žmogžudysčių, o apie tokius atvejus informuojantys žurnalistai patys tampa taikiniais. Padėtį blogina vyraujantis nedarbas ir skurdas ir dėl to kai kuriose Meksikos dalyse formuojasi įstatymų nesilaikymo atmosfera. Prezidentas J. Calderón susiduria su milžiniškais iššūkiais, tačiau jis yra pasiryžęs juos sutikti nesislapstydamas, todėl ES turėtų tvirtai paremti prezidentą. Ypač turėtume paremti jo pastangas reformuoti ir restruktūrizuoti policijos ir baudžiamojo

teisingumo sistemą, kad būtų sunaikinti korumpuoti narkotikų kartelių ir teisėsaugos ryšiai. Manau, kad naudoti jo kariuomenę, kaip laikiną nepaprastąją priemonę, yra pakankamai pagrįsta.

Janez Potočnik, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, dėl precedento neturinčio smurto išaugimo šalyje tarp gyventojų išplito didelio nesaugumo jausmas. Be abejo, tokia padėtis Komisijai kelia didelį susirūpinimą. Žinome, kad Meksikos valdžios institucijos į šį klausimą žiūri rimtai ir taiko daug priemonių, skirtų šiai problemai spręsti.

Prezidento J. Calderóno karas prieš organizuotą nusikalstamumą yra pagrindinis jo prioritetas. Meksika kovai su organizuotu nusikalstamumu šalyje naudoja daug kariuomenės pajėgų ir deda milžiniškas pastangas, stiprindama teisėsaugos ir teismų sistemą.

2008 m. rugpjūčio mėn. buvo patvirtintas saugumo priemonių paketas, kuriuo siekiama reorganizuoti Meksikos teisėsaugos ir teisingumo sistemą. 2008 m. Meksikos kongreso patvirtinta teisingumo reforma gali išspręsti pagrindines sistemines problemas, su kuriomis susiduria baudžiamasis teisingumas Meksikoje, tačiau žinome, kad šiai reformai įgyvendinti reikės ilgalaikio įsipareigojimo.

Meksika taip pat deda labai dideles pastangas, siekdama reaguoti į pareikštą susirūpinimą dėl žmogaus teisių pažeidimų, ypač kovodama su organizuotų nusikaltėlių grupių poveikiu ir gindama žodžio laisvę ir išraiškos laisvę – į šiuos klausimus ES dėmesį atkreipė pilietinės visuomenės organizacijos. Šiuo tikslu 2006 m. Meksikos vyriausybė paskyrė specialų kaltintoją dėl nusikaltimų, įvykdytų prieš žurnalistus.

Meksika deda apčiuopiamas pastangas kovodama su kitais trūkumais, pvz., patvirtino federalinę įstatymą, skirtą kovoti su smurtu prieš moteris, tokiems nusikaltimams paskyrė specialų kaltintoją ir patvirtino naują federalinę įstatymą, skirtą kovoti su kontrabanda žmonėmis.

Būdama Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos narė, Meksika įsipareigojo patvirtinti valstybės politiką dėl žmogaus teisių ir toliau būti atvira tarptautinių lygmeniu dėl žmogaus teisių. Žmogaus teisių laikymosi kovoje su organizuotu nusikalstamumu ir žmogaus teisių gynėjų neliečiamumo klausimai yra nagrinėjami rekomendacijose, kurias Meksika patvirtino, kai jos atžvilgiu buvo atliekamas visuotinis periodinis JT vertinimas.

Meksika visų šių klausimų atžvilgiu parodė didelį suinteresuotumą ir pasirengimą dėl jų diskutuoti su Europos Sąjunga – paskutinį kartą tokia diskusija vyko 2009 m. lapkričio 26–27 d. Briuselyje surengtoje ES ir Meksikos jungtinio komiteto sesijoje. Iš tiesų, šiai sričiai būtinas pasiryžimas bendradarbiauti.

2009 m. gruodžio 3–4 d. ES ir Meksika Kankūne bendrai surengė tarptautinį seminarą „Teisėtas jėgos panaudojimas ir žmogaus teisių apsauga“. Seminare vyko ekspertų konsultacijos dėl politikos dokumento projekto dėl vietos policijos pajėgų atskaitomybės dėl žmogaus teisių.

Po seminaro Politikos dokumento projektas buvo pateiktas vietiniam valstijos Quintana Roo kongresui. Tai yra papildoma iniciatyva, papildanti neseniai patvirtintą federalinę įstatymą dėl teisminės sistemos reformos, ir šią iniciatyvą gali pakartoti ir kitos federalinės valstijos.

Manome, kad ES ir Meksikos strateginė partnerystė yra pats geriausias pagrindas, kuriuo naudodamasi ES gali remti Meksiką viešojo saugumo ir teisinės valstybės srityse. Strateginės partnerystės vykdymo dokumente, dėl kurio dabar deramasi, numatyta vykdyti oficialų ES ir Meksikos politinį dialogą dėl saugumo klausimų ir padidinti bendradarbiavimą su atitinkamomis ES agentūromis, pvz., CEPOL, Europolu, Eurojustu ir Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centru (EMCDDA).

Komisija, savo ruožtu, jau remia 2004–2007 m. projektą, skirtą sustiprinti teisingumo administravimą Meksikoje. Tolesnis bendradarbiavimas šioje srityje numatytas 2011–2013 m. laikotarpiui.

Baigdamas noriu pasakyti, kad akivaizdu, jog Meksika susiduria su dideliais iššūkiais viešojo saugumo ir pagarbos žmogaus teisėms srityse. Tai nėra lengva ir padėtis tikrai nėra ideali, tačiau vis dėlto būtų sąžininga pasakyti, kad Meksika rodo norą ir pasiryžimą užtikrinti veiksmingos viešojo saugumo politikos suderinamumą su žmogaus teisėmis. Mes ir toliau remsime Meksiką ir jos pastangas.

Pirmininkas – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks po diskusijų.

12.3. Mirties bausmės įteisinimas Pietų Korėjoje

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl penkių⁽⁴⁾ pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl mirties bausmės įteisinimo Pietų Korėjoje.

Renate Weber, autorė. – Pone pirmininke, labai gaila, tačiau praėjus trylikai metų be mirties bausmės Pietų Korėjoje, prieš keletą savaitių šios šalies konstitucinis teismas priėmė sprendimą dėl mirties bausmės įteisinimo. Sprendime teigiama, kad mirties bausmė yra teisėta bausmė, kuri gali mažinti nusikalstamumą visuomenės labui. Tai dažnai girdimas argumentas ir paprasčiausias atsakymas į emocijas keliančias padėtis tam tikroje šalyje tam tikru metu.

Iš tiesų tai reiškia, kad į mirties bausmę žiūrima kaip į prevencinę priemonę tikintis, kad žinodamas, jog gali būti taikoma mirties bausmė, nusikaltėlis prieš darydamas nusikaltimą dar kartą pagalvos dėl savo veiksmų. Visi žinome, kad daugelyje tyrimų tokią teoriją buvo paneigta.

Dar svarbiau yra tai, kad bausmės įvykdymas yra nepakeičiamas; nebelieka kelio atgal. Justiniano laikų romėnų teisėje buvo teigiama, kad geriau palikti nenubaustą kaltą asmenį, negu nekaltam asmeniui atimti gyvybę. Taip buvo prieš penkiolika šimtmečių. Kadangi pats Pietų Korėjos konstitucinis teismas pripažino, kad taikant mirties bausmę gali būti padaryta klaidų ir ja gali būti piktnaudžiaujama, mūsų šiandien pareikštas susirūpinimas gali sustiprinti Korėjos Respublikos demokratiškų institucijų suvokimą, kad tokios bausmės metodo reikėtų atsisakyti visam laikui.

Kadangi 1990 m. Pietų Korėjos Respublika prisijungė prie Pilietinių ir politinių teisių pakto ir yra pasirašiusi svarbiausias žmogaus teisių sutartis, toks jos žingsnis atgal gali būti labai žalingas valstybės tarptautinei reputacijai.

David Martin, autorius. – Pone pirmininke, Europos Sąjunga bendrai ir ypač šis Parlamentas turi labai didžią ir garbingą tradiciją – prieštarauti mirties bausmei. Todėl mums lieka tik apgailestauti dėl Korėjos Respublikos konstitucinio teismo sprendimo, kad mirties bausmė nėra tos šalies konstitucijos pažeidimas.

Tačiau manau, kad dėl šio klausimo turime išlaikyti pusiausvyrą. Teisėjai sprendimą priėmė vieno balso persvara, t. y. penki balsai prieš keturis. Kai jie balsavo anksčiau, rezultatas buvo septyni balsai prieš du. Teisėjai neskaitino vykdyti mirties bausmės ir nesuteikė atleidimo dėl jos vykdymo, tačiau paragino Korėjos parlamentą priimti politinį sprendimą ir nuspręsti dėl mirties panaikinimo šalyje ateityje.

Taip pat turime pažymėti, kad Pietų Korėja *de facto* yra mirties bausmę panaikinusi šalis. Nuo 1998 m. vasario mėn. nebuvo įvykdyta nė viena mirties bausmė ir 2007 m. „Amnesty International“ Pietų Korėją priskyrė valstybių, kurios faktiškai panaikino mirties bausmę, kategorijai.

Tačiau šios problemos rimtumą rodo tai, kad Korėjos didžiosios nacionalinės partijos lyderis neseniai pasakė, jog reikėtų nutraukti šį mirties bausmės *de facto* moratoriumą ir kad tam tikriems nusikaltėliams reikėtų skubiai įvykdyti mirties bausmę. Tikiuosi, kad šis netinkamas oportunistinis balsas Korėjoje bus ignoruojamas ir kad Pietų Korėja iš tiesų pakeis savo įstatymus ir iš *de facto* moratoriumo valstybės taps *de jure* moratoriumo valstybe.

Martin Kastler, autorius. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, tenka apgailestauti, kad nemažai valstybių pasaulyje šiame amžiuje vis dar vykdo ar leidžia vykdyti šią nehumanišką bausmę už rimtus nusikaltimus. Manau, kad niekas neturi teisės nuspręsti dėl kito asmens gyvenimo ar mirties, – nei dėl gyvenimo pradžios, nei dėl gyvenimo pabaigos, – tuo labiau negalima atimti gyvybės baudžiant už nusikaltimą. Tai yra barbariška bausmė, kuriai nėra vietos šiandieniniame pasaulyje.

Nepamiršamas didis Popiežius Jonas Paulius II pabrėžė, kad pirmiausia turi būti įmanomas išpirkimas ir susitaikymo galimybė. Įvykdžius mirties bausmę, kuri yra negrąžinamas veiksmas, tai tampa neįmanoma. Būtent todėl mes, parlamentinės frakcijos, bendromis jėgomis raginame savo kolegas Pietų Korėjoje imtis šio klausimo savo parlamente ir prisijungti prie mūsų, europiečių, kampanijos dėl mirties bausmės panaikinimo, kaip žmogiškumo ženklo. Norėčiau paraginti visus narius vienbalsiai pritarti šiam bendram pasiūlymui dėl rezoliucijos.

Marie-Christine Vergiat, autorė. – (FR) Pone pirmininke, vasario mėn. pabaigoje Ženevoje vykusiame ketvirtajame pasauliniame kongrese prieš mirties bausmę šio judėjimo dalyviai džiaugėsi, kad auga valstybių,

(4) Žr. protokolą.

kurios panaikino ar išaldė mirties bausmės taikymą, skaičius. Atrodė, kad Pietų Korėja yra viena iš tokių valstybių, nes šioje šalyje nuo 1997 m. gruodžio mėn. nebuvo įvykdyta nė viena mirties bausmė.

Dabartinis Korėjos Respublikos konstitucinio teismo sprendimas negali mums nekelti susirūpinimo; dėl šio sprendimo galime tik apgailestauti. Todėl norime, kad Komisija ir Taryba mirties bausmės – teisės gyventi pažeidimo ir valstybės nusikaltimo – panaikinimui skirtų svarbią vietą Europos Sąjungos santykiuose su trečiosiomis šalimis.

Norime, kad abi institucijos paragintų Korėjos vyriausybę ir respublikos prezidentą, kuris pats 1981 m. buvo nuteistas mirties bausme, tvirtai pasiryžti panaikinti mirties bausmę; priimti sprendimą dėl moratoriumo pagal JT sprendimą; pareikšti susirūpinimą dėl 59 asmenų, įskaitant tam tikrus politinius kalinius, kurie toje šalyje yra nuteisti mirties bausme, padėties; ir paraginti sušvelninti jiems skirtą mirties bausmę.

Barbara Lochbihler, autorė. – (DE) Pone pirmininke, mirties bausmės atsisakymo politika yra labai sėkminga Europos užsienio politikos dalis. Tai galima matyti iš derybų dėl stojimo, dvišalių diskusijų ir diskusijų Jungtinėse Tautose, kur vis daugiau ir daugiau pasaulio bendruomenės valstybių priima sprendimą mirties bausmės taikymui taikyti moratoriumą arba ją panaikinti visiškai. Iki šiol Pietų Korėjos Respublika buvo viena iš valstybių, kurios praktiškai nebetaikė šios menkinančios ir žeminančios bausmės.

Šios dienos rezoliucija kyla iš mūsų susirūpinimo, kad po Pietų Korėjos konstitucinio teismo sprendimo, kad mirties bausmės vykdymas teisiškai nepažeidžia konstitucijos, susidarė palankesnė padėtis vėl atnaujinti mirties bausmės taikymą. Todėl raginame Pietų Korėjos vyriausybę dėti kuo daugiau pastangų, kad, pirmiausia, būtų patvirtintas teisiškai įpareigojantis moratoriumas, kuriuo draudžiama vykdyti mirties bausmę, – galiausiai mirties bausmės įvykdymo laukia 55 asmenys, – ir kad, antra, Pietų Korėjos parlamentas priimtų įstatymą dėl mirties bausmės panaikinimo.

Labai gerai, kad pačioje Pietų Korėjoje prasidėjo judėjimas, kuriuo siekiama, kad būtų patvirtintas įstatymas, panaikinant mirties bausmę. Mes šiame Parlamente turėtume paremti tokį judėjimą.

Jarosław Leszek Wałęsa, PPE frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, kai vis daugiau valstybių atsisako mirties bausmės, Pietų Korėjos konstitucinio teismo sprendimas, švelniai tariant, stebina.

Mirties bausmė yra aiškus žmogaus teisių pažeidimas, nes žmogaus gyvybė yra vertybė, kurią teisė turėtų saugoti, o mirties bausmę leidžianti teisinė sistema griauja savo pačios pamatus ir yra tikra veidmainystės forma. Yra daug argumentų prieš tokių teisingumo administravimo priemonių naudojimą. Mano manymu, svariausias argumentas yra tokios priemonės negrįžtamumas. Daugiau nieko nebereikia apie tai sakyti – mirties bausmė yra galutinė bausmė. Ja atimamas brangiausias dalykas, kokį žmogus gali turėti. Be to, reikia atsižvelgti į moralinę tokios bausmės vykdytojų atsakomybę, nes visuomet yra galimybė, kad mirties bausmė gali būti atlikta nekaltam žmogui.

Be to, konstitucinio teismo sprendimas nuvilia, nes žinome, jog mirties bausmė jau daugelį metų Korėjoje nebuvo vykdoma. Tikiuosi, kad šis sprendimas nepadarys poveikio priimamų mirties bausmės nuosprendžių skaičiui. Be to, raginu visiškai nutraukti mirties bausmės skyrimą Pietų Korėjoje.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, S&D frakcijos vardu. – (PL) Pietų Korėja yra viena iš svarbiausių Europos Sąjungos prekybos partnerių. Be to, Europos Komisija su šia valstybe baigė derybas dėl laisvos prekybos susitarimo, pagal kurį abiem pusėms buvo suteikta labai plati galimybė naudotis viena kitos rinkomis. Atsižvelgiant į tokius artimus ekonominis santykius, man labai didelę nuostabą kelia toks skirtingas ES ir Korėjos požiūris į žmogaus teisių laikymąsi.

Visos Europos Sąjungos valstybės narės yra pasirašiusios Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 13 protokolą, kuriuo uždraudžiamas mirties bausmės taikymas. Be to, Europos Sąjunga tarptautinėje arenoje deklaruoja, kad jos tikslas yra siekti visuotinio mirties bausmės panaikinimo. Remdamasi šiuo pareiškimu, Europos Sąjunga turėtų pareikšti aiškį paramą judėjimui Korėjoje, kuris siekia, kad būtų panaikinta mirties bausmė. Tikėkimės, kad, pirmiausia, bus paskelbtas mirties bausmės vykdymo moratoriumas ir kad Korėjos vyriausybė aktyviai dalyvaus JT dedant pastangas uždrausti mirties bausmę.

Prekybos politikos srityje turėdami naujas galias, mes, Europos Parlamentas, turime teisę ir pareigą pareikalauti mirties bausmės panaikinimo visose valstybėse, kurios yra Europos Sąjungos partnerės.

Zbigniew Ziobro, ECR frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, jei šiandieninis požiūris dėl mirties bausmės būtų vyravęs Europoje Niurnbergo tribunolo metu, nė vienas iš nacių nusikaltėlių, kuriuos teisė tribunolas

ir kurie buvo atsakingi už žiaurias milijonų nekaltų žmonių mirtis, nebūtų nuteistas mirties bausme. Negirdėjau, kad kas nors Europoje būtų kritikavęs Niurnbergo tribunolą dėl jo neteisingų sprendimų.

Europa netgi dar labiau tolsta nuo teisingos bausmės, kaip proporcingo atlygio nusikaltėliui už padarytą blogį ir padarytą kaltę, esmės. Kai kalbame apie daugelio žmonių nužudymą, žudynes, pvz., teroristinius išpuolius, arba kai kalbame apie genocidą ir milijonų žmonių mirtis, nes būtent tai buvo vykdoma Europoje, tuomet kyla klausimas apie proporcingą bausmę. Tiesą pasakius, nepaisant to, akademiniuose sluoksniuose Europoje ir kitur vyksta diskusijos dėl tokios bausmės veiksmingumo, jos prevencinio aspekto ir poveikio nekaltų žmonių apsaugai. Tačiau šiuo atveju, greičiausiai, tai nėra svarbiausias argumentas.

Šiandien Europa yra panaikinusi mirties bausmę. Tai yra demokratinis pasirinkimas ir norime, kad šis pasirinkimas būtų gerbiamas. Tačiau, savo ruožtu, privalome gerbti ir kitų pasirinkimą, būtent todėl pritariu diskusijai šia tema, įskatinat diskusiją su Pietų Korėjos žmonėmis. Tai yra demokratiška valstybė ir demokratiška šalis.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Manau, kad neturėtume teikti pastabų šia tema ir neturėtume kištis į šį reikalą dėl dviejų priežasčių. Pirma, Pietų Korėja yra demokratiška šalis ir konstitucinio teismo sprendimas yra tos valstybės teisėtos institucijos sprendimas. Dėl to nekyla pavojus, kad mirties bausmė bus taikoma politiniais ar nereikšmingais atvejais – ši bausmė bus skiriama nusikaltėliams ir žudikams. Antra, mirties bausmė yra atgrasomoji priemonė. Be abejo, to negalima įrodyti moksliškai, tačiau jei manysime, kad silogizmas, kad didesnė bausmė labiau atgraso, yra teisingas, tai reiškia, kad labiau atgraso pati griežčiausia bausmė, todėl mirties bausmė atgraso labiausiai. Vadinas, taikydami mirties bausmę, tiesą pasakius, saugome nekaltų žmonių gyvybes. Todėl Europos Sąjunga dėl šio klausimo neturėtų kištis į Pietų Korėjos valdžios institucijų reikalus.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Pone pirmininke, Pietų Korėjos konstitucinio teismo sprendimas, kad mirties bausmė neprieštarauja konstitucijai, kelia liūdesį. Palyginti su Pietų Korėjoje vyravusia tendencija, kai šalyje per dešimt metų nebuvo įgyvendinta nė viena mirties bausmė, toks sprendimas yra žingsnis atgal. Paskutinė mirties bausmė buvo įvykdyta prieš 13 metų. Šiuo metu 57 asmenys yra nuteisti mirties bausme ir laukia jos įvykdymo. Reikėtų kritiškai žiūrėti į Pietų Korėjos teismo sprendimą. Būdama regiono ekonomikos lyderė, Pietų Korėja turėtų rodyti ypatingą kiekvieno asmens teisės į gyvybę gerbimo pavyzdį. Mirties bausmė yra nesusuderinama su šiuolaikine baudžiamojo teisingumo sistema ir priešingai pateiktai nuomonei, mirties bausmė visiškai nepadedą mažinti nusikalstamumą.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Mirties bausmė yra problema, kuri gyvuos tol, kol monstrai ir žudikai, gyvuos manydami, kad jie gali kankinti, prievartauti ir žudyti žmones ir likti pasislėpę visuomenėje, nes silpna ir neįgali visuomenė negali susitvarkyti su jų brutaliu elgesiu.

Visos tokių monstrų aukos turi tokią pat teisę gyventi kaip ir kiekvienas iš mūsų, kol jų kelio nepastoja toks monstras, nusikaltėlis, kuris pasmerkia kitą asmenį, kad gautų iškrypėlišką malonumą, savo aukai nepalikdamas jokios pasigailėjimo ar apsigynimo teisės. Korėjos konstitucinis teismas pateikė nuomonę, kad mirties bausmė neprieštarauja Korėjos konstitucijai. Taigi buvo praktiškai įvertintas teisinis statusas. Tai, kad politinis elitas Europoje mūsų vardu atsisakė tokio kelio, nereiškia, kad mes tapome geresniais žmonėmis ar kad mūsų visuomenė tapo humaniškesnė. Ne. Baisios brutalių monstrų vykdomos sąžiningų žmonių žudynės nesibaigė nei Europoje, nei Korėjoje. Vienintelis skirtumas – Europos monstrams nereikia jaudintis dėl mirties bausmės.

Ponios ir ponai, gerbiu mūsų Europos žmogaus teisių konvencija pagrįstą modelį, tačiau manau, kad prieš versdami jį taikyti likusioje pasaulio dalyje, turėtume įsitikinti, kad tai iš tiesų yra geresnis sprendimas sąžiningų žmonių atžvilgiu ir kad...

(Pirmininkas nutraukė pranešimą)

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Norėčiau pasakyti, kad Pietų Korėjos konstitucinio teismo sprendimas yra nuviliantis ir kelia susirūpinimą. Nepaisant to, kad paskutinį kartą mirties bausmė Pietų Korėjoje buvo įvykdyta 1997 m. vasario 25 d., teismas nusprendė, kad mirties bausmė nepažeidžia konstitucinės teisės į gyvybę. Tai yra jau antras tokio paties turinio teismo sprendimas. Pirmas sprendimas buvo paskelbtas 1996 m., kai teismas paskelbė, kad viešoji nuomonė nepalankiai žiūri į mirties bausmės panaikinimą. Todėl galima daryti išvadą, kad viešoji nuomonė Pietų Korėjoje liko tokia pat, ir dėl to labai gaila, nes šalis, esanti ekonomikos lyderė, turėtų būti pavyzdys kitoms šalims teisės į gyvybę, kuri yra pagrindinė žmogaus teisė, požiūriu.

(Plojimai)

Janez Potočnik, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, kova su mirties bausme yra vienas pagrindinių ES žmogaus teisių politikos elementų. ES mano, kad mirties bausmė yra žiauri ir nehumaniška bausmė, neatgrasanti nuo nusikalstamo elgesio, o mirties bausmės panaikinimas prisideda prie žmogiškojo orumo didinimo.

Turėjome galimybę džiaugtis dėl daugelio pastaruoju metu įvykusių pokyčių kovojant su mirties bausme. Šių metų sausio mėn. Mongolija paskelbė moratoriumą mirties bausmei. 2009 m. Burundis, Togas ir JAV Naujosios Meksikos valstija panaikino mirties bausmę. 2007 m. JT Generalinė asamblėja pirmą kartą patvirtino rezoliuciją, kurioje valstybės raginamos patvirtinti mirties bausmės vykdymo moratoriumą, siekiant panaikinti mirties bausmę; kitoje rezoliucijoje 2008 m. toks raginimas buvo pakartotas.

Esant tokioms aplinkybėms, natūralu, kad ES nusivylė vasario 25 d. Pietų Korėjos Respublikos konstitucinio teismo sprendimu, – priimtu penkiais balsais prieš keturis, – kad mirties bausmė neprieštarauja konstitucijos nuostatomis. Tačiau pažymime, kad šis atvejis kilo iš Korėjos konstitucijos interpretavimo; tai nebuvo politinis sprendimas dėl mirties bausmės išlaikymo. Taip pat atkreipiame ypatingą dėmesį į tolesnius trijų iš penkių teisėjų, kurie nustatė, kad mirties bausmė neprieštarauja konstitucijai, aiškinimus. Teisėjas Lee Kang-Kook ir teisėjas Min Hyung-Ki aiškiai nurodė, kad būtina apriboti mirties bausmės taikymą ir sumažinti nusikaltimų, už kuriuos skiriama mirties bausmė, skaičių, o teisėjas Song Doo-hwan teigė, kad dėl visų sprendimų dėl mirties bausmės turėtų būti rengiamos viešos diskusijos ir imamasi teisės aktų leidybos veiksmų.

Nors teismai ir toliau skiria mirties bausmes, Korėjos Respublika nuo 1997 m. taiko mirties bausmės vykdymo moratoriumą. Šiuo metu nėra jokių ženklų, rodančių, kad konstitucinio teismo sprendimas padarytų poveikį šiam moratoriumui. Džiaugiamės dėl Korėjos pasiryžimo ir toliau taikyti mirties bausmės vykdymo moratoriumą.

Be to, kaip ir nurodyta JT Generalinės asamblėjos rezoliucijoje, į moratoriumą reikėtų žiūrėti ne kaip į galutinį tikslą, bet kaip į žingsnį, žengiamą visiško panaikinimo link. Todėl ES ragina Korėjos nacionalinę asamblėją kuo skubiau imtis veiksmų, skirtų panaikinti mirties bausmę. Pietų Korėja jau seniai yra Azijos regiono lyderė žmogaus teisių srityje. Mirties bausmės panaikinimas tik patvirtintų Korėjos Respublikos pasiryžimą saugoti ir skatinti žmogaus teises.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks po diskusijų.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Gerard Batten (EFD), *raštu*. – Sveikinu Pietų Korėjos konstitucinį teismą, kad jis išlaikė mirties bausmę. Jie ketina palikti mirties bausmę patiems baisiausiems nusikaltėliams. Pvz., Kangui Ho-soonui, kuris, kaip pranešama, prisipažino nužudęs septynias moteris. Teisingumo ministras neseniai paskelbė duomenis, kad daugiau nei 60 proc. žmonių pritaria mirties bausmei. Jei panašus klausimas būtų užduotas Didžiojoje Britanijoje, būtų gautas ne mažesnis rezultatas. Didžiosios Britanijos kalėjimuose sėdi įvairūs iki gyvo galvos įkalinti serijiniai žudikai, prievartautojai, vaikų žudikai ir prievartautojai, nekrofilai ir kanibalai. Paskutinis tokio nusikaltėlio pavyzdys yra iškrypėlis Peter Chapman, kuris priviliojo ir nužudė septyniolikmetę Ashleigh Hall ir už tai buvo nuteistas kalėti 35 metus. Tai yra neproporcinga bausmė. Jam ir kitiems tokios rūšies asmenims turi būti įvykdyta mirties bausmė. Tai taip pat sutaupytų milijonus svarų sterlingų, per metus išleidžiamų išlaikyti tokiems nusikaltėliams kalėjimuose visą jų gyvenimą, ir šiuos pinigus būtų galima išleisti senukams ir ligoniams. Taigi, puikiai padirbėta, Pietų Korėja: ir toliau vykdykite mirties bausmę patiems baisiausiems savo nusikaltėliams.

Monica Luisa Macovei (PPE), *raštu*. – „Kiekvienas asmuo turi teisę į gyvybę. Jei taip nebus, pats to nenorėdamas žudikas pasieks iškreiptą moralinę pergalę, valstybę paversdamas žudike, ir bus sumažintas šlykštėjimasis sąmoningų žmonių naikinimu“ („Amnesty International“, 1998 m.). Diskutuojant dėl mirties bausmės svarbiausi elementai yra moralumas, atgrasymas ir sąžiningumas. Naudojant „nusikaltimų kontrolės“ metodą taikomos represinės priemonės už nusikalstamą elgesį, o „žmogaus teisių ir (arba) tinkamo proceso“ modelių pabrėžiamos asmens teisės. Pagal pirmąjį modelį mirties bausmė laikoma moralia, nes kaltinamasis atėmė gyvybę, (atpildas) ir atgrasanti, nes tie, kas gali žudyti, susilaiko nuo tokio veiksmo bijodami dėl savo pačių gyvybės, tačiau sąžiningumas yra nesvarbus arba neįrodytas. Pagal antrąjį modelį mirties bausmė laikoma nemoralia, nes valstybė neturėtų atimti gyvybės, ir neatgrasanti – tai rodo statistika – bei nesąžiningai administruojama, nes kartais mirties bausme nuteisiami nekalti asmenys ir jų teismuose pasitaiko klaidų. Aš tikiu žmogaus teisių modeliu, kurį propaguoja tarptautinė bendruomenė privalomoje ir neprivalomoje

teisėje ir kuriam pritaria vis daugiau šalių, atsisakydamos mirties bausmės. Raginu Korėjos Respubliką parodyti tvirtą politinę valią ir panaikinti mirties bausmę, o iki to laiko nedelsiant patvirtinti tokios bausmės vykdymo moratoriumą.

Cristian Dan Preda (PPE), raštu. – (RO) ES gairės dėl mirties bausmės pateiktos 1998 m. Būtent tais metais Pietų Korėjoje pradėtas taikyti neoficialus mirties bausmės vykdymo moratoriumas. Per šį laiką Pietų Korėjos parlamentas diskutavo dėl trijų pasiūlymų dėl mirties bausmės panaikinimo. Praėjusį mėnesį šios šalies konstitucinis teismas minimalia balsų persvara dar kartą patvirtino, kad mirties bausmė atitinka konstituciją.

Smerkiu tokį sprendimą ir tikiuosi, kad Korėjos parlamentas patvirtins rezoliuciją, pagal kurią bus uždrausta mirties bausmė.

Jei Pietų Korėja prisijungs prie mirties bausmę panaikinusių valstybių, bus parodytas labai tvirtas ženklas visam Azijos žemynui.

13. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Balsavimo rezultatai ir smulkesnė informacija: žr. protokolą)

13.1. Gilado Shalito atvejis (B7-0171/2010)

13.2. Smurto eskalavimas Meksikoje (B7-0188/2010)

13.3. Mirties bausmės įteisinimas Pietų Korėjoje (B7-0191/2010)

14. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

15. Tarybos pozicijos pirmojo svarstymo metu (žr. protokolą)

16. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)

17. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

18. Į registrą įrašyti rašytiniai pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnis) (žr. protokolą)

19. Posėdžio metu priimtų tekstų perdavimas (žr. protokolą)

20. Kitų posėdžių kalendorinis planas (žr. protokolą)

21. Sesijos pertrauka

Pirmininkas. – Skelbiu Europos Parlamento sesijos pertrauką.

(Posėdis baigtas 16.30 val.)

PRIEDAS (Atsakymai raštu)

KLAUSIMAI TARYBAI (Tik Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra atsakinga už šiuos atsakymus)

Klausimas Nr. 9, kurį pateikė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (H-0060/10)

Tema: Rusijoje ir Baltarusijoje planuojamos statyti atominės elektrinės

Baltarusijoje ir Rusijos Federacijos Kaliningrado apskrityje planuojama statyti dvi atominės elektrines. Numatytų statybų vietos nuo dviejų ES valstybių narių – Lietuvos ir Lenkijos – yra nutolusios mažiau kaip 100 km. Be to, ir Lietuva, ir Lenkija pačios planuoja statyti atominės elektrines.

Kokia yra Tarybos nuomonė dėl atominių elektrinių koncentracijos rytiniame ES pasienyje? Atsižvelgiant į Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos programoje nurodytus planus skatinti strateginių ryšių su Rusija formavimą, kokių konkrečių iniciatyvų ketina imtis Taryba, kad užmegztų bendradarbiavimo ryšius su Rusija ir Baltarusija šių šalių teritorijose planuojamų atominių elektrinių poveikio aplinkai klausimais?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Taryba nuolat pabrėžia aukštų branduolinės saugos standartų ir aukšto aplinkosaugos lygio svarbą. Taryba nuolat pabrėžia palaikanti aukštą branduolinės saugos ir aplinkosaugos lygį visoje Europos Sąjungoje ir trečiojoje šalyse.

Nacionalinė atsakomybė už branduolinę saugą patvirtinta tarptautinėse TATENA konvencijose, kaip antai Branduolinės saugos konvencijoje (BSK), prie kurios yra prisijungusios Baltarusija, Rusija, taip pat Euratomas ir daugelis ES valstybių narių. Tačiau persvarstymo konferencija pagal BSK suteikia galimybę taikyti tarpusavio spaudimą kitoms šalims dėl jų įrenginių saugos ir to, kaip jos įgyvendina atitinkamas Konvencijos sąlygas.

Taryba ypač norėtų pabrėžti, kad pagal BSK turi būti tariamasi su netoli siūlomo branduolinio įrenginio esančiomis susitariančiosiomis šalimis, nes jas, tikėtina, paveiks šis įrenginys.

Be to, į Euratomo ir Rusijos susitarimą dėl taikaus branduolinės energijos naudojimo, dėl kurio šiuo metu vyksta derybos, numatyta įtraukti sąlygas dėl patikrinamų branduolinės saugos, sveikatos apsaugos ir darbuotojų saugumo reikalavimų.

Taip pat Taryba primena, kad šis klausimas reguliariai sprendžiamas remiantis ES ir Rusijos dialogu energetikos klausimais ir Nuolatinės partnerystės taryboje energetikos klausimais. Šiuo aspektu reikėtų pažymėti, kad paskutinėje (dešimtojoje) pažangos ataskaitoje apie šį dialogą sakoma, kad:

„Šalys [Rusija, ES] pabrėžia, kad tiek energijos išteklių, tiek transporto infrastruktūros įvairinimas yra mūsų laikų imperatyvas. Tuo remdamosi jos remia ES ir Rusijos elektros energijos prekybos plėtrą, turėdamos galvoje, jog būtina užtikrinti aukščiausią branduolinės saugos lygį.“

Kalbėdama apie poveikio vertinimą tarptautiniu aspektu, Taryba pažymi, kad Baltarusija yra Espo konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste šalis, o šioje konvencijoje numatyti šalis susaistantys įsipareigojimai, skirti poveikiui ir galimam pavojui aplinkai įvertinti ir sumažinti. Taryba pabrėžia, kad atsakomybė už aplinkos vertinimą daugiausia tenka šių projektų rėmėjams.

Rusijos Federacija nėra visateisė Espo konvencijos „susitariančioji šalis“. Tačiau ES ragina Rusiją savanoriškai taikyti Espo konvenciją. Rusija įtikinėjama jau gana ilgą laiką, taip pat ir dėl jau esamų atominių elektrinių.

*

* *

Klausimas Nr. 10, kurį pateikė Czesław Adam Siekierski (H-0062/10)**Tema: Europos Parlamento sudėtis įsigaliojus Lisabonos sutarčiai**

Pagal 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojusią Lisabonos sutartį Europos Parlamentą turi sudaryti 750 narių ir pirmininkas. Tai reiškia, kad palyginti su padėtimi iki 2009 m. gruodžio 1 d., kai galiojo Nicos sutarties sąlygos, EP narių skaičius padidėjo 18 narių.

2009 m. lapkričio mėn. Europos Parlamentas priėmė pranešimą dėl naujųjų EP narių statuso. Šiame pranešime patvirtinama, kad papildomi EP nariai pradės vykdyti savo įgaliojimus kai įsigalios Lisabonos sutartis ir po to, kai papildomą specialųjį protokolą, kuriuo padidinamas EP narių skaičius, ratifikuos visos valstybės narės. Tačiau papildomo protokolo dar nepasirašė visų ES valstybių vadovai ir sunku pasakyti, kada jie tai padarys. Kol nebus surengta atitinkama tarpvyriausybė konferencija, naujieji EP nariai negalės vykdyti savo įgaliojimų.

Atsižvelgdamas į minėtuosius faktus, norėčiau paklausti, ką Taryba ketina daryti, kad kuo greičiau būtų priimtos nuostatos, kuriomis remdamiesi naujieji EP nariai galėtų vykdyti savo įgaliojimus pagal Lisabonos sutartį? Ar galime tikėtis šio klausimo išsprendimo iš Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Kaip teisingai pastebėjo gerbiamas Parlamento narys, pagal Europos Sąjungos sutarties (ESS) 14 straipsnį, kaip numatyta Lisabonos sutartyje, Europos Parlamento narių skaičius neturi būti didesnis kaip 750 ir pirmininkas. Kadangi 2009 m. birželio mėn. Europos Parlamento rinkimai vyko ankstesnės sutarties pagrindu (t. y. 736 išrinktieji Parlamento nariai), 2009 m. birželio 18–19 d. Europos Vadovų Taryba sutiko prie 736 vietų pridėti 18 papildomų vietų, užpildytų per birželio mėn. rinkimus, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai⁽⁵⁾. Siekiant įgyvendinti Europos Vadovų Tarybos susitarimą reikalinga, kad 27 ES valstybės narės priimtų ir ratifikuotų protokolą, pakeičiantį Protokolo Nr. 36 dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų, pridėto prie Lisabonos sutarties, 2 straipsnį pagal procedūrą, išdėstytą ESS 48 straipsnio 3 dalyje. 2009 m. gruodžio 4 d. Ispanijos vyriausybė šiuo tikslu pateikė sutarčių pakeitimo pasiūlymą.

Europos Vadovų Taryba nusprendė 2009 m. gruodžio 10–11 d.⁽⁶⁾ tartis su Europos Parlamentu ir Komisija dėl šio pasiūlymo nagrinėjimo. Pagal ESS 48 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą Europos Vadovų Taryba nurodė, kad ji neketina sušaukti Konvento (sudaryto iš valstybių narių nacionalinių parlamentų, valstybių ar vyriausybių vadovų, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų) prieš valstybių narių vyriausybių atstovų konferenciją, nes, Europos Vadovų Tarybos požiūriu, to nepateisina pasiūlytų pakeitimų apimtis. Todėl Europos Vadovų Tarybos atstovai šiuo tikslu paprašė Europos Parlamento sutikimo, kaip reikalaujama ESS 48 straipsnio 3 dalyje.

Numatomas valstybių narių vyriausybių atstovų konferencijos atidarymo tvarkaraštis priklauso nuo Europos Parlamento suformuluotos pozicijos šiais dviem klausimais.

*
* *

Klausimas Nr. 11, kurį pateikė Zigmantas Balčytis (H-0065/10)**Tema: Baltijos jūros strategijoje numatytų projektų institucinė priežiūra**

Baltijos jūros strategija – istorinės reikšmės ir strateginės svarbos Baltijos šalių regionui procesas. Sėkmingas jo vystymas sustiprins ir visos ES vienybę, nes milijonai geografiškai arti gyvenančių, tačiau dėl istorinių tradicinių aplinkybių mažai tarpusavyje bendraujančių žmonių bus sutelkti įgyvendinti bendrus projektus. Kaip šio regiono atstovui, man kelia nerimą 18-os mėnesių pirmininkaujančių šalių programa, kurioje didelis dėmesys skiriamas Dunojaus regiono strategijai, tačiau neminima Baltijos regiono strategija.

Ar nemanote, kad tik prasidedant pirminei Baltijos jūros strategijos įgyvendinimo stadijai dar anksti laikyti projektą pavykusiui ir jam skirti mažiau institucinės priežiūros? Ar sutinkate, kad į 18 mėn. pirmininkavimo

(5) 11225/2/09 REV 2.

(6) EUCO 6/09.

programą turi būti įrašyta BJS ir numatytas perspektyvus projekto priežiūros mechanizmas, kuris užtikrintų, jog numatyti projektai būtų įgyvendinami laiku?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

2007 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją parengti Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategiją, kurią Komisija 2009 m. birželio mėn. pristatė Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

Baltijos jūros regiono strategija skirta valstybių narių, regionų, ES, viso Baltijos regiono organizacijų veiklai koordinuoti, institucijų įstaigoms ir nevyriausybinėms institucijoms veiklai finansuoti, skatinant darnesnę Baltijos jūros regiono plėtrą, taip pat kartu pateikiamas veiksmų planas, kurio pagrindą sudaro keturios sritys: jūrų aplinka, regiono klestėjimas, transportas ir energija, sauga ir saugumas.

2009 m. spalio mėn. Europos Vadovų Taryba pareiškė, kad Baltijos jūros regiono strategija buvo svarbus įnašas į ekonominę regiono sėkmę ir jos socialinę ir teritorinę sanglaudą, taip pat į ES konkurencingumą, ir paragino visus atitinkamus veikėjus veikti greitai ir užtikrinti visišką Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimą.

Pati strategija remiasi esamomis ES priemonėmis, fondais, politika ir programomis.

Šiuo požiūriu, kaip išdėstyta Tarybos 2009 m. spalio 26 d. išvadose, Taryba atlieka politikos formuotojos vaidmenį, nes iš Komisijos periodiškai gauna ataskaitas ir rekomendacijų pasiūlymus, o Komisija yra atsakinga už realų koordinavimą, stebėjimą, pranešimą, įgyvendinimo pagalbą ir tolesnius veiksmus.

Be to, Taryba paprašė Komisijos pateikti pažangos ataskaitą ne vėliau kaip 2011 m. birželio mėn., taigi ne tik 18 mėn. pirmininkavimo programos laikotarpiu.

Iki tol Taryba gali ištraukti tik tada, kai – ir jeigu – Komisija nuspręstų keisti strategiją, turint galvoje, kad šiuo atveju siūlomiems pakeitimams reikalingas Tarybos pritarimas.

*
* *

Klausimas Nr. 12, kurį pateikė Ilda Figueiredo (H-0066/10)

Tema: Bendrijos lėšos

Turint mintyje tai, kokia sunki kai kurių valstybių narių padėtis ir siekiant veiksmingai kovoti su nedarbu ir skurdu, teikti pirmenybę nedarbo problemos sprendimui, skatinti gamybą ir darbo vietų, kuriose būtų užtikrinamos darbuotojų teisės, kūrimą, užtikrinti ekonominę ir socialinę sanglaudą, įvairiais lygmenimis reikia imtis skubių priemonių, ypač fiskalinių ir monetarinių.

Taigi prašau Tarybos informuoti mane šiais klausimais: Ar Taryba, atsižvelgdama į valstybių narių solidarumo principą, ketina pritarti Bendrijos lėšų, į kurias turi teisę valstybės narės, turinčios didelių socialinių ir ekonominių problemų, pervedimui ir tam, kad valstybės galėtų jas naudoti nemokėdamos jokio nacionalinio įnašo? Ar Taryba pasiruošusi aptarti su ECB finansinės pagalbos priemones, t. y. galimybę suteikti paskolas palankiomis sąlygomis?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Nuo 2008 m. gruodžio mėn. mėgindamos įveikti krizę, ES ir jos valstybės narės įgyvendino daug nepaprastųjų priemonių, įskaitant Europos ekonomikos atkūrimo planą, pagrįstą solidarumu ir socialiniu teisingumu. 2009 m. kaip šio plano dalis buvo peržiūrėtas Reglamentas, kuriuo įkuriamas Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF), leidžiantis Fondui teikti paramą, kai atleidimą iš darbo lėmė pasaulio finansų ir ekonomikos krizės padariniai.

Be to, 2010–2013 m. turi būti naudojama naujoji mikrofinansų skyrimo priemonė. Ši priemonė skirta didinti galimybes gauti paskolas, taip mažinant dėl krizės kylantį nedarbą ir skurdą. Taryba mano, kad su Europos Parlamentu pirmuoju svarstymu pasiektas susitarimas dėl naujosios mikrofinansų skyrimo priemonės yra teigiamas įnašas šiuo klausimu.

Struktūrinių fondų srityje būtinos papildomos priemonės, lengvinančios ekonomikos krizės padarinius labiausiai krizės paliestose valstybėse narėse. Todėl Taryba numato priemones, kuriomis supaprastinamas išankstinis mokėjimas valstybės pagalbos gavėjams. Be to, Taryba numato papildomą išankstinio finansavimo dalį 2010 m., atsižvelgdama į reguliarią pinigų cirkuliaciją ir palengvindama išmokų gavimą paramos gavėjams programos vykdymo metu.

Kalbant apie finansinę pagalbą, valstybių narių ryšiai turi būti grindžiami atsakomybe ir solidarumu.

Nors pati ekonominė ir pinigų sąjunga suteikia stabilumo ir apsaugą nuo rinkos audrų, euro zonos narės yra bendrai atsakingos už euro zonos stabilumą ir jų ekonominė politika yra bendras rūpestis.

Valstybėms narėms už euro zonos ribų susidūrus su sunkumais ar kilus rimtai grėsmei susidurti su sunkumais dėl jų išorės išmokų, Taryba gali suteikti finansinę pagalbą.

*

* *

Klausimas Nr. 13, kurį pateikė Gay Mitchell (H-0070/10)

Tema: Ekonomikos atkūrimo stiprinimas

Dauguma Europos Sąjungos valstybių narių ir euro zona įveikė recesiją ir yra augimo fazėje. Atsižvelgiant į šias vilties apraiškas įvairiose Europos dalyse ir pasaulyje, kokių konkrečių priemonių imasi Taryba, kad būtų skatinamas ekonomikos atkūrimas ir užtikrinama šio proceso plėtra ir stiprėjimas?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Po pirmųjų palankių krizės mažėjimo ženklų praėjusį rudenį ES ekonomika ėmė plėtotis teigiama linkme trečiąjį praėjusių metų ketvirtį.

Tuo tarpu, siekdamas įveikti ekonomikos krizę, valstybės narės ir ES atliko didžiules fiskalines intervencijas finansų sektoriui ir realiajai ekonomikai palaikyti, ypač laikydamosi Europos ekonomikos atkūrimo plano, dėl kurio susitarta 2008 m. gruodžio mėn., reaguojant į pasaulio finansų krizę ir ekonomikos sulėtėjimą.

Vis dėlto šiuo metu 20 valstybių narių susiduria su didžiuliu deficitu, kurį reikia sumažinti iki žemesnės pamatinės vertės per kelerius ateinančius metus. Tvirtos biudžeto politikos stoka ir silpnas finansų sektorius gali kelti rimtą grėsmę atkūrimui ir pakenkti Europos Sąjungos makroekonominės politikos patikimumui.

Tačiau, viena vertus, reikia laipsniškai nutraukti nepaprastąsias finansines priemones, kurios pasirodė esančios neperspektyvios valstybėms narėms, kita vertus, laipsniškas nutraukimas turi būti derinamas su ekonomikos atkūrimu, kuris savaime yra perspektyvus.

Kalbant apie šią perspektyvą, Europos Sąjungos politika turi iš naujo susitelkti ties ilgalaikėmis reformomis, pateiktomis plataus užmojo atnaujintoje naujojoje strategijoje, toliau didinant konkurencingumą ir ES tvarų augimo potencialą.

Remdamasi 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatu dėl 2020 m. Europos strategijos, Komisija pateikė pasiūlymą, kuriam susitelkdama ties šia strategija pritarė pavasario Europos Vadovų Taryba, nustatė kiekybinius tikslus ir galutinai apibrėžė valdymo struktūrą; taip pat nurodė, kad birželio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtintų integruotas strategijos įgyvendinimo gaires ir atskirus kiekvienos šalies kiekybinius tikslus.

*

* *

Klausimas Nr. 14, kurį pateikė Vilija Blinkevičiūtė (H-0073/10)**Tema: Lyčių lygybei skirtas skyrius pagrindinėse gairėse**

EB sutartyje lyčių lygybė įtvirtinta kaip vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos principų ir vienas iš Bendrijos tikslų ir uždavinių. Moterų ir vyrų lygybė įtraukta į visų kryptių politiką. Lyčių lygybės klausimai yra svarbūs tvariam ekonomikos augimui ir konkurencingumui, siekiant išspręsti demografinę problemą, ir ES ekonominei ir socialinei sanglaudai.

Mūsų uždavinys – šiais ekonominio nuosmukio laikais išsaugoti lyčių lygybės klausimus tarp svarbiausių darbotvarkės punktų, o vienas iš būdų tai padaryti – užtikrinti, kad lyčių lygybės klausimai būtų matomi. 2009 m. lapkričio 30 d. priimtose Tarybos išvadose pirmininkaujanti šalis ir Komisija raginamos įtraukti lyčių lygybei skirtą skyrių į pagrindines gaires, kurias priims Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų apsaugos taryba ir kurios bus pateiktos 2010 m. pavasario Europos Vadovų Tarybai.

Ar lyčių lygybei skirtą skyrių Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų apsaugos taryba įtrauks į pagrindines gaires ir ar jis bus pateiktas pavasario Europos Vadovų Tarybai?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Kaip pastebėjo gerbiama Parlamento narė, lyčių lygybės svarba ES viduje yra daugialypė ir didžiulė. Moterų ir vyrų lygybė tvirtai įtvirtinta ES sutarties nuostatose. Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga turi skatinti moterų ir vyrų lygybę, o Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 straipsnyje apibrėžiama, kad šio tikslo siekiama visa Sąjungos veikla. 2006 m. kovo 23–24 d. Europos Vadovų Taryba, priimdama Europos lyčių lygybės paktą⁽⁷⁾, taip pat aiškiai pripažino, kad lyčių lygybės politika yra gyvybiškai svarbi ekonomikos augimui, klestėjimui ir konkurencingumui.

2009 m. lapkričio 30 d. Taryba priėmė išvadas būtent šiuo klausimu⁽⁸⁾, ragindama esminius pranešimus lyčių klausimais perduoti Europos Vadovų Tarybai.

Šiose išvadose Taryba specialiai patvirtino kelis gerbiamos Parlamento narės iškeltus klausimus. Taigi Taryba mano, kad „lyčių lygybė yra svarbi įgyvendinant ES ekonominės ir socialinės sanglaudos ir aukšto užimtumo lygio tikslus, taip pat užtikrinant tvirtą plėtrą ir konkurencingumą bei susidorojant su demografiniais iššūkiais“⁽⁹⁾.

Į lyčių klausimą taip pat atkreiptas dėmesys kovo 3 d. Komisijos priimtoje strategijoje „Europa 2020“. Tarybos kovo 8 d. susitikime pasikeista nuomonėmis šia bendra tema, ir Tarybai pirmininkaujanti valstybė įsipareigojo perduoti šių derybų rezultatus Europos Vadovų Tarybai. Ši procedūra suteiks valstybėms narėms ir Tarybai pirmininkaujančiai valstybei svarbią galimybę patvirtinti rūpimus dalykus ir teigiamą perspektyvą, kurią Taryba išreiškė savo lapkričio mėn. išvadose.

Taip pat verta pastebėti, kad dabar Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti Ispanija labai aktyviai dirba lyčių lygybės srityje ir jau iškilmingai paminėjo Europos moterų forumą „Pekinas +15“ vasario 4–5 d., pasibaigus Europos moterų lyderių aukščiausiojo lygio susitikimui vasario 3 d., suburdama Europos Sąjungos vyriausybių, Europos ekonominės erdvės, šalių kandidačių, Europos Komisijos, Europos Parlamento ir svarbiausių Europos moterų asociacijų, sprendžiančių lyčių lygybės klausimus, atstovus.

Kovo 25–26 d. Tarybai pirmininkaujanti Ispanija rengia neoficialų lygių teisių ministrų susitikimą, kuriame turėtų būti susitelkiama ties tema „Lygybė kaip augimo ir darbo pagrindas“.

*
* *

(7) Žr. dok. 7775/1/06 REV 1, 40 punktą ir II priedą.

(8) Dok. 15782/09.

(9) Dok. 15488/09, 2a punktas.

Klausimas Nr. 15, kurį pateikė Alan Kelly (H-0075/10)**Tema: Nesąžiningi maisto tiekimo grandinės subjektų veiklos metodai**

Kokia Tarybos pozicija maisto tiekimo grandinės subjektų taikomos nesąžiningos komercinės praktikos klausimu? Komisija komunikate COM(2009)0591 yra pažymėjusi, kad, nors gamintojams buvo sumažintos maisto produktų kainos, tai faktiškai neatsiliepė vartotojams, be to, kadangi maisto produktų kainos taip ir liko aukštos, Europos maisto produktų paklausai iškilo tokia grėsmė, kad dauguma ūkininkų parduoda savo prekes mažesnėmis už gamybos sąnaudas kainomis.

Nemažai mažmeninės prekybos sektoriaus darbuotojų yra pranešę apie atvejus, kai stambūs mažmeninės prekybos įmonių tinklai reikalauja pinigų iš tiekėjų vien už tai, kad būtų saugomi jų produktai.

Ar Taryba nemano, kad verta atlikti išsamesnį ES masto tyrimą ir įvertinti, ar ši padėtis neprieštarauja konkurencijos nuostatomis? Ar Taryba pripažįsta, kad mažmenininkų ir gamintojų / tiekėjų derybinė galia nevienoda ir kad atsižvelgiant į tai, jog maisto gamintojų / tiekėjų gerokai daugiau negu mažmenininkų, esama pavojaus, kad šia padėtimi naudojamas?

Kaip Taryba siūlo spręsti šią problemą? Ar artimiausioje ateityje Taryba ketina parengti pareiškimų šiuo klausimu?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Kaip pabrėžė Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos atstovai, kalbėdami Žemės ūkio komitete sausio 27 d., maisto tiekimo grandinės veikimo gerinimas yra ypač svarbus, nes tai yra efektyvus ir konkurencingo žemės ūkio ir žemės ūkio maisto pramonės dalis, ir tai yra vienas iš šių šakų prioritetų.

Šiuo metu Taryba nagrinėja Komisijos komunikatą „Veiksmingesnė Europos maisto produktų tiekimo grandinė“ (COM(2009) 591 galutinis). Šiuo atžvilgiu sausio mėn. Taryba pasikeitė nuomonėmis šia tema, remdamasi Tarybai pirmininkaujančios valstybės sudarytu klausimynu, o dabar rengia Tarybos išvadų dėl šio komunikato projektą.

Išvadų projekte penkios pagrindinės mintys plėtojamos tokios, kokios išdėstytos dabar, be išankstinės nuostatos dėl galutinio teksto. Daugelis šių minčių susijusios su jūsų klausimu:

Žemės ūkio maisto pramonės struktūros ir konsolidavimo gerinimas, kad būtų pasiektas didesnei derėjimosi galiai būtinas lygis, derantis su plataus masto mažmenininkais.

Skaidrumo, susijusio su maisto grandine, didinimas. Didesnis skaidrumas leidžia sekti kainų lygį ir plėtrą bei didinti spaudimą suinteresuotiesiems subjektams, siekiant pagreitinti kainų nustatymą. Tai labai svarbu sąžiningam pridėtinės vertės paskirstymui maisto tiekimo grandinėje.

Kova su nesąžiningos prekybos praktika. Komisija siūlo įvertinti šią praktiką vidaus rinkoje ir pasiūlyti reikiamas Bendrijos priemones, atkreipiant dėmesį į tokią praktiką.

Savireguliacinio iniciatyvų skatinimas. Komisija siūlo dirbti išvien su maisto tiekimo grandinės suinteresuotaisiais subjektais, rengiant tipinių sutarčių rinkinius. Taip pat numatyta priimti geros komercinės veiklos taisykles.

Konkurencijos maisto tiekimo grandinėje tyrimas. Komisija siūlo dirbti kartu su Europos konkurencijos tinklu, siekiant suformuoti bendrą požiūrį į konkurencijos klausimus, tinkamus maisto tiekimo grandinės veikimui. Taryba mąsto apie esamos konkurencijos ir BŽŪP taisyklių sąveiką.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė tikisi, kad šias išvadas Taryba priims savo kovo mėn. sesijoje.

Galiausiai, nors tai ne mažiau svarbu, kartu su Europos Parlamentu Taryba šiuo metu rengia Komisijos pasiūlymą dėl 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose naujos redakcijos.

*

* *

Klausimas Nr. 16, kurį pateikė Georgios Papastamkos (H-0078/10)**Tema: Europos ekonominis valdymas**

Dėl Graikiją ištikusios labai didelės finansų krizės ir dėl kitose euro zonos valstybėse narėse esamo finansinio disbalanso kyla klausimų dėl pačios Ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) stabilumo, lankstumo ir gyvybingumo. Nėra abejonių, kad euro zonos valstybės narės valstybės finansų reforma yra šios valstybės uždavinys. Vis dėlto dėl finansų krizės paaiškėjo, kad ES nėra visavertės pinigų sąjungos ir ekonominės sąjungos, kuri vis dar yra netobula, tarpusavio sąsajos.

Ar Taryba ketina pasiūlyti parengti projektą dėl Europos valiutos fondo įsteigimo, kuriam būtų suteikta reikiamų lėšų ir intervencijos galių EPS struktūriniam deficitui padengti, siekiant, kad Europos ekonominis valdymas būtų oficialesnis ir labiau koordinuotas?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Nors pati ekonominė ir pinigų sąjunga suteikia stabilumo ir apsaugą nuo rinkos audrų, euro zonos narės yra bendrai atsakingos už euro zonos stabilumą ir jų ekonominę politiką yra bendras rūpestis. Jos turi įgyvendinti patikimą nacionalinę politiką pagal Stabilumo ir augimo paktą ir bendrąsias ekonominės politikos gaires.

Dabartinė ekonomikos krizė ir įvykiai finansų rinkose parodė glaudaus ekonominės politikos koordinavimo svarbą. Neoficialiame susitikime vasario 11 d. ES valstybių ar vyriausybių vadovai paskelbė, kad euro zonos valstybės narės imsis nustatytų ir koordinuotų veiksmų, jeigu jų reikės, euro zonos kaip visumos finansiniam stabilumui apsaugoti. Iki šiol nė viena euro zonos valstybė narė neprašė pagalbos.

Vasario 16 d. Taryba, atsiliepdamą į valstybių ar vyriausybių vadovų kvietimą, išnagrinėjo Graikijos valstybės biudžeto deficito ir skolos padėtį ir priėmė:

nuomonę dėl to, kad Graikija turi atnaujinti savo stabilumo programą, kurioje išdėstomi planai iki 2012 m. mažinti valstybės biudžeto deficitą iki mažiau kaip 3 proc. bendrojo vidaus produkto;

sprendimą, įspėjantį Graikiją iki 2012 m. panaikinti didžiulį deficitą, išdėstant biudžeto konsolidavimo priemones pagal specialų grafiką, įskaitant galutinį atsiskaitymo už priemones, kurių buvo imtasi, terminą;

rekomendaciją Graikijai, atsižvelgiant į jos ekonominę politiką, suderintą su ES bendrosiomis ekonominės politikos gairėmis.

Kalbant apie bendresnį ekonomikos koordinavimą ir stebėjimą euro zonoje, Komisija, remdamasi Lisabonos sutarties nuostatomis, šį pavasarį ketina pateikti Tarybai pasiūlymą pagal Sutarties 136 straipsnį. Taryba išnagrinės Komisijos pasiūlymą, vos jį gavusi. Iki šiol Taryba dar negavo tokio pasiūlymo, taip pat negavo ir neaptarė jokio pasiūlymo, susijusio su Europos pinigų fondu.

*

* *

Klausimas Nr. 17, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0083/10)**Tema: Euro zonos narių ekonominės politikos koordinavimo ir priežiūros stiprinimo planas**

Ar Taryba galėtų pateikti savo nuomonę dėl pasiūlymų, kad euro zonos šalys turėtų savaesnę žodį sprendžiant, kaip vystoma kitų euro zonos narių ekonomika? Neseniai paskelbtame Komisijos pranešime teigiama, kad ES Komisija, remdamasi Lisabonos sutarties suteiktomis galiomis, iki birželio mėnesio pasiūlys planą euro zonos narių ekonominės politikos koordinavimui ir priežiūrai stiprinti. Ar Taryba pritaria šiam stipresnio ekonomikos koordinavimo požiūriui ir ar Taryba mano, kad laikantis šio naujo požiūrio sustiprės euro zona?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Dabartinė ekonomikos krizė ir įvykiai finansų rinkose parodė glaudaus ekonominės politikos koordinavimo svarbą, kaip patvirtino ES valstybių ar vyriausybės vadovai ir Europos Vadovų Tarybos pirmininkas vasario 11 d. vykusiam neoficialiam jų susitikime.

Atsakomybė už savo ekonominę politiką pirmiausia tenka pačioms valstybėms narėms. ES jas stebi ir koordinuoja, o ypač atsižvelgdama į Stabilumo ir augimo pakta ir į bendrąsias ekonominės politikos gaires. Stabilumo ir augimo pakte daugiausia dėmesio skiriama fiskalinės drausmės reikalavimų iškelimui ir jų įgyvendinimui, o bendrosios ekonominės politikos gairės skirtos valstybių narių ekonomikos tendencijų daugiašalei priežiūrai užtikrinti. Struktūrinė politika, ypač konkurencingumo didinimo, skatinančio didesnę augimą ir darbo vietų kūrimą, požiūriu, koordinuojama vadovaujantis Lisabonos strategija, kuri bus atnaujinta šį pavasarį kaip strategija „Europa 2020“.

Visos šios priemonės pagrįstos valstybių narių partneryste ir bendradarbiavimu. Lisabonos sutartis suteikia euro zonai papildomą teisinį pagrindą, užtikrinantį tinkamą ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą. Euro grupės buvimas formaliai pripažintas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 137 straipsnyje ir Euro grupės 1 protokole (Nr. 14). Be to, SESV 136 straipsnyje leidžiama priimti papildomas tik euro zonoje taikomas priemonės, skirtas gerinti euro zonai priklausančių valstybių narių biudžeto vykdymo tvarkos koordinavimą ir stebėjimą ar ekonominės politikos gairių nustatymą šioms valstybėms narėms. Tokios priemonės priimtos pagal atitinkamą procedūrą, paminėtą SESV 121 ir 126 straipsniuose, išskyrus procedūrą, išdėstytą SESV 126 straipsnio 14 dalyje.

Šį pavasarį Komisija ketina pateikti Tarybai pasiūlymą stiprinti ekonominės politikos koordinavimą ir stebėjimą, remiantis Lisabonos sutarties nuostatomis. Taryba išnagrinės Komisijos pasiūlymą, vos jį gavusi.

*
* *

Klausimas Nr. 18, kurį pateikė Enrique Guerrero Salom (H-0086/10)

Tema: Nelegalūs pinigų srautai, vengimas mokėti mokesčius ir besivystančios šalys

Šiuo metu turima pakankamai įrodymų, kaip nelegalūs pinigų srautai daro žalą besivystančioms šalims. Net jei tarpvalstybiniai nelegalūs pinigų srautai daugiausia paslėpti ir juos sunku išmatuoti, apytikriai įvertinimai, kad šios sumos siekia 1–3 trilijonus JAV dolerių kasmet, pagrįsti. Pasaulio bankas nurodo 1–1,6 trilijono JAV dolerių metines sumas, iš kurių apytikriai pusė, t. y. 500–800 milijardų JAV dolerių, kilę iš besivystančių šalių. Tai, kad maždaug 500–800 mlrd. JAV dolerių nelegalių pinigų dingsta iš besivystančių šalių, yra labai netinkama ekonominė padėtis, kenkianti neturtingiesiems. Dėl to nutekinami valiutos rezervai, auga infliacija, mažėja surenkamų mokesčių ir kyla daug kitų pasekmių, dėl kurių pakertamos besivystančių šalių galimybės.

Kokių veiksmų ar iniciatyvų imasi arba ketina imtis Europos Sąjunga artimiausiu metu, siekdama kovoti su vengimu mokėti mokesčius ir kapitalo nutekinimu į besivystančias šalis ir iš jų? Kaip galima būtų sustiprinti besivystančių šalių fiskalinio valdymo pajėgumus?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Vengimas mokėti mokesčius, kapitalo nutekinimas ir nelegalūs pinigų srautai neabejotinai yra rimtas iššūkis vystymuisi, ypač besivystančiose šalyse, ir 2008 m. Dohos deklaracijoje dėl vystymosi finansavimo jie buvo įvardyti kaip pagrindinės kliūtys, trukdančios mobilizuoti vystymuisi skirtas vidaus pajamas.

2008 m. gegužės mėn. Taryba priėmė išvadą⁽¹⁰⁾, kuriose pabrėžiama, kad geras mokesčių srities valdymas, apimantis skaidrumo, keitimosi informacija ir sąžiningos mokesčių konkurencijos principus, yra būtina priemonė kovojant su tarptautiniu mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių vengimu bei stiprinant kovą su pinigų plovimu, korupcija ir terorizmo finansavimu.

ES aktyviai remia šiuos principus daugeliu aspektų:

⁽¹⁰⁾ Žr. grindžiamąjį dokumentą pastabai dėl Tarybos išvadų dėl „Mokesčių klausimų susitarimuose su trečiosiomis šalimis“.

Į Europos kaimynystės politiką daugelyje jos veiksmų planų, ypač skirtų trečiosioms šalims, įtrauktas bendras nurodymas bendradarbiauti mokesčių srityje ir įgyvendinti skaidrumo, keitimosi informacija principus ir Verslo apmokestinimo elgesio kodeksą. Šie veiksmų planai yra ES ir šalių partnerių ekonominio ir politinio bendradarbiavimo priemonės.

ES vystomojo bendradarbiavimo politikoje numatoma papildoma parama besivystančioms šalims, norinčioms įgyvendinti gero valdymo principus, įskaitant ir mokesčių sritį, per Europos kaimynystės ir partnerystės valdymo priemonę ir 10-ojo Europos plėtros fondo valdymo iniciatyvą.

Be to, neseniai plačiau tarptautiniu mastu priėmus Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) mokesčių standartus, įskaitant daugelį besivystančių šalių, iš esmės pasikeitė tarptautinė aplinka – mokesčių klausimai įgijo kur kas daugiau skaidrumo ir paskatino diskusijas Europos Sąjungoje. 2009 m. balandžio 28 d. Komisija paskelbė komunikatą dėl gero mokesčių srities valdymo skatinimo⁽¹¹⁾, kuriame pateikė daug minčių apie tai, kaip skatinti gerą valdymą mokesčių klausimais trečiojoje šalyse.

2009 m. gegužės 18 d. savo išvadose Taryba paragino Komisiją pateikti pasiūlymus dėl konkrečių ES veiksmų mezgant dialogą su besivystančiomis šalimis ir teikiant joms pagalbą skatinant gerą valdymą mokesčių klausimais ir kuriant veiksmingesnes nacionalines mokesčių sistemas, kad būtų pasiekti vystymosi tikslai.

Šią temą Taryba dar kartą aptarė vadovaudamasi savo 2009 m. lapkričio 17 d. išvadomis dėl politikos suderinamumo vystymosi labui. Šis klausimas buvo įtrauktas į pradinį pasirinkimą, renkantis penkis prioritetinius klausimus, į kuriuos reikia atkreipti didelį dėmesį VPD darbo programoje, kurią ketinama pateikti Tarybai šiais metais. Išvadose išdėstyta, kad reikia didinti skaidrumą ir kovoti su nelegaliais tarptautiniais pinigų srautais ir vengimu mokėti mokesčius, „pripažįstant, kad šie dalykai itin blogai paveikia vidaus išteklių mobilizavimą besivystančiose šalyse“.

Remdamasi šiais ankstesniais laimėjimais, Tarybai pirmininkaujanti Ispanija šį klausimą įtraukė į šio semestro plėtros darbotvarkę kaip vieną iš savo prioritetų.

Taigi neoficialiame susitikime, 2010 m. vasario 17–18 d. vykusiam La Granja (Ispanija), dalyvaujant EP Vystymosi komiteto pirmininkui, ES vystymosi ministrai pasikeitė išsamiais nuomonėmis apmokestinimo, gero vystymosi srities valdymo ir novatoriškų finansavimo mechanizmų klausimu.

Taryba ateinančiais mėnesiais tęs šias diskusijas ir dabar nekantriai laukia būsimą Komisijos komunikato dėl gero mokesčių srities valdymo skatinimo, siekiant bendradarbiavimo vystymosi labui, kuris, kaip tikimasi, bus pateiktas Tarybai kaip vadinamojo „balandžio mėn. paketo“ dalis.

*
* *

Klausimas Nr. 19, kurį pateikė Nikolaos Chountis (H-0092/10)

Tema: Stabilumo paktas ir valstybių narių finansinė padėtis

2010 m. vasario 11 d. susirinkusi Europos Vadovų Taryba priėmė istorinį sprendimą, kurį taip pat 2010 m. vasario 16 d. priėmė Euro grupė. Pirmą kartą valstybę narę (Graikiją) prižiūri trys instancijos. Pirmą kartą Taryba kategoriškai uždraudžia taikyti priemones, susijusias su darbo užmokesčiais, sveikatos sistemomis, pensijos sistemomis, su viešuoju administravimu, rinkomis ir t. t. Stebina tai, kad iki šiol Taryba nė karto neužsiminė apie liūdną kai kurių kitų Europos Sąjungos valstybių narių ekonominę padėtį. Pavyzdžiui, Ispanijos deficitas siekia 11,2 proc., o skolos augimo koeficientas – 20 proc. Prancūzijoje deficitas pasiekė 8,3 proc., o skolos augimo koeficientas – 10 proc. Italijos deficitas siekia 5,3 proc., o jos skola siekia 114 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). Portugalijos deficitas pasiekė 8,7 proc., o skolos koeficientas – 10 proc., Didžiosios Britanijos deficitas – 12 proc. Graikijos skolos augimo koeficientas – 20 proc. Pagaliau bendra Nyderlandų skola siekia 234 proc. BVP, Airijos – 222 proc., Belgijos – 219 proc., Ispanijos – 207 proc. ir Graikijos – 179 proc.

Atsižvelgiant į nurodytus dalykus, aišku, kad iš tikrųjų stabilumo paktas panaikintas. Ar Taryba su tuo sutinka? Ar Taryba galėtų nurodyti, ar dideli Europos Sąjungos valstybių narių deficitai susidarė dėl įvairių vadinamųjų neteisėtų bankams ir pramonei skiriamos paramos priemonių? Ar Graikijos darbuotojams taikomos priemonės bus laikomos rekomenduojamomis priemonėmis, kurios turėtų būti taikomos visos euro zonos

⁽¹¹⁾ Dok. 9281/09 – COM (2009) 201 galutinis.

darbuotojams? Ar, kaip teigia Graikijos ministras pirmininkas, Graikija naudojama kaip bandomuoju triušiu?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Stabilumo ir augimo paktas išlieka svarbiausia priemonė palaikyti ES kaip visumos, taip pat ir euro zonos finansinį stabilumą. Jis nuosekliai ir tinkamai taikomas visoms valstybėms narėms, o šiuo metu jis taikomas su lankstumo priemonėmis, įvestomis persvarstant šį paktą 2005 m. Todėl Stabilumo ir augimo pakto anaip tol neketinama atsisakyti.

Mėgindamos įveikti sunkiausią pasaulio ekonomikos krizę nuo 1929 m., valstybės narės ir ES per pastaruosius dvejus metus atliko didžiules fiskalines intervencijas finansiniam sektoriui ir realiajai ekonomikai palaikyti, o tai natūraliai padidino viešųjų išlaidų deficitą. Šios intervencijos buvo būtinos, tinkamos ir atliko ypač svarbų vaidmenį padėdamos išvengti dar sunkesnės krizės, stabilizuoti ekonomiką ir užkirsti kelią dar dramatiškesnei recesijai. Šiuo sudėtingu laikotarpiu Stabilumo ir augimo paktas įrodė savojo lankstumo vertę.

Patvirtinus ekonomikos pagyvėjimą, nepaprastosios priemonės turi būti atšauktos. Taryba jau sutarė dėl svarbiausių pasitraukimo strategijos principų. Žvelgiant fiskaliniu aspektu, jie įgyvendinami vadovaujantis Stabilumo ir augimo paktu. 2009 ir 2010 m. Taryba priėmė rekomendacijas dėl biudžeto deficito sumažinimo iki mažiau kaip 3 proc. BVP pamatinės vertės 20 valstybių narių, įskaitant Belgiją, Ispaniją, Airiją, Italiją, Nyderlandus, Portugaliją ir Jungtinę Karalystę. Galutinis terminas šiam deficitui išlyginti įvairuoja nuo 2011 iki 2014–2015 fiskalinių metų, priklausomai nuo specifinės atskirų valstybių narių padėties.

Iš valstybių narių, kurioms šiuo metu taikoma didžiulio deficito procedūra, Graikija yra vienintelė valstybė narė, nesiėmusi efektyvių veiksmų pagal 2009 m. balandžio mėn. priimtą Tarybos rekomendaciją. Be to, kaip parodė 2009 m. spalio mėn. atnaujinti biudžeto duomenys, Graikijos valdžios institucijų pateikti skaičiai buvo nepatikimi. Taryba ir toliau atidžiai stebės padėtį visose valstybėse narėse, turinčiose pamatinę vertę viršijantį viešųjų išlaidų deficitą, ir, jeigu kuri nors iš jų nesilaikys rekomendacijų, Taryba ims reikiamų priemonių.

Rekomendacijos Graikijai ar bet kuriai kitai valstybei narei skirtos padėti valdžios institucijoms išlaikyti patikimą fiskalinę politiką, jos nėra nukreiptos prieš kurią nors gyventojų grupę. Kai kurios valstybės narės leido savo viešiesiems finansams vystytis netvarkingai būdu, todėl turi imtis taisomųjų priemonių – tai vienintelis teisingas ir tvarus kelias į stiprios ekonomikos atkūrimą. Šiame ilgame kelyje fiskalinės drausmės trūkumas lemtų neatsinaujinančio biudžeto deficitą ir valstybių skolas, kurios turėtų pražūtingą įtaką ES ekonomikai kaip visumai, taip pat ir atitinkamoms valstybėms narėms.

*

* *

Klausimas Nr. 20, kurį pateikė Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0093/10)

Tema: Graikijos biudžeto sureguliuojimo ir augimo skatinimo priemonės

Ekonomikos ir finansų reikalų taryba (ECOFIN) savo 2010 m. vasario 16 d. sprendime ir rekomendacijoje paragino Graikiją imtis įvairių priemonių, skirtų išlaidoms sumažinti ir pajamoms padidinti, ypač mažinant darbo užmokesčio išlaidas ir didinant PVM ir transporto priemonių bei energijos mokesčius. Pagal daugelį priemonių, kurių ėmėsi arba imsis Graikijos vyriausybė, jau siekiama mažinti darbo užmokesčio išlaidas ir didinti pajamas taikant didesnius tiesioginius ir netiesioginius mokesčius.

Ar, atsižvelgdama į tai, Taryba galėtų atsakyti į toliau pateikiamus klausimus. Ar ji nemano, kad šios priemonės, susijusios su nuoseklia taupymo ir pajamų didinimo politika, gali lemti tolesnę investicijų į Graikijos ekonomiką ir vartojimo mažėjimą, kas pakenktų pastangoms atkurti ir sutvirtinti Graikijos valstybės finansų sistemą? Ar ji pasiūlytų Graikijos vyriausybei taip pat imtis augimo skatinimo priemonių, kad būtų padidintas Graikijos pramonės produktyvumas ir kovojama su didėjančiu nedarbu?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Bloga viešųjų finansų padėtis Graikijoje kartu su platesne makroekonomikos pusiausvyros nebuvimo problema ir Graikijos ekonomikos konkurencingumo stoka pastaraisiais metais lėmė sudėtingą ekonomikos padėtį, kurioje ši valstybė narė šiandien yra. Graikijos valdžios institucijos yra išipareigojusios imtis veiksmų, būtinų sprendžiant susidariusią padėtį, o Taryba yra išipareigojusi paremti Graikijos pastangas.

Taryba keletą kartų pabrėžė ilgalaikes Graikijos ekonomikos struktūrines problemas, atlikdama daugiašalį stebėjimą. Kartu su ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija (Lisabonos strategija) Taryba savo rekomendacijoje dėl 2009 m. atnaujintų valstybių narių bendrųjų ekonominės politikos gairių pažymėjo, kad „būtina stiprinti pastangas įveikti makroekonomikos pusiausvyros nebuvimą ir struktūrinį Graikijos ekonomikos silpnumą“. Ji rekomendavo Graikijai didinti konkurencingumą profesionalų paslaugų ir investicijų į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą srityje, efektyviau panaudoti struktūrinių fondų lėšas, reformuoti viešąjį administravimą ir imtis itin įvairių darbo rinkos priemonių, vadovaujantis integruotu lankstumo ir užimtumo metodu.

Vasario 16 d. Taryba, atsiliepdama į valstybių ar vyriausybių vadovų kvietimą, išnagrinėjo Graikijos valstybės biudžeto deficitą ir skolos padėtį ir priėmė:

nuomonę dėl to, kad Graikija turi atnaujinti savo stabilumo programą, kurioje išdėstomi planai iki 2012 m. mažinti valstybės biudžeto deficitą iki mažiau kaip 3 proc. bendrojo vidaus produkto;

sprendimą, įspėjantį Graikiją iki 2012 m. panaikinti didžiulį deficitą, išdėstant biudžeto konsolidavimo priemones pagal specialų grafiką, įskaitant galutinį atsiskaitymo už priemones, kurių buvo imtasi, terminą;

rekomendaciją Graikijai, atsižvelgiant į jos ekonominę politiką, suderintą su ES bendrosiomis ekonominės politikos gairėmis.

Atsižvelgdama į minėtas priemones, Taryba rekomendavo Graikijai įgyvendinti išsamų priemonių paketą, skirtą produktų rinkos ir verslo aplinkos veikimui pagerinti, produktyvumui ir užimtumo augimui palaikyti, taip pat didinti ES struktūrinių fondų lėšų įsisavinimo veiksmingumą ir spartą, panaikinti didžiulį biudžeto deficitą ir sukurti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą. Siekdama užtikrinti produktyvumo ir užimtumo augimą, Graikija turėtų:

imtis kovos su nelegaliu darbu neatidėliotinų priemonių;

persvarstyti darbo rinkos taisykles, įskaitant teisės aktus dėl atleidimo iš darbo, kad didėtų darbo pasiūla;

remti darbo paklausą stiprindama tikslingą darbo jėgos sąnaudų mažinimą;

vykdyti švietimo sistemos reformas, skirtas darbo jėgos kvalifikacijai kelti ir reagavimui į darbo rinkos poreikius stiprinti.

Turėdama omenyje uždavinį didinti produktyvumą, įskaitant prioritetinių viešųjų investicijų strategijų įgyvendinimą, Graikija turėtų imtis visų priemonių, būtinų ES struktūrinių fondų lėšų įsisavinimo veiksmingumui ir spartai didinti. Tai darant ypač daug dėmesio reikėtų skirti sparčiam ir veiksmingam administracinės reformos ir skaitmeninio suartėjimo veiksmų programų įgyvendinimui, nes jos prisideda prie esminių viešojo administravimo reformų, sudarančių 2010 m. sausio mėn. atnaujintoje stabilumo programoje išdėstytos reformų strategijos esmę.

Tikimasi, kad Graikija pirmąją šių priemonių įgyvendinimo ataskaitą pateiks iki kovo 16 d., antrąją – gegužės mėn., taip pat ir ketvirtines ataskaitas. Taryba atidžiai stebės padėtį ir, jeigu reikės, imsis tolesnių priemonių Graikijos valdžios institucijoms paremti skatinant ekonomikos augimą, taip pat patikimai fiskalinei politikai palaikyti.

*

* *

Klausimas Nr. 21, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0096/10)**Tema: Lenkų tautinės mažumos diskriminacija Baltarusijoje**

Ar Taryba sureaguos į tautinių mažumų, ypač lenkų tautinės mažumos diskriminaciją Baltarusijoje? Ši diskriminacija ypač padidėjo per pastarąsias savaites. Vyksta dažni ir besikartojantys lenkų organizacijų vadovų suėmimai, be to rekvizuojamas šių organizacijų turtas, pavyzdžiui, pastatai, kuriuose įsikūrė lenkų susivienijimai ir draugijos.

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

ES susirūpinusi dėl padėties Baltarusijoje blogėjimo pastaruoju metu ir dėl padažnėjusių žmogaus teisių pažeidimų. Europos Sąjunga laiko su Lenkų sąjunga susijusią padėtį blogėjimo tendencijos dalimi, o kiti nerimą keliantys ženklai yra saviraiškos ir susirinkimų laisvės nebuvimas, padidėjusi žiniasklaidos kontrolė ir spaudimas žurnalistams, nauji įstatymai, varžantys naudojimąsi internetu, bei opozicijos aktyvistų užsipuolimas.

Vasario 16 d. pareiškime vyriausioji įgaliotinė C. Ashton išreiškė susirūpinimą dėl lenkų mažumos padėties Baltarusijoje, o ypač dėl milicijos veiksmų, susijusių su atstovų išvaymų iš bendruomenei priklausančių pastatų, dėl milicijos sulaikytų bendruomenės narių, taip pat Minsko pastangų skirti bendruomenės vadovus. Apie šias problemas diplomatiniais kanalais taip pat buvo perduota Baltarusijos valdžios institucijoms.

Taryba vasario 22 d. trumpai pasikeitė nuomonėmis šiuo klausimu, o prie jo sugrįš artimiausiais mėnesiais surengdama išsamesnes diskusijas.

Trumpam susitikusi su Užsienio reikalų ministru S. Martynovu per Ukrainos prezidento V. Janukovičiaus inauguraciją vasario 25 d. Kijeve vyriausioji įgaliotinė C. Ashton pareiškė rimtą susirūpinimą dėl žmogaus teisių pažeidimų ir pažymėjo, kad su Lenkų sąjunga susijusi padėtis nebuvo Baltarusijos „vidaus reikalas“.

Taryba ketina toliau laikytis ES sąlygiško įsipareigojimo politikos, kurią taip pat remia žymūs Baltarusijos demokratinių ir europietiško jėgų lyderiai, kaip antai Aleksandras Milinkevičius.

Kartu be galo svarbu, kad Baltarusija tvirtai laikytųsi savo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos bei tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant mažumų teisių apsaugą ir skatinimą.

Europos Sąjunga suinteresuota užmegzti ryšius su Baltarusija ir siekia remti bendras vertybes ir principus.

ES ir toliau stebės žmogaus teisių padėtį Baltarusijoje ir laikys ją vienu iš svarbiausių politinio dialogo su šia šalimi darbotvarkės punktų.

*
* *

Klausimas Nr. 22, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0097/10)**Tema: Neteisėtas Europos valstybių pasų naudojimas**

Sausio mėnesį Dubajuje, pasinaudojus suklustotais Europos valstybių, taip pat Airijos, pasais, buvo įvykdytas organizacijos Hamas lyderio nužudymas. Ar gali Taryba vėl įvertinti priemones, kurių ji ėmėsi, siekdama apsaugoti ES piliečius nuo neteisėto jų pasų naudojimo?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Vasario 22 d. paskelbtame pareiškime Taryba pabrėžė, kad Mahmoudo al-Mabhouho nužudymas Dubajuje sausio 20 d. išryškino problemas, keliančias didelį nerimą Europos Sąjungai.

Taryba mano, kad tokie veiksmai negali prisidėti prie taikos ir stabilumo Artimuosiuose Rytuose. ES griežtai pasmerkė tai, jog su šiais veiksmais susiję asmenys naudojosi suklustotais ES valstybių narių gyventojų pasais ir kreditinėmis kortelėmis, įgytais pavogus ES gyventojų tapatybės duomenis.

ES palankiai įvertino Dubajaus valdžios institucijas už tai, kad pradėjo tyrimą, ir paragino visas šalis su jomis bendradarbiauti. Su šiuo įvykiu susijusios ES šalys pačios atlieka visokeriopus tyrimus dėl jų gyventojų pasų naudojimo apgaulingais tikslais.

Europos Sąjunga įsipareigojo užtikrinti, kad ES gyventojai ir viso pasaulio šalys neprarastų tikėjimo ES valstybių narių gyventojų pasų neliečiamumu. Šiuo atžvilgiu ES 2004 m. priėmė saugumo savybių ir biometrinių duomenų standartus, taikomus valstybių narių išduodamuose pasuose ir kelionės dokumentuose. Šie teisės aktai buvo atnaujinti 2009 m. siekiant padidinti dokumentų saugumą bei sukurti patikimesnį dokumento savininko ir paties dokumento ryšį.

*
* *

Klausimas Nr. 23, kurį pateikė Brian Crowley (H-0099/10)

Tema: Kalahario bušmėnai

2006 m. Botsvanos Aukščiausiasis Teismas nutarė, kad Kalahario bušmėnų išvaymas iš jų tradicinių žemių buvo neteisėtas ir antikonstitucinis. Nepaisant šio sprendimo Botsvanos vyriausybė ir toliau trikdo vandens tiekimą ir taip trukdo Kalahario bušmėnams grįžti į savo tradicines žemes. Ar gali Taryba išnagrinėti padėtį Botsvanoje ir įvertinti, kaip pažeidžiamos Kalahario bušmėnų teisės?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Botsvanos vyriausybės politika ir vyriausybės sanų (bušmėnų) perkėlimo iš Centrinio Kalahario medžioklės rezervato (CKGR) programa atkreipė ypatingą tarptautinės žmogaus teisių bendruomenės, įskaitant JT komitetą dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo ir JT nuolatinį vietos gyventojų problemų forumą, dėmesį ir sukėlė jos susirūpinimą.

Savo ruožtu ES per vietinius misijos vadovus reguliariai aptardavo šį Botsvanos sanų (bušmėnų) klausimą su Botsvanos vyriausybe. Šios diskusijos vyksta remiantis dialogo pagal Kotonu susitarimą, kuriuo numatomas sisteminis ir oficialus dialogas dėl trijų pagrindinių Kotonu susitarimo elementų, būtent – pagarbos žmogaus teisėms, demokratiškiems principams ir lygybei įstatymų atžvilgiu, 8 straipsniu. Per šiuos susitikimus vyriausybė informavo Europos Sąjungą apie tolesnius veiksmus vykdant Aukščiausiojo teismo nutartį. Remiantis mūsų turima informacija, gruodžio mėn. sanai (bušmėnai) paskyrė savo atstovus, turinčius aptarti su vyriausybe CKGR klausimą. Šiuo metu jie užmezga ryšius su vyriausybe, siekiant rasti perkėlimo iš CKGR problemos sprendimą.

Taryba ir toliau atidžiai seks sanų (bušmėnų) padėtį Botsvanoje.

*
* *

Klausimas Nr. 25, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0105/10)

Tema: Jungtinių Amerikos Valstijų „nauja strategija“ Afganistane

Europos Sąjungai teikiant aktyvią paramą ir vykdant Bendrąją užsienio ir saugumo politiką NATO pradėjo operaciją „Moshtarak“, didžiausią puolimą po karinės Jungtinių Amerikos Valstijų ir jų sąjungininkių intervencijos Afganistane pradžios; tai dalis naujos amerikiečių strategijos, kurią parengė Nobelio taikos premiją gavęs JAV prezidentas Barack Obama. Vos kelios dienos po operacijos pradžios jau pastebimi jos pražūtingi rezultatai. Dėl šios operacijos žuvo mažiausiai penkiolika civilių gyventojų Mardžos regione. NATO pajėgos teigia, kad įvyko klaida, tuo tarpu afganistaniečių pajėgos pripažįsta, kad taikinyis buvo parinktas, ir atsakomybę priskiria talibams. Šie žuvusieji papildė 2 412 civilių, kurie Jungtinių Tautų duomenimis vien tik 2009 m. buvo nužudyti NATO okupacinių pajėgų Afganistane.

Ar Taryba smerkia šias naujas Afganistano gyventojų žudynes? Ar Taryba reaguos į taikos šalininkų parengtą prašymą ir ragins išvesti iš Afganistano visas užsienio pajėgas?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

ES įsipareigojimų Afganistanui sistema išdėstyta Afganistanui ir Pakistanui skirtame ES veiksmų plane, Tarybos priimtame 2009 m. spalio 27 d. Remiantis šia sistema, ES pastangos Afganistane yra civilinės. ES neįsitraukusi į operaciją „Moshtarak“ ar kokią nors kitą karinę operaciją.

ES pastangos yra sutelktos stiprinti Afganistano valstybės ir jos institucijų pajėgumą, skatinant gerą valdymą, žmogaus teises ir veiksmingą viešąjį administravimą, visų pirma subnacionaliniu lygmeniu. Parama ekonomikos augimui, pirmiausia skatinant kaimo vietovių vystymąsi ir socialinę pažangą, taip pat yra didžiausias prioritetas.

Be to, ES telkia savo pastangas stiprindama lygybę įstatymų atžvilgiu, t. y. dalyvaudama kuriant civilines policijos pajėgas per EUPOL AFGHANISTAN, ES policijos misiją Afganistane, ES įkurtą 2007 m. birželio mėn., bei remdama Nacionalinės teisingumo programos įgyvendinimą.

Šios pastangos taip pat atitinka Afganistano vyriausybės pristatytus strateginius prioritetus.

Taryba pabrėžė, kad tarptautinė pagalba turi būti perėjimo strategija, ir atkreipė dėmesį į tai, jog Afganistano vyriausybė turi prisiimti visą atsakomybę, tarptautinei bendruomenei laipsniškai imantis palaikomojo vaidmens.

ES labai apgailestauja dėl visų nukentėjusių civilių gyventojų Afganistane.

*
* *

Klausimas Nr. 26, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0106/10)

Tema: Mirtini Izraelio išpuoliai prieš palestiniečius

Izraelis imasi aktyvesnių provokacinių veiksmų prieš palestiniečius Palestinos teritorijose. Neseniai Izraelio kariuomenė įsiveržė į Palestinos liaudies partijos būstinę, padarė didelę materialinę žalą ir suėmė joje buvusius asmenis. Šis įsiveržimas yra vienas iš Izraelio išpuolių Ramaloje ir Vakarų Krante, kur šimtai žmonių yra suimami ta dingstimi, kad jie „kelia neramumus“. Tuo pat metu Izraelis, naudodamasis neoficialia neliečiamybe, kurią jam užtikrina JAV, ES ir NATO, ir toliau remia be teismo vykdomų žudymų politiką ir palestiniečių organizacijų narių žudymą.

Ar Taryba pasmerks Izraelio palestiniečių ir taikos regione atžvilgiu vykdomą politiką, ypač mirtinus Izraelio kariuomenės išpuolius ir šios šalies atsisakymą pripažinti nepriklausomą Palestinos valstybę su 1967 m. nustatytomis sienomis su jos sostine – Rytų Jeruzale?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Civilių gyventojų persekiojimas, kurį vykdo valstybės valdžia, tiek nukreiptas prieš tos valstybės gyventojus, tiek kitoks, apskritai prieštarauja lygybei įstatymų atžvilgiu ir demokratiniais principais. Be to, tokie veiksmai nesuderinami su pagrindinėmis Europos Sąjungos vertybėmis, o visų pirma su teise gyventi saugiai. Labai svarbu, kad tokių veiksmų pripažinimas būtų nuodugnai ištirtas.

Dėl įvairių incidentų tarp Izraelio saugumo tarnybų ir palestiniečių, taip pat dėl Izraelio politikos įtvirtinus okupacijos režimą, Taryba visuomet reikalavo, kad abi šalys gerbtų tarptautinę teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę. Tai principai, kuriuos Taryba visai neseniai – 2009 m. gruodžio mėn. – nurodė savo išvadose dėl Artimųjų Rytų taikos proceso.

Norėčiau užtikrinti gerbiamą Parlamento narį, kad Taryba ir toliau laikys labai svarbiomis atskirų asmenų žmogaus teises, remdamasi mano minėtais teisiniais principais, ir yra pasirengusi pasmerkti jų pažeidimą, kur to reikia, bei tada, kai jie tampa akivaizdūs.

*
* *

Klausimas Nr. 27, kurį pateikė Silvia-Adriana Țicău (H-0108/10)

Tema: Padėtis, susijusi su Tarybos sprendimų dėl Europos Sąjungos ir Kanados susitarimų oro transporto srityje priėmimu

Vienas iš Europos Sąjungai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetų – suintensyvinti Europos Sąjungos ir Jungtinių Valstijų bei Kanados dialogą. Dvi iš šio dialogo su Kanada temų yra šios: pirma, Tarybos ir Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybės atstovų sprendimo dėl susitarimo dėl oro transporto pasirašymo bei laikino taikymo priėmimas, ir, antra, Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Kanados susitarimo dėl civilinės aviacijos saugumo, priėmimas.

Ar Taryba, atsižvelgdama į šių susitarimų pasirašymo svarbą Europos Sąjungos ir Kanados bendradarbiavimui, galėtų nurodyti, kokia yra su šių sprendimų priėmimu susijusi padėtis?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. kovo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

2009 m. lapkričio 30 d. Taryba priėmė sprendimą dėl Europos Sąjungos ir Kanados susitarimo oro transporto srityje pasirašymo ir laikino taikymo, o šis susitarimas buvo pasirašytas 2009 m. gruodžio 17–18 d.

Pagal susitarimo nuostatas, laukiant, kol jis įsigalios, Europos Sąjunga ir jos valstybės narės laikinai turi taikyti susitarimą pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus nuo pirmosios mėnesio dienos po paskutinio perspėjimo datos, kai šalys viena kitai pranešė baigusios atitinkamas vidaus procedūras, laikinai taikydamos susitarimą. Tokio perspėjimo Taryba dar negavo.

Vis dėlto, dėl pasirengimo priimti susitarimo išvadas, Tarybos parengiamieji organai tinkamu laiku imsis būtinų pakeitimų derinant susitarimą su Lisabonos sutartimi ir tada priims sprendimą perduoti Tarybos sprendimo dėl išvadų projektą bei susitarimo tekstą Europos Parlamentui, prašydami jo pritarimo.

2009 m. kovo 30 d. Taryba priėmė sprendimą dėl ES ir Kanados susitarimo oro transporto srityje pasirašymo, o 2009 m. gegužės 6 d. susitarimas buvo pasirašytas Prahoje.

Šis susitarimas netaikomas laikinai – jis turi būti galutinai sudarytas anksčiau nei įsigalios. Taigi Tarybos parengiamieji organai ėmėsi sudaryti būtinus pakeitimus derindami susitarimą su Lisabonos sutartimi, rengdamiesi perduoti Tarybos sprendimo dėl išvadų projektą bei susitarimo tekstą pritarti Europos Parlamentui.

*
* *

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 38, kurį pateikė Marian Harkin (H-0087/10)

Tema: Žalioji knyga dėl savanoriškos veiklos

Ar Komisija, siekdama didinti informuotumą apie savanoriškos veiklos vertę visoje ES, ketina, atsižvelgdama į pasiūlytas iniciatyvas švęsti Europos savanoriškos veiklos metus, parengti išsamią Žaliąją knygą dėl savanoriškos veiklos, siekdama palengvinti ir pripažinti savanorišką veiklą ir užtikrinti jos naudą?

Ar Komisija mano, kad, be šios Žaliosios knygos rengimo, svarbu plėtoti tarptautinių organizacijų, pvz., Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) ir Jungtinių Tautų, sąveiką, susijusią su Johno Hopkinso universiteto ir TDO savanoriškos veiklos vertinimo projektu ir JT ne pelno organizacijų vadovu?

Atsakymas

(EN) Europos Komisija palankiai vertina nuolatinį Europos Parlamento domėjimąsi savanoriška veikla.

2011 m. – Europos savanoriškos veiklos metai – per juos bus siekiama šių keturių tikslų: pirma, sukurti savanoriškai veiklai tinkamą aplinką; antra, padėti savanorių organizacijoms; trečia, didinti supratimą apie savanoriškos veiklos vertę ir svarbą; ketvirta, siekti didesnio savanoriškos veiklos pripažinimo. Todėl šie Europos metai pritrauks visas atitinkamas suinteresuotuosius subjektus, visų pirma pilietinės visuomenės organizacijas, Europos Sąjungoje nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis. Komisija taip pat tikisi nuolatinio Parlamento įsitraukimo rengiantis šioms Europos metams.

Komisija norėtų patikinti gerbiamą Parlamento narį, kad jos prioritetas yra užtikrinti, jog veiksmai savanoriškos veiklos klausimu tęstųsi net ir pasibaigus Europos metams. Jo įtaka ateinančiais metais turi atsispindėti politikos iniciatyvose ir tęstiniame dialoge su pilietinės visuomenės suinteresuotosiomis šalimis, įmonėmis ir Europos bei tarptautinėmis įstaigomis, kurios visos užtikrins apčiuopiamus, naudingus rezultatus savanoriškos veiklos sektoriui, ir Europos visuomene apskritai. Tačiau Komisija mano, kad 2011 m. – Europos savanoriškos veiklos metų – dabartiniu rengimo etapu per anksti vertinti, ar Žalioji knyga dėl savanoriškos veiklos yra tinkama priemonė palengvinti savanorišką veiklą, padidinti jos pripažinimą ir vertę.

Komisijos tyrime dėl savanoriškos veiklos Europos Sąjungoje, baigtame 2010 m. pradžioje⁽¹²⁾, pirmą kartą pateikiamas tyrimas ir išvalgos apie dabartinę savanoriškos veiklos padėtį Europos Sąjungoje. Nors šiame tyrime lyginami ir panaudojami įvairūs šaltiniai, iš kurių surinkta didžioji dalis prieinamos informacijos apie savanorišką veiklą Europos Sąjungoje, vis dar negalima pateikti statistiškai tikslaus palyginimo Europos mastu ir trūksta palyginamų duomenų iš valstybių narių. Todėl Komisija palankiai vertina iniciatyvas supratimui apie savanoriškos veiklos sektorių gerinti, ir ketina visapusiškai ištirti potencialią bendrą veiklą su Eurostatu ir kitomis tarptautinėmis institucijomis, kaip antai Tarptautine darbo organizacija ir Jungtinėmis Tautomis, kaip siūlė gerbiamas Parlamento narys.

*
* *

Klausimas Nr. 40, kurį pateikė Marc Tarabella (H-0095/10)

Tema: Priemonės, kurių Europos lygmeniu turi imtis Komisija, siekdama veiksmingai kovoti su smurtu prieš moteris

Europos Parlamentas 2009 m. balsų dauguma patvirtino rezoliuciją dėl vyrų ir moterų lygybės (P7_TA(2010)0021). Būdamas Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešėju pasiūliau paskelbti Europos kovos su smurtu prieš moteris metus; šiam pasiūlymui pritarė 591 narys, 30 narių balsavo prieš ir 15 susilaikė. Be to, Evos-Britt Svensson parengtam rašytiniam pareiškimui, kuriame taip pat raginama paskelbti metus minėtąją temą, pateiktam praeitais metais, taip pat pritarė 408 asmenys.

Ar gali Komisija nurodyti kaip ji ketina reaguoti į tokią svarbią ir nuoseklią Europos Parlamento poziciją?

Be to, mano parengtam Komisijos raginimui „rengti pasiūlymo dėl išsamios direktyvos dėl visų formų smurto prieš moteris, ypač prekybos moterimis, prevencijos ir kovos su juo projektą“ pritarė 558 narių, prieš balsavo 85 nariai ir 22 susilaikė.

Ar gali Komisija nurodyti kokių ji ėmėsi veiksmų dėl minėtojo prašymo?

Atsakymas

(EN) Kova su smurtu prieš moteris yra politinis Komisijos prioritetas. Komisija sveikina Europos Parlamentą priėmus rezoliuciją dėl vyrų ir moterų lygybės Europos Sąjungoje (P7_TA(2010)0021), taip pat priėmus pasiūlymą paskelbti Europos metus kovos su smurtu prieš vaikus, jaunimą ir moteris metais.

Komisija yra nutarusi panaudoti savo politines, įstatymų ir finansines galias ir išteklius siekdama padėti panaikinti smurtą prieš moteris Europoje ir kitur. Ši problema Komisijos lygmeniu sprendžiama teisėkūros ir politikos iniciatyvomis bei veiksmais pagrindinių teisių apsaugos, lyčių lygybės ir kitos užimtumo ir socialinės politikos, prekybos žmonėmis ir seksualinio išnaudojimo politikos, bendradarbiavimo teisėsaugos ir baudžiamosios teisės, prieglobsčio ir imigracijos politikos, sveikatos apsaugos, plėtros, mokslinių tyrimų ir švietimo srityse.

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.

Neseniai Komisija ėmėsi įgyvendinti daug iniciatyvų kovos su smurtu srityje.

Šiuo metu rengiama vidutinės trukmės moterų ir vyrų lygybės strategija, kurią 2010 m. viduryje ketinama priimti kaip esamos struktūros tolesnį veiksmą. Spėjama, kad smurtas prieš moteris ir toliau išliks ypatinga prioritetine sritimi, kuriai Komisija skirs daug dėmesio.

Baudžiamosios teisės srityje Komisija netrukus pateiks pasiūlymą dėl prekybos žmonėmis. Ji taip pat remia Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos projektą sukurti Europos apsaugos orderį geresnei apsaugai smurto šeimoje aukoms moterims teikti.

Pagal programą „Daphne III“, kuri yra tiksliausias ir visapusiškiausias veiksmas kovos su smurtu srityje, neseniai pradėtas tyrimas apie žalingas tradicinės praktikos formas, kuris bus baigtas 2010 m. balandžio pradžioje. Be to, pagal šią programą „Eurobarometro“ atlikta apklausa, kaip ES gyventojai supranta smurtą prieš moteris, leis palyginti smurto suvokimo pokyčius ES per pastaruosius dešimt metų. Šios „Eurobarometro“ apklausos rezultatais bus galima naudotis 2010 m. viduryje.

Be to, remiantis Europos Parlamento iniciatyva, programa „Daphne III“ pradėtas parengiamasis veiksmas dėl nacionalinės teisės aktų dėl lytinio smurto ir smurto prieš vaikus standartizavimo. Šio tyrimo tikslas – padėti Komisijai nustatyti jos būsimųjų veiksmų mastą, įskaitant galimybę siūlyti šios srities teisės aktus. Tyrime bus išnagrinėta galimybė Europos lygmeniu suderinti teisės aktus dėl lytinio smurto, o tai turėtų padėti sumažinti lytinį smurtą Europos Sąjungoje. Tyrimas šiuo metu atliekamas, o galutinę ataskaitą tikimasi gauti 2010 m. rugsėjo pabaigoje. Šio tyrimo rezultatai bus pristatyti konferencijoje 2010 m. pabaigoje. Tai suteiks Komisijai galimybę įtraukti savo veiksmus stiprinant kovos su smurtu politiką.

O dėl minėtųjų iniciatyvų, tai Komisija atsižvelgs į Parlamento prašymą, kad Komisija sukurtų ES masto kovos su smurtu prieš moteris strategiją, parengtą įpareigojančias teises priemones smurtui prieš moteris panaikinti, bei surengtų Europos masto kampaniją, kuria pasitelkus būtų didinamas supratimas apie smurtą prieš moteris. Komisija šiuo metu tiria šias galimybes ir svarsto, kaip geriausiai atsižvelgti į šiuos prašymus.

*
* *

Klausimas Nr. 41, kurį pateikė Brian Crowley (H-0100/10)

Tema: ES kovos su narkotikais strategija

Neteisėta prekyba narkotikais ir toliau daro didelę žalą pavieniams asmenims, šeimoms ir bendruomenėms visoje Europoje. Ar Komisija ketina imtis priemonių ES kovos su narkotikais strategijos veiksmingumui didinti siekiant deramai reaguoti į tarptautinę prekybą neteisėtomis narkotinėmis medžiagomis ir šių medžiagų tiekimą?

Atsakymas

(EN) Europos Vadovų Taryba 2004 m. priėmė 2005–2012 m. ES kovos su narkotikais strategiją. Tai strategija, o ne oficiali teisinė priemonė. Jos įgyvendinimas labiausiai priklauso nuo valstybių narių.

Komisijos vaidmuo – pasiūlyti ketverių metų trukmės veiksmų planą strategijai įgyvendinti ir stebėti šį įgyvendinimą. Stebėsenos ataskaitos skirtos Tarybai ir Europos Parlamentui komunikatų forma.

*
* *

Klausimas Nr. 42, kurį pateikė Sarah Ludford (H-0058/10)

Tema: Prekyba dramblio kaulu Tanzanijoje ir Zambijoje

Kovo mėn. vykstančiame Nykstančių laukinių faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (angl. CITES) susitikime Tanzanija ir Zambija siekia užsitikrinti leidimą prekiauti dramblio kaulu. Todėl jos siūlo išbraukti savo dramblių populiacijas iš CITES 1 priedo, kuriuo draudžiama bet kokia prekyba, ir įtraukti ją į 2 priedą, kuriuo leidžiama prekyba su priežiūra.

Kitos Afrikos šalys, susijungusios į Afrikos dramblių išsaugojimo koaliciją, griežtai nepritaria šiam prašymui ir šiam CITES susitikimui pateikė priešingą pasiūlymą, kuriuo ragina visiškai sustabdyti bet kokią prekybą dramblio kaulu.

Ar šį kartą ES ir jos valstybės narės visiškai parems raginimą sustabdyti prekybą ir atsisakys suteikti leidimą pradėti dar vieną naują prekybos dramblio kaulu etapą?

Atsakymas

(EN) Europos Sąjunga dar turi galutinai suformuluoti savo poziciją dėl skirtingų su drambliais susijusių pasiūlymų, kurie bus aptarti CITES šalių konferencijoje, prasidėsiančioje 2010 m. kovo 13 d. Ši pozicija bus pateikta vos tik surinkus visą reikiamą informaciją, visų pirma gavus specialistų grupės, CITES nuolatinio komiteto paskirtos Tanzanijos ir Zambijos pasiūlymams įvertinti, ataskaitą.

Tačiau mažai tikėtina, kad ES parems kokią nors sprendimą, leidžiantį atnaujinti prekybą dramblio kaulu. Šiuo metu vyksta tyrimas vertinant bet kokią galimą sąsają tarp ankstesnių atskirų prekybos dramblio kaulu atvejų ir neteisėtos veiklos. Kol jis nebaigtas, labai sunku pasakyti, kaip Europos Sąjunga galėtų pritarti prekybos dramblio kaulu atnaujinimui, ypač šiuo metu, kuomet vyksta itin stambaus masto brakonieriaivimas ir neteisėta prekyba dramblio kaulu.

*
* *

Klausimas Nr. 43, kurį pateikė Bendt Bendtsen (H-0059/10)

Tema: Kinijos siekis apsaugoti savo įmones vadovaujantis Pranešimu Nr. 618

Kinijos nacionalinės vietinių naujoviškų produktų akreditacijos programos (2009 m. lapkričio 15 d. Pranešimas Nr. 618) tikslas – apsaugoti Kinijos įmones viešųjų pirkimų srityje. Manoma, kad pagal šią programą bus apribotos ne kinesiškų įmonių, net ir turinčių antrinių įmonių Kinijoje, galimybės Kinijos rinkai gaminti ir parduoti gaminius, kuriuos apima ši programa.

Kokių veiksmų ėmėsi Komisija po to, kai ES prekybos rūmų Kinijoje pirmininkas Joerg Wuttke 2009 m. gruodžio 14 d. laiške Kinijos valdžios institucijoms išreiškė savo susirūpinimą dėl šios programos bei pateikė klausimų prašydamas paaiškinti programos turinį ir galimus padarinius?

Kokia yra Komisijos pozicija Kinijos naujos savo įmonių apsaugos politikos klausimu derybose dėl Kinijos prisijungimo prie PPO vyriausybės viešųjų pirkimų susitarimo?

Kokių dar veiksmų imsis Komisija esant šiai situacijai?

Atsakymas

(EN) 2009 m. lapkričio 17 d. Kinijos valdžios institucijos išleido aplinkraštį, kuriame paskelbė priemones, leidžiančias kurti sistemą „novatoriškuose“ sektoriuose, kuriuose prieiga prie viešųjų pirkimų suteikiama preliminaros kvalifikacijos sistemos (akreditavimo) pagrindu. Nuo tada Komisija artimai bendravo su Europos įmonėmis Kinijoje ir Europoje, taip pat su tarptautiniais partneriais, siekdama įvertinti šio aplinkraščio poveikį.

Įvairiais lygmenimis užmegzdama glaudžius dvišalius ryšius su Kinijos vyriausybe, Komisija pakartotinai kėlė šį klausimą, reikšdama savo susirūpinimą dėl šių priemonių bei ragindama Kinijos vyriausybę jas paaiškinti. Be to, tą patį darė daug tarptautinių partnerių, taip pat ir nacionalinės bei tarptautinės verslo organizacijos.

Komisijos, taip pat daugelio jos tarptautinių partnerių nuomone, Kinijos valdžios institucijos nepateikė pakankamo šių naujų priemonių paaiškinimo. Svarbūs klausimai tebėra neatsakyti. Komisija ketina toliau kelti šį klausimą Kinijos valdžios institucijoms visais atitinkamais lygmenimis, kad išsiaiškintų padėtį ir užtikrintų, jog Europos įmonių interesai Kinijos pirkimo rinkoje yra ginami.

Kinija nėra PPO susitarimo dėl viešųjų pirkimų šalis, nors dėl to vis dar vyksta derybos. Kai tik Kinija prisijungs prie susitarimo dėl viešųjų pirkimų, ji turės laikytis tarptautiniu mastu priimtose drausmės, padėsiančios spręsti tokias problemas. Tačiau šiuo metu Komisija tęsia diskusijas PPO, kaip taisyti prekybos iškraipymus, kylančius dėl subsidijų, veikiančių prekybą paslaugomis, kaip įpareigojama pagal Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (GATS), saistančio Kiniją, XV straipsnį.

*
* *

Klausimas Nr. 44, kurį pateikė Santiago Fisas Ayxela (H-0061/10)**Tema: ES daugiašalis prekybos susitarimas su Kolumbija**

Sėkmingai pasibaigus derybų dėl ES ir Kolumbijos daugiašalio prekybos susitarimo Limos raundui būtų galima manyti, kad susitarimas jau praktiškai sudarytas. Tačiau kai kurie Parlamento nariai daro spaudimą, kad jis nebūtų pasirašytas, remdamiesi Kolumbijoje įvykdytomis profesinių sąjungų narių žmogžudystėmis, nepaisant to, kad Kolumbijos vyriausybė neabejotinai padarė pažangą pagarbos žmogaus teisėms srityje – tai pripažino TDO ir Europos Parlamento Vystymosi komitetas. Be to, JAV prezidentas B. Obama neseniai pareiškė, kad JAV stiprins prekybinius ryšius su Kolumbija.

Kokia derybų su Kolumbija padėtis ir kada, Komisijos manymu, bus pasirašytas šis prekybos susitarimas?

Atsakymas

(EN) 2010 m. kovo 1 d. Komisija pradėjo technines derybas su Peru ir Kolumbija dėl daugiašalio prekybos susitarimo tarp Europos Sąjungos ir Andų šalių. Šiam tekstui prieš jį pasirašant dar būtinas teisinio išgryninimo tarpsnis, o tuomet pasiūlymas turėtų būti perduotas Tarybai, kad ji oficialiu parašu patvirtintų susitarimą, ir tada bus paprašyta Parlamento sutikimo. Kaip pažadėjo už prekybą atsakingas Komisijos narys, prieš pasirašant šią sutartį taip pat bus surengtos politinės diskusijos Europos Parlamento INTA komitete. Visa procedūra užtruks kelis mėnesius, tad pagrįstai reikėtų tikėtis, kad sutartis turėtų būti pasirašyta pasibaigus vasarai.

*
* *

Klausimas Nr. 45, kurį pateikė Alan Kelly (H-0064/10)**Tema: Piliečių iniciatyvos paskelbimas internete**

Pagal Lisabonos sutartį naujam dalyvaujamajai demokratijos modeliui – piliečių iniciatyvai suteiktas teisinis statusas. Ar Komisija norėtų ištirti galimybę skelbti piliečių iniciatyvą internete, kad parašų rinkimas būtų lengvai prieinamas ir veiksmingas?

Internetas šiandien – pagrindinė Europos žiniasklaidos priemonė, ypač veiksminga įgyvendinant dalyvaujamajai demokratijos principą. Visi pastebėjome „MySpace“ ir „Facebook“ tinklalapiuose vykdomas politinių iniciatyvų kampanijas ir kiek daug žmonių prisijungia norėdami skatinti demokratinius pokyčius.

Atsižvelgiant į informacijos ir ryšių technologijų srityje daromą pažangą turėtų būti įmanoma internete patikrinti parašus ir, jeigu Komisija piliečių iniciatyvą padarytų prieinamą internete, kur būtų lengviau ir pigiau rinkti parašus, taip pat būtų daugiau galimybių diskutuoti Europos viešojoje erdvėje, būtų sudarytos sąlygos tikrai dalyvaujamajai demokratijai.

Ar galėtų Komisija nurodyti, jos nuomone, ar reikia pasinaudoti šia galimybe, taip pat atsižvelgti į interneto nenaudojančių žmonių teises ir užtikrinti, kad jie galėtų dalyvauti teikiant piliečių iniciatyvą pasirašydami tradiciniu būdu.

Atsakymas

(EN) Komisija mano, kad turėtų būti įmanoma suteikti galimybę internetu rinkti Europos piliečių iniciatyvos palaikymo pareiškimus. Ji šiuo metu nagrinėja šią problemą rengdama savo teisės aktų pasiūlymą šiuo klausimu.

*
* *

Klausimas Nr. 46, kurį pateikė Ilda Figueiredo (H-0067/10)**Tema: Bendrijos lėšos**

Turint mintyje tai, kokia sunki kai kurių valstybių narių padėtis ir siekiant veiksmingai kovoti su nedarbu – darbo neturi daugiau kaip 23 mln. asmenų, ir skurdu, kuriame gyvena daugiau kaip 85 mln. asmenų, įvairiais lygmenimis reikia imtis skubių priemonių, ypač fiskalinių ir monetarinių.

Labai svarbu siekti socialinės pažangos ir teikti pirmenybę nedarbo ir skurdo problemos sprendimui, skatinti gamybą ir darbo vietų, kuriose būtų užtikrinamos darbuotojų teisės, kūrimą, užtikrinti ekonominę ir socialinę

sanglaudą ir teikti pagalbą per biudžetą šalims, esančioms sunkioje padėtyje, t. y. skirti lėšų nereikalaujant mokėti nacionalinių įnašų.

Taigi prašau Komisijos informuoti mane, ar ji ketina nedelsdama pervesti Bendrijos lėšų, į kurias turi teisę valstybės narės, turinčios didelių socialinių ir ekonominių problemų, ir ar valstybės galėtų naudoti jas nemokėdamos jokio nacionalinio įnašo.

Atsakymas

(EN) Savo komunikatuose „Europos ekonomikos atkūrimo planas“⁽¹³⁾ ir „Bendras įsipareigojimas dėl užimtumo“⁽¹⁴⁾ Komisija tvirtai įsipareigojo imtis veiksmingų priemonių, kad padėtų valstybėms narėms kovoti su krizės padariniais paspartindama veiklos programų (VP), bendrai finansuojamų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, įgyvendinimą.

2009 m. balandžio ir gegužės mėn. pagal Europos ekonomikos atkūrimo planą buvo priimtas pirmas priemonių rinkinys, kuriuo siekiama supaprastinti taisyklių tinkamumą ir pasiekti didesnę pažangą vykdant VP. Valstybėms narėms buvo papildomai išmokėta 4,5 mlrd. EUR iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir 1,8 mlrd. EUR iš Europos socialinio fondo (ESF), kad būtų paremtos skubios operacijos, kurių reikia norint susidoroti su krize (visi avansai, sumokėti valstybėms narėms 2009 m., sudarė 11,3 mlrd. EUR).

Komisija taip pat padrąsino valstybes nares pasinaudoti vidiniu VP lankstumu, kad nukreiptų struktūrinių fondų finansavimą į operacijas, kuriomis siekiama atsakyti į krizę, ir kad pakeistų VP, kur tai būtina. Ji taip pat atkreipė dėmesį, kad kai kurios operacijos gali būti finansuojamos vien iš struktūrinių fondų, o bendro finansavimo principo laikymasis galės būti įvertintas atsižvelgiant į prioritetinį vidurkį per programinį laikotarpį. Tai reiškė, kad tokios operacijos galėjo būti visiškai finansuojamos iš Fondų, jei jos buvo kompensuojamos kitomis, kurios buvo visiškai finansuojamos iš valstybių narių fondų iki 2015 m. pabaigos.

Komunikatas „Bendras įsipareigojimas dėl užimtumo“ ir susijusios priemonės buvo būtinos, siekiant paskatinti darbo vietų kūrimą ir atremti krizės poveikį darbo vietų skaičiui tuo laiku, kai tikroji ekonomika ir darbo rinka pradėjo jausti šį poveikį. Šį komunikatą papildė pasiūlymai dėl Bendrojo struktūrinių fondų ir sanglaudos fondo reglamento pakeitimų.

Pagrindiniu pakeitimu numatytas dvejų metų nukrypimas (2009 ir 2010 metams) nuo taisyklių dėl laikinųjų išmokų, atliktų dėl ESF VP, apmokėjimo skaičiavimo, o tai reiškia, kad jei valstybė narė norėjo pritaikyti tą pasirinkimą, tai bus apmokėta 100 % viešojo įnašo prioritetui, kuriam taikomi laikinųjų išmokų reikalavimai iki 2010 m. pabaigos. Todėl nors VP turėjo laikytis bendro finansavimo normos, nustatytos visam laikotarpiui, jos atspindės tai, kas galima operacijų lygmeniu. Atsižvelgiant į ESF, kuris yra svarbiausia Europos Sąjungos priemonė investavimui į žmones (jis kasmet paremia 9 milijonus žmonių), pobūdį, šia nuostata buvo aiškiai siekiama pagreitinti operacijas, žmonėms, ir ypač tiems, kam to reikia labiausiai – bedarbiams ar tiems, kam gresia nedarbas – suteikiant maždaug 6,6 mlrd. EUR paramą.

Taryba pasiekė kompromisinį susitarimą, pagal kurį buvo numatytas papildomo avanso, siekiančio 775 mln. EUR, išmokėjimas iš ESF ir Sanglaudos fondo penkioms valstybėms narėms, kurias labiausiai paveikė krizė (Rumunijai, Vengrijai, Lietuvai, Latvijai ir Estijai). Be to, buvo pasiūlyta daugiau lankstumo dėl automatinio 2007 m. įsipareigojimo panaikinimo.

Komisija buvo prieš tą kompromisą, kuris, jos nuomone, nesuteikė pakankamai paramos krizės paveiktiems žmonėms. Pasiūlymas šiuo metu yra pateiktas Parlamentui.

Komisijos pasiūlymas dėl naujos strategijos „Europa 2020“ apima kelis pasiūlymus, priklausančius pavyzdinėms iniciatyvoms, kuriomis siekiama užtikrinti ar sustiprinti Europos Sąjungos priemonių tinkamumą tiesioginei arba netiesioginei kovai su didėjančiu nedarbu. Pavyzdine iniciatyva „Naujų įgūdžių ir darbo vietų darbotvarkė“ siūloma palengvinti ir skatinti darbo judumą Europos Sąjungos viduje ir geresnį darbo pasiūlos ir paklausos atitikimą, teikiant tinkamą finansinę paramą iš struktūrinių fondų, o pirmiausia iš ESF. Pavyzdine iniciatyva „Naujųjų sąjunga“ siūloma stiprinti struktūrinių fondų, kaimo plėtros fondų, bendrosios mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programos vaidmenį paremiant naujoves. Pavyzdine iniciatyva „Skaitmeninė darbotvarkė Europai“ siūloma palengvinti Europos Sąjungos struktūrinių fondų naudojimą įgyvendinant šią darbotvarkę.

⁽¹³⁾ COM(2008) 800 galutinis.

⁽¹⁴⁾ COM(2009) 257 galutinis.

*
* *

Klausimas Nr. 47, kurį pateikė Catherine Bearder (H-0074/10)**Tema: Biologinė įvairovė ir aplinkos apsaugos prioritetų nepaisymas siekiant komercinių interesų**

Tai, kad afrikiniams drambliams vėl iškilo pavojus, išryškina prekiavimo kai kuriomis pasaulio rečiausiomis ir nykstančiomis rūšimis pavojų. Šiam gyvūnui iškilęs pavojus rodo, kad ekonominiams poreikiams teikiama daugiau reikšmės negu poreikiui apsaugoti mūsų ekosistemą ir joje gyvenančių gyvūnų rūšis.

Antrasis šio reiškinių pavyzdys – neseniai atskleista informacija apie Komisijos dokumentą, kuriame parodomas ketinimas perklasifikuoti palmių plantacijas ir jas priskirti miškams siekiant leisti naudoti palmių aliejų kaip biokurą.

Jei Komisija perklasifikuotų aliejui gaminti skiriamas palmių plantacijas, būtų leidžiama palmių aliejaus, medienos ruošos ir popieriaus pramonei kirsti mišką, naikinti ir žudyti. Visame pasaulyje organizacijos kovoja už rūšių, kurioms gresia išnykimas dėl agresyvaus tokios pramonės plitimo, išlikimą.

Kokių veiksmų Komisija ketina imtis šiais metais, kuriuos JT paskelbė biologinės įvairovės metais, siekdama apsaugoti pažeidžiamas rūšis, kurioms gresia išnaudojimas komerciniais tikslais?

Atsakymas

(EN) Komisija pritaria susirūpinimui, kad daugelis gamtos turtų yra eksploatuojama netvariai. Komisija taiko įvairias priemones, kad atkreiptų dėmesį į šią problemą ir užtikrintų geresnę biologinės įvairovės apsaugą Europos Sąjungos viduje ir už jos ribų.

Komisija kartu su Vokietija ir kitomis šalimis remia didelį nepriklausomą tyrimą apie ekosistemų ekonomiką ir biologinės įvairovės praradimą (TEEB)⁽¹⁵⁾. TEEB projektą pradėjo įgyvendinti G 8 aplinkos ministrai 2007 m. ir ligi šiol pateikė tris pranešimus, kuriuose pabrėžiama biologinės įvairovės ekonominės vertės įvertinimo svarba ir ekonominiai jos nykimo padariniai. Šis darbas yra svarbus, nes kol neatsižvelgiama į gamtos vertę, tol ekonominis eksploatacijos interesas užgoš pastangas ją išsaugoti. Tuo siekiama užtikrinti, kad TEEB rezultatai ir rekomendacijos būtų įtraukti į visus atitinkamus sprendimus ir politiką bei prilyginti kitoms ekonominėms aplinkybėms (pavyzdžiui, įtraukiant šį vertinimą į tradicines apskaitos procedūras) ne tik tai Europos Sąjungoje, bet ir visame pasaulyje. TEEB galutinė ataskaita bus pristatyta Biologinės įvairovės konvencijos šalių 10-ojoje konferencijoje (COP10 CBD) Nagojoje, Japonijoje, 2010 m. spalio mėn.

Šiais metais, JT paskelbtais tarptautiniais biologinės įvairovės metais, vyks derybos dėl naujos pasaulinės biologinės įvairovės politikos struktūros pagal Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvenciją (BĮK). Biologinės įvairovės konvencijos Šalių 10-ojoje konferencijoje (COP10 CBD) Nagojoje, Japonijoje, 2010 m. spalio mėn. bus priimtas peržiūrėtas ir atnaujintas Strateginis konvencijos planas, kuriame išdėstoma ilgalaikė pasaulinė biologinės įvairovės vizija, vidutinės trukmės misijų / svarbiausiųjų siekinių ir tikslų bei tarpinių tikslų rinkinys, kuris leistų įvykdyti tą misiją / siekinį. Komisija sieks užtikrinti, kad į pasaulinę po 2010 m. taikomą struktūrą būtų įtraukta pažeidžiamų rūšių apsauga ir pagerinta rūšių, kurioms iškilo išnykimo grėsmė, apsauga.

Europos Sąjunga taip pat atliks lemiamą vaidmenį CITES (Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos) šalių konferencijoje 2010 m. kovo mėn. Ji taip pat pasiūlys priimti priemones dėl jūrų biologinės įvairovės apsaugos, taikant per intensyviai naudojamų jūrų faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos reguliavimą. Europos Sąjunga taip pat pasisakys prieš bet kokių priemonių, kurios leistų atnaujinti prekybą dramblio kaulu dabartinėmis aplinkybėmis, priėmimą ir prisidės, kad padėtų Afrikos valstybėms parengti veiksmų planą dėl geresnės dramblių apsaugos.

Taip pat Komisija ir toliau dės pastangas, siekdama užtikrinti, kad jos medienos ir medienos produktų vartojimas neprisidėtų prie neteisėtos miško ruošos, kuri dažnai sukelia rimtą neigiamą poveikį biologinei įvairovei. Į tai buvo atkreiptas dėmesys Miškų teisės aktų įgyvendinimo, valdymo ir prekybos (FLEGT) veiksmų plane ir pasiūlytas „reikiamo atidumo“ reglamentas, kuriame išdėstomi ūkinės veiklos vykdytojų, pateikiančių medieną ir medienos produktus į rinką, įsipareigojimai ir kuris šiuo metu yra svarstomas per bendro sprendimo procesą.

⁽¹⁵⁾ <http://www.teebweb.org/>.

*
* *

Klausimas Nr. 48, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0076/10)

Tema: Grupė „Unicredit“ pažeidė konkurencijos ir kapitalo pervedimo taisykles

Vykdamas projektą „Chopin“ grupė „Unicredit“, kuriai priklauso Lenkijos bankas „Pekao S A“, pažeistos konkurencijos ir kapitalo pervedimo ES taisyklės. Manoma, kad pažeidimo priežastis – slaptas susitarimas ir „Unicredit“ naudojimas dominuojančia padėtimi. Grupė „Unicredit“ ir supirkėjas „Mirelli“, veikdami kartu ir pagal susitarimą, 2005 m. birželio mėn. pasirašė su banku „Pekao SA“ vadinamąjį „Chopino“ susitarimą (nepaisydami reikalavimo pranešti, neinformavo rinkos ir finansų priežiūros institucijų). Dėl šios priežasties 2006 m. balandžio mėn. grupė „UniCredit“, pagrindinis savininkas, privertė banką „Pekao S A“ pasirašyti nepalankų partnerių susitarimą su kompanija „Pirelli“, nors „Pirelli“ ir „Unicredit“ tuo pat metu turėjo bendrą kapitalą bendrovėje „Olimpia“, kurioje „Unicredit“ pirmininkas Alessandro Profumo eina vykdomąsias pareigas. Tuo pat metu bendrovė „Olimpia“ pasiekia, kad įvyktų abiem pusėms labai nevienodai naudingas sandoris, būtent „Pirelli“ sudaro beverčių „Telecom Italia“ akcijų pirkimo iš „Unicredit“ opciono sutartį.

Atsižvelgiant į mano ankstesnį klausimą (H-0506/09), ar Komisija ketina imtis veiksmų šiuo klausimu? Vis dėlto tai susiję su dviejose ES valstybėse narėse veikiančiais subjektais.

Atsakymas

(FR) Pirma, reikėtų atkreipti dėmesį, kad šiuo atveju Bendrijos matmuo nebūtinai arba ne vien yra įrodomas paprastu faktu, kad aptariamos bendrovės yra įsikūrusios dviejose valstybėse narėse. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas, laikydamasis nustatytos teismų praktikos, nurodė, kad bylos Bendrijos matmuo ir interesai yra nustatomi pagal jos padarinius Bendrijos vidaus prekybai ir pagal tai, ar aptariama praktika turi įtakos prekybos srautams tarp valstybių narių tokiu būdu, kad tai gali pakenkti siekiant bendros rinkos tikslų (žr. ETT, AEPI prieš Komisiją, byla Nr. C-425/07P, visų pirma 42 punktą). Iš gerbiamo Parlamento nario pateiktos informacijos darytina išvada, kad aptariama byla yra susijusi su vienkartinio komercinio susitarimu tarp dviejų bendrovių ir, atrodo, kad šis susitarimas nesusijęs su Bendrijos interesais.

Be to, nustatytoje precedentinėje teisėje taip pat išdėstoma, kad konkurencijos įstatymas, visų pirma taisyklės dėl piktnaudžiavimo vyraujančiąja padėtimi, nėra taikomas santykiams tarp patronuojamosios bendrovės ir jos pagrindinės bendrovės (žr. ETT, Viho Europa BV prieš Komisiją, byla Nr. C-73/95). Todėl konkurencijos įstatymas negali būti pritaikytas šiuo atveju.

Atsižvelgdama į pirmiau minėtus dalykus, Komisija neketina ištraukti į atvejį, į kurį atkreipė dėmesį gerbiamas Parlamento narys.

*
* *

Klausimas Nr. 49, kurį pateikė Georgios Papastamkos (H-0079/10)

Tema: Europos ekonominis valdymas

Dėl Graikiją ištikusios labai didelės finansų krizės ir dėl kitose euro zonos valstybėse narėse esamo finansinio disbalanso kyla klausimų dėl pačios Ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) stabilumo, lankstumo ir gyvybingumo. Nėra abejonių, kad euro zonos valstybės narės valstybės finansų reforma yra šios valstybės uždavinys. Vis dėlto dėl finansų krizės paaiškėjo, kad ES nėra visavertės pinigų sąjungos ir ekonominės sąjungos, kuri vis dar yra netobula, tarpusavio sąsajos.

Ar Taryba ketina pasiūlyti parengti projektą dėl Europos valiutos fondo įsteigimo, kuriam būtų suteikta reikiamų lėšų ir intervencijos galių EPS struktūriniams deficitui padengti, siekiant, kad Europos ekonominis valdymas būtų oficialesnis ir labiau koordinuotas?

Atsakymas

(EN) EPS politikos struktūra, išdėstyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Stabilumo ir augimo pakte, siekiama užtikrinti geras ekonomines ir biudžeto sąlygas. Deja, kai kuriais atvejais Europos Sąjungos regiono valstybės narės nepajėgė vykdyti tinkamos politikos gerais laikais, tad atsirado neatitikimų bei pažeidžiamumų, dėl kurių tenka mokėti didelę kainą krizės laikotarpiu, įvertinant vystymąsi ir užimtumą ir didelius mokesčius už prisiimtą riziką. Šios šalys susiduria su rimtais ekonominiais ir fiskaliniais iššūkiais, o su jais susidoroti

reikia greitų ir ryžtingų taisomųjų veiksmų. Komisija palaiko jų pastangas vykdydama stebėjimą ir teikdama politinius patarimus.

Atsižvelgdama į padėtį Graikijoje, vasario 3 d. Komisija priėmė visapusi ir plataus užmojo išsamių rekomendacijų paketą, apimantį fiskalinę politiką ir statistikos rinkimą (rekomendacija Tarybai dėl perspėjimo imtis veiksmų pagal 126 straipsnio 9 dalį – per didelio deficito procedūra), pasiūlymą dėl Tarybos nuomonės apie Stabilumo programą ir struktūrines reformas (Tarybos rekomendacija pagal 121 straipsnio 4 dalį – bendrų ekonominės politikos rekomendacijų nesilaikymas ir grėsmės deramam ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui sukėlimas) ECOFIN taryba priėmė atitinkamus dokumentus vasario 16 d. ir paprašė vėliausiai iki kovo 16 d. pateikti pirmąją ataskaitą dėl rėmimo priemonės, siekiant išlaikyti numatytą 2010 m. deficitą.

Ir valstybių ar vyriausybių vadovai, ir Komisija paragino Graikijos vyriausybę imtis būtinų veiksmų, įskaitant papildomų priemonių priėmimą, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti plataus užmojo tikslai, nustatyti atnaujintoje stabilumo programoje, visų pirma 2010 m. biudžeto deficito sumažinimas 4 proc. BVP. Kovo 3 d. Graikijos ministras pirmininkas paskelbė apie papildomas fiskalines konsolidacijos priemones, sudarančias apytiksliai 2 proc. BVP. Komisija pritarė priemonėms, kurios patvirtina Graikijos vyriausybės išipareigojimą imtis visų būtinų priemonių, kad būtų pasiekti Stabilumo programos tikslai ir būtų užtikrintas 2010 m. biudžeto deficito sumažinimas 4 proc. BVP. Taip pat Komisija pabrėžė, kad labai svarbu visiškai ir tinkamu laiku įgyvendinti fiskalines priemones kartu su esminėmis struktūrinėmis reformomis, laikantis Tarybos sprendimo. Komisija atidžiai stebi padėtį ir palaiko glaudžius ryšius su Graikijos valdžios institucijomis. Komisija parengs išsamų priemonių vertinimą iki kovo viduryje vykstančios ECOFIN tarybos, taip pat remdamasi numatoma Graikijos valdžios institucijų ataskaita.

Kaip pabrėžė valstybės ar vyriausybių vadovai, euro zonos narės yra bendrai atsakingos už euro stabilumą. Mūsų ekonominė politika yra bendros svarbos dalykas. Svarbiausia šios krizės pamoka yra ta, kad mums skubiai reikia išsamesnio ir platesnio ekonominės politikos stebėjimo, įskaitant ankstyvesnį neatitikimų nustatymą ir sprendimą, kad geriau užtikrintume makrofinansinį stabilumą euro zonoje. Komisija netrukus ketina pateikti pasiūlymus, kaip toliau stiprinti valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir stebėjimą euro zonoje.

*
* *

Klausimas Nr. 50, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0081/10)

Tema: ES ir Rusijos prekybos santykiai

Nuo finansinės krizės pradžios 2008 m. pabaigoje Rusija kai kurioms importuojamoms prekėms, pvz., mėsos ir pieno produktams, baldams, kai kuriems pieno gaminiams, sunkvežimiams, televizoriams ir k. t., taiko tam tikrus protekcionistinius „laikinus“ antikrizinius tarifus. Be to, 2010 m. sausio 1 d. pradėjo veikti Rusijos, Baltarusijos ir Kazachstano muitų sąjunga. Išorės tarifai, dėl kurių susitarė minėtosios trys šalys, daugiausia grindžiamos Rusijos tarifais. Todėl iš viso 30-iai proc. ES į Rusiją eksportuojamų produktų rūšių tarifai padidėjo.

Plačiai pripažįstama, kad pagrindinė problema, su kuria susiduria ES, yra tai, kad Rusija nėra PPO narė ir todėl jai negalioja PPO taisyklės, pagal kurias draudžiama vienašališkai didinti importo tarifus ir taikyti kitas ribojančias priemones.

Kaip Komisija vertina šias ES problemas prekybos su Rusija srityje ir kaip ji ketina jas spręsti? Ar ES turi konkrečią Rusijos narystės PPO problemos sprendimo strategiją?

Atsakymas

(EN) Nuo 2008 m. pabaigos Rusija vykdė politiką, pagal kurią buvo didinami importo tarifai įvairiems gaminiais, aiškinant tai tariamu atsaku į dabartinę ekonomikos krizę. Iš tikrųjų Rusija yra G 20 šalis, pritaikiusi daugiausia protekcionistinių priemonių per praėjusius metus. Šios priemonės tiesiogiai paveikia Europos Sąjungos ekonominius interesus, nes Europos Sąjunga yra didžiausia Rusijos prekybos partnerė.

Šios protekcionistinės priemonės iš pradžių buvo įvestos laikinai. Tačiau jos tapo nuolatinės, neseniai sukūrus muitų sąjungą su Baltarusija ir Kazachstanu. Naujas Bendrasis muitų sąjungos išorės tarifas, įsigaliojęs nuo 2010 m. sausio 1 d., konsolidavo daugumą „laikinių“ padidintų Rusijos importo tarifų ir juos išplėtė taip pat į kitas dvi muitų sąjungos nares.

Per kelis praėjusius mėnesius Komisija sutelkė pastangas į šios naujos prekybos tvarkos poveikio vertinimą ir bandymą jį sušvelninti. Komisija primygtinai siūlė Rusijai sumažinti tarifus iki ankstesnio lygio daugeliui gaminių, kurių eksportas ypač svarbus Europos Sąjungai. Ji taip pat pakartotinai prašė Rusiją laikytis oficialių konsultacijų, kaip numatyta pagal Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą.

Ligi pat dabar Rusija vis tiek didina tarifus. Reikia pažymėti, kad pagal dabartinius Europos Sąjungos ir Rusijos dvišalius susitarimus Rusija neturi jokių konkrečių teisinių įsipareigojimų nedidinti importo muitų. Tačiau toks muitų nedidėjimas, nors jis nėra teisiškai įgyvendinamas, paprastai gali būti tikėtinas iš bet kurios šalies, norinčios prisijungti prie Pasaulio prekybos organizacijos (PPO).

Komisija ir toliau sprendžia Rusijos prisijungimo prie PPO proceso klausimus. Vyksta aktyvios konsultacijos aukščiausiu pareigūnų lygmeniu, siekiant išsiaiškinti naują padėtį. Komisija lieka visiškai įsipareigojusi plėtoti prisijungimo procesą ir primygtinai siūlo Rusijai pagerinti ir stabilizuoti savo prekybos tvarką, atsižvelgiant į sutartus prisijungimo įsipareigojimus.

*
* *

Klausimas Nr. 51, kurį pateikė Nadezhda Neynsky (H-0082/10)

Tema: Direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB⁽¹⁶⁾ nėra nei užtikrinama apsauga dėl genetiškai modifikuotų organizmų genetinėje medžiagoje esančių virusų perdavimo horizontaliuoju būdu kitoms kultūroms, nei genetiškai nemodifikuotų kultūrų žemės ūkio sričių, kuriose auginimas yra paremtas biologiniais ir tradiciniais metodais, sukūrimas.

Kokių priemonių Komisija ketina imtis siekiant, kad direktyva 2001/18/EB kiekvienai valstybei narei būtų suteikiama galimybė esant reikalui taikyti papildomus apribojimus kai tai susiję su aplinkai kenkiančių genetiškai modifikuotų organizmų platinimu, tokių žemės ūkio kultūrų modifikuotų rūšių, kurios turi didelės ekonominės svarbos atitinkamai šaliai platinimu, bei žemės plotų, kuriuose draudžiama auginti genetiškai modifikuotus organizmus nustatymu, siekiant užtikrinti biologiniais ir tradiciniais metodais paremtą žemės ūkį bei apsaugoti rūšių įvairovę?

Atsakymas

(EN) Direktyvoje specialiai numatytas visokeriopo sveikatai ir aplinkai žalingo poveikio, galimo GMO patekus į aplinką, vertinimas. Toks vertinimas apima potencialų genetinės medžiagos perkėlimą iš virusų į kitus organizmus.

Dėl zonų be GMO kūrimo, Komisija norėtų priminti, kad 2009 m. rugsėjo mėn. Komisijos pirmininkas nurodė, kad GMO srityje turi būti galima suderinti Europos Sąjungos leidimų sistemą, pagrįstą mokslu, su laisve valstybėms narėms nuspręsti, ar jos tikrai nori auginti GM javus savo teritorijoje.

2010 m. kovo 2 d. Komisija pradėjo analizę, siekdama įvertinti, ar valstybėms narėms galima suteikti tokią laisvę esamų teisės aktų pagrindu, o, jei ne, pateikti teisinį pasiūlymą iki vasaros.

*
* *

Klausimas Nr. 52, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0084/10)

Tema: Valstybės pagalba mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba

Komisijos reglamento (EB) Nr. 1857/2006⁽¹⁷⁾ dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, 11 straipsnio 8 dalyje teigiama, kad nuo 2010 m. sausio 1 d. bet kokia kompensacija, mokama ūkininkams dėl pasėlių nuostolių, patirtų dėl nepalankių oro sąlygų, priklausys nuo to, ar ūkininkai yra apdraudę ne mažiau kaip 50 proc. jų vidutinės metinės produkcijos arba su produkcija susijusių pajamų. Savo pasėlių neapdraudusiems ūkininkams

⁽¹⁶⁾ OL L 106, 2001 4 17, p. 1.

⁽¹⁷⁾ OL L 358, 2006 12 16, p. 3.

bet kokia siūloma kompensacija bus sumažinta 50 proc. Koks 11 straipsnio 8 dalies statusas valstybėse narėse, kuriose jokia draudimo bendrovė nedraudžia pasėlių?

Ar Komisija gali pateikti informacijos apie šiuo metu valstybėse narėse esamas rizikos vertinimo priemones, ypač tose valstybėse narėse, kuriose ūkininkams siūlomi draudimo produktai, kiek nuostolių padengia šie draudimo produktai ir kaip jie finansuojami, pavyzdžiui, ar juos finansuoja valstybė, ūkininkai ar bendrai valstybė ir ūkininkai?

Atsakymas

(EN) Jei tam tikroje valstybėje narėje jokia draudimo bendrovė nepasiūlys draudimo sutarčių dėl žalos, kurią sukėlė statistiškai dažniausi klimato įvykiai, Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 11 straipsnio 8 dalis nebus pritaikyta, o pagalbos planas, kuriuo numatoma kompensacija dėl nuostolių, nebus tinkamas taikyti atleidimą nuo pranešimo pagal tą patį Reglamentą. Tokiu atveju valstybė narė galėtų pranešti Komisijai apie pagalbos planą remdamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalimi ir parodyti pranešime, kad, nepaisant visų reikiamų pastangų, reikalaujamo lygio draudimas, apimantis statistiškai dažniausius klimato pavojus valstybėje narėje ar tam tikrame regione, nebuvo prieinamas tuo metu, kai įvyko žala. Jei toks įrodymas bus pateiktas, 50 proc. sumažinimo dydis nebus pritaikytas.

Šiuo metu valstybėse narėse yra įvairių rizikos valdymo priemonių. O dėl draudimo, tai Europos Sąjungoje daugiausia siūlomi klasikiniai draudimo planai (daugiausia vienos rizikos ir jungtinis draudimas, taip pat ir derliaus draudimas), ir jie paprastai yra privatūs. Daugelyje valstybių narių veikia tikrai ribotas skaičius draudimo bendrovių. Pasiiektas žemės ūkio draudimo lygis kiekvienoje šalyje daugiausia priklauso nuo dviejų lemiamų veiksnių:

- poreikių, su kuriais susiduria kiekviena šalis (rizikos lygmeniu);
- ekonominės paramos draudimo sistemoms, kurią suteikia kiekviena valstybė narė.

Kai kurios vyriausybės subsidijuoja draudimą, o kitos suteikia pagalbą po įvykių kiekvienu konkrečiu atveju per kompensacijų programas ar nelaimių fondus, kuriuos gali iš dalies – savanoriškai ar privalomai – finansuoti žemės ūkio subjektai.

Pranešime apie Žemės ūkio draudimo sistemą⁽¹⁸⁾, kurį finansavo Komisija ir kuris paskutinį kartą buvo atnaujintas 2008 m., pristatomos įvairios taikomos rizikos valdymo priemonės, kuriomis gali pasinaudoti ES ūkininkai. Tai padeda geriau suprasti draudimo sistemų plėtotę Europoje, nes draudimo sistemų plėtotė yra glaudžiai susieta su kitų rizikos valdymo priemonių taikymu ir visuomeninio sektoriaus vaidmeniu, pirmiausia taikant specialiosios pagalbos priemones.

*
* *

Klausimas Nr. 53, kurį pateikė Nikolaos Chountis (H-0085/10)

Tema: Artėjantis bendrovių „Olympic Air“ ir „Aegean Airlines“ susijungimas

2010 m. vasario 11 d. bendrovės „Olympic Air“ ir „Aegean Airlines“ paskelbė panašius pareiškimus, patvirtinamus apie savo derybas dėl „bendradarbiavimo ateityje“, tačiau spaudoje atsirado pranešimų apie artėjantį šių dviejų bendrovių susijungimą. Šis scenarijus, dėl kurio atsirastų privati monopolija ir būtų prarasta 2 500 darbo vietų, sukėlė audringą vartotojų apsaugos organizacijų reakciją. Turint omenyje tai, kad šios dvi bendrovės kontroliuoja praktiškai visą keleivių pervežimo vidaus rinką, kad Graikijoje dėl jos geografinių ypatumų yra daugiau oro uostų, nei kitose valstybėse narėse, ir kad prognozuojama, kad vidaus mokesčiai augs, o subsidijuojamų maršrutų skaičius ir skrydžių šiais maršrutais skaičius didės, ar Komisija gali atsakyti į šiuos klausimus:

Ar tai, kad šios dvi bendrovės kontroliuoja 97 proc. keleivinių vidaus skrydžių, gali būti priežastis Graikijos konkurencijos komisijai nepatvirtinti tokio susijungimo? Ar Graikijos valstybė gali atsisakyti šiuo susijungimu suskurtai naujai bendrovei suteikti pavadinimą ir logotipą „Olympic“ ir nustatyti didžiausią vietos mokesčių dydį, kadangi naujoji bendrovė kontroliuotų 97 proc. keleivinių vidaus skrydžių?

⁽¹⁸⁾ http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/external/insurance/index_en.htm.

Atsakymas

(EN) Komisija per bendrovių pareiškimus buvo informuota apie suplanuotą „Olympic Air“ ir „Aegean Airlines“ susijungimą.

Šiame ankstyvame etape neįmanoma nustatyti, ar dėl šio veiksmo tikrai reikia išpėti Europos Komisiją, arba kompetentingas Graikijos konkurencijos priežiūros institucijas.

Pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės („EB susijungimų reglamentas“)⁽¹⁹⁾, Komisija yra kompetentinga įvertinti, ar su bendrąja rinka suderinamos koncentracijos, turinčios „Europos Sąjungos matmenį“, remiantis finansinės apyvartos reikalavimais, išdėstytais Susijungimų reglamente.

Svarbiausias Komisijos atliekamo koncentracijos vertinimo tikslas – palaikyti veiksmingą konkurenciją bendrosios rinkos viduje ir neleisti atsirasti žalingiems padariniams konkurencijai ir galų gale vartotojams. Savo tyrime Komisija, be kita ko, atsižvelgia į tiriamų įmonių padėtį ir įtaką rinkoje.

Kadangi apie suplanuotą koncentraciją Komisijai dar nebuvo oficialiai pranešta pagal Susijungimų reglamentą, Komisija šiuo metu negali pareikšti nuomonės apie kitas gerbiamo Parlamento nario minimo sandorio detales.

Pavadinimas ir emblema „Olympic“ yra nuosavybė, priklausanti „Olympic Air“ baigus „Olympic Airlines“ privatizavimą.

*
* *

Klausimas Nr. 54, kurį pateikė Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0094/10)

Tema: Graikijos biudžeto sureguliuavimo ir augimo skatinimo priemonės

Ekonomikos ir finansų reikalų taryba (ECOFIN) vasario mėn. paragino Graikiją imtis specialių biudžeto sureguliuavimo priemonių. J. C. Junkeris pabrėžė, kad Komisija turėtų pasiūlyti Graikijai rinkinį galimų priemonių, skirtų išlaidoms mažinti ir pajamoms didinti, ir kaip pavyzdį pateikė darbo užmokesčio išlaidų mažinimą ir PVM, taip pat transporto priemonių bei energijos mokesčių didinimą. Pagal daugelį priemonių, kurių ėmėsi arba imsis Graikijos vyriausybė, jau siekiama mažinti darbo užmokesčio išlaidas ir didinti pajamas taikant didesnius mokesčius.

Ar, atsižvelgdama į tai, Komisija galėtų atsakyti į toliau pateikiamus klausimus. Ar ji nemano, kad šios priemonės, susijusios su nuoseklia taupymo ir pajamų didinimo politika, gali lemti tolesnį investicijų į Graikijos ekonomiką ir vartojimo mažėjimą ir taip būtų pakenkta pastangoms siekiant atkurti ir sutvirtinti Graikijos valstybės finansų sistemą? Ar ji pasiūlys Graikijos vyriausybei imtis priemonių, kurios būtų pritaikytos prie esamos padėties Graikijoje, siekiant paskatinti Graikijos pramonės produktyvumo atkūrimą?

Atsakymas

(EN) Didelis deficitas ir skola iš esmės neigiamai paveikia šalies gebėjimą vystytis, atsižvelgiant į šių veiksmų įtaką finansų rinkoms, palūkanų normoms ir kredito sąlygoms. Todėl fiskalinė konsolidacija taip pat yra būtina vystymuisi. Nors 2010 m. Graikijoje vystymosi sąlygos bus nepalankios, atidėjus fiskalinę konsolidaciją, tikrai būtų pasiekta blogesnių vystymosi rezultatų. Laikydamosi Stabilumo ir augimo pakto sąlygų, Graikija 2010 m. sausio mėn. pateikė atnaujintą stabilumo programą, pagal kurią numatyta dėti esmines pastangas dėl fiskalinės konsolidacijos, siekiant, kad deficitas sumažėtų nuo 12,7 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP) 2009 m. iki mažiau nei 3 proc. BVP 2012 m. Pirmoji reguliavimo dalis, prilygstanti 4 proc. BVP, turi būti atlikta šiais metais. Komisija ir Taryba patvirtino Graikijos stabilumo programą ir mano, kad ir tikslai, ir pagrindinės priemonės yra tinkami.

Kadangi atsiranda rizika, susijusi su viršutine deficito ir skolos riba, būtina dėti papildomas pastangas, siekiant išlaikyti nustatytus biudžeto tikslus. Komisija palankiai vertina Graikijos vyriausybės 2010 m. kovo 3 d. paskelbtą pranešimą, kad ji įves papildomas konsolidacijos priemones, sudarančias 2 proc. BVP. Šis pranešimas patvirtina Graikijos vyriausybės įsipareigojimą imtis visų būtinų priemonių, kad būtų pasiekti programos tikslai ir būtų užtikrintas 2010 m. biudžeto deficito sumažinimas 4 proc. BVP. Papildomos priemonės atitinkamai apima išlaidų sumažinimą ir darbo užmokesčio sumažinimą viešajame sektoriuje, ir jos būtinos

⁽¹⁹⁾ OL L 24, 2004 1 29.

norint pasiekti nuolatinių fiskalinių konsolidacijos rezultatų ir atkurti konkurencingumą. Paskelbtos pajamos didinančios priemonės taip pat prisideda prie fiskalinės konsolidacijos. Nepaprastai svarbu visiškai ir tinkamu laiku įgyvendinti fiskalines priemones bei atlikti esmines struktūrines reformas pagal Tarybos sprendimą. Tai atitinka Graikijos gyventojų interesus, nes jie turės naudos iš geresnių viešųjų finansų, vystymosi perspektyvų ir darbo galimybių. Be to, tai svarbu dėl bendro finansinio euro zonos stabilumo.

*
* *

Klausimas Nr. 55, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0098/10)

Tema: Interneto saugumas

Daugiau kaip 50 % Europos paauglių internete pateikia asmeninę informaciją, kuri tampa visiems prieinama. Ar Komisija ketina pasiūlyti naujų priemonių vaikų saugumui internete pagerinti ypatingą dėmesį skiriant socialinio bendravimo tinklavietėms?

Atsakymas

(EN) Atsakydama į gerbiamo Parlamento nario klausimą, Komisija mano, kad vaikų saugumo internete ir visų pirma socialinėse tinklo svetainėse stiprinimas yra svarbi ir bendra valstybinių institucijų, tėvų, mokyklų ir pramonės atsakomybė.

Igyvendindama Saugesnio interneto programą,⁽²⁰⁾ Komisija palengvino savireguliacijos sutarties „Saugesnių socialinių tinklų principų Europos Sąjungai“,⁽²¹⁾ pasirašymą 2009 m., kai prie jos prisijungė 20 bendrovių, kaip antai Arto, Bebo, Dailymotion, Facebook, Giovani.it, Google, Hyves, Microsoft Europe, MySpace, Nasza-klaza.pl, Netlog, One.lt, Piczo, Rate.ee, Skyrock, Tuenti, Sulake, VZnet Netzwerk Ltd., Yahoo!Europe ir Zap.lu. Šios bendrovės pripažino savo atsakomybę ir nustatė potencialius pavojus savo svetainėse, su kuriais gali susidurti asmenys iki 18 m., įskaitant kibernetinį įbauginimą, viliojimą ir pavojingą elgesį, kaip antai asmeninių duomenų atskleidimą. Jos siekia apriboti šiuos pavojus įvairiomis priemonėmis.

Komisija labai atidžiai stebi, kaip įgyvendinamas šis susitarimas. 2010 m. vasario 9 d. Komisija paskelbė įvertinimo atskaitą dėl Saugesnių socialinių tinklų principų įgyvendinimo, remdamasi bendrovių saugumo politikos tyrimu ir nepriklausomų ekspertų atliktu atitinkamų svetainių išbandymu. Ataskaitoje parodoma, kad dauguma šių bendrovių ėmėsi veiksmų ir suteikė daugiau teisių nepilnamečiams, kad jie galėtų lengviau keisti privatumo nuostatas, blokuoti vartotojus ar pašalinti nepageidaujamus komentarus ir turinį. Tačiau reikia nuveikti dar daugiau, nes tik 40 proc. bendrovių jaunesnių nei 18 metų vartotojų profilius pagal numatytąsias nuostatas padaro matomus tikrai jų draugams, ir tik vienas trečdalis atsakė į vartotojų pagalbos prašymus.

Komisija išsamiai tirs atskirus kiekvienos pasirašiusiosios bendrovės rezultatus ir kiekvieną bendrovę atskirai informuos, kuriose srityse reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų galima visiškai įgyvendinti konkrečias socialinių tinklų principų dalis. Kaip numatyta bendrovių pasirašytame „Saugesnių socialinių tinklų principuose Europos Sąjungai“ susitarime, šiais metais dar kartą susitiks Europos socialinių tinklų darbo grupė⁽²²⁾, kad aptartų tolesnes saugumo internete gerinimo galimybes jaunesniems nei 18 metų asmenims, besinaudojantiems socialinių tinklų svetainėmis.

Be to, Komisija peržiūri dabartines Europoje taikomas duomenų apsaugos ir privatumo taisykles. Šiuo tikslu Komisija surengė viešą konsultaciją dėl Duomenų apsaugos direktyvos⁽²³⁾ peržiūrėjimo ir baigė šią konsultaciją 2009 m. gruodžio mėn. Jos rezultatai rodo, kad daug gyventojų nori griežtesnių sutikimo reikalavimų, taikomų nepilnamečiams interneto erdvėje.

Be to, šiais metais vasario 9 d. vykusios Saugesnio interneto dienos tema buvo „Pagalvok prieš skelbdamas“, kuria siekiama paskatinti paauglius ypač atkreipti dėmesį į asmens duomenis, kai jie juos įkelia į internetą.

⁽²⁰⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/index_en.htm.

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/docs/sn_principles.pdf.

⁽²²⁾ Europos Komisija Socialinių tinklų darbo grupę pirmą kartą sušaukė 2008 m. balandžio mėn., ir ją sudarė socialinių tinklų bendrovės bei tyrėjai ir vaikų gerovės organizacijos.

⁽²³⁾ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, OL L 281, 1995 11 23.

*
* *

Klausimas Nr. 56, kurį pateikė Konrad Szymański (H-0101/10)

Tema: Vienodos galimybės naudotis interneto paslaugomis bendrojoje rinkoje

Firmos „Apple“ interneto parduotuvėje „iTunes“ garso ir vaizdo produktų pasiūla skirta tik kai kurių valstybių narių piliečiams (pvz., ji neskirta vartotojams lenkams). Toks elgesys yra diskriminacija ir prieštarauja Bendrijos teisei. Dėl to taip pat skatinamas vadinamojo kompiuterinio piratavimo reiškiny.

Ypač didelį nerimą kelia tai, kad internetinėje prekyboje, pvz., Lenkijos pilietis negali nusipirkti siūlomo produkto internetu kitoje valstybėje, nes taikomi tiksliniai techniniai apribojimai, susiję su kredito kortelių naudojimu.

Ar naujoji Komisija, be susirūpinimo šiuo klausimu, išreikšto jau pernai, ėmėsi realių veiksmų, kuriais siekiama panaikinti šį diskriminuojamąjį elgesį?

Ar vartotojų iš kai kurių valstybių narių diskriminacija internetinės prekybos srityje bus Komisijos veiksmų, kuriais siekiama nustatyti vienodas vartotojų teises Bendrijos rinkoje, objektas?

Atsakymas

(EN) Kaip Komisija nurodė atsakydama į klausimą Nr. E-5058/09, skirtingas paslaugų teikėjų taikomas požiūris pagal jų klientų tautybę ar jų gyvenamąją vietą (kaip antai apribojimai naudoti kredito kortes, dėl kurių klientai iš vienos valstybės narės neturi galimybės naudotis interneto parduotuvės paslaugomis kitoje valstybėje narėje) yra specialiai aptarti Direktyvos 123/2006/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje („Paslaugų direktyvos“) 2 pastraipos 20 straipsnio dalyje dėl nediskriminavimo. Šioje nuostatoje, uždraudžiant diskriminaciją, taip pat pabrėžiama, kad ne visi požiūrio skirtumai yra uždrausti, kadangi prieigos skirtumai bus leidžiami, „kai tie skirtumai bus tiesiogiai pagrįsti objektyviais kriterijais“.

Valstybių narių teisės aktų įgyvendinimas pagal šią nuostatą pirmiausia tenka valstybių narių institucijų ir teismų atsakomybei. Komisija neigaliota pradėti pažeidimo bylą prieš privatų subjektą remdamasi Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalimi. Tačiau ji teikia pagalbą valstybėms narėms, siekdama užtikrinti, kad valstybių narių nuostatos, kuriomis perkeliama Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalis, būtų teisingai įgyvendintos valstybių narių lygmeniu ir šių nuostatų laikytųsi valstybių narių institucijos ir teismai. Šiuo atžvilgiu Komisija neseniai paskelbė tyrimą apie verslo praktikos rūšis, kurioms gali būti taikoma 20 straipsnio 2 dalis, ir apie galimą šių praktikos rūšių pagrindimą. Vartotojai, patyrę galimą diskriminaciją, taip pat gali siekti kompensacijos, susisiekdami su pagalbos institucijomis savo šalyse, kaip antai su ECC (Europos vartotojų centrų) tinklo institucijomis-narėmis.

Taikydami šias nuostatas, valstybių narių institucijos ir teismai turės atsižvelgti į objektyvius kriterijus, kuriais gali būti pateiktas skirtingas požiūris.

Be to, gerbiamas Parlamento narys turėtų žinoti, jog taip pat reikia atkreipti dėmesį į tai, kad autorių teisės ir teisės, susijusios su autorių teisėmis, kaip antai įrašų gamintojų ir atlikėjų teisės į muziką, būtent interneto parduotuvėse ir garso įrašuose, paprastai yra licencijuojamos nacionaliniu pagrindu. Tačiau Komisija neturi informacijos, kuri leistų teigti, kad „iTune“ interneto parduotuvė nėra prieinama Lenkijoje dėl to, kad reikia gauti autorių teisių leidimus, norint teikti paslaugas šioje valstybėje narėje.

Be to, reikia ne tik įvertinti minėtosios Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalies nediskriminavimo dalies taikymą, bet ir autonominius vyraujančių bendrovių sprendimus, atsižvelgiant į SESV 102 straipsnį, kuriuo draudžiamas, kaip nesuderinamas su bendrąja rinka, bet koks piktnaudžiavimas vyraujančiąja vienos ar kelių įmonių padėtimi, nes tai gali paveikti prekybą tarp valstybių narių.

Komisija ir toliau deda pastangas, kad pašalintų kliūtis, vis dar trukdančias plėtoti teisėtą muzikos paslaugas visoje Europoje ir leisti vartotojams pirkti iš bet kurios interneto parduotuvės Europos Sąjungoje, nepaisant jų gyvenamosios vietos. Šių kliūčių pašalinimas bei veiksmingas Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalies įgyvendinimas valstybėse narėse bus labai svarbūs žingsniai siekiant šių tikslų.

*
* *

Klausimas Nr. 57, kurį pateikė Morten Messerschmidt (H-0107/10)**Tema: Sienų kontrolė**

Pagal Danijos policijos duomenis pernai 203 kartus buvo sulaikyti asmenys, pažeidę draudimą įvažiuoti į šalį. Policija pažymi, kad tai tik ledkalnio viršūnė. Be to, Danijos „Jean Monnet“ profesorius Marlene Wind nurodo, kad atviros sienos – puiki galimybė deportuotiems nusikaltėliams grįžti ir vykdyti naujus nusikaltimus.

Taigi ką Komisija ketina daryti plataus masto tarptautinio nusikalstamumo ES klausimu? Ir ką ji mano apie nepakankamai veiksmingas kovos su nusikalstamumu Bulgarijoje ir Rumunijoje priemonės, kai ketinama iki šių metų pabaigos šiose šalyse panaikinti sienų kontrolę?

Atsakymas

(EN) Sukurta erdvė be vidaus sienų kontrolės yra sustiprinama papildomomis priemonėmis, o pirmiausia veiksmingu policijos ir teismų bendradarbiavimu. Turint tai omenyje, buvo sukurtos Europos Sąjungos teisėsaugos agentūros, kaip antai EUROPOLAS ir EUROJUSTAS, ir buvo priimta daug teisinių priemonių, kurios turėtų leisti valstybėms narėms veiksmingai kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, pavyzdžiui, 2008 m. sprendimas dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo sustiprinimo, ypač kovojant su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu. Priimtos nuostatos susijusios su automatizuotu keitimusi informacija apie svarbius įvykius ir dėl kovos su terorizmu, taip pat ir dėl kitų tarpvalstybinio policijos bendradarbiavimo formų.

Dėl draudimų atvykti veiksmingumo, norėtume atkreipti gerbiamo Parlamento nario dėmesį į 2008/115/EB Direktyvą dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (ji turi būti perkelta į valstybių narių teisines sistemas iki 2010 m. gruodžio mėn.), kurioje numatomas suderintas visos Europos Sąjungos draudimas atvykti. Šis draudimas atvykti turi preventyvų poveikį ir sustiprina Europos sugrąžinimo politikos patikimumą, siųsdamas atvirą žinią, kad tiems, kas neturi teisės pasilikti ir pažeidė migracijos taisyklės Europos Sąjungos valstybėse narėse, bus neleista vėl atvykti į bet kurią Europos Sąjungos valstybę narę per nurodytą laikotarpį.

O dėl Bulgarijos ir Rumunijos, tai pagal Stojimo aktą, prieš panaikinant vidaus sienų kontrolę vyksta specialus vertinimo procesas, siekiant patikrinti, ar yra įvykdyti visi išankstiniai reikalavimai, leidžiantys taikyti Šengeno *acquis*.

Šis vertinimas apima išorės sienų, vizų, policijos bendradarbiavimo, Šengeno informacinės sistemos ir duomenų apsaugos sritis. Bulgarija ir Rumunija nustatė vidaus sienų kontrolės panaikinimo datą 2011 m. kovo mėn. Vertinimai prasidėjo 2009 m. ir tęsis per 2010 m.

Išvada dėl to, ar yra įvykdyti (ar neįvykdyti) visi išankstiniai reikalavimai, ir sprendimas dėl vidaus sienų kontrolės panaikinimo visiškai tenka valstybių narių atsakomybei.

Šengeno erdvės sėkmingumas priklauso nuo valstybių narių savitarpio pasitikėjimo ir jų gebėjimo visiškai įgyvendinti taikytinas priemones, leidžiančias panaikinti vidaus sienų kontrolę. Siekiant šio pasitikėjimo, svarbūs veiksniai yra veiksminga kova su korupcija bei policijos ir teismo bendradarbiavimo stiprinimas. Komisija remia pastangas ir atidžiai seka šios srities įvykius Bulgarijoje ir Rumunijoje. Taikydama Bendradarbiavimo ir patikrinimo mechanizmą, Komisija vertina teisėsaugos institucijų sistemos reformą, kovą su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu. Tarpvalstybinio nusikalstamumo suvaldymas yra svarbus vertinimo veiksnys. Komisija savo vertinimą grindžia įvairiais šaltiniais, įskaitant iš valstybių narių gaunamą informaciją, ir teikia rekomendacijas per vasarą skelbiamas ataskaitas, kaip pagerinti padėtį.

*

* *

Klausimas Nr. 58, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0110/10)**Tema: Skaramangkos laivų statyklų privatizavimas**

Skaramangkos laivų statyklų privatizavimas, kurį skatino besikeičiančios Graikijos vyriausybės sukėlė neigiamas pasekmes darbuotojams: buvo panaikinta daug darbo vietų. Vokietijos grupė ThyssenKrupp Marine Systems, kuriai priklauso laivų statyklos, uždirbusi tris milijardus eurų statant povandeninius laivus šiandieną siekia statyklas parduoti ir nutraukė savo sutartis su Graikijos vyriausybe. Pažymėtina, jog povandeniniai laivai nebuvo pristatyti. Decentralizavus laivų statyklas buvo įkurta atskira geležinkelių kompanija. 160 darbuotojų negavo atlyginimo už maždaug 10 mėnesių. Spaudoje pranešama, kad šimtai

žmonių neteko darbo ir kad, siekiant gauti milijardus eurų, kuriuos numatyta skirti 2010–2011 m. pagal ginkluotės programą, derybose dėl laivų statyklos valdymo dalyvauja ne tik tarptautinės kompanijos, bet ir Graikijos vyriausybė.

Ar Komisija mano, kad rinkos liberalizavimas ir konkurencijos taisyklių taikymas laivų statyklų pramonėje bei Europos sąjungos ir valstybių narių priimti sprendimai sukėlė Graikijoje laivybos, kuri ilgus metus sėkmingai dirbo, sektoriaus nuosmukį: vyko darbo vietų mažinimas ir darbuotojų teisių pažeidimai, o monopolistinės grupės iš to pasipelnė?

Atsakymas

(EN) Konkurencijos įstatymų taikymu siekiama užtikrinti teisingą ir veiksmingą konkurenciją Europos ir jos gyventojų labui, kadangi konkurencija sumažina kainas, gerina kokybę, plečia klientų pasirinkimo galimybes, skatina technologijų naujoves ir tuo stiprina Europos ekonomiką. Į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo konkurencijos taisykles yra įtrauktas bendras draudimas teikti valstybės pagalbą, išskyrus išskirtinėmis pateisinamomis aplinkybėmis, tokiu būdu siekiant užtikrinti, kad vyriausybės kišimasis neiškraipytų konkurencijos ir prekybos Europos Sąjungoje. Komisija gali tam tikromis aplinkybėmis leisti suteikti pagalbą, siekiant pertvarkyti sunkumus patiriančią įmonę, įskaitant ir įmones laivų statybos sektoriuje. Tačiau valstybės institucijoms tenka atsakomybė užtikrinti, kad pagalba būtų tinkamai įgyvendinta.

1997 m. Komisija suteikė Graikijai galimybę finansuoti civilinės komercinės Graikijos laivų statyklų veiklos pertvarkymą, leisdama skirti 160 mln. EUR pagalbą⁽²⁴⁾. Deja, nebuvo laikomasi kai kurių svarbių sąlygų, taikomų kartu su pritarrimu. Be to, Graikija pakartotinai teikdavo neteisėtą ir nesuderintą finansavimą nuostolingai civilinei laivų statyklos veiklai iki 2002 m.

Komisija atlieka priežiūrą, siekdama užtikrinti, kad valstybės narės teisingai taikytų valstybės pagalbos taisykles. Dėl sąlygų pažeidimų ir neteisėtos paramos, nuosekliai teiktos laivų statyklai, Komisija 2008 m. liepos mėn. po nuodugnaus tyrimo pagal Europos Bendrijos sutartyje nustatytas valstybės pagalbos taisykles paprašė Graikijos grąžinti daugiau negu 230 mln. EUR neteisėtos paramos⁽²⁵⁾.

Komisija norėtų atkreipti dėmesį, kad dėl laivų statyklų pardavimo ar bet kurio kito sprendimo dėl jų reorganizacijos atsakomybė tenka vien laivų statyklų savininkui. Komisijos įgaliojimai yra riboti ir leidžia tik kontroliuoti valstybės kišimąsi į ekonomiką; Komisija negali turėti įtakos bendrovės pramoniniam pasirinkimui.

Siekiant apsaugoti darbuotojus, Europos Sąjungos teisinėje struktūroje yra kelios direktyvos, kurios galėtų būti tinkamos taikyti laivų statybos pramonės Europos Sąjungoje pertvarkos aplinkybėmis, visų pirma 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/59/EB dėl kolektyvinio etatų mažinimo⁽²⁶⁾, Direktyva 94/45/EB dėl Europos darbų tarybų⁽²⁷⁾, Direktyva 2002/14/EB, nustatanti bendrą struktūrą dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimo Europos Bendrijoje⁽²⁸⁾, Tarybos direktyva 2001/23/EB dėl darbuotojų teisių apsaugojimo verslo, įmonių arba verslo ar įmonių dalių perkėlimo atveju⁽²⁹⁾ ir Direktyva 2008/94/EB dėl darbuotojų apsaugos jų darbdavio bankroto atveju⁽³⁰⁾.

Perkėlus direktyvas į Graikijos teisinę sistemą, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, ypač teismams, tenka pareiga užtikrinti deramą ir veiksmingą nacionalinių perkėlimo nuostatų taikymą, atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes ir siekiant, kad būtų įvykdytos visos tokios bet kurio darbdavio pareigos.

*

* *

(24) Žr. bylą N 401/1997.

(25) OL L 225, 2009 8 27.

(26) OL L 225, 1998 8 12.

(27) OL L 254 1994 9 30.

(28) OL L 80, 2002 3 23.

(29) OL L 82, 2001 3 22.

(30) OL L 283, 2008 10 28.